

*Základní škola T. G. Masaryka a Mateřská škola,
Hovorany, příspěvková organizace*

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Struktura ŠVP

1. Identifikační údaje

- 1.1 Název vzdělávacího programu
- 1.2 Údaje o škole
- 1.3 Zřizovatel školy
- 1.4 Koordinátoři:
- 1.5 Platnost dokumentu

2. Charakteristika školy

- 2.1 Úplnost a velikost školy
- 2.2 Vybavení školy
- 2.3 Charakteristika pedagogického sboru
- 2.4 Dlouhodobé projekty
- 2.5 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

3. Charakteristika ŠVP

- 3.1 Zaměření školy
- 3.2 Výchovné a vzdělávací strategie
- 3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- 3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných
- 3.5 Začlenění průřezových témat

4. Učební plán

- 4.1 Učební plán pro 1. stupeň
- 4.2 Učební plán pro 2. stupeň
- 4.3 Volitelné předměty
- 4.4 Poznámky k učebnímu plánu

5. Učební osnovy

- 5.1 Učební osnovy 1. stupně – příloha č.1
- 5.2 Učební osnovy 2. stupně – příloha č.2

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

7. Standardy pro základní vzdělávání – příloha č.3

1. Identifikační údaje

1.1 Název vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
č.j. ZŠ – Ho 171/2022 ze dne 27. 6. 2022

1.2 Údaje o škole

Název školy: Základní škola T. G. Masaryka a Mateřská škola,
Hovorany, příspěvková organizace

Adresa: Hovorany 594, 696 12

Ředitelka školy: Mgr. Kateřina Riedlová

Telefon: 518 375 241

Fax: 518 375 241

E-mail : zshovorany@email.cz

Web: <http://www.zshovorany.cz/>

IČO : 709 957 53

Identifikátor zařízení: 600 115 909

IZO: Základní škola 102 391 343

Projednán školskou radou dne: 20.6.2022

1.3 Zřizovatel školy

Název: Obec Hovorany

Adresa: Hovorany 45, 696 12

Telefon : 518 375 107, 518 375 102

1.4 Koordinátoři

Mgr. Kateřina Riedlová 518 375 241
Mgr. Miroslava Benešová 518 375 241
Spoluautoři: pedagogičtí pracovníci školy

1.5 Platnost dokumentu od 1. 9. 2022

podpis ředitelky ZŠ

2. Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola T. G. Masaryka a Mateřská škola, Hovorany, příspěvková organizace je úplná škola s devíti postupnými ročníky. Pro žáky 2. stupně je spádovou školou pro 3 další okolní obce – Čejč, Terezín a Karlín. 1. stupeň tito dojíždějící žáci navštěvují na ZŠ Čejč.

Na prvním stupni je zpravidla po jedné třídě v ročníku, na druhém stupni po jedné nebo dvou třídách v ročníku. Kapacita školy je 390 žáků. Časový rozvrh školy je uzpůsoben dojíždějícím žákům. Žáci prvního stupně mají možnost navštěvovat denně školní družinu.

Jedná se o školu s mnohaletou tradicí – byla postavena v letech 1929-1930, v letech 1996-1998 byla zrekonstruována a přistavěna nová část s kmenovými a odbornými učebnami pro žáky 2. stupně, tělocvičny a venkovní sportovní areál. Došlo k propojení budovy základní, mateřské školy a školní jídelny. Škola je umístěna ve středu obce na kopci nedaleko autobusové zastávky, v tichém prostředí, je obklopena zelení.

2.2 Vybavení školy

Součástí školy jsou:

- **kmenové učebny** – vybavené žákovskými lavicemi, pracovním stolem učitele, interaktivní tabulí či integrovaným dataprojektorem, skříňkami na školní a žákovské potřeby; nástěnkami, obrazy, schémata se zaměřením k výuce daného ročníku
- **speciální učebny a prostory** – jedná se o učebnu **matematiky-fyziky**, učebnu **chemie-přírodopisu, přírodní učebnu, učebny výpočetní techniky, jazykovou učebnu, hudebnu a kreslírnu** – jsou vybaveny speciálním nábytkem, pomůckami a audiovizuální či ICT technikou
- **dvě tělocvičny a venkovní sportovní areál** – vybavené bezpečným povrchem, náradím a náčiním
- **dílny a cvičná kuchyň** – pracovní prostory vybavené speciálním nábytkem, vhodnými přístroji a náradím
- **kabinety** – sloužící pro přípravnou práci učitelů a vybavené odpovídajícím úložným nábytkem a pomůckami
- **hudebna** – sloužící k hromadnému setkávání žáků školy či většího počtu tříd při společných akcích školy
- **knihovna** – sloužící jako informační centrum pro žáky i vyučující
- **čítárna** – vybavená sedacími prvky, knihovnami s knihami k čtenářským dílnám
- **družina** – vybavená pracovním a odpočinkovým nábytkem, pomůckami pro aktivní i pasivní relaxaci a pro učení
- **výstavní místnost** – vybavená vhodným výstavním nábytkem, slouží pro pořádání výstav či projektů pro žáky školy i veřejnost
- **šatny** – prostory pro ukládání oděvu a obuvi, u tělocvičen jsou šatny pro převlékání žáků před tělesnou výchovou
- **WC** – prostory pro osobní hygienu žáků i učitelů, vybavené dostatečným počtem hygienických zařízení odpovídajících potřebám daného věku a příslušným normám
- **jídelna** - je součástí budovy mateřské školy, která je chodbou spojena s budovou školy, náležitě vybavena, respektující hygienické normy
- **pracovny pedagogů** – jde o ředitelnu spojenou s prostorem zástupce ředitele a sborovnu s kuchýňkou, které jsou vybaveny účelným zařízením pro práci pedagogických pracovníků
- **prostory pro nepedagogické pracovníky** – jedná se o kancelář hospodářky školy, dílnu školníka a prostory pro uklízečky vybavené účelným zařízením pro jejich činnost

- **sklady** – prostory pro skladování učebnic, didaktických pomůcek a dalších materiálů pro výuku žáků
- **prostory pro zájmovou činnost** – prostory vybavené odpovídajícím nábytkem a zařízeními pro danou zájmovou činnost

Škola je vhodně vybavena učebnicemi, učebními pomůckami, sportovním náčiním a výukovými programy, které jsou průběžně doplňovány novými. Při výuce různých předmětů či samostudiu žáků je možno využít knih a ICT s přístupem na internet. Učitelé mají možnost využívat učitelskou knihovnu s odbornými knihami, encyklopediemi, časopisy a ICT vybavení.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor má cca 25 členů, který tvoří pedagogové, asistenti pedagogů a vychovatelé školní družiny. Všichni učitelé mají vysokoškolské vzdělání s pedagogickou kvalifikací. Vedení školy tvoří ředitel a jeden zástupce ředitele. Ve škole pracuje výchovný poradce, který je také poradcem pro volbu povolání. Na škole působí metodik prevence sociálně patologických jevů, metodik EVVO, speciální pedagog, školní psycholog a koordinátor ICT.

Pedagogové se každoročně zúčastňují různých kurzů a seminářů zaměřených na výuku jednotlivých předmětů, výchovu dětí a na problematiku školství. V posledních letech prošli učitelé kurzy, které byly zaměřeny na metody a formy práce ve vyučování, kooperativní učení, čtení s porozuměním, kritické myšlení, na prevenci a řešení šikany, na práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, konflikt, komunikaci, v rámci ICT vzdělávání či základním kurzem první pomoci, pravidly bezpečnosti silničního provozu.

Pedagogové pravidelně připravují žáky na olympiády a soutěže, pro žáky připravují projektové dny. Podílejí se na výzdobě prostor ve škole.

2.4 Dlouhodobé projekty

Projekt DEN NARUBY, kdy žáci 9. ročníků učí mladší žáky, vede žáky k pochopení a uvědomění si práce učitele, k vhodnému vyjadřování, slušnému chování a přípravě na povolání. Ve spolupráci s policií ČR, BESIPem probíhají především na 1. stupni projekty zaměřené na prevenci kriminality dětí a zvládnutí pravidel silničního provozu.

Ve spolupráci s pracovníky zabývajícími se ochranou přírody probíhají ekologické projekty. Jednotlivé programy projektu doplňují standardní výuku, vedou k uvědomění si základních ekologických problémů a k rozšíření znalostí o přírodě. Obsahují také herní, výtvarné a diskusní aktivity. Škola je zapojena do projektu RECYKLOHRANÍ, který v sobě spojuje vzdělávací program a soutěže se zaměřením na třídění a recyklaci odpadů.

Ve škole probíhají i celoškolní projekty, které nemají pouze vzdělávací charakter, ale jsou zaměřeny na upevnění třídních kolektivů, zdravou soutěživost mezi třídami, na chování při mimořádných situacích a poznávání kultur jiných zemí.

2.5 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Základní škola úzce spolupracuje s rodiči svých žáků. Vedení školy i členové pedagogického sboru kladou důraz na včasné předávání všech informací souvisejících s výchovou a vzděláváním žáků školy. Rodiče jsou informováni o způsobech výuky a hodnocení žáků, jsou seznámeni s pravidly života školy. Rodiče se mohou v případě potřeby dostavit do školy, případně si telefonicky či emailem dohodnout konzultace s vyučujícími. Dále mohou s vyučujícími komunikovat prostřednictvím webového školního informačního systému. Rodičům jsou

poskytovány informace o výsledcích vzdělávání také prostřednictvím internetových žákovských knížek a třídních schůzek, které se konají třikrát ročně.

Pro rodiče i veřejnost jsou pořádány dny otevřených dveří, školní akademie a různé tematické výstavy, hudební vystoupení. Prostory školy (tělocvična, hudebna) jsou využívány v době mimo vyučování veřejností.

Škola spolupracuje s rodiči také prostřednictvím Sdružení rodičů, z jeho prostředků jsou realizovány odměny žákům, doprava na divadelní představení, lyžařský výcvik a jiné školní akce. Sdružení rodičů se podílí také na přípravě školního plesu.

Obec Hovorany zřídila na základě školského zákona školskou radu. Je složena ze dvou zástupců zřizovatele, dvou pedagogických pracovníků a dvou zákonných zástupců žáků.

Škola spolupracuje s poradenskými zařízeními (pedagogicko-psychologická poradna, logopedie), s odbory sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD), s lékařskými pracovišti (pediatry).

Dále spolupracujeme s kulturní komisí obce, s místními spolky a knihovnou, s Policií ČR, neziskovými organizacemi, Středisky služeb školám a Zařízeními pro další DVPP, divadelními spolky, hudebními skupinami apod.

Ze Základní školy Čejč k nám přichází žáci po absolvování 1. stupně. Naše spolupráce nespočívá jen ve vzájemném předávání dokumentace žáků, ale společně konzultujeme učební plány 1. stupně, tak aby nedocházelo k problémům při přechodu žáků na 2. stupeň.

Ke spolupráci při pořádání sportovních dnů zveme Základní školy v Čejkovicích i Čejči.

Každoročně pořádáme lyžařský kurz zpravidla pro žáky 7. ročníku, plavecký kurz pro žáky 1. stupně, tematické exkurze či školní výlety.

Naše škola je dlouholetým členem Asociace školních sportovních klubů. Ve spolupráci s ní organizujeme či se zúčastňujeme sportovních soutěží pro žáky.

Škola má vlastní webové stránky, kde je veřejnost informována o dění ve škole. Prezentace školy probíhá také prostřednictvím infokanálu obce a pravidelně přispíváme do Zpravodaje Obecního úřadu.

3. Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Škola nemá specifické zaměření, zaměřuje se především na kvalitní výchovně vzdělávací proces. Ve vzdělávání považujeme za důležité učit žáky takové znalosti a dovednosti, které budou moci dobře uplatnit v praxi a v celoživotním vzdělávání. Žáky vedeme k tomu, aby byli schopni obstarat si informace a s těmito informacemi dále pracovat.

U žáků chceme podporovat a rozvíjet zásady slušného chování a vzájemné tolerance. Svoje názory musí vyjadřovat slušným způsobem a musí také respektovat názory jiných. Důraz je kladen nejen na práva, ale i na povinnosti jedince. Žáci jsou vedeni k tomu, aby vzájemně komunikovali a spolupracovali.

Jsmeme si vědomi, že každý žák je jiný, má jiné nadání, schopnosti a zájmy. Nechceme preferovat jen intelektuální nadání. Každému jednotlivci bychom chtěli poskytnout možnost uplatnění. V rámci školy jsou organizovány zájmové kroužky nabízející aktivity sportovní, hudební, umělecké, ale i odborné. Podporujeme žáky nadané, kteří reprezentují naši školu na olympiádách a soutěžích.

Za důležité považujeme, aby naši pedagogové byli dobrým vzorem pro žáky. Podporujeme jejich celoživotní vzdělávání. Požadujeme, aby se snažili věnovat žákům individuálně a vytvářeli pozitivní klima školy.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Jde o společné postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí. Jsou uplatňovány všemi pedagogy při výuce i mimo ni.

Kompetence k učení - vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení.

- na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení
- vedeme žáky ke čtení s porozuměním, aby přiměřeně věku pracovali s textem
- podporujeme samostatnost a tvořivost žáků
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat svou činnost
- učíme žáky pracovat s různými zdroji informací
- uplatňujeme individuální přístup k žákovi, čímž přispíváme k porozumění podstatě znalostí a rozvíjení individuálních dovedností
- nabízíme různé efektivní metody a formy učení a učíme je žáky používat
- při hodnocení používáme prvky pozitivní motivace

Kompetence k řešení problémů – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.

- vytváříme problémové úlohy a situace a učíme je žáky řešit, sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů
- vytváříme podmínky pro týmovou spolupráci při řešení problému
- podporujeme samostatné a tvůrčí řešení problému s praktickým ověřováním správnosti řešení
- v rámci svých předmětů učíme, jak některým problémům předcházet

- rozvíjíme schopnost žáků při práci s informacemi, vedeme je k tomu, aby je uměli třídit a zaujmout k nim logický postoj
- zapojujeme děti do soutěží, olympiád, projektů

Kompetence komunikativní – vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci.

- učíme žáky naslouchat si, respektovat se a porozumět si
- vedeme žáky ke kultivovanému ústnímu i písemnému projevu
- rozvíjíme komunikační dovednosti žáků především v mateřském jazyce, v cizích jazycích i v informačních a komunikačních technologiích
- učíme žáky kultivovaně prezentovat své názory a myšlenky, rozvíjíme schopnost žáků zapojit se do diskuze
- učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- rozvíjíme schopnost žáků zapojit se do diskuze

Kompetence sociální a personální – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých.

- používáme skupinovou práci a učíme žáky ve skupině pracovat podle dohodnutých pravidel
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- učíme žáky respektovat názory druhých i jejich práci a čerpat z nich poučení
- podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů
- umožňujeme žákům vyjádřit se k vlastním úspěchům i neúspěchu
- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie, šikany, agresivní a vulgární vyjadřování a chování
- učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky navzájem

Kompetence občanské – vychovávat žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, vychovávat žáky jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, vychovávat žáky jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích.

- vedeme žáky k chápání a dodržování pravidel slušného chování
- vedeme žáky k respektování svých práv a povinností i potřeb druhých
- dodržováním pravidel psychohygieny nabízíme žákům možnost rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- seznamujeme žáky s kulturním a historickým dědictvím, s tradicemi naší země a našeho regionu
- sportovní i kulturní reprezentací školy žákům poskytujeme možnost aktivně se zapojovat do dění v obci, regionu
- klademe důraz na environmentální výchovu a respektujeme požadavky na kvalitu životního prostředí

- vedeme žáky k pochopení zdravého životního stylu
- netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže apod.)
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- problémy řešíme věcně, rozumně, spravedlivě, vždy bez emocí a osobní zášti
- důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole stanovených ve vnitřních normách školy, vedeme žáky k chápání základních principů, na nichž spočívají základní společenské normy

Kompetence pracovní – vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě povolání

- věnujeme dostatečný prostor pro rozvoj manuální zručnosti, dovednosti a praktické činnosti
- pomáháme žákům při získávání představ o budoucím povolání
- důsledně vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků
- zařazováním průřezových témat do výuky, přípravou projektů, soutěží a zábavných programů pomáháme rozvíjet podnikatelské schopnosti, schopnosti týmové spolupráce
- vedeme žáky k zodpovědnosti v práci k jejímu plánování a dokončení, k úctě k práci vlastní i druhých
- motivujeme žáky k tvořivé činnosti prezentací žakovských výrobků a prací formou výstav, dnů otevřených dveří a webových stránek školy

Kompetence digitální – vést žáky k vhodnému využívání digitálních technologií, naučit žáky chránit sebe a své zdraví při práci s ICT

- vedeme žáky k vhodnému využívání digitálních technologií, k zefektivnění či zjednodušení svého pracovního postupu a zkvalitnění výsledků své práce, k vyhledávání informací
- věnujeme prostor a čas k předcházení situacím, které ohrožují jeho tělesné a duševní zdraví
- důsledně dbáme na etické jednání v digitálním prostředí
- vedeme žáky, aby dokázali zhodnotit přínosy či rizika digitálních technologií

3.3 Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Základní definice pojmů

- Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v §16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.
- Podpůrná opatření se člení do pěti stupňů podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti, lze je napříč stupni i druhy kombinovat. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení (**ŠPZ**). Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.
- U žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je možné zpracovat plán pedagogické podpory (**PLPP**) nebo individuální vzdělávací plán (**IVP**).

PLPP – V situaci, kdy pro poskytování podpůrných opatření prvního stupně nepostačuje samotné zohlednění individuálních potřeb žáka, škola může vypracovat PLPP, který zahrnuje popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a také způsob vyhodnocování naplnění PLPP. PLPP se řadí do prvního stupně podpůrných opatření, škola je průběžně vyhodnocuje. Nejpozději po třech měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření prvního stupně škola vyhodnocuje, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud tomu tak není, doporučuje škola využití poradenské pomoci ŠPZ. PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci pracovníka školního poradenského pracoviště (**ŠPP**). PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností.

IVP – Škola vypracuje IVP na základě doporučení ŠPZ vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby žáka.

Individuální vzdělávací plán zpravidla ŠPZ nedoporučuje, pokud jsou všechny informace podstatné pro vzdělávání žáka uvedeny v doporučení pro vzdělávání. IVP je závazný dokument, který zajišťuje speciální vzdělávací potřeby žáka, vychází ze ŠVP a je součástí dokumentace žáka. IVP je zpracován nejpozději do jednoho měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce žáka, lze jej aplikovat pouze na základě informovaného písemného souhlasu zákonného zástupce žáka. Součástí IVP jsou informace o úpravách obsahu vzdělávání žáka, o časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, metodách a formách výuky, hodnocení žáka a případné úpravy očekávaných výstupů vzdělávání žáka stanovená v RVP ZV. Je vyhodnocován alespoň jednou ročně, dle potřeb žáka jej lze upravovat a doplňovat v průběhu celého školního roku.

Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb. v platném znění.

ŠVP je podkladem pro zpracování PLPP i IVP.

Role rodičů při poskytování podpůrných opatření:

- podpora žáka v oblasti domácí přípravy na základě konzultace s vyučujícím (vlastní realizace podpory)
- zajištění základních podmínek pro úspěšnou domácí přípravu (přiměřený denní režim, klid na domácí práci, organizace pracovního místa)
- emoční podpora žáka při zvládání nároků školy
- spolupráce při vyhodnocování podpůrných opatření
- nastavení kontrolních mechanismů pro práci s žákem
- posílení motivace žáka

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, který zároveň koordinuje jeho činnost, dále školním speciálním pedagogem, školním metodikem prevence a školním psychologem. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením a zároveň koordinuje činnost školního poradenského pracoviště. Školní speciální pedagog je rovněž pověřen spoluprací se ŠPZ.

Další subjekty zapojené do systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Pedagogové naší školy se vzdělávají v této problematice v rámci DVPP. Spolupracujeme s PPP, SPC, v některých případech i s pediatrem a odbornými lékaři.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smyslnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

b) v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky
- kompenzační pomůcky
- využívání skupinové výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka
- IVP, PLPP
- intervence
- asistent pedagoga

c) zařazení předmětů speciálně pedagogické péče.

3.4 Zabezpečení vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) mimořádně nadaného žáka

Podpůrným opatřením prvního stupně je vyhotovení PLPP, na kterém se podílí třídní učitel a vyučující ostatních předmětů. Plán pedagogické podpory je průběžně vyhodnocován, případně upravován. Obsahuje metody práce, organizaci výuky a také způsob hodnocení vědomostí a dovedností žáka. Velmi důležitá je spolupráce se zákonnými zástupci žáka a také se ŠPZ.

Individuální vzdělávací plán nadaného či mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje nadání či mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP nadaného, mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období, než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. IVP lze používat pouze v případě, že zákonný zástupce udělil písemný informovaný souhlas se vzděláváním dle IVP., je součástí dokumentace žáka.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o nadané a mimořádně nadané žáky

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, metodikem prevence sociálně-patologických jevů, speciálním pedagogem a školním psychologem. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením a zároveň koordinuje činnost školního poradenského pracoviště. Školní speciální pedagog je rovněž pověřen spoluprací se ŠPZ.

Další subjekty zapojené do systému vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Pedagogové naší školy se vzdělávají v této problematice v rámci jejich DVPP.

Spolupracujeme s PPP a SPC.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných

Jedná se zejména o:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- vzdělávání skupiny nadaných či mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka
- obohacování vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů, projektů
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol

3.5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a propojují je. Abychom této možnosti využili co možná nejlépe, nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do jiných vyučovacích předmětů a realizujeme jejich obsah formou projektů, ve kterých musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů.

Zařazení jednotlivých tematických okruhů průřezových témat je vždy součástí charakteristiky vyučovacích předmětů a jednotlivá témata jsou uvedena v tabulkách vyučovacích předmětů.

V základním vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata:

1. Osobnostní a sociální výchova – OSV
2. Výchova demokratického občana – VDO
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – EGS
4. Multikulturní výchova – MKV
5. Environmentální výchova – ENV
6. Mediální výchova - MDV

Průřezová témata jsou realizována formou integrace do předmětů podle následujících tabulek:

1. stupeň

<i>Osobností a sociální výchova - OSV</i>						
	<i>Tematické okruhy</i>	<i>1. ročník</i>	<i>2. ročník</i>	<i>3. ročník</i>	<i>4. ročník</i>	<i>5. ročník</i>
OSV 1.1	<i>Rozvoj schopností poznání</i>		Čj, M, Prv, Hv, Vv, Tv	Čj, Aj, M, Prv	Čj, Aj, M, Hv, Tv, Pč	Čj, Aj, M, Inf, Hv, Tv, Pč, Vo
OSV 1.2	<i>Sebepoznání a sebepojetí</i>	Prv, Tv, Vv	ČJ, Hv, Vv, Tv	Aj, Prv, Hv, Vv	Aj, Hv, Vv, Tv	Aj, Př, Tv, Hv, Vv, Vo
OSV 1.3	<i>Seberegulace a sebeorganizace</i>		Čj, Prv	ČJ, Prv, Vv, Tv	Čj, Př, Tv, Pč	Čj, Př, Tv, Pč, Vo
OSV 1.4	<i>Psychohygiena</i>		Čj, Hv, Tv	Hv, Tv	Hv, Tv	Př, Hv, Tv

OSV 1.5	<i>Kreativita</i>	Pč	Čj, M, Hv, Vv, Pč	Čj, Aj, M, Hv, Vv, Pč	Čj, M, Hv, Vv, Tv, Pč	Čj, M, Hv, Vv, Tv, Pč
OSV 1.6	<i>Poznávání lidí</i>	Čj, Prv	Čj, Prv	Prv, Vv	Hv, Tv	Př, Hv, Tv, Vo
OSV 1.7	<i>Mezilidské vztahy</i>	Prv	Čj, Prv	Prv, Vv	VI, Hv, Tv	Př, VI, Hv, Tv, Vo
OSV 1.8	<i>Komunikace</i>	Čj	Čj, Prv, Hv, Vv	Čj, Aj, Prv, Hv, Vv	Čj, Aj, Hv, Vv, Tv, Pč	Čj, Aj, Inf, Hv, Vv, Tv, Pč, Vo
OSV 1.9	<i>Kooperace a kompetice</i>	Tv	M	Aj, Prv, Hv, Vv, Tv	Aj, M, VI, Tv	Aj, M, Inf, Tv, Vo
OSV 1.10	<i>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</i>	Tv		Čj, M	M, Př, Tv, Pč	Př, VI, Tv, Pč, Vo
OSV 1.11	<i>Hodnoty, postoje, praktická etika</i>		Tv	Vv, Tv		Př, Vo

Výchova demokratického člověka - VDO

	<i>Tematické okruhy</i>	<i>1. ročník</i>	<i>2. ročník</i>	<i>3. ročník</i>	<i>4. ročník</i>	<i>5. ročník</i>
VDO 2.1	<i>Občan, občanská společnost a stát</i>		Prv, Tv	Prv	Čj, VI, Hv, Tv	Čj, VI, Hv, Tv, Vo
VDO 2.2	<i>Občanská společnost a škola</i>	Čj, M, Prv, Tv, Pč	Čj, Prv, Hv	Čj, Hv	Čj	Čj, Př, VI, Vo
VDO 2.3	<i>Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</i>		Prv		VI	VI
VDO 2.4	<i>Formy participace občanů v politickém životě</i>				VI	

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - EGS

	<i>Tematické okruhy</i>	<i>1. ročník</i>	<i>2. ročník</i>	<i>3. ročník</i>	<i>4. ročník</i>	<i>5. ročník</i>
EGS 3.1	<i>Jsme Evropané</i>					VI

EGS 3.2	<i>Evropa a svět nás zajímá</i>	Čj, Hv		Čj, Aj, Hv	Aj, Hv, Tv	Čj, Aj, Vl, Hv, Tv
EGS 3.3	<i>Objevujeme Evropu a svět</i>				Vv, Tv	Čj, Vl, Vv, Tv

Multikulturní výchova - MKV						
	Tematické okruhy	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
MKV 4.1	<i>Kulturní difference</i>		Čj	Čj	Vl, Pč	Pč
MKV 4.2	<i>Lidské vztahy</i>	Tv	Čj, Prv, Tv	Čj, Prv, Tv	Čj, Vl, Tv, Pč	Čj, Př, Vl, Tv, Pč, Vo
MKV 4.3	<i>Etnický původ</i>				Vl	M, Vl, Vo
MKV 4.4	<i>Multikulturalita</i>			Čj		
MKV 4.5	<i>Princip sociálního smíru a solidarity</i>				Vl, Hv	Hv, Vo

Environmentální výchova - ENV						
	Tematické okruhy	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
ENV 5.1	<i>Ekosystémy</i>	Vv, Pč	Prv, Pč		Př	Čj, M
ENV 5.2	<i>Základní podmínky života</i>	Prv, Hv	Čj, Prv	Prv, Pč	Př, Pč	Čj, Př, Pč
ENV 5.3	<i>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</i>	Čj	M	Prv, Vv	Př, Tv	Čj, Př, Vl, Tv
ENV 5.4	<i>Vztah člověka k prostředí</i>	Tv, Pč	Čj, M, Prv, Vv, Tv, Pč	Aj, Prv, Tv, Pč	Aj, Př, Vl, Pč	Čj, Pč

Mediální výchova - MDV						
	Tematické okruhy	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník

MDV 6.1	<i>Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení</i>			Čj, Aj	Čj, Aj	ČJ, Aj, Př
MDV 6.2	<i>Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality</i>				Čj	Čj, Vo
MDV 6.3	<i>Stavba mediálního sdělení</i>			Čj		
MDV 6.4	<i>Vnímání autora mediálních sdělení</i>	Hv			Čj	
MDV 6.5	<i>Fungování a vliv médií ve společnosti</i>	Čj, Hv	Hv	Hv	Vv	VI, Vv
MDV 6.6	<i>Tvorba mediálního sdělení</i>		Čj		Čj, Vv	Vv
MDV 6.7	<i>Práce v realizačním týmu</i>				Vv	Vv

2. stupeň

<i>Osobností a sociální výchova - OSV</i>					
	<i>Tematické okruhy</i>	<i>6. ročník</i>	<i>7. ročník</i>	<i>8. ročník</i>	<i>9. ročník</i>
OSV 1.1	<i>Rozvoj schopností poznání</i>	Čj, M, D, Př, Z, Hv, Vv, Tv	Čj, M, D, F, Př, Hv, Tv	Čj, M, Inf, D, F, Př, Hv, Tv	Čj, M, Inf, D, F, Z, Hv, Vv, Tv, SM
OSV 1.2	<i>Sebepoznání a sebepojetí</i>	Čj, ORv, Hv, Vv, Tv	Čj, Hv, Tv, Nj	Čj, ORv, Hv, Vv, Tv, Nj, Rj	Čj, ORv, Hv, Tv, Nj, Rj
OSV 1.3	<i>Seberegulace a sebeorganizace</i>	ORv, Tv	Tv, Nj	Čj, ORv, Ch, Tv, Rj	Čj, Ch, Tv, Nj, Dom
OSV 1.4	<i>Psychohygiena</i>	ORv		Čj, ORv	Čj, ORv
OSV 1.5	<i>Kreativita</i>	Čj, M, Hv, Tv, Pč	M, D, F, Vv, Hv, Tv, Pč	Čj, M, Inf, ORv, F, Hv, Tv, Pč	Čj, M, Inf, D, F, Hv, Tv, Pč, SM, Dom
OSV 1.6	<i>Poznávání lidí</i>	D, ORv, Tv	Čj, Tv, Nj	Čj, D, ORv, Tv, Rj	Tv

OSV 1.7	<i>Mezilidské vztahy</i>	Čj, Aj, M, D, ORv, Tv	Čj, M, D, ORv, F, Tv, Nj, Rj	Čj, M, D, AJ, ORv, F, Tv, Nj	Čj, M, D, F, Tv, Nj, SM
OSV 1.8	<i>Komunikace</i>	Čj, Inf, D, ORv, Z, Pč	Čj, ORv, Hv, Vv, Pč, Nj, Rj	Čj, Inf, D, ORv, Pč	Čj, D, Pč, Nj, Dom
OSV 1.9	<i>Kooperace a kompetice</i>	Čj, Z, Tv	Čj, Aj, Tv	Čj, Aj, D, Ch, Tv	Aj, Ch, Z, Tv
OSV 1.10	<i>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</i>	M, D, Pč	Čj, M, F, Pč	Čj, M, D, ORv, F, Ch, Pč	M, D, F, Ch, Pč, SM, Dom
OSV 1.11	<i>Hodnoty, postoje, praktická etika</i>		Čj, Aj, D, ORv	Čj, D, ORv	Inf, D

Výchova demokratického člověka - VDO

	<i>Tematické okruhy</i>	<i>6. ročník</i>	<i>7. ročník</i>	<i>8. ročník</i>	<i>9. ročník</i>
VDO 2.1	<i>Občan, občanská společnost a stát</i>	Aj, D, ORv, Hv	Aj, D, ORv, F	Aj, Čj, Ch	Čj, D, ORv, F, Ch
VDO 2.2	<i>Občanská společnost a škola</i>	Aj, ORv	Aj, ORv	ORv	Čj
VDO 2.3	<i>Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</i>	ORv, Z	ORv, Z	ORv, Z, Ch	Aj, D, ORv, Ch, Z
VDO 2.4	<i>Formy participace občanů v politickém životě</i>	D, ORv	D, ORv	Čj, M, D, ORv	ORv, D

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - EGS

	<i>Tematické okruhy</i>	<i>6. ročník</i>	<i>7. ročník</i>	<i>8. ročník</i>	<i>9. ročník</i>
EGS 3.1	<i>Jsme Evropané</i>	D	D, Z, Nj, Rj	Čj, D, ORv, Ch, Z, Aj	Čj, D, Z
EGS 3.2	<i>Evropa a svět nás zajímá</i>	Čj, Aj, M, F, Př, Z	Čj, Aj, M, D, ORv, Př, Z, Hv, Nj, Rj	Čj, D, Ch, Z, Hv, Nj, Rj	M, D, Aj, Ch, Z, Hv, Vv, Rj

EGS 3.3	<i>Objevujeme Evropu a svět</i>	D, F, Z	Aj, M, ORv, Z, Nj, Rj	Aj, Inf, ORv, Z, Nj	Z, Nj
----------------	---------------------------------	---------	-----------------------	---------------------	-------

Multikulturní výchova - MKV					
	Tematické okruhy	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
MKV 4.1	<i>Kulturní difference</i>	Aj, D	D, Hv, Nj, Rj	Čj, Z, Hv, Rj	D, Z, Hv, Aj
MKV 4.2	<i>Lidské vztahy</i>	ORv, Tv	Aj, D, ORv, Tv	Inf, D, ORv, Z, Tv	D, ORv, Z, Tv, Pč
MKV 4.3	<i>Etnický původ</i>	Z, Tv	Čj, Z, Tv, Nj, Rj	Aj, M, D, Z, Tv, Rj	Čj, ORv, Př, Z, Tv, Nj
MKV 4.4	<i>Multikulturalita</i>	Čj, Z	D, Z, Vv	Čj, Aj, Z	Aj, Z, SČj
MKV 4.5	<i>Princip sociálního smíru a solidarity</i>	Čj, ORv	D, ORv		Čj, D

Environmentální výchova - ENV					
	Tematické okruhy	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
ENV 5.1	<i>Ekosystémy</i>	D, Př, Z	D, Př, Z	Čj, Př, Z	Př, Z
ENV 5.2	<i>Základní podmínky života</i>	Př, Z	Čj, Aj, D, ORv, Př, Z	Čj, D, F, Ch, Z	F, Ch, Př, Z
ENV 5.3	<i>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</i>	ORv, D, Př, Z, Pč	D, F, Př, Z, Pč	Čj, Aj, D, F, Ch, Př, Z	Čj, D, ORv, Ch, Př, Z, Vv
ENV 5.4	<i>Vztah člověka k prostředí</i>	Čj, D, Př, Z, Tv	M, Př, Z, Tv	Čj, M, D, Ch, Př, Aj, Z, Tv, Nj	Čj, ORv, Ch, Př, Z, Aj, Tv

Mediální výchova - MDV					
	Tematické okruhy	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
MDV 6.1	<i>Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení</i>	Čj, D, ORv, Z	Čj, Z	Čj, D, ORv, Ch, Z, Nj	Čj, M, D, ORv, Z, Pč

MDV 6.2	<i>Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality</i>	F	M, ORv	Čj, F, Ch, Z	M, D, F, Ch
MDV 6.3	<i>Stavba mediálního sdělení</i>		Nj, Rj	Čj, Rj	Čj, Nj
MDV 6.4	<i>Vnímání autora mediálních sdělení</i>	Hv	Hv	Čj, D, Hv	
MDV 6.5	<i>Fungování a vliv médií ve společnosti</i>	ORv, Hv	D, Hv	D, ORv, Ch, Hv, Nj	Čj, D, Ch, Hv
MDV 6.6	<i>Tvorba mediálního sdělení</i>	Čj, Aj, Inf, Vv	Čj, Aj, Vv, Nj, Rj	Čj, Inf, D, Ch, Nj, Rj	Čj, Inf, Aj, Vv, Nj, Rj
MDV 6.7	<i>Práce v realizačním týmu</i>			Čj, Aj	

4. Učební plán

4.1 Učební plán pro 1. stupeň									
Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník					Celkem za předměty	Minimální dotace	Z toho DČD
		1.	2.	3.	4.	5.			
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	9	10	9	7	7	42	33	9
	Anglický jazyk	-	-	3	3	3	9	9	0
Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	5	5	5	24	20	4
Informatika	Informatika	-	-	-	1	1	2	2	0
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	3	-	-	7	11	3
	Přírodověda	-	-	-	1	2	3		
	Vlastivěda	-	-	-	2	1	3		
	Výchova k občanství	-	-	-	-	1	1		
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	12	0
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7		0
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	10	0
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	5	0
Celková povinná časová dotace		20	22	25	25	26	118		16

4.2 Učební plán pro 2. stupeň

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník				Celkem za předměty	Minimální dotace	Z toho DČD
		6.	7.	8.	9.			
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	5	4	4	4	17	15	2
	Anglický jazyk	3	3	3	3	12	12	0
	Německý jazyk / Ruský jazyk	-	2	2	2	6	6	0
Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	5	4	18	15	3
Informatika	Informatika	1	1	1	1	4	4	0
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	8	12	0
	Občanská a rodinná výchova	2	2	1	1	6		2
Člověk a příroda	Fyzika	2	2	2	2	8	20	8
	Chemie	-	-	2	2	4		
	Přírodopis	2	2	2	2	8		
	Zeměpis	2	2	2	2	8		
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	4	9	0
	Výtvarná výchova	2	1	1	1	5		0
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	8	8	0
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	4	3	1
	Volitelné předměty	-	-	-	2	2	-	2
Celková povinná časová dotace		29	30	31	32	122		18

4.3 Volitelné předměty

Volitelné předměty jsou zařazeny v učebním plánu v 9. ročníku.

Seminář z matematiky	Týdenní časová dotace	1 h
Seminář z českého jazyka	Týdenní časová dotace	1 h
Domácnost	Týdenní časová dotace	2 h

Nepovinné předměty

Náboženství 1. – 9. ročník

4.4 Poznámky k učebnímu plánu

1. stupeň

Vyučovací předmět **Český jazyk** je na 1. stupni posílen o 9 hodin z disponibilní časové dotace, slouží k rozvoji mateřského jazyka a čtenářské gramotnosti.

Vyučovací předmět **Matematika** je na 1. stupni posílen o 4 hodiny z disponibilní časové dotace, slouží k posílení procvičování učiva, jeho využití v praktických úkolech matematické gramotnosti, rozvíjení logického myšlení.

Vyučovací oblast **Člověk a jeho svět** zahrnující předměty **Prvouka, Přírodověda a Vlastivěda, Výchova k občanství** je na 1. stupni posílena o 3 hodiny z disponibilní časové dotace, slouží k realizaci výchovy ke zdraví, etické výchovy, dopravní výchovy, výchově k vlastenectví a chování za mimořádných situací.

2. stupeň

Vyučovací předmět **Český jazyk a literatura** je na 2. stupni posílen o 2 hodiny z disponibilní časové dotace, slouží k posílení potřebných dovedností, čtenářské gramotnosti a realizaci průřezových témat.

Žáci 7. ročníku si povinně vyberou jeden z těchto vyučovacích předmětů: **Německý či Ruský jazyk**. Vyučovací předmět **Německý jazyk/ Ruský jazyk** realizovaný v 7. – 9. ročníku v hodinové dotaci 2 vyučovací hodiny týdně, celkem 6 hodin. V případě malého zájmu o jeden cizí jazyk nebo malého počtu žáků v ročníku je vyučován pouze ten jazyk, který si vybere většina žáků.

Vyučovací předmět **Matematika** je na 2. stupni posílen o 3 hodiny z disponibilní časové dotace, slouží k posílení matematické gramotnosti a zařazování aplikačních úloh.

Vyučovací obor **Výchova ke zdraví** v rozsahu 2 hodin je přesunut do vyučovacího předmětu **Občanská a rodinná výchova**, který také zahrnuje vzdělávací obor **Výchova k občanství**. Společně s vyučovacím předmětem **Dějepis** je posílen o 2 hodiny z disponibilní časové dotace, slouží k realizaci průřezových témat.

Vyučovací oblast **Člověk a příroda** zahrnující předměty (**Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis**) je na 2. stupni posílen o 8 hodin z disponibilní časové dotace, slouží k hlubšímu porozumění přírodních zákonitostí a jevů, praktické aplikaci a realizaci průřezových témat.

Vyučovací předmět **Pracovní činnosti** je na 2. stupni posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace, slouží k posílení praktických pracovních dovedností a návyků z různých oblastí.

Volitelným předmětům jsou určeny 2 hodiny z disponibilní časové dotace v 9. ročníku. Jejich cílem je příprava žáků na přijímací řízení na střední školy nebo prohloubení pracovních dovedností a návyků.

5. Učební osnovy

5.1 Učební osnovy 1. stupně – příloha č. 1

5.2 Učební osnovy 2. stupně – příloha č. 2

Učební osnovy

Úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Pro žáky s jiným než mentálním postižením uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona je možné upravit očekávané výstupy, které jsou obvykle na nižší úrovni než odpovídající očekávané výstupy daného vzdělávacího oboru. Tyto výstupy uvedené jsou **vodítkem pro případné úpravy výstupů uvedených v ŠVP do individuálního vzdělávacího plánu (IVP)** pro žáka na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce žáka. Výstupy

představují cílovou úroveň, kterou lze s využitím podpůrných opatření případně překročit. Minimální doporučená úroveň pro úpravu očekávaných výstupů žáků se řídí platným RVP ZV.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů žáků v rámci podpůrných opatření

- dle platného RVP ZV

6. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

1. Zásady pro hodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků ve škole
2. Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci
3. Stupně hodnocení v případě použití klasifikace
4. Zásady pro používání slovního hodnocení
5. Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace
6. Hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
7. Hodnocení nadaných žáků
8. Celkové hodnocení prospěchu
9. Hodnocení chování žáka
10. Výchovná opatření
11. Zásady pro hodnocení chování a udělení výchovných opatření
12. Hodnocení práce v nepovinných předmětech
13. Postup do vyššího ročníku
14. Uvolnění žáka z vyučovacích předmětů
15. Klasifikace v náhradním termínu
16. Podrobnosti o komisionálních zkouškách
17. Pochybnosti o správnosti klasifikace
18. Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků
19. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření
20. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného a praktického zaměření

Pravidla hodnocení žáka základní školy se řídí zákonem č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání v platném znění (školský zákon) a vyhláškou MŠMT ČR č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, v platném znění a jsou nedílnou součástí školního řádu.

Obecnými cíli vzdělávání jsou zejména

1. rozvoj osobnosti člověka, který bude vybaven poznávacími a sociálními způsobilostmi, mravními a duchovními hodnotami pro osobní a občanský život, výkon povolání nebo pracovní činnosti, získávání informací a učení se v průběhu celého života
2. získání všeobecného vzdělání
3. pochopení a uplatňování zásad demokracie a právního státu, základních lidských práv a svobod spolu s odpovědností a smyslem pro sociální soudržnost
4. pochopení a uplatňování principu rovnosti žen a mužů ve společnosti
5. utváření vědomí národní a státní příslušnosti a respektu k etnické, národnostní, kulturní, jazykové a náboženské identitě každého
6. poznání světových a evropských kulturních hodnot a tradic, pochopení a osvojení zásad a pravidel vycházejících z evropské integrace jako základu pro soužití v národním a mezinárodním měřítku
7. získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně vycházející ze zásad trvale udržitelného rozvoje a o bezpečnosti a ochraně zdraví

1. Zásady pro hodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků ve škole

Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu. Žáci jsou hodnoceni ve všech vyučovacích předmětech uvedených v učebním plánu příslušné třídy.

Při hodnocení pedagogové dodržují tyto zásady:

1. **Vzdělávání a chování žáků** se hodnotí průběžně a celkově.
2. **Průběžné hodnocení se realizuje** jako hodnocení dílčích výsledků vzdělávání a dílčích projevů chování žáků během obou pololetí. Musí umožňovat hodnotit i takové kvality, jako např. skupinové práce, schopnost komunikovat, formulovat a vyjadřovat svůj názor, schopnost identifikovat problémy a vymýšlet jejich řešení, schopnost diskutovat, vyhledávat, třídit a interpretovat informace z různých typů médií, schopnost tvořit a citově prožívat atd.
3. **Celkové hodnocení vyjadřuje** souhrnné výsledky vzdělávání žáka za dané pololetí
4. **Při hodnocení je třeba uplatňovat** přiměřenou náročnost, objektivitu a pedagogický takt vůči žákům.
5. **Při hodnocení je třeba přihlížet** k věkovým zvláštnostem žáků, zdravotnímu stavu i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období v klasifikaci zakolísat pro určitou indispozici.
6. **Při hodnocení se bere na zřetel** zaměření a cíle skupin předmětů s převahou teoretického zaměření, předmětů s převahou praktických činností a předmětů s převahou výchovného a uměleckého zaměření.
7. **Předmětem hodnocení** jsou výsledky, jichž žák dosáhl ve vyučovacím předmětu v souladu se vzdělávacím programem školy nebo s individuálním vzdělávacím plánem.
8. **Hodnocení musí být** jednoznačné a srozumitelné, věcné, tedy vztahující se k danému výkonu či chování žáka (nelze směšovat hodnocení vědomostí s hodnocením chování) všestranné, zdůvodnitelné, odborně správné a doložitelné.
9. **Celkové hodnocení** musí být všestranné, tj. v oblasti výsledků vzdělávání ohodnocuje míru osvojených vědomostí, dovedností a návyků, kterou žák vládne na konci hodnoceného období a v oblasti chování ohodnocuje míru shody chování žáka se školním řádem, ale i píli, školní docházku, popř. další jeho projevy za hodnocené období.

Hodnocení vychází:

- z hodnocení výsledků ústního i písemného projevu
- ze schopnosti samostatně pracovat
- z osvojení znalostí základního učiva
- z úrovně dovedností a schopnosti aplikovat získané poznatky při řešení teoretických a praktických úkolů
- z přístupu žáka k předmětu (zájem, snaha, úsilí)
- z úrovně přípravy žáka (příprava žáka na vyučování, domácí úkoly)

Při hodnocení se přihlíží k objektivním okolnostem, které mohou ovlivnit výsledky žáka. Do hodnocení jednotlivých předmětů se nepromítá hodnocení chování žáka.

2. Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména těmito metodami:

- diagnostickým pozorováním žáků

- sledováním výkonů žáka a připravenosti na vyučování
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové)
- kontrolními písemnými pracemi
- analýzou výsledků činnosti žáků
- konzultacemi s ostatními vyučujícími i s pracovníky pedagogicko-psychologických poraden a zdravotnických služeb
- rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka

1. **Žák** musí mít z každého předmětu nadpoloviční většinu známek, které vyučující daného předmětu požaduje, u výchov a předmětů s jednohodinovou dotací musí mít známky alespoň tři. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období.
2. **Učitel oznamuje žákovi** výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi do 14 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovských knížek.
3. **Pokud žák zamešká** v klasifikačním období v daném předmětu více než 35% skutečně odučených vyučovacích hodin a je tím dotčena objektivita jeho hodnocení, může mu být nařízeno dodatečné přezkoušení.
4. **Dodatečné přezkoušení** může být nařízeno také žákovi, který sice byl přítomen v hodinách tělesné výchovy, ale z toho více než 35% hodin necvičil z důvodu jiného než je omluvenka od lékaře.
5. **O termínu čtvrtletní písemné práce** nebo písemné zkoušky trvající více než 30 minut informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Tento termín prokonzultuje s dalšími vyučujícími tak, aby žáci mohli vykonat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru v jednom dni.
6. **Učitel je povinen** vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získávání známek (ústní zkoušení, písemné ...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.
7. **Vyučující zajistí zapsání známek** do žákovské knížky a dbá o jejich úplnost. V žákovské knížce jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.
8. **Klasifikační stupeň určí učitel**, který vyučuje příslušný předmět. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn (žák se znovu neprezkoušuje).
9. **Při určování stupně prospěchu** v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učené výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známám, které žák získal a které byly sděleny rodičům. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě aritmetického průměru z klasifikace.
10. **Před každou pedagogickou radou** vypracuje třídní učitel přehled klasifikace za dané období, které zhodnotí na pedagogické radě a poté předá vedení školy. Případy zhoršení prospěchu a nedostatky v chování žáků se projednávají na pedagogické radě.
11. **Na konci klasifikačního období**, v termínu, který určí ředitel školy, zapíše třídní učitelé výsledky celkové klasifikace do dokumentace školy a příslušní pedagogové připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu.
12. **Pokud je klasifikace žáka** stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo

ve které se k ní mohou zákonní zástupci odvolat. Písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také rodičům.

13. Čtvrtletní písemné práce s hodnocením odevzdají vyučující do určeného termínu řediteli školy.

14. Třídní učitelé nebo výchovný poradce jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů a výchovného poradce na pedagogické radě.

Zákonného zástupce informují o prospěchu a chování žáka:

- učitelé jednotlivých předmětů a třídní učitel zápisem do žákovské knížky;
- učitelé jednotlivých předmětů a třídní učitel v době třídních schůzek nebo mimořádně v případě zhoršení prospěchu nebo chování;
- třídní učitel nebo učitel, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají;
- ředitel nebo třídní učitel v případě mimořádného zhoršení prospěchu nebo chování, bezprostředně a prokazatelným způsobem.

3. Stupně hodnocení v případě použití klasifikace

Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován těmito stupni:

- 1 - výborný
- 2 - chvalitebný
- 3 - dobrý
- 4 - dostatečný
- 5 - nedostatečný

4. Zásady pro používání slovního hodnocení

Zásady a kritéria pro používání slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace (dále jen „slovní hodnocení“). O použití slovního hodnocení rozhoduje ředitel školy, se souhlasem školské rady a to na návrh vyučujícího daného předmětu, popřípadě třídního učitele.

1. **Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, kterou dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka.**
2. **Žák může** být ze všech předmětů hodnocen slovně nebo může být z některého předmětu hodnocen slovně a z jiného klasifikačním stupněm.
3. **Slovní hodnocení** zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístup ke vzdělávání i v souvislosti, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka.
4. **Slovní hodnocení** je podrobnější, má pozitivně motivační charakter. Obsahuje konkrétní vyjádření toho, co žák v daném předmětu zvládl a v jaké kvalitě.
5. **Slovní hodnocení vychází:**
 - z hodnocení výsledků ústního i písemného projevu
 - z pracovního tempa
 - ze schopnosti samostatně pracovat
 - ze schopnosti soustředit se

6. **Do slovního hodnocení** jednotlivých předmětů se nesmí promítnout hodnocení chování žáka
7. **Ve slovním hodnocení** se učitel vyjadřuje k těmto oblastem
 - osvojení znalostí základního učiva
 - úroveň dovedností a schopnost aplikovat získané poznatky
 - přístup žáka k předmětu (zájem, snaha, úsilí)
 - úroveň přípravy žáka (příprava žáka na vyučování, domácí úkoly)
8. **Klasifikaci provází** vyjádření pozitivních stránek výkonu, objasnění podstaty neúspěchu, návod, jak mezery a nedostatky překonat. Upřednostňuje se pozitivní motivace.

5. Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace

- žák, u kterého je využita kombinace slovního hodnocení a klasifikace, může mít na konci prvního nebo druhého pololetí celkový prospěch prospěl s vyznamenáním, prospěl nebo neprospěl
- žák, který je na konci prvního nebo druhého pololetí hodnocen neprospěl, musí mít toto hodnocení zdůvodněno ve slovním hodnocení daného předmětu
- při kombinaci hodnocení klasifikačními stupni a širšího slovního hodnocení – průměrný prospěch se vypočítá ze samostatných povinných předmětů, z nichž byl žák na vysvědčení hodnocen klasifikačními stupni. Pokud by ale širší slovní hodnocení nebylo adekvátní pro hodnocení prospěl(a) s vyznamenáním, nelze tento stupeň použít, i když jsou pro něj splněny podmínky. Obdobně se postupuje i při použití stupně prospěl(a).

6. Hodnocení vzdělání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním, se sociálním znevýhodněním)

1. **Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami** mají právo na vzdělávání, jehož obsah, formy a metody odpovídají jejich vzdělávacím potřebám a možnostem, na vytvoření nezbytných podmínek, které toto vzdělávání umožní, a na poradenskou pomoc školy a školského poradenského zařízení.
2. **Při hodnocení žáků** se speciálními vzdělávacími potřebami se postupuje individuálně na základě doporučení školského poradenského zařízení nebo odboru sociálně právní ochrany dětí.
3. **Pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností** volí učitel takové formy a druhy ověřování, které odpovídají schopnostem žáka a při nichž je vliv poruchy na výsledek minimální.
4. **Pokud možno**, nepožadujeme po žácích plnění takových úkolů, při kterých nemohou podávat výkon odpovídající jejich předpokladům.
5. **Vyučující upřednostňuje** ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklad podat lepší výkon.
6. **U žáků se speciálními vzdělávacími potřebami** rozhodne ředitel školy na základě doporučení poradenského zařízení a na písemnou žádost zákonných zástupců žáka o použití hodnocení klasifikací, slovním hodnocením nebo kombinací klasifikace a slovního hodnocení. Jakmile žák překoná nejvýraznější obtíže, je vhodné postupně přecházet k běžné klasifikaci.
7. **Na základě výsledků a doporučení** školského poradenského zařízení se pro individuálně integrované žáky vypracovává individuální vzdělávací plán pro určitý předmět nebo skupinu předmětů. Obsah výuky daného předmětu v ročníku může být výrazně redukován tak, aby poskytl žákovi ucelené a jím zvládnutelné základy.

8. *Vyučující* vysvětlí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě individuální přístup a způsob hodnocení a klasifikaci žáka.
9. *Všechna navrhovaná pedagogická opatření* se vždy projednávají s rodiči.

7. Hodnocení nadaných žáků

1. *Vzdělávání mimořádně nadaných žáků* probíhá formou individuální integrace. Cílem je snaha o maximální využití potenciálu žáka. Důraz bude kladen na rozšiřování základního učiva do hloubky v předmětech, ve kterých se projevuje nadání žáka. Žákům bude umožněna individuální práce na počítači, individuální práce s odbornou literaturou. Při výuce žákům budou zadávány náročnější samostatné úkoly, žáci mohou být také pověřeni vedením skupiny při různých projektech. Žákům bude umožněno reprezentovat školu v různých olympiádách a soutěžích. Žáci budou podporováni i v mimoškolních aktivitách.
2. *Ředitel školy* může mimořádně nadaného nezletilého žáka přeradit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přerazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.

8. Celkové hodnocení prospěchu

a) prospěl(a) s vyznamenáním

- žák prospěl s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než stupeň 2 - chvalitebný a průměrný prospěch ze všech povinných a volitelných předmětů není vyšší než 1,50 a chování je hodnoceno stupněm velmi dobré

b) prospěl(a)

- žák prospěl, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,

c) neprospěl(a)

- žák neprospěl, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,

d) nehodnocen(a)

- není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

9. Hodnocení chování žáka

Chování žáka je klasifikováno těmito stupni:

- 1 - velmi dobré
- 2 - uspokojivé
- 3 - neuspokojivé

Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě. Pokud třídní učitel tento postup nedodrží, mají možnost podat návrh na pedagogické radě i další vyučující. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování školního řádu a pravidel slušného chování, včetně dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období.

Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka.

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a školní řád. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy, záškoláctví nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Mezi méně závažné přestupky patří i neplnění si základních školních povinností. Zpravidla se přes důtku školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy, ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu, opakovanému záškoláctví nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

O hodnocení druhým, nebo třetím stupněm z chování rozhoduje ředitel školy na základě projednání v pedagogické radě, a to na základě návrhu třídního učitele. Třídní učitel je povinen předjednat před pedagogickou radou návrh na snížení známky z chování s ostatními pedagogickými pracovníky, kteří daného žáka učí.

10. Výchovná opatření

Výchovnými opatřeními jsou pochvaly a jiná ocenění a opatření k posílení kázně (dále kázeňská opatření).

Pochvaly a ocenění

1. ***Drobné pochvaly*** uděluje každý pedagogický pracovník bezprostředně po vzniku důvodu pro jejich udělení a zaznamená je do žákovské knížky.
2. ***Třídní učitel*** může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních pracovníků školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající svědomitou úspěšnou práci.
3. ***Ředitel školy*** může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin a za dlouhodobou svědomitou a úspěšnou práci, výrazný úspěch v okresním a vyšším kole soutěží a olympiád.
4. ***Udělení pochvaly*** ředitele školy se zaznamenává do dokumentace školy.

Kázeňská opatření

1. ***Opatření k posílení kázně žáků*** se ukládá za závažné nebo opakované provinění proti školnímu řádu. Toto opatření předchází zpravidla před snížením stupně z chování. Podle závažnosti provinění se ukládá některé z těchto opatření:

a) Napomenutí třídního učitele

Napomenutí třídního učitele ukládá třídní učitel za neplnění školních povinností a za drobnou nekázeň. O udělení napomenutí informuje ředitele školy.

b) Důtka třídního učitele

Důtku třídního učitele ukládá třídní učitel po předchozím projednání s ředitelem školy a s vyučujícími, kteří daného žáka vyučují, za opakované neplnění školních povinností a závažnější kázeňské přestupky.

c) Důtka ředitele školy

Důtku ředitele školy ukládá ředitel školy za hrubé, případně soustavné porušování školního řádu po projednání na pedagogické radě.

2. **Napomenutí a důtky** se ukládají zpravidla před kolektivem třídy.
3. **Za jeden přestupek** se ukládá žákovi pouze jedno kázeňské opatření.
4. **Uložení výchovného opatření** ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně a prokazatelně oznámí žákovi a jeho zákonnému zástupci. Současně se zaznamená do dokumentace školy.
5. **Zvláště hrubé opakované** slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči zaměstnancům školy nebo školského zařízení nebo vůči ostatním žákům se považují za zvláště závažné zaviněné porušení povinností stanovených tímto školním řádem. Dopustí-li se žák takového jednání, oznámí ředitel školy tuto skutečnost orgánu sociálně-právní ochrany dětí do následujícího pracovního dne poté, kdy se o tom dozvěděl.

11. Zásady pro hodnocení chování a udělení výchovných opatření

Při návrhu udělení kázeňského opatření nebo snížené známky z chování se přihlíží:

- k závažnosti přestupku
- k četnosti a opakování přestupku
- k hodnocení žáka ostatními pedagogickými pracovníky
- k tomu, zda v předchozím klasifikačním období již žákovi bylo uděleno některé z opatření na posílení kázně nebo zda mu byla snížena známka z chování
- k charakteru a četnosti zápisů v žákovské knížce, které mají vliv na posouzení chování žáka

Třídní učitelé jsou povinni, pokud je to možné, včas prokazatelným způsobem informovat zákonné zástupce o problémech jejich dítěte, které by mohly vést k udělení opatření k posílení kázně nebo k snížení známky z chování.

Učitelé jsou povinni, pokud je to možné, včas informovat třídní učitele o problémech žáka, které by mohly vést k udělení opatření k posílení kázně nebo k snížení známky z chování.

12. Hodnocení práce v nepovinných předmětech

Práce v nepovinných předmětech se na vysvědčení hodnotí stupni prospěchu:

- a) 1 – výborný
- b) 2 – chvalitebný
- c) 3 – dobrý
- d) 4 – uspokojivý
- e) 5 – neuspokojivý

13. Postup do vyššího ročníku

1. **Do vyššího ročníku postoupí žák**, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy,

- který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
2. **Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.**
 3. **Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.**

14. Uvolnění žáka z vyučovacích předmětů

1. **Je-li žák uvolněn v 1. nebo 2. pololetí z tělesné výchovy** či jiných vyučovacích předmětů uvede se v rubrice „uvolněn“. O uvolnění rozhodne ředitel školy na základě žádosti zákonného zástupce. Úlevy nebo uvolnění se řídí písemným doporučením lékaře. Žádost je součástí dokumentace žáka.
2. **Ředitel školy určí způsob zaměstnání žáka uvolněného z daného předmětu. Jsou-li tyto předměty zařazeny na první nebo poslední vyučovací hodiny, může ředitel školy na základě žádosti zástupce žáka uvolnit žáka na dobu vyučování těchto předmětů zcela.**

15. Klasifikace v náhradním termínu

1. **Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí,** určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
2. **Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí,** určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

16. Podrobnosti o komisionálních zkouškách

1. **Komisionální zkoušku koná žák** v případě opravné zkoušky a v případě přezkoušení z důvodu pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí.
2. **Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje** ředitel; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
3. **Komise je tříčlenná:**
 - a) předseda, kterým je ředitel školy nebo jím pověřený učitel,
 - b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
 - c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
4. **Výsledek přezkoušení či opravné zkoušky** již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

5. **Přezkoušení či opravnou zkoušku může žák vykonat** v jednom dni pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
6. **Konkrétní obsah a rozsah** přezkoušení či opravné zkoušky stanoví ředitel školy na základě návrhu vyučujícího daného předmětu, a to v souladu se školním vzdělávacím programem.
7. **O přezkoušení či opravné zkoušce se pořizuje protokol**, který se stává součástí dokumentace školy. Součástí protokolu je obsah a písemné plnění úkolů žáka, zadaných v průběhu přezkoušení.
8. **Vykonáním přezkoušení není dotčena** možnost vykonat opravnou zkoušku.
9. **Opravná zkouška** se týká žáků devátých ročníků a žáků, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník a na konci druhého pololetí neprospěli nejvíce ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření.
10. **Opravná zkouška se koná** nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy.
11. **Žák, který nevykoná opravnou zkoušku** úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

17. Pochybnosti o správnosti klasifikace

Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může v případě individuálního vzdělávání do 8 dnů a v ostatních případech vzdělávání do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledku hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, obrací se se žádostí na krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

18. Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

1. **Sebehodnocení** je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků.
2. **Je zařazováno do procesu vzdělávání** průběžně všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným věku žáků.
3. **Chyba** je přirozená součást procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci, mohou některé práce sami opravovat, hodnocení žákova výkonu nelze provést jen klasifikací, má být doprovázeno rozbořem chyb žáka. Žák má právo být seznámen se správným řešením své práce a s kritérii klasifikace.
4. **Při sebehodnocení** se žák snaží vyjádřit, co se mu daří, co mu ještě nejde, jaké má rezervy
5. **Sebehodnocení žáků** má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.
6. **K sebehodnocení slouží** také práce na projektu a skupinové formy práce, při kterých se žák může dobře porovnávat s ostatními.

19. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají předměty ze vzdělávacích oblastí **Jazyk a jazyková komunikace, Matematika a její aplikace, Člověk a jeho svět, Člověk a společnost a Člověk a příroda.**

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Dokáže pracovat s informacemi a spolupracovat s ostatními. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty. Při práci s informacemi má drobné problémy, zvláště v jejich zpracování a uplatnění. Při spolupráci s ostatními vyžaduje pouze drobnou podporu nebo pomoc.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele. Při práci s informacemi má častější problémy, jak při jejich získávání a třídění, tak zvláště v jejich zpracování a uplatnění. Při spolupráci s ostatními vyžaduje podporu a pomoc.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. Při práci s informacemi má zásadní problémy, často je nedovede zpracovat. Při spolupráci s ostatními vyžaduje výraznou podporu nebo pomoc ostatních.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení,

vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat. Nedovede pracovat s informacemi, má problémy s jejich vyhledáváním. Nedokáže spolupracovat s ostatními i přes jejich pomoc a podporu.

20. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného a praktického zaměření

Převahu výchovné a praktické činnosti mají předměty ze vzdělávacích oblastí **Umění a kultura, Člověk a svět práce, Člověk a zdraví, Člověk a společnost**.

Žák, který je částečně uvolněn z tělesné výchovy nebo má úlevy doporučené lékařem, se klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah.

Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost.

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu.

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti, nedodržuje předpisy o ochraně zdraví při práci.

Hodnocení výsledků vzdělávání při distančním vzdělávání

V období distanční výuky se škola zaměří především na posilování odpovědnosti žáků za vlastní učení, práci s časem a plnění svých povinností.

Hodnocení vychází z posouzení míry dosažených výstupů pro jednotlivé předměty školního vzdělávacího programu. Je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné a respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků a doporučení školského poradenského zařízení.

Součástí hodnocení je i přístup žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon. Takovými souvislostmi jsou i specifické podmínky distanční výuky, které je třeba i při používání známek zohlednit ve prospěch žáka.

Každý vyučující má možnost využít celou škálu klasifikační stupnice v souladu se Školním řádem a s přihlédnutím k individuálním možnostem a schopnostem žáka. Při hodnocení bude škola přihlížet také k dalším skutečnostem, které ovlivňují výsledky vzdělávání, a to zejména k:

- účasti na distanční výuce
- aktivitě při distanční výuce (aktivní zapojení se do učení v synchronní i asynchronní distanční výuce)
- osvojení si nových dovedností komunikovat v prostředí platform s učiteli i spolužáky
- řešení problémů spojených s distanční výukou, tvořivostí, adaptabilitě apod.
- schopnosti organizovat si čas a učení v podmínkách, v nichž žák výrazně přebírá odpovědnost za svou práci

Pokud nebylo možné vzhledem k mimořádným opatřením realizovat významnou část vzdělávacího obsahu, při hodnocení se škola zaměří na tu část obsahu a výstupů, které bylo možné uskutečnit, a hodnotit bude alespoň tuto část. V jednotlivých vyučovacích předmětech není nutné v tomto případě dodržet počet známek stanovený ve Školním řádu v bodě 2 – Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci.

7. Standarty pro základní vzdělávání – příloha č.3

ŠVP ZŠ Hovorany včetně příloh je k dispozici v ředitelně školy.

Učební osnovy

1. stupně

příloha č. 1

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Předmět: Český jazyk a literatura

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah:

Vyučovací předmět český jazyk a literatura je rozčleněn na tři okruhy

Komunikační a slohová výchova

- klade důraz na plynulé čtení s porozuměním a čitelné písmo
- zaměřuje se na spisovné vyjadřování přiměřené situacím a schopnostem žáka,
- seznamuje žáka se základními slohovými útvary a postupy a vede k jejich správnému používání

Jazyková výchova

- vede k rozšiřování slovní zásoby a osvojení pravopisných jevů
- objasňuje a vysvětluje strukturu jazyka, čímž rozvíjí komunikační dovednosti

Literární výchova

- seznamuje s co nejširším okruhem literárních žánrů a vede k používání knih jako zdroje informací (najít, zpracovat a využívat získané informace)
- motivuje žáky k návštěvě knihoven, divadel

Časové vymezení:

- v 1. ročníku: 9 hodin týdně
- ve 2. ročníku: 10 hodin týdně
- ve 3. ročníku: 9 hodin týdně
- ve 4. ročníku: 7 hodin týdně
- v 5. ročníku: 7 hodin týdně

Organizační vymezení:

Výuka probíhá převážně v kmenových třídách. Je využívána i učebna výpočetní techniky, kde žáci pracují s výukovými programy a také učebna s interaktivní tabulí.

Mezipředmětové vztahy

Předmět český jazyk a literatura je těsně spjat s předměty všech vzdělávacích oblastí. Např. anglický jazyk (množné číslo podstatných jmen, časování sloves, slovní druhy, základní větné členy); matematika (pozorné čtení slovních úloh a jejich porozumění); prvouka (pravidla slušného chování, slova nadřazená, souřadná, podřazená; místo, kde žijeme – popis; lidé kolem nás – chování k sobě navzájem); přírodopis (vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí); vlastivěda (dějiny naší vlasti – vyprávění); hudební výchova (frázování a artikulace, výraznost, hlasitost při zpěvu písní, rytmizace a melodizace textů); tělesná výchova (porozumění pokynům); výtvarná výchova (obrázek k textu, ilustrace, blahopřání); pracovní činnosti (výrobek podle pracovního postupu)

Průřezová témata

V předmětu český jazyk a literatura je kladen důraz na rozvoj schopností poznání, komunikace, spolupráci a kreativitu (Osobnostní a sociální výchova), dále se velký důraz klade na kritické čtení a vnímání mediálního sdělení (Mediální výchova). Ke čtení jsou zařazeny texty týkající se kulturních rozdílů, mezilidských vztahů a multikulturality (Multikulturní výchova). Tematika životního prostředí a vztahu člověka k přírodě se objevuje v textech k jazykovým rozborům a k vyhledávání informací z textu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- rozvíjí u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva
- vede žáky ke stálému zdokonalování čtení a psaní a využívání těchto dovedností
- vede žáky k systematickému vedení a ukládání informací
- klade důraz na aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování
- seznamuje žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy
- vede žáky k tomu, aby uměli nalézat chyby v textu a odůvodnit správné řešení
- vytváří žákům možnosti pro spolupráci

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke správné a výstižné formulaci obsahu sdělení
- pomocí literárního a gramatického učiva nabízí žákům dostatek příležitostí k rozšíření jejich slovní zásoby
- vede žáky ke správné, srozumitelné stavbě větných celků (vyprávění a popis)
- vede žáky k dodržování pravidel správné komunikace
- dává žákům příležitost účinně se zapojit do diskuse a učit je vhodně argumentovat

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vytváří podmínky pro práci ve skupině (střídá jejich role) – vede je ke kázni, ohleduplnosti a ochotě pomoci
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu

Kompetence občanské

Učitel:

- seznamuje žáky s literaturou a snaží se v nich vzbudit zájem o četbu
- podporuje v žácích potřebu literárního projevu, recitace, četby
- vede žáky ke smysluplné práci a její důležitosti
- připravuje je k úspěšné reprezentaci školy v soutěžích

Kompetence pracovní

Učitel:

- spolu s žáky vymezuje pravidla a zajišťuje jejich dodržování
- vede žáky k dodržování hygienických pravidel při čtení a psaní
- vede žáky k přípravě a udržování jejich učebního prostoru především během psaní
- vede žáky k pečlivé a soustředěné práci

Kompetence digitální

Učitel:

- dává žákům prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů)
- vede žáky ke zjištění, které čtenářské strategie jsou vhodné i pro digitální čtení, a k využívání grafických organizérů pro třídění a uspořádání informací
- využívá výukové programy a aplikace k vyvození, procvičování a opakování učiva
- učí žáky využívání navigace v různých prostředích obrazovky (např. šipky, mapy stránek)
- klade důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledají, a na ověřování informací z více zdrojů
- podporuje žáky v získání dovedností a návyků spojených s psaním na dotykovém displeji a v orientaci v rozložení jednotlivých znaků, velkých a malých písmen, číslic a symbolů na klávesnici vedeme žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi
- učí žáky vybírat vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení (SMS, e-mail, chat) a pro sdílení výsledků samostatné nebo společné práce
- umožňuje žákům využívání online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov)
- vede žáky k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství
- vede žáky k vyhledávání základních informací a videí v doporučených digitálních zdrojích, porovnávat informace z různých zdrojů
- učí žáky využívat vybrané formy elektronické komunikace, respektovat pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při elektronické komunikaci

ročník: 1.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Komunikační a slohová výchova			
Žák ➤ v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči ➤ dbá na správnost výslovnosti ➤ sluchově rozlišuje naučené hlásky ➤ vytvoří jednoduché věty ➤ čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti ➤ respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru ➤ porozumí mluveným pokynům přiměřené složitosti ➤ seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh ➤ zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	a) Komunikační výchova ◆ dýchání a tempo řeči ◆ náprava špatné výslovnosti ◆ sluchový rozklad slov ◆ skládání slov ◆ diferenciační cvičení pro rozvoj zrakového a sluchového vnímání ◆ intonace a rytmicizace řeči ◆ rozšiřování slovní zásoby ◆ cvičení na udržení koncentrace b) Slohová výchova ◆ dodržování pravidel společenského chování a pravidel školního řádu ◆ pozdrav, poděkování ◆ přiměřeně složité pokyny ◆ orientace v prostoru ◆ řazení dějových obrázků podle časové posloupnosti zleva doprava a popis obrázků ◆ rozklad celků na části ◆ skládání celků z částí ◆ třídění c) Psaní	OSV – sociální rozvoj - poznávání lidí - vzájemné poznávání ve třídě - péče o dobré vztahy ve třídě - komunikace - řeč těla, zvuků a slov - řeč předmětů VDO- občanská společnost a škola - výchova k demokratickému myšlení v rámci třídního kolektivu - výchova k samostatnosti při práci - výchova k odpovědnosti (plnění úkolů, školní pomůcky apod.) - sebekriticky ohodnotit svoji práci PRV - pravidla slušného chování PČ - člověk a svět práce - třídění prvků	

➤ rozlišuje psací a tiskací písmena ➤ píše správné tvary písmen a číslic ➤ správně spojuje písmena i slabiky ➤ píše diktát slabik, slov a vět ➤ kontroluje vlastní písemný projev	◆ vytváření potřebných hygienických, pracovních a estetických návyků ◆ dodržování čitelnosti psaného projevu ◆ nácvik jemné motoriky a pohybové koordinace nutné k výuce psaní ◆ správné zacházení s psacími potřebami ◆ automatizace psacího pohybu ◆ grafomotorická cvičení s rytmem řídky ◆ psací a tiskací písmena ◆ písmena velké a malé abecedy ◆ psaní číslic ◆ psaní slabik, jednoduchých slov a vět ◆ přepisování tiskacích písmen do psací podoby ◆ opis slabik, slov, vět ◆ diktát slabik, slov, vět	ENV - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k životnímu prostředí - možnosti a způsoby ochrany zdraví	
Jazyková výchova			
Žák ➤ rozlišuje zvukovou a grafickou stavbu slova ➤ člení slova na hlásky ➤ odlišuje dlouhé a krátké samohlásky ➤ skládá slabiky, slova ➤ čte slabiky a slova	◆ jazyková a zraková příprava ◆ analyticko – syntetická cvičení ◆ hlásky a písmena: m M, s S, p P, l L, ◆ a á A, o ó O, u ú ů U, e é E, i í I ◆ analýza a syntéza slabiky se souhláskami m, p, l, s ◆ čtení otevřených slabik s těmito souhláskami ◆ jednoduchá slova ◆ hlásky a písmena t T, j J ◆ slabiky otevřené a slova z nich složená ◆ hlásky a písmena y Y, n N, d D, k K ◆ slabiky zavřené ◆ slova se souhláskou na konci - les, pes ◆ slova s dvojháskou au, ou	EGS – Evropa a svět nás zajímá - rozvoj jazykových dovedností - poznávání jiných jazyků a kultur	

➤ tvoří jednoduché věty ➤ hlasitě čte jednoduché věty se správnou intonací	◆ slova typu podává, namaluj, veselý ◆ hlásky a písmena v V, r R, ř Ř ◆ slova se dvěma souhláskami na začátku ◆ hlásky a písmena z Z, h H ◆ slova se dvěma souhláskami uprostřed ◆ hlásky a písmena c C, č Č ◆ slova se zavřenou slabikou se dvěma souhláskami na začátku (mrak, dnes) ◆ hlásky a písmena ž Ž, b B, ř Ř ◆ čtení složitějších víceslabičných slov (chapadla, rampouch) ◆ hlásky a písmena: ch Ch, g G, f F, d', t', ň ◆ čtení slov se skupinami di, ti, ni, dy, ty ny, dě, tě, ně ◆ čtení slov se skupinami bě, pě, vě ◆ slova se slabikotvornými r, l ◆ zvyšování plynulosti čtení delších slov a slov se shluky souhlásek ◆ péče o čtení s porozuměním ◆ snaha o dobrý přízvuk		
Literární výchova			
Žák ➤ tvoří smysluplné věty ➤ vypráví pohádky a příběhy podle obrázkové osnovy ➤ recituje básničku ➤ vyjadřuje své pocity z přečteného textu ➤ rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších	◆ přednes říkadel a vyprávění známých pohádek ◆ hry s rytmem, rýmem, intonací, ◆ hádanky a slovní hříčky ◆ zimní a vánoční básničky ◆ zážitky z Vánoc, koledy ◆ dětské časopisy ◆ hry s rýmy a intonací ◆ velikonoční koledy a říkadla ◆ rýmované pohádky ◆ dramatizace ◆ návštěva v knihovně ◆ beseda o divadelním představení	HV – koncentrace při poslechu hudby VV - doplnění textu obrázkem MDV - fungování a vliv médií ve společnosti – vyhledávání materiálů a novinek z dětských časopisů a knih - beseda o správném výběru televizních pořadů, filmových titulů, počítačových her - výběr dětských časopisů a knih - návštěva knihovny	Návštěva knihovny, dětského představení

	♦ výstava dětských knih a časopisů		
--	------------------------------------	--	--

ročník: 2.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Komunikační a slohová výchova			
Žák ➤ plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti ➤ porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti ➤ získává četbou informace ➤ seznámí se a vyhledá v textu přímou řeč ➤ přiměřeně svému věku a složitosti textu se soustředí, je aktivní, reprodukuje text přiměřené náročnosti, reaguje na sdělení aktivně, otázkami ➤ respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru ➤ pečlivě vyslovuje a nesprávnou výslovnost sám opravuje ➤ v krátkých mluvených projevech správně dýchá, volí vhodné tempo řeči ➤ používá verbální i nonverbální prostředky řeči, přiměřeně svým schopnostem, ➤ tvoří mluvený projev na základě svých vlastních prožitků ➤ v každé situaci se chová dle zásad slušného chování ➤ zvládá základní hygienické návyky při psaní, sedí správně, dodržuje vzdálenost od stolu, drží psací náčiní dle hygienických zásad ➤ dodržuje předepsané tvary písmen, číslic, spojuje písmena, slabiky, kontroluje písemný projev	♦ čtení praktické technika čtení, pozorné a plynulé čtení, znalost orientačních prvků, věcné čtení jako zdroj informací, klíčová slova čtení vyhledávací ♦ přímá řeč ♦ naslouchání praktické, aktivní, zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem, reagovat otázkami ♦ mluvený projev - základy techniky mluveného projevu, dýchání, tvoření hlasu, výslovnost ♦ komunikační žánry - pozdrav, oslovení, omluva, prosba, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu, oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování, mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) ♦ písemný projev - základní hygienické návyky správné sezení, držení pera či jiného psacího náčiní, hygiena zraku,	OSV - rozvoj schopností poznání, - cvičení smyslového vnímání, mezilidské vztahy, komunikace řeč těla, zvuků/ dramatizace pohádky, hry/ poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve třídě, skupině, sebepoznání – já jsem zdrojem informace komunikace, psychohygiena – uvolnění relaxace, zvládání stresů, dobrý vztah k sobě samému (využití vhodných textů) VDO – občanská společnost a škola – demokratická atmosféra ve třídě, spravedlnost a řád MKV - lidské vztahy (sociální a komunikativní hry, dramatizace - zaměřené na toleranci, empatii a harmonické mezilidské vztahy viz. Komunikační žánry HV - správné dýchání, intonace, frázování, tempo VV - výtvarně ztvárnit příběh TV - správné držení těla	dopis, obálka, pohlednice blahopřání svátek, narozeniny,

➤ jednoduchá sdělení píše věcně i formálně správně ➤ přiměřeně svému věku vypráví jednoduchý příběh, řadí ilustrace dle dějové posloupnosti ➤ píše adresu, blahopřání, pozdrav, dopis (přiměřeně svému věku)	písemný projev čitelný, přehledný, úhledný, správná technika psaní ◆ Žánry písemného projevu adresa, blahopřání, pozdrav, dopis, vypravování	PC - zhotovení přáníčka ke „Dni matek“.	Velikonoce, Vánoce
Jazyková výchova			
Žák ➤ říká abecedu ➤ rozlišuje zvukovou i grafickou podobu slova ➤ vyslovuje správně samohlásky a souhláskové skupiny ➤ užívá vhodné tempo řeči, správnou intonaci s přízvukem na první slabice ➤ porovnává významy slov opačného významu, slova významem souřadná, nadřazená, podřazená a citově zabarvená ➤ rozlišuje druhy vět dle postoje mluvčího ➤ orientuje se v rozdělení hlásek ➤ poznávají slabikotvorné r, l ➤ rozlišuje slovní druhy ➤ tvoří jednoduchá souvětí, věty spojuje vhodnými spojovacími výrazy ➤ odůvodňuje psaní písmen na začátku věty ➤ odůvodňuje a píše správně i/y po měkkých a tvrdých souhláskách ➤ píše správně skupiny slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě (mimo morfologický šev) ➤ píše správně ú/ů na začátku, uprostřed, na konci slova ➤ rozliší podobu hlásek znělých a neznělých na konci a uprostřed slova	◆ abeceda ◆ zvuková stránka jazyka sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči, tempo, intonace, přízvuk ◆ slovní zásoba a tvoření slov slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma ◆ tvarosloví slovní druhy ◆ skladba - věta jednoduchá a souvětí ◆ pravopis psaní velkého písmene na začátku věty psaní i, í, y, ý, po měkkých a tvrdých souhláskách skupiny slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - slova s ú/ů na začátku, uprostřed, na konci slova podobu souhlásek znělých, neznělých	OSV – sebezpoznaní, sebezpojetí – vztahy k druhým lidem, sebezregulace cvičení sebezkontroly /při vyjadřování, opravě textu rozvoj cvičení smyslového vnímání, pozornosti, paměti /znalost abeced soustředění diktáty, sluchové rozlišení hlásek kreativita – pružnost nápadů /tvoření slov, vět, souvětí HV - hlasitost, dynamičnost, výrazovost	
Literární výchova			

Žák ➤ soustředěně poslouchá text, se kterým dále pracuje ➤ čte plynule, volí vhodné tempo řeči, artikuluje zřetelně, dbá na správnou výslovnost, správně intonuje ➤ rozlišuje pohádky, povídky a dle ilustrace vypráví uvedené žánry, rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších (přiměřeně svému věku) ➤ přednáší z paměti úryvky literárních textů, básně (přiměřeně svému věku a schopnostem) ➤ pracuje tvořivě ➤ předvádí dramatizaci ➤ ztvární vlastní výtvarný doprovod a reprodukuje text ➤ zná pojmy jako říkanka, rozpočítadlo, hádanka a další ➤ seznamuje se s autory literárních děl	poslech literárních textů zážitkové čtení a naslouchání ◆ upevňování čtenářských dovedností a návyků ◆ uplatnění přirozené intonace ◆ vyprávění pohádky nebo povídky ◆ přednes básně nebo úryvku z článku –prózy, dramatizace pohádky nebo básně ◆ recitace úryvků literárních textů ◆ čtení s porozuměním ◆ tvořivé činnosti s textem dramatizace, vlastní výtvarný doprovod, reprodukce textu ◆ základní literární pojmy rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, spisovatel, básník, kniha, čtenář, herec, divadlo, rým ◆ autoři literárních děl	ENV - základní podmínky života, vztah člověka k prostředí články týkající se problematiky životního prostředí VDO - občanská společnost a škola, respektování spolužáků OSV – mezilidské vztahy /uvědomit si při čtení textu, kde se tento aspekt objevuje/ MKV – lidské vztahy, kulturní difference, význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti, tolerance, empatie/při recitaci, popř. dramatizaci/ MDV – tvorba mediálního sdělení komunikace a spolupráce v týmu, stanovení si cíle, časového harmonogramu, rozdělení zodpovědnosti / tvorba časopisu, knihy/ VV- malba, kresba pohádky, ilustrace knih HV - řada říkánek je zhudebněna, popř. se dá rytmizovat	poslech ukázek literárních děl
--	--	--	---------------------------------------

ročník: 3.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Komunikační a slohová výchova			
Žák ➤ plynule čte texty s porozuměním přiměřeného rozsahu a náročnosti ➤ čte potichu i předčítá nahlas ➤ čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti ➤ orientuje se v textu ➤ reprodukuje text ➤ využívá četbu jako zdroj poznatků ➤ porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti ➤ respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru ➤ pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost ➤ v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči ➤ volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích ➤ vypravuje podle osnovy ➤ věrohodně popíše předmět ➤ na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev ➤ zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	◆ čtení - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) ◆ naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) ◆ mluvený projev – základní techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) ◆ písemný projev - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího	OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznání - pozornost, soustředění, zapamatování, dovednosti pro učení MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení -základní orientační prvky v textu MKV – kulturní difference - respektování zvláštností etnik OSV – sociální postoj - komunikace řeč těla, zvuků a slov OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly, sebeovládání VDO – občanská společnost a škola demokratické vztahy ve škole – komunikační pravidla MKV – lidské vztahy - sociální a komunikativní hry zaměřené na toleranci, empatii a harmonické mezilidské vztahy - multikulturalita - komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin OSV – osobnostní rozvoj - kreativita - domýšlení příběhu, vyprávění s použitím zadaných slov) - sociální rozvoj – komunikace – verbální a neverbální sdělování, dialog, asertivní komunikace	

➤ píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev ➤ píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení ➤ dbá na úpravu v sešitě	náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); Žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, pozvánka, vzkaz, dopis, jednoduchý popis	- morální hodnoty – řešení problémů a rozhodovací dovednosti (omluva) MDV – stavba mediálních sdělení - inzerát PČ – práce s papírem a kartonem (vánoční přání) M – závislosti, vztahy a práce s daty – tabulky HV – správné dýchání, intonace, frázování, tempo	
--	---	---	--

Jazyková výchova

Žák ➤ porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná ➤ porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost ➤ spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy, určí základní skladební dvojici ve větě jednoduché ➤ rozpozná vyjmenovaná slova a užívá je ke zdůvodnění správného psaní i/y po obojetných souhláskách ve slovech s nimi příbuznými ➤ v písemném projevu odůvodňuje a píše správně pravopisné jevy ➤ rozpozná znělé a neznělé souhlásky uvnitř a na konci slova, osvojuje si pravopis znělých a neznělých souhlásek ➤ rozlišuje slovní druhy v základním tvaru ➤ užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves ➤ pozná podstatné jméno, určí rod, číslo a pád podstatného jména	◆ slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová) ◆ skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice ◆ pravopis vyjmenovaných slov, tvary vyjmenovaných slov, slova příbuzná ◆ párové souhlásky (znělé, neznělé) ◆ tvarosloví – slovní druhy, tvary slov ◆ podstatná jména	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita (schopnost vidět věci jinak, pružnost nápadů) VV – protiklady v barvách, tvarech PRV – rozdělení rostlin, hub a živočichů (slova nadřazená, podřazená, souřadná) HV – protiklady v hudbě OSV- osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznání (paměť, pozornost, soustředění) – vyjmenovaná slova PRV – Místo, kde žijeme	
---	--	--	--

➤ píše velká písmena v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování ➤ pozná sloveso, určí osobu, číslo a čas sloves ➤ odříká abecedu, řadí slova podle abecedy podle prvního a druhého písmene ve slově ➤ rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	♦ velká písmena – místní a regionální názvy ♦ slovesa ♦ abeceda ♦ druhy vět podle postoje mluvčího		
Literární výchova			
Žák ➤ čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného věku ➤ vyjadřuje své pocity z přečteného textu ➤ rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění ➤ pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností ➤ pozná některé druhy literárních děl ➤ v básni vyznačí sloku, verš, rým ➤ přiřadí nejznámější autory dětských knih k jejich dílům	♦ poslech literárních textů ♦ zážitkové čtení a naslouchání ♦ tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod ♦ základní literární pojmy: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, pověst, bajka, spisovatel, básník, ilustrátor, kniha, čtenář; divadelní představení, herec; verš, rým ♦ vybraní spisovatelé, básníci a ilustrátoři dětských knih	MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (hodnotící prvky ve sdělení, rozlišování zábavních prvků od společensky významných) OSV – osobnostní rozvoj – kreativita (tvorba vlastních rýmů, domýšlení příběhu, dokončení veršů) VDO – občanská společnost a škola (ukázky literárních děl ze života dětí) MKV – multikulturalita – rovnocennost všech sociokulturních skupin EGS – Evropa a svět nás zajímá – literární texty s touto problematikou, zahraniční autoři literárních děl PRV – lidé kolem nás (chování lidí k sobě navzájem) VV – ilustrace HV – rytmičtější a melodizace jednoduchých textů	Čtenářský deník (dle uvážení učitele) Návštěva knihovny Divadelní představení Poslech ukázek literárních děl

ročník: 4.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Komunikační a slohová výchova			
Žák ➤ čte plynule s porozuměním přiměřeně náročné texty ➤ čte potichu i nahlas ➤ orientuje se dobře v textu ➤ dodržuje správný slovní i větný přízvuk ➤ čte se správnou (přirozenou) intonací a správně frázuje ➤ umí recitovat ➤ rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk ➤ podstatné informace zaznamenává ➤ vyhledává informace v učebnicích a dětských encyklopediích ➤ posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení ➤ zdvořile umí naslouchat (je trpělivý a tolerantní) ➤ aktivně naslouchá a reaguje vhodnými otázkami ➤ reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta ➤ vede správně dialog (zanechá vzkaz na záznamníku telefonický rozhovor) ➤ dbá na správné dýchání a výslovnost ➤ volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru ➤ zvládá a umí základní komunikační pravidla - slušně pozdravit, poprosit, omluvit se, oslovit, zahájit a ukončit dialog ➤ rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost	♦ čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé) - znalost orientačních prvků v textu - přízvuk slovní a větný - intonace, frázování - báseň, sloka, verš, rým - věcné čtení, klíčová slova - čtení jako zdroj informací - čtení vyhledávací ♦ naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) ♦ mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) - komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, vypravování, dialog na základě	MDV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě VV – ilustrace M – pozorné čtení při slovních úlohách OSV - Komunikace	Čtenářský deník (dle vyučujícího)

➤ u každého dialogu ve společnosti se chová podle pravidel slušného chování (postoj, pohled, mimika) ➤ umí hovořit nad obrazovým materiálem ➤ sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti ➤ vyjadřuje své pocity z četby ➤ správně sedí, drží psací náčiní, dbá na správnou vzdálenost od stolu při psaní ➤ písmo má čitelné a úhledné ➤ dodržuje správný tvar písma ➤ dbá na celkovou úpravu písemného projevu v sešitě a svých pracovních poznámkách ➤ průběžně opakuje tvary písma, které žák dělají problémy ➤ provádí kontrolu vlastního projevu ➤ osobitý rukopis bude čitelný, plynulý, úhledný a úměrně rychlý ➤ napíše správně adresu, blahopřání, oznámení, pozvánku, vzkaz, dopis, pozdrav, jednoduchý popis a vypravování	obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, zdvořilé vystupování) - sestavení jednoduché osnovy ♦ písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku) - technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu) ♦ žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, oznámení, pozvánka, vzkaz, dopis, jednoduchý popis; vypravování	OSV - Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly TV – držení těla MKV - Lidské vztahy – spolupráce – udržovat tolerantní vztahy MDV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení - Tvorba mediálního sdělení – vhodná sdělení (uplatnění a výběr) VV – blahopřání	
---	---	--	--

Jazyková výchova

Žák ➤ dokáže rozlišit zvukovou a grafickou podobu slova ➤ správně vyslovuje všechny souhlásky a dodržuje správné tempo, intonaci a přízvuk ➤ porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu, slova vícevýznamová, antonyma, synonyma, homonyma ➤ rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku ➤ rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary ➤ zvládá předpony a tvarově stejné předložky	♦ zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) ♦ slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma - stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) - spisovná, nespisovná, citově zabarvená - předpony a tvarově stejné předložky	Mezipředmětové vztahy v celé jaz. výchově VDO - Občanská společnost a škola - Občanská společnost a stát (týká se psaní žádostí, pozvánek, poděkování a mluvních projevů – se spolužáky, s nadřízenými) OSV - Rozvoj schopnosti poznání – cvičení v pozornosti	
---	--	---	--

➤ dokáže namalovat obrázek k danému tématu, který si přečetl ➤ zajímá se o ilustrace a ilustrátory ➤ všímá si různých vydání stejných knih (ilustrace) ➤ mluví o tom, jaké ilustrace jej zaujaly a proč ➤ všímá si rozdílů zpracování textu krásné literatury (pohádka, povídka) a literatury uměleckonaučné (encyklopedie, učebnice) ➤ rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů (kniha, časopis) ➤ povídá o knihách, divadle, rozhlasových a televizních pořadech ➤ říká z paměti básně, říkadla, rozpočítadla, hádanky, pohádky ➤ rozumí lit.pojmům – bajka, próza, poezie, přirovnání, ➤ při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy ➤ umí vysvětlit a ví kdo je spisovatel, básník, čtenář, herec ➤ pracuje a orientuje se v knize ➤ navštěvuje divadlo	- vlastní výtvarný doprovod ♦ základní literární pojmy literární druhy a žánry: rozpočítadlo, - hádkanka, říkanka, báseň, pohádka - bajka, pověst, próza, poezie, přirovnání ♦ spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec	OSV - Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznání HV – zhudebnit báseň, říkanku	- návštěva divadla
---	--	---	---------------------------

ročník: 5.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Komunikační a slohová výchova			
Žák ➤ čte plynule s porozuměním přiměřeně náročné texty ➤ čte potichu i nahlas ➤ orientuje se dobře v textu ➤ dodržuje správný slovní i větný přízvuk ➤ čte se správnou (přirozenou) intonací a správně frázuje ➤ umí recitovat ➤ rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk ➤ zaznamenává podstatné informace ➤ vyhledává informace v učebnicích a dětských encyklopediích ➤ posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení ➤ umí naslouchat (je trpělivý a tolerantní) ➤ aktivně naslouchá a reaguje vhodnými otázkami ➤ reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta ➤ volí náležitou intonaci, přízvuk, dýchání, výslovnost, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru ➤ rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace ➤ vede dialog na základě obrazového materiálu ➤ rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	◆ čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé) - znalost orientačních prvků v textu - přízvuk slovní a větný - intonace, frázování - věcné čtení, klíčová slova - čtení jako zdroj informací - čtení vyhledávací ◆ naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) ◆ mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) - dialog na základě obrazového materiálu - reklama	MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – hledání rozdílu mezi informativním, zábavným a reklamním sdělením VV – ilustrace M – pozorné čtení při slovních úlohách VL – EGS - Evropa a svět nás zajímá - Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa - PŘ – ENV - Ekosystémy – les, pole, voda v našem prostředí - Základní podmínky života – voda, ovzduší, energie – význam, vliv prostředí - Vztah člověka k prostředí – v naší obci (přírodní zdroje, způsob, využití) - Lidské aktivity a problémy životního prostředí – druhy dopravy a ekologická zátěž OSV - Sociální rozvoj; Komunikace	Čtenářský deník (dle vyučujícího)

➤ zvládá a umí základní komunikační pravidla - slušně pozdravit, poprosit, omluvit se, oslovit, zahájit a ukončit dialog ➤ se u každého dialogu ve společnosti chová podle pravidel slušného chování (postoj, pohled, mimika) ➤ vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku ➤ sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti ➤ píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry ➤ správně sedí, drží psací náčiní, dbá na správnou vzdálenost od stolu při psaní ➤ má čitelné a úhledné písmo ➤ dodržuje správný tvar písma ➤ dbá na celkovou úpravu písemného projevu v sešitě a svých pracovních poznámkách ➤ průběžně opakuje tvary písma, které žák dělá problémy ➤ provádí kontrolu vlastního projevu ➤ osobitý rukopis bude čitelný, plynulý, úhledný a úměrně rychlý ➤ napíše správně adresu, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenku, zprávu, oznámení, pozvánku, vzkaz, inzerát, dopis, pozdrav, jednoduchý popis, vypravování a jednoduché tiskopisy	- pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, práva, oznámení, vypravování - zdvořilé vystupování, mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) - základní komunikační pravidla - oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače - sestavení osnovy ♦ písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem) technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu) - žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování	OSV - Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, organizace vlastního času TV – držení těla MKV - Lidské vztahy – tolerance a empatie (ovládání se) MDV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdílení - Tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr (vhodná sdělení) VV - blahopřání	
---	---	---	--

Jazyková výchova

Žák ➤ porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová ➤ dokáže rozlišit zvukovou a grafickou podobu slova ➤ správně vyslovuje všechny souhlásky a dodržuje správné tempo, intonaci a přízvuk ➤ rozlišuje slova jednoznačná, mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma ➤ rozlišuje ve slově kořen, část příponovou (přípona, kořen), předponovou a koncovku ➤ tvoří slova odvozováním (přípony a předpony) ➤ rozlišuje slova příbuzná, spisovná a jejich nespisovné tvary ➤ určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu ➤ správně skloňuje a zná vzory podstatných jmen ➤ skloňuje přídavná jména tvrdá a měkká ➤ určuje u sloves osobu, číslo, čas a způsob ➤ zná tvary slovesa být v minulém, přítomném a budoucím tvaru a tvary slovesných způsobů ➤ určí zájmena osobní, přivlastňovací, ukazovací, tázací, vztažná, neurčitá a záporná ➤ skloňuje osobní zájmena ➤ určí číslovky základní (určité, neurčité), řadové, druhové a násobné ➤ skloňuje základní číslovky ➤ odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí ➤ vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty ➤ užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	◆ zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) ◆ slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov - slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) - tvoření slov – odvozování slov příponami a předponami - slova příbuzná – kořen slova ◆ tvarosloví – slovní druhy, tvary slov - vzory podstatných jmen - skloňování přídavných jmen tvrdých a měkkých - slovesa (os., č., čas) – způsob; tvar slovesa být v čase minulém, přítomném a budoucím; - zájmena – osobní, přivlastňovací, ukazovací, tázací, vztažná, neurčitá a záporná - skloňování osobních zájmen - číslovky – základní (určité, neurčité), řadové, druhové a násobné - skloňování základních číslovek ◆ skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní a <u>ostatní skladební dvojice</u> - spojování vět v souvětí	Mezipředmětové vztahy v celé jaz. vých: VDO - Občanská společnost a škola - Občanská společnost a stát (týká se psaní žádostí, pozvánek, poděkování a mluvních projevů – se spolužáky, s nadřízenými) OSV - Rozvoj schopnosti poznání – rozvoj pozornosti, soustředěnosti a zapamatování OSV - Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly a organizace vlastního času) OSV - Rozvoj schopnosti poznání – pozornost, soustředěnost, zapamatování OSV - Rozvoj schopnosti poznání (cvičení pozornosti, soustředění a dovednosti zapamatování, řešení, problémů, dovednosti pro učení) - Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, organizace vlastního času)	
--	--	---	--

➤ určuje podmět vyjádřený, nevyjádřený a několikanásobný ➤ určí slovesný přísudek a <u>jmenný se sponou</u> ➤ píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách a koncovky podstatných jmen ➤ zvládá základní příklady syntaktického pravopisu ➤ zvládá pravopis shody přísudku s podmětem holým, několikanásobným (základní pravidla) a nevyjádřeným ➤ zvládá koncovky přídavných jmen tvrdých a měkkých ➤ píše správně předpony a předložky ➤ píše správně zdvojené souhlásky bě - bje, pě, vě - vje, mě - mně	- podmět – vyjádřený a nevyjádřený, několikanásobný - přísudek slovesný a <u>jmenný se sponou</u> ◆ pravopis – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s podmětem) ➤ souhláskové skupiny nad-, pod-, před-, od-; bez-, roz-, vz-, (př. rozchod, bezpečí) ➤ předložky a předpony s, z, vz - zdvojené souhlásky – n/nn, z/zz, d/dd... - psaní skupiny mě, mně - skupiny bě- bje, pě, vě - vje - psaní zájmen mě - mně		
---	---	--	--

Literární výchova

Žák ➤ vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je ➤ dobře reprodukuje obsah slyšeného textu ➤ vyjadřuje své pocity z přečteného textu ➤ volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma ➤ dokáže vstoupit do role a v herní situaci přirozeně a přesvědčivě jednat podle přečteného textu (filmové předlohy) ➤ rozpoznává témata a konflikty v situacích a příbězích ➤ dokáže dávat najevo svůj zážitek z dramatického díla ➤ ví, co znamená verbální a neverbální komunikace ➤ umí napodobit a řešit dramatickou situaci z daného textu ➤ zajímá se o současné dramatické umění – v divadle, filmu, televizi, rozhlasu	◆ poslech literárních textů zážitkové čtení a naslouchání ◆ tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu ◆ dramatizace - vžití do role druhého - psychosomatické dovednosti	OSV - Rozvoj schopností poznání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; zapamatování) OSV - Kreativita (originalita při mezipředmětových vztazích ve VV jako ilustrátor) OSV - Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznání – smyslové vnímání HV – zhudebnit báseň, říkanku	CD – do ČJ jsou ve škole - návštěva divadla
---	--	--	---

➤ se seznamuje se základními divadelními druhy – činohra, zpěvohra, loutkové divadlo ➤ dokáže namalovat obrázek k danému tématu, který si přečetl ➤ zajímá se o ilustrace a ilustrátory ➤ vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je ➤ rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů ➤ při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	- vlastní výtvarný doprovod ◆ poslech literárních textů ◆ zážitkové čtení a naslouchání ◆ základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání, pověst		
--	--	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Předmět: Anglický jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah:

Výuka anglického jazyka:

- poskytuje žákovi základ slovní zásoby a běžných konverzačních frází, čímž jej připravuje ke schopnosti komunikovat v tomto jazyce s cizincem v běžných životních situacích a umožňuje mu hovořit s ním na jednoduché téma.
- na jednoduchých textech učí budovat čtenářské dovednosti a na nich pak schopnost psát
- vede k porozumění čtenému textu, který obsahuje slova odpovídající jazykové úrovni žáka
- seznamuje žáky s reáliemi anglicky mluvících zemí
- vede k pochopení a toleranci jiných cizojazyčných kultur
- poskytuje nástroj komunikace pro práci s počítačem a internetem

Časové vymezení:

- ve 3. ročníku: 3 hodiny týdně
- ve 4. ročníku: 3 hodiny týdně
- v 5. ročníku: 3 hodiny týdně

Organizační vymezení:

Výuka probíhá v kmenové třídě, jazykové učebně, učebně s interaktivní tabulí nebo v počítačové učebně.

Mezipředmětové vztahy

Předmět anglický jazyk je spjat především s předmětem český jazyk a literatura, převážně pak s jazykovou výchovou (množné číslo podstatných jmen, osoba, číslo a čas sloves, zájmena, číslovky, přídavná jména); hudební výchova a tělesná výchova prolínají všemi tématy v hodinách anglického jazyka (písničky, TPR, rytimizace). Rovněž výtvarná výchova a pracovní činnosti jsou nedílnou součástí výuky anglického jazyka (výrobky k danému tématu, kresba obrázků, projekty)

Průřezová témata

Předmětem se prolínají průřezová témata. Důraz je kladen na komunikaci, spolupráci, rozvoj schopnosti poznávání (Osobnostní a sociální výchova), dále na vztah člověka k prostředí (Enviromentální výchova), na poznání odlišných národů a kultur (Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Výchova demokratického občana a Multikulturní výchova).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- rozvíjí u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva (hledání ve slovníku, čtení výslovnostních symbolů, vedení slovníčku)
- vede žáky ke správnému čtení a psaní anglických slov a jejich využití při komunikaci
- seznamuje žáky s pravidly anglické gramatiky

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- podněcuje žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probíraný mluvnický jev
- vede žáky k tomu, aby dokázali nalézt chyby v textu
- učí žáky opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba

Kompetence komunikativní

Učitel:

- nabízí žákům dostatek příležitostí k ústnímu vyjádření
- vytváří podmínky pro plynulost vyjadřování
- vede žáky k naslouchání, porozumění a vhodné reakci

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vytváří podmínky pro práci ve skupině
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vede žáky k prezentaci získaných vědomostí a vlastních myšlenek

Kompetence občanské

Učitel:

- podněcuje žáky k plnění povinností
- vede žáky ke smysluplné práci a její důležitosti

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k pečlivé a soustředěné práci

- podněcuje žáky k využívání získaných znalostí při práci na projektech
- umožňuje žákům používat dostupné materiály a pomůcky

Kompetence digitální

Učitel vede žáky:

- k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při činnostech s digitalizovanými zdroji, prameny a programy
- klade důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků a na jejich odpovědné chování a jednání v digitálním světě
- k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi
- k ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- k využívání internetových prohlížečů, online slovníků, vyhledávání autentických nahrávek

ročník: 3

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Žák ➤ se seznámí s rozdíly ve výslovnosti a psaním anglických slov ➤ osvojí si základní výslovnostní návyky ➤ osvojí si a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí je používat v komunikačních situacích ➤ dodržuje základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	▪ zvuková a grafická podoba jazyka ▪ slovní zásoba ▪ mluvnice	MKV - multikulturalita - komunikace s lidmi z jiných zemí.	
Žák ➤ pozdraví, představí se, udá svoji národnost ➤ pozdraví a osloví učitele ➤ pojmenuje věci ve školní tašce ➤ ovládá základní barvy, dokáže se zeptat na barvu ➤ sdělí svůj věk ➤ počítá do dvaceti ➤ naučí se názvy některých států	▪ Hello! Good morning ▪ school things ▪ colours ▪ numbers 0-20 ▪ Základní fráze : How old are you ? What's your name? Where are you from? Where do you live ?	OSV - rozvoj schopností poznávání, kreativita, komunikace, spolupráce a soutěživost (prolíná všechna témata 3. ročníku - osvojování slovní zásoby, práce ve skupinách) EGS - Evropa a svět nás zajímá (národnosti, příběhy žáků z cestování) MDV - kritické čtení (čtení jednoduchých textů, porozumění jednoduchým textům)	
Žák ➤ používá člen neurčitý a zná rozdíl mezi členy „a“ a „an“ ➤ spojuje podstatná a přídavná jména	▪ What is it? ▪ Food ▪ Poslechová cvičení		

➤ pojmenuje konkrétní věci ➤ naučí se názvy některých hudebních nástrojů ➤ osvojí si slovní zásobu – ovoce, zelenina a další jídla ➤ Používá vazbu : <i>Do you like..? I like... I don't like...</i>	▪ Čtení zpráv (email) ▪ Psaní krátkých emailů		
Žák ➤ naučí se některé názvy hraček a názvy částí lidského těla ➤ naučí se názvy kusů nábytku a předložky – <i>in, on a under</i> ➤ vytvoří množné číslo podstatných jmen ➤ používá vazbu <i>I have got</i> (otázka <i>Have you got?</i>)	▪ my toys ▪ furniture		
Žák ➤ pojmenuje osoby (muž, žena, dítě, atd.) ➤ používá přídavná jména (velký, malý, atd.) a dokáže je spojit s podstatnými jmény ➤ pojmenuje části oblečení, zeptá se na to, co máme na sobě a odpoví na tyto otázky ➤ naučí se názvy členů rodiny a dokáže popsat svoji rodinu	▪ people ▪ family	OSV - sebepoznání a sebepojetí (moje tělo, moje rodina - základní slovní zásoba)	

U každého učiva jsou tyto očekávané výstupy:

DOVEDNOSTI:

Žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy
- porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně
- má-li k dispozici vizuální
- zapojuje se do jednoduchých rozhovorů
- sděluje jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného (rodina, hračky, co má rád)
- odpovídá na jednoduché otázky, které se týkají jeho samotného, jeho rodiny, volného času, záliby, atd.
- pracuje samostatně na tabletu, kde umí vyplnit krátká cvičení a najít jednoduché informace
- umí napsat krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení
- umí vyplnit základní informace o sobě do formuláře

ročník: 4.

očekávané výstupy	Učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Žák ➤ vyslovuje foneticky správně slovní zásobu ➤ uplatňuje osvojené základní výslovnostní návyky ➤ osvojí si a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí je používat v komunikačních situacích pracuje se slovníkem ➤ dodržuje základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	▪ zvuková a grafická podoba jazyka ▪ slovní zásoba ▪ mluvnice	MKV - multikulturalita - komunikace s lidmi z jiných zemí.	
Žák ➤ pozdraví v různou denní dobu ➤ pojmenuje části dne ➤ umí výslovnost anglických písmen v abecedě, dokáže vyhláskovat svoje jméno a další slova ➤ osvojí si slovní zásobu týkající se členů rodiny ➤ naučí se čísla do 100 ➤ dokáže porovnat výslovnost různých slov a písmen (fifty x five) ➤	▪ the alphabet ▪ numbers – 0-100	• matematika	
Žák ➤ používá předložky <i>next to, opposite, between</i> ➤ umí vyjmenovat ovoce a tvořit množné číslo	▪ in the shop ▪ What's the time ? ▪ time (o'clock, half past)	• matematika	

➤ zná rozdíl mezi <i>any</i> a <i>some</i> ➤ Umí jednoduché věty <i>I don't like, He doesn't like</i> ➤ Zná vyjádření anglického času (celá hodina, půl..) ➤ Zná rozdíl některých frekvenčních slov (<i>sometimes, always, never</i>) ➤ Seznámí se s tradičními jídly ve Velké Británii	▪ breakfast, lunch, dinner		
Žák ➤ umí názvy některých zvířat, naučí se přídavná jména a dokáže je spojit s podstatnými jmény ➤ ovládá stupňování přídavných jmen (větší, menší, hubenější) a dokáže porovnávat dva předměty, dvě osoby nebo dvě věci ➤ dokáže popsat obrázek se zvířaty	▪ animals ▪ comparative + than	• přírodověda	
Žák ➤ umí použít vazby <i>there is</i> a <i>there are</i> ➤ vyjádří popis polohy (<i>There is a library next to the supermarket</i>) ➤ používá vazbu <i>How much is it?</i> A dokáže na ni odpovědět. ➤ dokáže vyjádřit nákup lístku v dopravním prostředku ➤ umí popsat mapu	▪ there is / there are ▪ places in the town ▪ transport means		
Žák ➤ vyjádří svoji oblibu některých činností ➤ umí vytvořit tvar slovesa s koncovkou - <i>ing</i> ➤ umí vyjádřit dny v týdnu ➤ pojmenuje některé denní aktivity ➤ umí popsat, co který den dělá ➤ časuje sloveso být	▪ <i>I love, I like, I don't like</i> ▪ days of the week ▪ TV shows ▪ to be	• vlastivěda	
Žák ➤ pojmenuje různé druhy zaměstnání ➤ umí vyjádřit čas (čtvrt na, tři čtvrtě na..) ➤ hovoří o denních aktivitách a dokáže říct, v kolik hodin je provádí ➤ umí rozeznat rozdíl u sloves v přítomném čase ve 3.osobě jednotného čísla a v ostatních osobách (<i>I work x he works – I don't work x He doesn't work</i>) ➤ používá přivlastňovací zájmena	▪ What's the time? ▪ (<i>a quarter past, a quarter to</i>) ▪ jobs		
Žák ➤ vyjádří probíhající činnosti ➤ pojmenuje různé druhy počasí ➤ vyjádří, kdo má co na sobě	▪ verb + - ing ▪ weather ▪ he/ she is wearing	• vlastivěda	

U každého učiva jsou tyto očekávané výstupy:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou přenášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

MLUVENÍ

Žák

- zapojí se do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM A PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák

- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

PSANÍ

Žák

- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života

Celým učivem prolínají tato průřezová témata:

OSV- osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení

- **sociální rozvoj – spolupráce a soutěživost** – jednotlivci dvojice, malé skupinky

MDV - kritické čtení - čtení jednoduchých textů, porozumění jednoduchým textům

ročník: 5.

očekávané výstupy	Učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Žák ➤ používá různé typy pozdravu ➤ představí se ➤ popíše věci ve třídě ➤ hláskuje slova, zná abecedu ➤ popíše, kde se co nachází ➤ přečte zadání matematického příkladu v angličtině ➤ zná rozdíl mezi názvy států a národností	▪ sloveso „být“ ▪ rozkazovací způsob ▪ předměty ve škole ▪ množné číslo nepravidelných slov ▪ Countries x nationalities	• matematika • vlastivěda	
Žák ➤ sdělí základní informace o druhých – jméno, věk, odkud pochází ➤ jmenuje členy rodiny, představí je ➤ vyjádří, komu co patří ➤ zeptá se druhých na osobní údaje – jméno, věk, odkud pochází ➤ pojmenuje dny v týdnu ➤ vyjmenuje známá místa v Londýně ➤ pojmenuje za pomoci mapy názvy států a národností, které v nich žijí	▪ sloveso 'mít' ▪ přivlastňovací zájmena ▪ přivlastňovací pád 's ▪ otázky zjišťovací a doplňovací ▪ London – famous sights	• výchova k občanství • přírodověda • vlastivěda	
Žák ➤ žák pojmenuje různé osobní věci, předměty a elektronická zařízení a jednoduše je popíše ➤ vyjádří, kdo co má ➤ vyjmenuje různé koníčky a záliby	▪ fráze I love, I like, I hate + sloveso s - ing ▪ přídavná jména a jejich pozice ve větě ▪ popis osoby	• přírodověda	

➤ dokáže vytvořit ze slovesa jeho tvar s koncovkou – ing + zná výjimky v pravopisu ➤ vyjmenuje, co rád dělá nebo nedělá ➤ dokáže popsat osobu – věk, výšku, vzhled, atd. ➤ dokáže popsat místa ve škole a pomocí předložek i mapu školy	▪ popis míst ve škole		
Žák ➤ aktivně používá přítomný čas prostý ➤ pojmenuje různé volnočasové aktivity ➤ dokáže popsat svoje denní aktivity ➤ jednoduchými větami popíše svůj běžný den ➤ vyjmenuje tradiční britské sporty ➤ pojmenuje hudební nástroje	▪ hodiny ▪ časové předložky ▪ vyjádření časového pořadí (nejdříve, potom, nakonec, atd.) ▪ přítomný čas prostý	• výchova k občanství • tělesná výchova • hudební výchova (písň New York)	
Žák ➤ pojmenuje místnosti v domě a jejich vybavení ➤ pojmenuje různá místa a budovy ve městě, ➤ popíše, kde se co ve městě nachází ➤ sdělí, co kdo musí, nemusí nebo nesmí ➤ rozšíří si slovní zásobu o další přídavná jména a dokáže je aktivně používat ve spojení s relevantními podstatnými jmény ➤ dokáže popsat svůj pokoj	▪ předložky místa ▪ there is / there are ▪ must, have to, mustn't	• vlastivěda	
Žák ➤ aktivně používá přítomný průběhový čas ➤ dokáže popsat druhy obchodů a co se v nich prodává ➤ umí popsat, kdo má co na sobě a používá k tomu správný anglický čas ➤ popíše to, co lidé právě dělají ➤ dokáže říct některá slavná místa České republiky anglicky ➤ vyjádří, co kdo právě teď dělá ➤ pojmenuje oblečení ➤ popíše obrázek ➤ umí používat sloveso can a can't	▪ přítomný čas průběhový ▪ How much is it?	• vlastivěda (Praha a další města ČR)	

Očekávané výstupy:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou přenášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

MLUVENÍ

Žák

- zapojí se do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM A PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák

- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

PSANÍ

Žák

- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
- vyplní osobní údaje do formuláře

Celým učivem prolínají tato průřezová témata:

OSV - osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení

- **sociální rozvoj** – spolupráce a soutěživost – jednotlivci dvojice, malé skupinky

MDV - kritické čtení - čtení jednoduchých textů, porozumění jednoduchým textům

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Předmět: Matematika

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah:

Výuka matematiky:

- vede žáky k osvojení aritmetických operací – tzn. dovednost provádět operaci, algoritmické a významové porozumění
- učí žáky získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním
- využívá znalostí dětí při řešení slovních úloh
- rozvíjí logické myšlení
- učí žáky řešit problémové situace a polohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky
- vede k pečlivé a soustředěné práci,

Časové vymezení:

- v 1. ročníku: 4 hodiny týdně
- ve 2. ročníku: 5 hodin týdně
- ve 3. ročníku: 5 hodin týdně
- ve 4. ročníku: 5 hodin týdně
- v 5. ročníku: 5 hodin týdně

Organizační vymezení:

Výuka probíhá v kmenových třídách nebo v počítačové učebně, učebně s interaktivní tabulí, kde žáci využívají různé matematické programy. Také mohou ve výuce využívat různé pomůcky (počítadla, kalkulačky...)

Mezipředmětové vztahy

Matematika souvisí například s českým jazykem (básničky a říkadla s číslovkami), prvoukou (nakupování, převody jednotek, čas), vlastivědou (letopočty), hudební výchovou (takty), tělesnou výchovou (orientace v prostoru, řady, změří a zapíše délku svého výkonu), výtvarnou výchovou (geometrické tvary) či pracovními činnostmi (třídění prvků).

Průřezová témata

Důraz je kladen na řešení problémů a rozhodovací dovednosti, spolupráci a soutěživost (Osobnostní a sociální výchova) a na práci v realizačním týmu (Mediální výchova).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- srozumitelně vysvětluje, co se mají naučit
- vytváří u žáků zásobu matematických nástrojů (početních operací, algoritmů a metod řešení úloh)
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu – podporuje u žáků schopnost abstraktního a logického myšlení (zařazováním vhodných problémových úkolů, logických úloh, matematických hádanek, kvízů a rébusů)
- umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- nabízí žákům dostatek úloh a příkladů vycházejících z reálného života, při nichž sami žáci objevují správná řešení
- vede žáky k systematické, samostatné práci při řešení úkolů a učí je ověřovat si výsledky svých řešení vzhledem k zadání (odhadem – může to tak vyjít, zkouškou...)
- ukazuje žákům, že úloha může mít různé způsoby řešení – učí je nalézat a objevovat různé varianty řešení úloh
- pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- dodává žákům sebedůvěru a prostor pro zkoušení a obhájení různých způsobů řešení
- ověřuje, zda žáci mají o matematických pojmech správnou představu

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky a také k souvislému, výstižnému a kultivovanému projevu
- učí žáky vyjadřovat a obhajovat způsoby řešení v logickém sledu, umět o nich diskutovat
- ukazuje žákům, jak se orientovat v grafech a tabulkách a jak s nimi pracovat

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- učí žáky pracovat ve skupině (střídá jejich role) – kázeň, ohleduplnost, ochota pomoci, vložení svých znalostí a dovedností
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky ke smysluplné práci a její důležitosti
- připravuje je k úspěšnému reprezentování školy v matematických soutěžích

- podporuje v nich zdravé sebevědomí

Kompetence pracovní

Učitel:

- spolu s žáky vymezuje pravidla a zajišťuje jejich dodržování
- vytváří úkoly, kde žáci musí využít i znalosti z jiných oborů, nebo si je musí vyhledat
- vede žáky ke správnému, efektivnímu využití pomůcek, vybavení a techniky

Kompetence digitální

Učitel:

- učí žáky rozlišování obrazných symbolů, porozumění jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky), odlišování symbolů s jednoznačným a nejednoznačným významem
- využívá výukové programy a aplikace k vyvození, procvičování a opakování učiva
- vede žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů
- motivuje žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost (např. převedení údajů z tabulky do diagramu, jízdní řády)
- umožňuje používání kalkulátoru, např. při provádění kontroly odhadů

ročník: 1.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Číslo a početní operace			
Žák ➤ používá přirozená čísla k modelování reálných situací ➤ vytváří konkrétní soubory (korálky, kuličky apod.) s daným počtem prvků do 20-ti (včetně) ➤ počítá předměty v daném souboru do 20-ti (včetně) ➤ zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20 ➤ užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti ➤ používá matematické symboly +, -, =, >, < ➤ čte a řeší příklady na sčítání a odčítání do 20-ti bez přechodu desítky ➤ používá sčítání a odčítání při řešení praktických situací ➤ řeší jednoduché slovní úlohy vedoucí k porovnání čísel v oboru do 20 ➤ řeší jednoduché slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání čísel v oboru do 20 bez přechodu desítky ➤ řeší jednoduché slovní úlohy vedoucí ke vztahům o n – více (méně) v probíraném oboru	◆ pojmenování a manipulace s prsty ruky ◆ seznámení s pojmy všechny, jeden, mnoho, málo, první, poslední apod. ◆ vytváření konkrétních představ o číslech ◆ posloupnost přirozených čísel v oboru do 10-ti ◆ počítání předmětů v daném souboru ◆ vytváření různých souborů o daném počtu předmětů ◆ porovnávání čísel ◆ čtení a psaní čísel 0 až 10 ◆ názorné zavedení sčítání a odčítání v oboru do 10-ti manipulačními činnostmi ◆ postupná automatizace spojů ◆ jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání do 10 ◆ jednoduché slovní úlohy typu o více (méně) ◆ počítáme do 20-ti ◆ posloupnost přirozených čísel ◆ počítání předmětů v daném souboru ◆ vytváření různých souborů o daném počtu předmětů ◆ porovnávání čísel ◆ čtení a psaní čísel do 20-ti	PRV – části lidského těla - pojmenování PRV - podzimní práce na poli PČ - třídění prvků (přírodniny a jiné materiály) JČ – básničky a říkadla se základními a řadovými číslovkami HV – písničky s využitím základních a řadových číslovek LV - čísla v pohádkách TV - počítáme přeskoky a překážky	

➤ zobrazuje číslo na číselné ose ➤ provádí rozklad na desítky a jednotky	◆ číselná osa ◆ sčítání a odčítání přirozených čísel do 20-ti bez přechodu desítky ◆ automatizace těchto spojů ◆ záměna sčítanců ◆ vztahy mezi sčítáním a odčítáním ◆ jednoduché slovní úlohy do 20-ti bez přechodu desítky ◆ vztahy „o více“ (méně) ◆ jednoduché slovní úlohy s využitím těchto vztahů		
Závislosti, vztahy a práce s daty			
Žák ➤ orientuje se samostatně v prostoru ➤ používá uvědoměle výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, nahoře, dole, vpředu, vzadu ➤ modeluje jednoduché situace podle pokynů s využitím pomůcek ➤ uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi ➤ používá zkratky pro litr, kilogram, metr, korunu (l, kg, m, Kč)	◆ úlohy na orientaci v prostoru ◆ manipulační činnosti s konkrétními předměty s důrazem na samostatnost ◆ nákupy Kč, l, kg, m	TV - orientace v prostoru PČ - třídění materiálů podle velikosti, barvy, tvaru, druhu PRV - nákupy v obchodě VDO – Občanská společnost a škola - samostatnost při práci - snaha o sebekontrolu - odpovědnost při samostatné práci - přesnost při plnění úkolů - ohleduplnost ke spolužákům	
Geometrie v rovině a v prostoru			
Žák ➤ rozlišuje a pojmenuje jednoduché geometrické útvary ➤ modeluje jednoduché geometrické útvary v rovině ➤ geometrické útvary třídí podle tvaru, velikosti, barev	◆ rozeznávání základních geometrických útvarů (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník) ◆ pojmenování rovinných útvarů ◆ modelování rovinných útvarů	VV - kresba, modelování geometrických útvarů, PRV - dopravní výchova (značky)	

ročník: 2.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Číslo a početní operace			
Žák ➤ čte a zapisuje přirozená čísla v daném oboru ➤ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace z první třídy, sčítá a odčítá bez přechodu desítky, později s přechodem přes desítku ➤ čte, zapisuje, porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti ➤ vyhledá a zobrazí dané číslo na demonstrační číselné ose ➤ provádí z paměti i písemně jednoduché početní operace s přirozenými čísly, sčítá a odčítá v oboru 100, přičítá jednociferná čísla k celým desítkám a také odčítá od celých desítek, sčítá a odčítá příklady s přechodem desítek ➤ využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost ➤ násobí a dělí do 50, násobí 10 ➤ řeší, tvoří a vymýšlí jednoduché slovní úlohy, v kterých modeluje a aplikuje osvojené početní operace	◆ obor přirozených čísel do 100 ◆ počítání bez přechodu přes desítku ◆ počítání s přechodem přes desítku ◆ počítání po jednotkách i desítkách do 100, vztah rovnosti a nerovnosti ◆ číslo a číselná osa ◆ pamětné i písemné sčítání a odčítání bez přechodu i s přechodem v daném oboru (12+15, 25-13, 35+6, 96-9) ◆ přičítání jednociferných čísel k celým desítkám i jejich odčítání od celých desítek (30 + 7, 90 – 8) ◆ sčítání - záměna sčítanců ◆ malá násobilka ◆ slovní úlohy ze života dětí s užitím početních operací typu o více, o méně, několikrát více, několikrát méně	ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí, čistota životního prostředí (slovní úlohy ze života dětí) OSV - rozvoj schopnosti poznání cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění (při výkladu a při vyvození učiva chybou) - schopnost smyslového vnímání, dovednost zapamatování (pamětné počítání, písemné počítání) spolupráce a soutěživost – dvojice, skupiny, ale i sám za sebe (matematické hry) - kreativita pružnost nápadů, tvoříme slovní úlohy PRV - téma rodina a děti, učitel, škola	počítadla, nástěnné tabule na násobení, číselná osa

Závislosti, vztahy a práce s daty			
Žák ➤ popisuje jednoduché závislosti z praktického života ➤ orientuje se v čase (hodiny, minuty) ➤ čte matematické zápisy, orientuje se v nich ➤ orientuje se na číselné ose i v tabulce a dokáže sám ji elementárním způsobem vytvořit	◆ závislosti a jejich vlastnosti ◆ orientace v čase ◆ orientace a čtení matematických zápisů ◆ pohyb na číselné ose ◆ orientace v tabulkách	OSV - kreativita - schopnost vidět věci jinak (tvorba svých tabulek, vkládání svých informací do nich) - spolupráce a soutěživost (rychlost správně se orientovat v tabulce, mat. zápise) PRV - lidé a čas, děj přítomný, minulý, budoucí	tabulky
Geometrie v rovině a v prostoru			
Žák ➤ rozezná, pojmenuje, vymodeluje, popíše základní rovinné útvary, jednoduchá tělesa ➤ přiměřeně svému věku porovná velikost jak rovinných, tak jednoduchých prostorových útvarů ➤ vytváří si představu, vnímá rozdíly mezi tělesy jako je kvádr, krychle, koule a válec	◆ základní útvary v rovině - lomená čára, přímka, úsečka, čtverec, trojúhelník, obdélník, kruh ◆ základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, koule, válec	OSV – rozvoj schopnosti poznání - schopnost smyslového vnímání, dovednost zapamatování. Dle modelu poznáme zákl. geom. tvary, dovednost rýsovat přímku, úsečku. PČ - modelování geometrických těles VV - kresba, malba TV – stoupnout na čáru, utvořit kruh, čtverec	modely základních prostorových útvarů

ročník: 3.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Číslo a početní operace			
Žák ➤ používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků ➤ čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti ➤ zobrazí číslo na číselné ose ➤ zaokrouhluje čísla v oboru do 1000 na desítky a stovky ➤ pamětně i písemně sčítá a odčítá všechny typy příkladů v oboru do sta ➤ pamětně i písemně sčítá a odčítá čísla do 1000 ➤ násobí a dělí v oboru malé násobilky, provádí kontrolu výsledků ➤ násobí dvojciferné číslo jednociferným činitelem ➤ násobí jednociferná čísla stem ➤ dělí násobky deseti jednociferným dělitelem ➤ dělí dvojciferná čísla mimo obor násobilky číslem jednociferným se zbytkem i beze zbytku ➤ písemně násobí dvojciferná i trojciferná čísla jednociferným činitelem ➤ využívá vlastností početních operací při řešení úloh ➤ komutativnost a asociativnost sčítání a násobení, priority násobení a dělení, počítání se závorkami	◆ obor přirozených čísel do 1 000 ◆ zápis čísel v desítkové soustavě, číselná osa do 1 000 ◆ sudé a liché číslo ◆ zaokrouhlování ◆ pamětné i písemné sčítání, odčítání dvojciferných čísel s přechodem přes základ oboru do 100 (45+38, 93-45) ◆ násobilka do 100 ◆ násobení a dělení do 1000 mimo obor násobilky (14.5, 8.100, 120:4, 26:4, 75:5) ◆ písemné násobení ◆ vlastnosti početních operací s přirozenými čísly	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání (pozornost, soustředění, smyslové vnímání, učení)	

➤ řeší a tvoří jednoduché slovní úlohy, ve kterých modeluje a aplikuje osvojené početní operace	◆ slovní úlohy ze života dětí s užitím osvojených početních operací	OSV – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti - osobnostní rozvoj - kreativita (originalita řešení) PRV- rodina a škola	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
Žák ➤ orientuje se v čase, provádí základní převody jednotek času (1 den = 24h, 1h = 60min, 1 min = 60s) ➤ popisuje jednoduché závislosti z praktického života ➤ doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel ➤ seznámí se s jednotkami objemu ➤ užívá jednotky hmotnosti ➤ provádí jednoduché převody jednotek hmotnosti a objemu odpovídající oboru přirozených čísel do 1000	◆ jednotky času ◆ závislosti a jejich vlastnosti ◆ diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády ◆ jednotky objemu ◆ jednotky hmotnosti ◆ převody jednotek	PČ – příprava pokrmů	
Geometrie v rovině a v prostoru			
Žák ➤ rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary (lomená čára, křivá čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník); nachází v realitě jejich reprezentaci ➤ objasní pojem opačná polopřímka ➤ narýsuje a označí bod, přímku, polopřímku, úsečku, trojúhelník ➤ učí se manipulovat s kružítkem ➤ rozezná a pojmenuje základní tělesa (kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec); nachází v realitě jejich reprezentaci ➤ porovnává velikost útvarů ➤ rozlišuje jednotky délky mm, cm, dm, m, km ➤ provádí převody jednotek délky v oboru přirozených čísel do 1 000 ➤ jednotky délky používá k měření	◆ základní útvary v rovině – lomená čára, křivá čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník ◆ základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec ◆ porovnávání délky úseček ◆ měření úseček	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita (schopnost vidět věci jinak – předměty jako geometrické tvary nebo tělesa) - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání (pozornost, soustředění, smyslové vnímání) VV- kresba (geometrické tvary) TV – měření délky skoku, hodů	

➤ odhaduje a měří délku úseček a vyjádří je ve vhodných jednotkách ➤ vypočítá obvod geometrického útvaru sečtením délek jeho stran, popř. užitím vzorečků pro jejich výpočet ➤ rozezná a modeluje jednoduché osově souměrné útvary v rovině, dokreslí jednoduché osově souměrné útvary ve čtvercové síti ➤ popíše různé možnosti vzájemné polohy dvou přímek v rovině ➤ vysvětlí pojem průsečík a určí jej	◆ obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku ◆ osová souměrnost ◆ vzájemná poloha dvou přímek v rovině	PČ – stříhání jednoduchých tvarů podle osy souměrnosti	
--	--	---	--

ročník: 4.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Číslo a početní operace			
Žák ➤ čte a zapisuje přirozená čísla ➤ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel ➤ počítá a porovnává čísla do 1 000 000 ➤ počítá do 1 000 000 po statisících, desetitisících a tisících ➤ využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení ➤ umí používat závorky ➤ zaokrouhluje přirozená čísla na desítky, stovky, tisíce ➤ rozkládá čísla v desítkové soustavě ➤ čte, píše a zobrazuje čísla na číselné ose ➤ řeší jednoduché nerovnice ➤ písemně sčítá tři čísla ➤ z paměti násobí a dělí přirozená čísla v jednoduchých případech - umí malou násobilku ➤ umí násobení a dělení 10,100,1000	◆ přirozená čísla - počítání a porovnávání s čísly většími než tisíc - - počítání po 100 000, 10 000, 1 000 - - - pamětné sčítání ($6 + 3$; $60 + 30$; $600 + 300$; $6000 + 3000$; $800 + 90$; $840 + 6$; $364 + 20$) a odčítání ($1000 - 530$; $10\,000 - 5\,300$; $100\,000 - 53\,000$; $720 - 20$; $605 - 6$; $590 - 60$; $630 - 200$; $315 - 8$) - sčítání – záměna sčítanců - násobení – záměna činitelů - početní výkony se závorkami - zaokrouhlování na desítky, stovky, tisíce - zápis čísla v desítkové soustavě - číselná osa - řešení jednoduchých nerovnic s užitím číselné osy - - písemné sčítání a odčítání - - násobilka	OSV - Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti a poznání (cvičení pozornosti, soustředění, zapamatování, řešení problémů) OSV - Spolupráce a soutěživost (rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci, etické zvládání situace soutěže, konkurence) VL – letopočty (orientace na časové přímce)	

➤ umí vydělit číslo zakončené nulami ➤ písemně násobí jednociferným a dvouciferným činitelem ➤ písemně dělí jednociferným dělitelem ➤ pamětně dělí jednociferným dělitelem ➤ písemně dělí se zbytkem ➤ písemně dělí mimo obor násobitek ➤ provádí odhad a kontrolu svého výpočtu ➤ rozumí řádům J, D, S, T, DT, ST, M ➤ porozumí významu znaku „ – „, pro zápis celého záporného čísla, vyznačí ho na číselné ose ➤ porovná zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel chápe pojem zlomek (část celku) čísel, jmenovatel, zlomková čára ➤ využívá názorných obrázků k určení $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{10}$, ➤ sčítá zlomky se stejným jmenovatelem	- násobení 10,100,1000 (př.10.30; 100.30...) - dělení čísel zakončených nulami (děleno 10,100,1000) - písemné násobení jednocif. a dvoucif. činitelem - písemné dělení jednociferným dělitelem - písemné dělení dvouciferným dělitelem končící 0 - písemné dělení se zbytkem - písemné dělení mimo obor násobitek (typu: 81:3) - pamětné a písemné sčítání a odčítání v oboru 1 000 000 ♦ celá čísla (záporná) - Zlomek – celek, část, čísel, jmenovatel, zlomková čára - polovina, třetina, čtvrtina, pětina, desetina - sčítání zlomků, odčítání zlomků	HV – takty (2/4, 3/4) PŘ – dramatizace „V obchodě“	teploměr
Geometrie v rovině a v prostoru			
Žák ➤ užívá a rozlišuje pojmy přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, kruh, obdélník, trojúhelník, ➤ čtyřúhelník, mnohoúhelník ➤ narýsuje a znázorní čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici	♦ základní útvary v rovině – přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, ♦ mnohoúhelník ♦ čtverec obdélník, trojúhelník, kružnice	VV – kresba z geometrických obrázků (dekorační látka) TV chvílky – utvořit trojúhelník, kruh, obdélník, čtverec ve skupinách PČ – práce se špejlemi, vystřihování OSV - Kreativita (nápad, originalita, tvořivost) VV – kresba	

➤ sčítá a odčítá graficky úsečky ➤ kreslí a rýsuje rovnoběžky a různoběžky ➤ určí vzájemnou polohu dvou přímek ➤ sestrojí rovnoběžky a kolmice pomocí trojúhelníku s ryskou ➤ sestrojí rovnoběžky s danou přímkou ➤ sestrojí kolmice s danou přímkou ➤ vyznačí průsečík ➤ určí obsah a odvod čtverce a obdélníku pomocí čtvercové sítě ➤ užívá základní jednotky obsahu m^2, dm^2, cm^2, mm^2 ➤ určuje obsah rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě ➤ užívá základní jednotky délky km, m, dm, cm, mm ➤ řeší jednoduché slovní úlohy na výpočet obsahu čtverce a obdélníku ➤ užívá základní jednotky hmotnosti g, kg, t, ➤ užívá základní jednotky času h, min, s, ➤ užívá základní jednotky objemu l, ml, hl ➤ vypočítá obvod trojúhelníka a umí trojúhelník narýsovat ➤ rozlišuje a užívá pojmy kvádr, krychle, koule, válec, ➤ vymodeluje síť kváдру a krychle rozložením krabíčky ➤ vymodeluje síť kváдру a krychle z dané sítě ➤ rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary ➤ určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru ➤ nakreslí souměrný útvar	◆ délka úsečky grafický součet a rozdíl úsečky grafický - rovnoběžky, různoběžky, - kolmice, průsečík ◆ obvod a obsah obrazce - jednotky obsahu - jednotky délky - jednotky hmotnosti - jednotky času - jednotky objemu - obvod trojúhelníka ◆ základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, koule, válec - síť kváдру a krychle - modelování kváдру a krychle ◆ osově souměrné útvary	PŘ – praktické měření (hmotnost, objem, čas) PČ – práce s modelovací hmotou; se stavebnicemi, s krabičkami OSV - Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznání – cvičení smyslového vnímání PČ – práce s papírem a kartonem (překládání)	vzorečky objemu - rozšiřující učivo
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
Žák ➤ řeší jednoduché nestandardní praktické slovní úlohy	◆ slovní úlohy - na výpočty obsahu obdélníku a čtverce - všech typů včetně složených	OSV - Osobnostní rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

	♦ číselné a obrázkové řady ♦ magické čtverce		
--	--	--	--

ročník: 5.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Číslo a početní operace			
Žák ➤ čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla ➤ sčítá a odčítá přirozená čísla z paměti, provádí odhady a kontrolu výsledků ➤ užívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení ➤ zaokrouhluje na desítky, stovky, tisíce, desetitisíce, statisíce ➤ provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel ➤ sčítá a odčítá z paměti příklady přirozených čísel a odhaduje a kontroluje jejich výsledky ➤ porovnává přirozená čísla a zobrazuje je na číselné ose ➤ písemně sčítá až čtyři přirozená čísla ➤ písemně odčítá i od čtyřciferného čísla ➤ z paměti násobí a dělí přirozená čísla v jednoduchých příkladech ➤ umí násobení a dělení 10,100,1000, a násobení a dělení násobků 10,100,1000 ➤ převádí jednotky hmotnosti g, kg, q, t ➤ převádí jednotky času ➤ písemně dělí jedno a dvojciferným dělitelem	♦ obor přirozených čísel - komutativnost: $a + b = b + a$; $a \cdot b = b \cdot a$ - asociativnost: $(a + b) + c = a + (b + c)$; $(a \cdot b) \cdot c = a \cdot (b \cdot c)$ - zaokrouhlování na desítky, stovky, tisíce, desetitisíce - přirozená čísla větší než milion - posloupnost a porovnávání - pamětné sčítání ($6 + 3$; $60 + 30$; $600 + 300$; $6000 + 3000$; $800 + 90$; $840 + 6$; $364 + 20$) a odčítání ($1000 - 530$; $10\,000 - 5\,300$; $100\,000 - 53\,000$; $720 - 20$; $605 - 6$; $590 - 60$; $630 - 200$; $315 - 8$) a jejich odhady výsledků ♦ zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa ♦ písemné sčítání a odčítání ♦ násobilka - násobení 10, 100, 1000 - násobení a dělení násobků 10, 100, 1000 - $(3 \cdot 70, 3 \cdot 700; 60 : 9, 600 : 9)$ - jednotky a jejich převody - dělení jednociferným dělitelem - dělení dvojciferným dělitelem	OSV - Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti a poznání (cvičení pozornosti, soustředění, zapamatování, řešení problémů) – prolíná učivem celého 5. ročníku OSV - Spolupráce a soutěživost (rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci, etické zvládání situace soutěže, konkurence) VL – letopočty (orientace na časové přímce)	

➤ provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel ➤ násobí písemně až trojčiferným činitelem ➤ dělí dvojčiferným dělitelem – umí vypočítat i zbytek ➤ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel ➤ čte a zapisuje desetinná čísla řádu desetin, setin, <u>tisícin</u> ➤ porovnává desetinná čísla řádu desetin, setin a <u>tisícin</u>, zobrazuje je na číselné ose ➤ provádí početní operace s desetinnými čísly řádu desetin a setin – sčítání, odčítání, písemné sčítání a odčítání ➤ zaokrouhluje desetinná čísla na celky ➤ násobí a dělí desetinná čísla deseti a stem ➤ řeší jednoduché slovní úlohy na užití desetinných čísel ➤ čte a zapisuje zlomky ➤ převádí desetinný zlomek na desetinné číslo a naopak ➤ sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem ➤ zobrazí daný zlomek na číselné ose ➤ používá jednoduchých zlomků v praxi ➤ vyjmenuje, zapíše a spojí římská čísla s arabskými	◆ písemné algoritmy početních operací - písemné násobení až trojčiferným činitelem - písemné dělení dvojčiferným dělitelem - dělení dvojčiferným dělitelem se zbytkem ◆ desetinná čísla - porovnávání a číselná osa - sčítání a odčítání - písemné sčítání a odčítání - zaokrouhlování na celky - násobení a dělení desetinných čísel 10 a 100 - <u>násobení činitelem menším než 10</u> - <u>dělení jednociferným přirozeným číslem</u> - desetinná čísla v praxi ◆ zlomky - sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem - číselná ose - zlomky v praxi ◆ římská čísla	HV – takty (2/4, 3/4) Vlastivěda	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
Žák ➤ zakresluje jednoduché grafy závislosti (př. změna teploty během dne) ➤ dosazuje za proměnnou ➤ čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy ➤ vyhledává, sbírá a třídí data	◆ závislosti a jejich vlastnosti - závislá a nezávislá proměnná ◆ diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády ◆ soustava souřadnic	MKV - Etnický původ (národnostní menšiny) ENV - Ekosystémy (encyklopedie)	

➤ sestrojí a čte jednoduché grafy v soustavě souřadnic			
Geometrie v rovině a v prostoru			
Žák ➤ užívá a rozlišuje pojmy lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník ➤ narýsuje a znázorní čtverec, obdélník, pravoúhlý, rovnostranný, rovnoramenný trojúhelník, ➤ rýsuje rovnoběžky, kolmice daným bodem ➤ určí délku obvodu mnohoúhelníků sečtením délek jeho stran a délku lomené čáry ➤ určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě ➤ vypočítá obvod a obsah čtverce a obdélníku ➤ vypočítá obvod trojúhelníku a mnohoúhelníku ➤ převádí jednotky obsahu mm² cm², dm², m², a, ha, ➤ rozlišuje a užívá pojmy kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec ➤ vypočítá povrch krychle a kváдру sečtením obsahů jejich podstav a stěn ➤ rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru ➤ definuje úhel, rozlišuje úhel pravý a přímý	◆ základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník ◆ čtverec, obdélník, trojúhelník ◆ rovnoběžky a kolmice ◆ obdélník, mnohoúhelníky ◆ obvod a obsah obrazce ◆ obvod a obsah čtverce, obdélníku ◆ obvod trojúhelníku a mnohoúhelníku ◆ jednotky obsahu a jejich převody ◆ základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec ◆ povrch krychle a kváдру ◆ síť krychle a kváдру ◆ osově souměrné útvary	VV – kresba z geometrických obrazců (dekorační látka), koláž TV chvílky – utvořit trojúhelník, kruh, obdélník, čtverec ve skupinách OSV - Kreativita (nápady, originality, tvořivost) VV – kresba (terč) PČ – práce se špejlemi, vystřihování PČ – práce s modelovací hmotou; se stavebnicemi, s krabičkami PČ – práce s papírem (překládání – čepice, lodička, pohárek)	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
Žák ➤ řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy	◆ slovní úlohy ◆ číselné a obrázkové řady ◆ magické čtverce ◆ prostorová představivost	OSV - Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání	

Vzdělávací oblast: Informatika

Předmět: Informatika

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah:

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání. Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování. I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhuji a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení. V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Časové vymezení:

- ve 4. ročníku: 1 hodina týdně
- v 5. ročníku: 1 hodina týdně

Organizační vymezení:

Výuka probíhá v odborné učebně výpočetní techniky.

Mezipředmětové vztahy

Předmět informatika je spjat úzce nebo vzdáleně spjat se všemi předměty. Např. s matematikou (graf v tabulkovém editoru), českým jazykem (pravidla při tvorbě textu), výtvarnou výchovou (estetika počítačové grafiky), anglickým jazykem (odvození doménových zkratk), fyzikou (magnetický princip záznamu informací), zeměpisem (vyhledávání zeměpisných bodů). Především vyhledávání informací pomocí internetu se může týkat všech předmětů.

Průřezová témata

Předmětem se prolínají průřezová témata, důraz je kladen na rozvoj schopností poznávání, kreativitu, hodnoty, seberegulaci a sebeorganizaci, praktickou etiku a komunikaci (OSV), na tvorbu mediálního sdělení (MDV), objevování Evropy a světa (EGS) a lidské vztahy (MKV).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- zajímá se o náměty a názory žáků

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

Učitel:

- vytváří prostor pro žáky, aby reflektovali společenské dění
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence pracovní

Učitel:

- vyžaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů

Kompetence digitální

Učitel:

- vytváří situace, kdy žákům využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení problému
- vede žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků
- vede žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klade důraz na etické jednání spojené s využíváním převzatých zdrojů
- klade důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků a na jejich odpovědné chování a jednání v digitálním světě
- učí žáky chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje je s novými technologiemi, učí kriticky hodnotit jejich přínosy a reflektovat rizika jejich využívání
- učí žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby a využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; žák se samostatně rozhoduje, kterou technologií pro jakou činnost či řešený problém použít
- vede žáky k využívání digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- formuje u žáků povědomí o možnostech přínosu digitálních technologií pro život

ročník: 4.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Digitální technologie - Ovládání digitálního zařízení			
Žák ➤ pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží ➤ pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí ➤ edituje digitální text, vytvoří obrázek ➤ přehraje zvuk či video ➤ uloží svoji práci do souboru, otevře soubor používá krok zpět, zoom řeší úkol použitím schránky dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením	➤ Bezpečnost práce v počítačové učebně ➤ Digitální zařízení ➤ Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace ➤ Ovládání myši ➤ Kreslení čar, vybarvování ➤ Používání ovladačů ➤ Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) ➤ Kreslení bitmapových obrázků ➤ Psaní slov na klávesnici - Editace textu ➤ Ukládání práce do souboru ➤ Otevírání souborů ➤ Přehrávání zvuku	Zdroje: https://imysleni.cz/ucebni ce/zaklady-informatikypro-1-stupen-zs https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/info rmatika-pro-1-stupenzakladni-skoly/ http://home.pf.jcu.cz/jop/ https://opocitacich.cz/ RVP: I-5-4-01, I-5-4-03 orientační časová dotace: 10 h průřezová témata: ▪ OSV – kreativita ▪ EGS – objevujeme Evropu a svět ▪ VDO – občan, občanská společnost a stát mezipředmětové vztahy: ▪ různé předměty – práce s výukovými programy	

Digitální technologie - Práce ve sdíleném prostředí

Žák ➤ uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci ➤ propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj ➤ při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace ➤ u vybrané fotografie uvede, jaké informace z ní lze vyčíst v textu rozpozná osobní údaje rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	➤ Využití digitálních technologií v různých oborech ➤ Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele ➤ Práce se soubory ➤ Propojení technologií, internet ➤ Sdílení dat, cloud ➤ Technické problémy a přístupy k jejich řešení (hlášení dialogových oken) ➤ Uživatelské jméno a heslo ➤ Osobní údaje ➤ Prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky	Zdroje: https://imysleni.cz/ucebni-ce/zaklady-informatikypro-1-stupen-zs https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/info-rmatika-pro-1-stupenzakladni-skoly/ RVP: I-5-4-01, I-5-4-02, I-5-4-03 orientační časová dotace: 6 h průřezová témata: ▪ OSV – kreativita, komunikace mezipředmětové vztahy: ▪ různé předměty – práce s výukovými programy	
Algoritmizace a programování - Základy robotiky			
Žák ➤ sestaví program pro robota oživí robota, otestuje jeho chování najde chybu v programu a opraví ji upraví program pro příbuznou úlohu ➤ pomocí programu ovládá senzor	➤ Sestavení programu a oživení robota ➤ Ovládání světelného výstupu ➤ Ovládání motoru, rychlost, tornádo ➤ Opakování příkazů ➤ Ovládání pomocí senzoru	Zdroje: http://ozobot.sandofky.cz/ https://runmarco.allcancode.com/ https://robomise.cz/ https://www.vexrobotics.com/123 https://decko.ceskatelevize.cz/datova-lhota https://www.robotemil.com/sk/ RVP: I-5-2-01, I-5-2-02, I-5-2-03, I-5-2-04	

		orientační časová dotace: 8 h průřezová témata: ▪ OSV – kreativita	
Data, informace a modelování - Úvod do kódování a šifrování dat a informací			
Žák ➤ sdělí informaci obrázkem ➤ předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel ➤ zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text ➤ zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek ➤ pomocí mřížky obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	➤ Piktogramy, emodži ➤ Kód ➤ Přenos na dálku, šifra ➤ Pixel, rastr, rozlišení ➤ Tvary, skládání obrazce	Zdroje: https://imysleni.cz/ucebni-ce/zaklady-informatikypro-1-stupen-zs) RVP: I-5-1-02, I-5-1-03 orientační časová dotace: 9 h průřezová témata: ▪ OSV – kreativita	
Obecné učivo pro rozvoj digitálních kompetencí napříč předměty a ročníky			
		Kooperace s ostatními předměty. Začlenění učiva a výstupů v průběhu roku ke vhodným tematickým celkům	
Internet			
	.	Očekávané výstupy a učivo jsou definovány v tabulce „Rozvoj digitálních kompetencí napříč předměty a ročníky“. Učivo se přizpůsobí věku a dosaženému pokroku v dané oblasti.	

ročník: 5.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Informační systémy - Práce s daty a informační systémy			
Žák ➤ pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech doplní posloupnost prvků umístí data správně do tabulky doplní prvky v tabulce v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky ➤ určí, jak spolu prvky souvisí	➤ Data, druhy dat ➤ Doplnění tabulky a datových řad ➤ Kritéria kontroly dat - Řazení dat v tabulce ➤ Vizualizace dat v grafu ➤ Systém, struktura, prvky, vztahy	Zdroje: https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5az-7-tridu-zakladni-skoly https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatikypro-1-stupen-zs Systém kolem nás RVP: I-5-1-01, I-5-3-02 orientační časová dotace: 4 h, 3 h průřezová témata: ▪ MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení ▪ OSV – komunikace ▪ EGS – objevujeme Evropu a svět ▪ VDO – občan, občanská společnost a stát	

Algoritmizace a programování Základy programování - příkazy, opakující se vzory, vlastní bloky, náhoda, postavy a události			
Žák ➤ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy ➤ v programu najde a opraví chyby rozpozná opakující se vzory, používá opakování ➤ stanoví, co se bude opakovat a kolikrát ➤ vytvoří a použije nový blok ➤ upraví program pro obdobný problém v blokově orientovaném programovacím jazyce ➤ sestaví program řídící chování postavy ➤ v programu najde a opraví chyby ➤ rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát ➤ rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj ➤ vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky ➤ přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky ➤ rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit ➤ cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů v blokově orientovaném programovacím jazyce ➤ sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav v programu ➤ najde a opraví chyby používá události ke spuštění činnosti postav ➤ přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky	➤ Příkazy a jejich spojování ➤ Opakování příkazů ➤ Pohyb a razítkování ➤ Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy ➤ Vlastní bloky a jejich vytváření ➤ Kombinace procedur ➤ Kreslení čar ➤ Pevný počet opakování ➤ Ladění, hledání chyb ➤ Vlastní bloky a jejich vytváření ➤ Změna vlastností postavy pomocí příkazu ➤ Náhodné hodnoty ➤ Ovládání pohybu postav - Násobné postavy a souběžné reakce ➤ Modifikace programu ➤ Animace střídáním obrázků ➤ Spouštění pomocí událostí ➤ Čtení programů ➤ Programovací projekt	Zdroje: https://imysleni.cz/ucebni-ce/zakladyprogramovani-vescratchi-pro-5-rocnikzakladni-skoly http://ozobot.sandofky.cz/ https://runmarco.allcancode.com/ https://robomise.cz/ https://www.vexrobotics.com/123 https://decko.ceskatelevize.cz/datova-lhota RVP: I-5-2-01, I-5-2-02, I-5-2-03, I-5-2-04 orientační časová dotace: 6 h, 6 h, 6 h průřezová témata: ▪ OSV – kreativita, komunikace	

➤ upraví program pro obdobný problém			
Data, informace a modelování - Úvod do modelování pomocí grafů a schémat			
Žák ➤ pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty ➤ pomocí obrázku znázorní jev ➤ pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	➤ Graf, hledání cesty ➤ Schémata, obrázkové modely ➤ Model	<i>Zdroje:</i> https://imysleni.cz/ucebnic e/zaklady-informatikypro-1-stupen-zs <i>RVP:</i> I-5-3-01 <i>orientační časová dotace:</i> 5 h <i>průřezová témata:</i> □ VDO – občan, občanská společnost a stát	
Digitální technologie - Vybavení počítače			
Žák ➤ rozumí pojmům hardware a software ➤ rozezná nejběžnější komponenty a zařízení počítače ➤ pracuje s programy a dokumenty	➤ technické = hardware ➤ programové = software - ➤ práce s programy	Zdroje: https://opocitacich.cz/ <i>RVP:</i> I-5-4-01, I-5-4-02, I-5-4-03 <i>orientační časová dotace:</i> 3 h <i>průřezová témata:</i> ▪ VDO – občan, občanská společnost a stát <i>poznámka:</i> ▪ Dk – technologické kompetence	

Obecné učivo pro rozvoj digitálních kompetencí napříč předměty a ročníky			
	➤ Práce se soubory a složkami ➤ Grafický editor ➤ Textový editor ➤ Prezentační program ➤ Internet	Kooperace s ostatními předměty. Začlenění učiva a výstupů v průběhu roku ke vhodným tematickým celkům.	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Předmět: Prvouka

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah:

Výuka prvouky:

- vede žáky k poznávání nejbližšího okolí, vztahů v rodině, ve škole, v obci a ve společnosti
- klade důraz na dopravní výchovu a praktické poznávání místních a regionálních skutečností – snaží se rozvíjet vztah k rodišti, vlasti
- upevňuje základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznamuje se základními právy a povinnostmi
- vysvětluje, jak a proč se měří čas, snaží se vyvolat zájem o minulost a kulturní bohatství regionu i celé země
- ukazuje proměnlivost a rozmanitost živé i neživé přírody, vliv lidské činnosti na přírodu – zaměřuje se na ochranu přírody a zlepšení životního prostředí
- seznamuje s vývojem člověka a s bezpečným chováním v různých životních situacích
- učí žáky vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných

Časové vymezení:

- v 1. ročníku: 2 hodiny týdně
- ve 2. ročníku: 2 hodiny týdně
- ve 3. ročníku: 3 hodiny týdně

Organizační vymezení:

Výuka probíhá v kmenové třídě, popř. v učebně s interaktivní tabulí V průběhu jsou zařazeny tematické vycházky do okolí.

Mezipředmětové vztahy

Předmět prvouka úzce souvisí s ostatními předměty na 1. stupni:

český jazyk: vyprávění, místní pověsti

anglický jazyk: fruit and vegetables, day

hudební výchova: písně z regionu, písničky o přírodě a zvířátkách

tělesná výchova: pohybová činnost, otužování, sauna, osobní hygiena

výtvarná výchova: tradice, zvyky, pracovní činnosti: péče o pokojové rostliny, příprava pokrmu

Průřezová témata

Klade důraz na rozvoj sebepoznání a sebepojetí, poznání mezilidských vztahů a pravidel komunikace, na zodpovědnost každého jedince za své zdraví a zdraví ostatních (Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana). Rozpoznává kulturní odlišnosti národnostních menšin (Multikulturní výchova). Seznamuje se základními podmínkami života a problémy životního prostředí a upozorňuje na zodpovědnost a spoluzodpovědnost za stav životního prostředí (Environmentální výchova).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- podněcuje žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vede žáky k objevování a poznávání všeho, co je zajímavá a v čem by v budoucnu mohli uspět
- vede žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci – dává dostatek příležitostí k samostudiu
- učí žáky orientovat se ve světě informací

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- pomáhá žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům
- učí žáky pracovat logicky, využívat toho, co už umí
- učí žáky pracovat s odbornou literaturou a využívat různé informační zdroje
- vede žáky k ověřování správnosti řešení problému

Kompetence komunikativní

Učitel:

- rozšiřuje slovní zásobu u osvojovaných témat
- zpřesňuje vyjádření žáků a adekvátně je hodnotí
- poskytuje prostor pro prezentaci myšlenek a názorů žáků, kladení otázek k věci, vzájemnému naslouchání a zdůvodňování svých závěrů, vzájemně si radí a pomáhají
- seznamuje žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (kroniky, encyklopedie, internet, učebnice, návody)

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- připravuje žáky k tomu, aby se projevovali jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- učí je vzájemné toleranci a zodpovědnosti za plnění dílčích částí společného úkolu

- učí žáky věcně argumentovat a oceňovat své názory a přínosy
- vytváří u žáků pozitivní vztah k rodině, spolužákům, škole, domovu a k přírodě

Kompetence občanské

Učitel:

- utváří u žáků ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
- motivuje žáky k hledání možností aktivního uplatnění ochrany přírody
- vede žáky ke snaze si mezi sebou pomáhat, uznávat se a oceňovat nápady druhých a ke snaze o co nejlepší plnění povinností i uvědomování si vlastních práv

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k dodržování vymezených pravidel a k bezpečnosti při práci
- poukazuje na možná zdravotní a hygienická rizika při práci a vede žáky k jejich eliminaci
- utváří u nich pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- zohledňuje soudobý stav poznání a technického rozvoje

Kompetence digitální

Učitel:

- klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- využívá výukové programy a aplikace k vyvození, procvičování a opakování učiva
- vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- motivujeme žáky k vyhledávání informací, obrázků a videí k danému tématu v online prohlížečích
- vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chviliek

ročník: 1.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Místo, kde žijeme			
Žák ➤ zná cestu do školy a zpět, rozlišuje možná nebezpečí v jejím okolí ➤ orientuje se ve škole a v jejím blízkém okolí ➤ rozlišuje čas k práci a k odpočinku ➤ udržuje pořádek ➤ vhodně se chová ke spolužákům a učitelům, obrací se na učitele o radu a pomoc ➤ pozoruje a popíše změny ve svém nejbližším okolí	◆ Škola ◆ Blízké okolí školy ◆ Třída v hodině, třída o přestávce ◆ Pracovní a odpočinkové návyky ◆ Osvojování forem vhodného chování	VDO - Občanská společnost a škola (nová pozice žáků, partnerství, společenství, vzájemné vztahy, osobní bezpečí, místo kde bydlím) ČJ – co se ve třídě změnilo LV – zásady slušného chování VV, TV – které pomůcky do školy potřebuješ	Vycházka do okolí školy
Rozmanitost přírody			
Žák ➤ popisuje viditelné proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích ➤ uvede příklady nejznámějších okrasných a užitkových rostlin ➤ uvede příklady volně žijících, hospodářských a domácích zvířat ➤ jednoduše popíše stavbu těla rostlin a živočichů ➤ třídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků ➤ uvede příklady výskytu živočichů ve známé lokalitě ➤ správně se chová ve volné přírodě ➤ chrání své okolí	◆ Pozorování proměn přírody na podzim, v zimě, na jaře, v létě v různých společenstvech ◆ Stavba těla rostlin ◆ Živočichové ve volné přírodě ◆ Mláďata hospodářských, domácích zvířat ◆ Pozorování práce na zahradě ◆ Vztah člověka a přírody	ENV – základní podmínky života (péče o prostor kolem školy, chráníme své okolí, ochrana živočichů, pozorování života v půdě, pozorování změn v přírodě, život na statku dříve a dnes, sběr a třídění odpadu) M - řazení prvků - sčítání a odčítání PČ – péče o pokojové rostliny HV – písničky o přírodě	Ekologický program dle nabídky
Lidé kolem nás			
Žák ➤ rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině	◆ Moje rodina		

➤ pojmenuje základní role a úkoly členů rodiny ➤ zná různá povolání a jejich význam ➤ ví, jak lidé tráví volný čas, jak cestují, nakupují,... ➤ rozpozná různé druhy dopravních prostředků	◆ Svátek v rodině, život v rodině ◆ Práce a volný čas ◆ Věci a činnosti kolem nás	OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí (vztah k sobě samému, proč se máme v rodině rádi, vztah k druhým lidem) - sociální rozvoj – poznávání lidí (vzájemné poznávání ve skupině pomocí her) – mezilidské vztahy – (slušné chování, respektování druhého, podpora, pomoc)	
Lidé a čas			
Žák ➤ časově zařadí Vánoce a Velikonoce ➤ zná některé vánoční a velikonoční zvyky a tradice ➤ orientuje se v čase ➤ určuje čas podle hodin a kalendáře ➤ vyjmenuje názvy dnů, měsíců, ročních období a jejich sled ➤ charakterizuje roční období	◆ Zimní svátky, svátky jara ◆ Dny v týdnu, kalendář, roční období, měsíce, rok ◆ Hodiny, měření času (pouze celé hodiny)	VV, PČ – výtvarné ztvárnění tradic, zvyků, života vodní říše, ročních období HV – písně z regionu	Zvyky našeho regionu
Člověk a jeho zdraví			
Žák ➤ ukáže základní části lidského těla ➤ uplatňuje základní hygienické návyky a zásady správné životosprávy ➤ dodržuje zásady bezpečného chování, neohrožuje zdraví své a zdraví jiných ➤ chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci ➤ v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě ➤ reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech ➤ zná základní pravidla pro chodce	◆ Poznáváme své tělo ◆ Péče o zdraví, osobní hygiena, výživa	OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání, sebepojetí (moje tělo, zdravá výživa, program plný ovoce a zeleniny, ochrana člověka za mimořádných událostí)	Ovoce do škol
Etická výchova			
Žák ➤ osvojí si oslovování křestními jmény, používání vhodných forem pozdravu, naslouchání, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci	◆ Komunikace při vytváření výchovného kolektivu – představení se, otevřená komunikace		

➤ vyjadřuje city v jednoduchých situacích	◆ Základní prvky verbální komunikace v mezilidských vztazích – pozdrav, otázka, prosba, poděkování, omluva ◆ Akceptace druhého – zážitek přijetí pro každé dítě, nácvik přátelského přijetí ◆ Tvořivost v mezilidských vztazích – vytváření prožitků radosti pro druhé, společné plnění úkolů		
--	---	--	--

ročník: 2.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Místo, kde žijeme			
Žák ➤ vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště, školy a cestu na dané místo, rozliší možná nebezpečí v okolí ➤ začlení obec, ve které žije do příslušného kraje, pozoruje a popíše změny v obci a nejbližším okolí (vše přiměřeně k svému věku, schopnostem) ➤ komunikuje se svými spolužáky, učitelem ➤ projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, k jejich přednostem i nedostatkům, rozliší aktivity o přestávkách a ve vyučování ➤ uplatňuje elementární poznatky o sobě a rodině ➤ pamatuje si, kdy se narodil, kde se narodil, kde bydlí	◆ Domov (prostředí domova, orientace v místě bydliště), cesta do školy, bezpečnost ◆ Obec, místní krajina části, poloha v krajině, minulost, současnost obce, význačné památky, budovy, doprava ◆ Komunikace se spolužáky a učitelem ◆ Jsem školák, škola, vyučovací hodina, přestávka, školní činnosti, bezpečnost ◆ Moje rodina	OSV – poznávání lidí, komunikace - řeč těla poznávání se ve dvojicích, větší skupině, (formou her, dramatizací různých tematických situací – cesta do školy, hra na učitele, výměna rolí) - seberegulace a sebeorganizace – žák se učí sebeovládání při diskuzi, dokáže tolerovat názory druhých VDO - občanská společnost a škola demokratické vztahy ve škole i v rodině, spravedlnost, řád, morálka ČJ, literatura - vyprávění na téma rodina, škola, spolužáci, kamarádi Vv - malba, kresba (rodina, domov, obec)	prohlídka školy vycházka po obci a jejím okolí
Lidé kolem nás			
Žák ➤ rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků, vztahy mezi nimi ➤ odvodí význam, potřebu povolání a činností ➤ projevuje schopnost tolerance k přirozeným odlišnostem spolužáků, chápe jejich nedostatky, uvědomuje si jejich jedinečnost a také přednosti	◆ Rodina, postavení jedince v rodině, role jejich členů, příbuzenské, mezigenerační vztahy ◆ Práce duševní, fyzická, zaměstnání ◆ Soužití lidí, mezilidské vztahy, tolerance, komunikace, pomoc nemocným a slabším	MKV - lidské vztahy - jedinečnost každého člověka, uplatňování principu slušného chování, tolerance, empatie (vcítit se do role staršího člena rodiny, jeho problémů apod.) OSV - mezilidské vztahy - vžít se do kamarádových pocitů a navázat kamarádský vztah	

Lidé a čas			
Žák ➤ využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, určí čas dle hodin ➤ uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině, způsobu života, bydlení dříve a nyní, rozliší denní potřeby dříve a v současnosti, popíše průběh lidského života od novorozence ➤ chápe a dodržuje tradice, zvyky a na příkladech opět porovnává minulost a současnost	◆ Lidé a čas, orientace v čase podle hodin ◆ Kalendářní rok, minulost, přítomnost ◆ Budoucnost, proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby dříve a nyní, průběh lidského života od novorozence ◆ Zvyky, tradice, Velikonoce, Vánoce, hody	OSV - rozvoj schopností poznávání – zapamatovat si základní údaje, které se týkají každého tematického celku VV - výtvarné ztvárnění tradice, zvyku (Velikonoce, Vánoce, hody) HV - písně z regionu	výstava s vánoční, velikonoční tematikou
Rozmanitost přírody			
Žák ➤ pozoruje, popíše, porovná viditelné změny, proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ➤ určí dané přírodniny, společenstva, všimá si jejich znaků a dokáže je dle nich rozpoznat, uvede příklady výskytu organismů ve známém místě – lokalitě ➤ třídí, popisuje rostliny dle obrazového materiálu ➤ popíše obrázky se zemědělskými plodinami, srovnává tyto plodiny s pokojovými rostlinami ➤ objasní proč a jak pečujeme o rostliny ➤ uplatňuje elementární poznatky o přírodních společenstvech, travin, keřů, hmyzu, vodních živočichů ➤ vysvětlí pojmy pole, pěstování užitkových a okrasných rostlin ➤ rozlišuje stromy jehličnaté, listnaté, dřeviny, byliny, keře	◆ Příroda ve čtyřech ročních obdobích její proměny ◆ Přírodniny a přírodní společenstva ◆ Organismy vyskytující se v lokalitě blízko domova ◆ Rostliny ◆ Zelenina, zemědělské plodiny a pokojové rostliny ◆ Jak pečovat o rostliny ◆ Ovocné stromy, druhy ovoce ◆ Přírodní společenstva, živočichové ◆ Pole, užitkové rostliny, okrasné rostliny ◆ V lese ◆ Ptáci a jejich hnízda	ENV – základní podmínky života – čistota vody, životního prostředí vůbec ENV – ekosystémy základní podmínky života, čistota ovzduší u nás, les, pole, louka, vodní zdroje, ENV - vztah člověka k prostředí třídíme odpad, jak se chovat na poli, v lese, na louce (netrhat květiny, neublížovat živočichům, v lese nekřičíme, snažíme se nerušit zvěř) PČ - péče o pokojové rostliny VV - modelování, popř. jiná výtvarná technika, kterou ztvární přírodu HV - písničky o přírodě a zvířátkách	Ekologický projekt

➤ uplatňuje elementární poznatky o volně žijících, domácích, přezimujících i odlétajících ptácích ➤ posoudí poznatky, které se týkají popisu a určování známých zvířat podle typických znaků ➤ objasní pojmy hospodářská zvířata, volně žijící zvířata, domácí zvířata	◆ Znaký zvířat ◆ Hospodářská zvířata, volně žijící a domácí zvířata	ČJ, literatura - texty, básně s tematikou přírody, říkadla o zvířátkách PČ - sbírat kaštiny a žaludy, tvořit zvířátka	
Člověk a jeho zdraví			
Žák ➤ uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle ➤ dodržuje zásady bezpečného chování, aby neohrožoval jak své zdraví, tak i zdraví jiných lidí ➤ umí zavolat telefonem rychlou zdravotní pomoc, popř. přivolat dospělou osobu k úrazu ➤ chová se obezřetně při setkání s neznámými, cizími lidmi, odmítne komunikovat s nimi, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i jiné dítě (šikana, týrán, jiné formy násilí) ➤ uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu ➤ reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech ➤ objasní, proč je důležitý pitný režim a zdravá strava, pohybový režim, odpočinek ➤ navrhne správný a zdravý jídelníček	◆ Lidské tělo – životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce ◆ Nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc, znalost tel. čísla na zavolání rychlé zdravotní pomoci, osobní, intimní a duševní hygiena - stres a jeho rizika ◆ Osobní bezpečí, setkání s neznámými lidmi ◆ Pravidla silničního provozu ◆ Situace hromadného ohrožení, požár atd. ◆ Péče o zdraví, zdravá výživa – denní režim, pitný režim, pohybový režim ◆ Správná životospráva, zdravá strava	VDO - občan, občanská společnost a stát (žák je odpovědný za své činy, zdraví a někdy za úraz) principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – zákon, právo na lékařské ošetření OSV – mezilidské vztahy – nebavit se s neznámými lidmi, se spolužáky udržovat přátelský vztah, umět si vzájemně pomoci TV - pohybová činnost, otužování, sauna VV - správná životospráva - ztvárnit jakoukoli technikou PČ - příprava zdravého pokrmu	vliv jídla na naše zdraví
Etická výchova			
Žák		OSV – mezilidské vztahy ČJ – komunikace žák – žák, žák – učitel	

➤ podílí se na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel ➤ využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů	◆ Komunikace při vytváření výchovného kolektivu – vytvoření základních komunikačních pravidel kolektivu ◆ Akceptace druhého – pomocí empatie předpokládat reakci druhých ◆ Sebepojetí – sebepoznání, sebehodnocení ◆ Pozitivní hodnocení druhých – účinnost pochvaly a správná reakce na pochvalu ◆ Tvořivost v mezilidských vztazích – zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu a z tvořivého experimentování		
--	---	--	--

ročník: 3.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Místo, kde žijeme			
Žák ➤ vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy a cestu na určené místo, rozliší možná nebezpečí v okolí ➤ začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR ➤ pozoruje a popíše změny v obci a v nejbližším okolí ➤ řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	◆ Domov ◆ Škola ◆ Obec ◆ Okolní krajina (místní oblast, region)	HV – státní hymna VDO – občanská společnost a škola (spolupráce školy s obecním úřadem – návštěva OÚ) ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí (při pobytu v přírodě – ochrana přírody a kulturních památek) - vztah člověka k prostředí (třídíme odpad, ochrana ŽP v obci)	vycházka, návštěva OÚ
Lidé kolem nás			
Žák ➤ rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi ➤ odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností ➤ projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	◆ Rodina ◆ Soužití lidí ◆ Soužití lidí	MKV – lidské vztahy (soužití generací, solidarita, empatie) OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí (vzájemné poznávání se v skupině pomocí her) - mezilidské vztahy (slušné chování, pomoc, respektování, podpora) - komunikace (dialog, pravda a lež, asertivní chování) - spolupráce a soutěživost (řešení konfliktů, konkurence, etické zvládání soutěže) MKV – lidské vztahy (tolerantní vztahy a spolupráce s jinými lidmi, vzájemné obohacování různých kultur)	
Lidé a čas			
Žák ➤ orientuje se v kalendářním a školním roce	◆ Orientace v čase a časový řád ◆ Současnost a minulost v našem životě	M – jízdní řád	

➤ využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ➤ uplatňuje základní poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí ➤ objasňuje odlišnosti způsobu života a bydlení dříve a nyní ➤ pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	◆ Regionální památky ◆ Báje, mýty, pověsti	VV – kresba ČJ – literární výchova - místní pověsti – Okolo Hovorán)	
Rozmanitost přírody			
Žák ➤ rozlišuje prvky živé a neživé přírody ➤ určí a roztrídí některé přírodniny podle určujících znaků ➤ uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě ➤ určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti ➤ seznámí se s vlastnostmi vody, vzduchu a půdy ➤ hodnotí a vysvětlí význam vody, vzduchu a půdy pro život ➤ provádí jednoduché pokusy ➤ změří základní veličiny pomocí jednotkových nástrojů a přístrojů ➤ zkoumá základní společenstva v daných lokalitách regionu ➤ porovnává základní projevy života na konkrétních organismech ➤ pozoruje, popisuje a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	◆ Látky a jejich vlastnosti ◆ Voda a vzduch ◆ Půda ◆ Rostliny ◆ Houby ◆ Živočichové	OSV - osobnostní rozvoj– rozvoj schopností poznávání (smyslové vnímání, dovednosti pro učení, řešení problémů) ENV – základní podmínky života (ochrana přírodních zdrojů) ČJ – slova souřadná, nadřazená, podřazená AJ – fruit and vegetables	Ekologický program podle aktuální nabídky

Člověk a jeho zdraví

Žák ➤ uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky na základě elementární znalosti o lidském těle ➤ projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ➤ dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ➤ chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná ➤ požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě ➤ řídí se důsledně pokyny dospělých při mimořádných situacích ➤ uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu (reaguje na světelné signály, používá stezky pro chodce a cyklisty, reaguje na vozidla se zvláštními výstražnými znameními, používá přilbu) ➤ uvede základní společné znaky, potřeby a projevy člověka ➤ uvede základní stavbu těla člověka	◆ Péče o zdraví, zdravá výživa ◆ Osobní bezpečí ◆ Lidské tělo	OSV – osobnostní rozvoj – sebezpoznání a sebepojetí (moje tělo, zdravé a vyrovnané sebepojetí) TV – osobní hygiena OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání)	
---	---	--	--

Etická výchova	
----------------	--

Žák ➤ osvojí si základní vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým ➤ osvojí si základy pozitivního hodnocení a přijetí druhých ➤ reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc ➤ zvládá prosociální chování: pomoc při běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky	◆ Základy neverbální komunikace – seznámení se s možnostmi neverbální komunikace ◆ Akceptace druhého – umění odpustit ◆ Sebepojetí – sebeoceňování ◆ Pozitivní hodnocení druhých – v běžných podmínkách projevování pozornosti a laskavosti, připisování pozitivních vlastností druhým ◆ Schopnost spolupráce – radost ze společné činnosti a výsledku, vyjádření zájmu, základní pravidla spolupráce ◆ Iniciativa – hledání možností jak vycházet s jinými lidmi v rodině, ve třídě, mezi vrstevníky		
---	--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Předmět: Přírodověda

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah:

Výuka přírodovědy:

- seznamuje žáky s rozmanitostí a proměnlivostí živé a neživé přírody
- seznamuje s životními podmínkami v různých podnebných pásích
- vede k poznávání rostlin, hub, živočichů
- seznamuje s principem rovnováhy v přírodě a s jednotlivými společenstvy
- seznamuje s některými hospodářsky významnými nerosty a horninami a s jejich využitím
- představuje Zemi jako součást sluneční soustavy
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, k uvědomění si nutnosti ochrany životního prostředí
- vede k poznání lidského těla
- vede k uvědomění, jak důležité je zdraví člověka, jak si zdraví uchovat, jak se zachovat v krizových situacích ohrožujících zdraví
- seznamuje s bezpečným chováním v silničním provozu v roli chodce a cyklisty
- učí ohleduplnému chování

Časové vymezení:

- ve 4. ročníku: 1 hodina týdně
- v 5. ročníku: 2 hodiny týdně

Organizační vymezení:

Výuka probíhá převážně v kmenových třídách, v učebně s interaktivní tabulí nebo v počítačové učebně.

Mezipředmětové vztahy

Předmět přírodověda je spjat i s dalšími předměty. Např. vlastivěda (regiony ČR, města ČR); matematika (převody jednotek); tělesná výchova (pobyt v přírodě, úrazy v tělesné výchově); český jazyk (psaní vlastních zeměpisných názvů).

Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata, důraz je kladen na školu a občanskou společnost (Výchova demokratického občana), mezilidské vztahy, hodnoty a postoje, praktickou etiku, poznávání lidí (Osobnostní a sociální rozvoj), na poznávání základních podmínek života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí (Enviromentální výchova).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu
- vede žáky k pozorování přírody, seznamování a hodnocení výsledků svého pozorování
- vede k vyhledávání, třídění a propojování informací

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zařazuje metody, při nichž docházejí k objevům, řešením a závěrům samotní žáci
- klade důraz na aplikaci poznatků v praxi

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k používání správné terminologie
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolu komunikovat
- vede žáky k formulování svých myšlenek v mluvené i písemné formě
- umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost zhodnotit a porovnat své výsledky, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- využívá skupinového vyučování, vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- vede žáky k tomu, aby poskytli v případě potřeby pomoc nebo o ni požádali
- vede žáky k upevňování dobrých mezilidských vztahů

Kompetence občanské

Učitel:

- buduje u žáků dobrý vztah k přírodě
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učí žáky chování v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých

Kompetence pracovní

Učitel:

- umožní žákům pozorovat, experimentovat
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- vede k bezpečnému užívání nástrojů, vybavení, materiálů

Kompetence digitální

Učitel:

- klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- využívá výukových programů a aplikací k vyvození, procvičování a opakování učiva
- vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil
- využívá výukové programy a aplikace k vyvození, procvičování a opakování učiva
- motivujeme žáky k vyhledávání informací, obrázků, videí a zkoumání přírody s využitím online aplikací a prohlížečů
- dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

ročník: 4.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Rozmanitost přírody			
žák: ➤ vyjmenuje složky živé a neživé přírody ➤ objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody ➤ jmenuje základní podmínky potřebné pro život organismů ➤ porovnává rozmanitost podmínek života na Zemi a ukáže na příkladech, jak se jim rostliny a živočichové přizpůsobují ➤ třídí organismy do známých skupin ➤ u vybraných druhů popíše stavbu těla, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživu, význam v přírodě a pro člověka ➤ popíše, jak se mění příroda a s ní podmínky pro život rostlin a živočichů v jednotlivých ročních obdobích a uvede příklady, jak se organismy změnám přizpůsobují ➤ zkoumá základní společenstva, všímá si rozmanitosti života ve společenstvech ➤ poznává vybrané zástupce jednotlivých společenstev, seznámí se s jejich životem, významem v přírodě a pro člověka ➤ vysvětlí rozdíl mezi umělým a přírodním společenstvem ➤ poznává rostliny kulturní, plané, byliny ➤ poznává rostliny jedovaté, užitkové a léčivé ➤ rozlišuje keře, jehličnaté a listnaté stromy, popíše vybrané druhy ➤ popíše stavbu a výživu hub, třídí houby na jedlé, nejedlé a jedovaté ➤ jmenuje hospodářská zvířata a vysvětlí jejich význam pro člověka ➤ seznámí se s chovem některých domácích zvířat	◆ Živá a neživá příroda ◆ Životní podmínky ◆ Rozmanitost podmínek života na Zemi ◆ Rostliny, živočichové, houby ◆ Příroda v jednotlivých ročních obdobích ◆ Základní společenstva: lidská obydlí, les, pole, louka, společenstvo vod	ENV – Základní podmínky života – přírodní zdroje-jejich význam, vliv na prostředí ENV – Ekosystémy – charakteristika přírodních společenstev ENV – Ekosystémy – změny okolí vlivem člověka	Ekologický program dle nabídky

ročník: 5.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Rozmanitost přírody			
Žák ➤ vyjmenuje složky živé a neživé přírody, objasní vzájemnou propojenost složek, nezbytnost neživé přírody pro život organismů ➤ řadí člověka do živočišné říše, jmenuje společné a rozdílné znaky s ostatními živočichy ➤ ukáže na příkladech, jak člověk ovlivňuje přírodu ➤ vyjmenuje základní podmínky pro život na Zemi ➤ vysvětlí vznik půdy, popíše složení půdy a vysvětlí význam půdy pro organismy ➤ rozlišuje horniny a nerosty ➤ seznámí se s vybranými nerosty (např. sůl, kamennou, křemen) a horninami (např. žula, pískovec) a uvede jejich využití člověkem ➤ dělí energetické suroviny (paliva) na pevná - uhlí, kapalná - ropa, plynná - zemní plyn, jednoduše je charakterizuje, uvede možnosti využití ➤ seznámí se s neobnovitelnými a obnovitelnými přírodními zdroji energie, uvědomuje si nutnost šetřit zdroje ➤ rozumí pojům hvězda, souhvězdí, galaxie, sluneční soustava ➤ vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi ➤ jmenuje části sluneční soustavy ➤ charakterizuje planetu Zemi, objasní střídání dne a noci, ročních období ➤ zobrazí na obrázku a popíše jednotlivé podnebné pásy, uvede typické podnebí, zařadí organismy do jednotlivých podnebných pásů ➤ uvede příklady přizpůsobení rostlin a živočichů různým podmínkám na Zemi ➤ vysvětlí význam botanických a zoologických zahrad	◆ Živá a neživá příroda ◆ Člověk a příroda ◆ Životní podmínky ◆ Půda ◆ Nerosty, horniny, energetické suroviny ◆ Vesmír a Země ◆ Rozmanitost podmínek na Zemi	ENV – Základní podmínky života – přírodní zdroje, půda jako zdroj výživy ENV – Základní podmínky života – charakteristika životních podmínek v různých podnebných pásích	Ekologický program dle nabídky

➤ charakterizuje podnebí České republiky, její zařazení do mírného podnebného pásu, jmenuje a popíše společenstva na našem území ➤ uvědomuje si nutnost ochrany životního prostředí a aktivně se na ní podílí ➤ objasní pojem chráněné území ➤ zhodnotí některé činnosti člověka v přírodě a rozliší aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat ➤ třídí živé organizmy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy ➤ mezi houby řadí lišejníky ➤ třídí živočichy na bezobratlé a obratlovce, obratlovce dělí na ryby, obojživelníky, plazy, ptáky a savce ➤ u vybraných druhů popíše stavbu těla, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života	◆ Příroda České republiky ◆ Chráníme přírodu ◆ Třídění živých organismů	ENV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – ekologické problémy, chráněná území	
Člověk a jeho zdraví			
Žák ➤ seznámí se s orgány v těle a jejich funkcemi ➤ rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození ➤ dbá o své zdraví, dodržuje zdravý životní styl, denní režim, správnou výživu, pitný režim, osobní, duševní a intimní hygienu ➤ rozlišuje nemoci přenosné a nepřenositelné, dbá na prevenci nemocí, ví, jak se chránit před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, AIDS) ➤ rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc, zná důležitá telefonní čísla	◆ Stavba lidského těla, orgánové soustavy ◆ Vývoj člověka ◆ Péče o zdraví ◆ První pomoc	OSV – Sebepoznání a sebepojetí – správná životospráva OSV – Seberegulace a sebeorganizace – denní režim OSV – Psychohygiena – stres, duševní hygiena OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika – respektování opačného pohlaví MKV – Lidské vztahy – chování mezi spolužáky OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – úrazy, první pomoc TV - úrazy v TV	Témata jsou probírána v rámci celoročního projektu Máme se rádi, Ovoce do škol

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Předmět: Vlastivěda

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah:

Výuka vlastivědy:

- vede k poznávání života v místě bydliště, místních a regionálních zvláštností
- rozvíjí národní cítění žáka ke své vlasti
- směřuje k výchově občana demokratického státu
- seznamuje žáka s kulturou, prostředím a životem v zahraničí
- upevňuje základy vhodného chování a jednání mezi lidmi
- vede k uvědomování si významu a podstaty tolerance, pomoci, úcty, snášenlivosti a rovnoprávnosti mezi lidmi
- seznamuje se základními právy, povinnostmi, problémy ve společnosti a ve světě
- učí orientovat se v čase, historických událostech a významných osobnostech našich dějin

Časové vymezení:

- ve 4. ročníku: 2 hodiny týdně
- v 5. ročníku: 1 hodina týdně

Organizační vymezení:

Výuka probíhá v kmenových třídách, ve třídách s interaktivní tabulí nebo v počítačové učebně.

Mezipředmětové vztahy

Předmět vlastivěda je úzce spjat i s dalšími předměty. Např. přírodověda (přírodní podmínky, společenstva, chráněná území); český jazyk (vyprávění, správné psaní zeměpisných názvů); matematika (porovnávání číselných údajů; měnové jednotky); pracovní činnosti (lidové tradice, zvyky a řemesla); hudební výchova (hymna), výchova k občanství (tolerance lidí jiných států, jiné kultury)

Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata. Důraz je kladen na principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, na občanskou společnost (Výchova demokratického občana), na mezilidské vztahy (Osobnostní a sociální výchova), na poznávání České republiky a Evropy (Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- vede žáky k samostatnému získávání informací a na základě jejich pochopení k vyvozování svých vlastních názorů
- vede žáky k nalézání souvislostí mezi historickými událostmi, daty
- vede žáky k pozitivnímu vztahu k učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá problémové situace související s učivem vlastivědy
- zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získané informace
- umožní žákům obhájit svá rozhodnutí k řešení problému

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadává úkoly, při nichž mohou žáci navzájem komunikovat
- podněcuje žáky k argumentaci, k vyjadřování svých myšlenek a názorů
- vede žáky k naslouchání promluv svých spolužáků a k tomu, aby na ně vhodně reagoval

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává úkoly, při nichž mohou žáci spolupracovat a navzájem komunikovat
- vede žáky k toleranci, úctě a ohleduplnosti při jednání s druhými lidmi
- posiluje sebedůvěru žáka a pozitivní představu žáka a sobě samém

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k pochopení základních práv a svobod a povinností každého občana ČR
- vede žáka k tomu, aby respektoval, chránil a cenil si našich tradic a kulturního a historického dědictví
- vede žáka k tomu, aby se uměl vcítit do situací jiných lidí
- předkládá situace, kdy je žák povinen postavit se proti fyzickému a psychickému násilí

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k bezpečnému používání pomůcek pro výuku vlastivědy
- vyžaduje dodržování vymezených pravidel (povinnosti z hlediska ochrany kulturních a společenských hodnot)

Kompetence digitální

Učitel:

- klade důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- využívá výukové programy a aplikace k vyvození, procvičování a opakování učiva
- vede žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vede žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vede žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil
- motivuje žáky ke zkoumání s využitím online aplikací, prohlížečů a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- dává žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

ročník: 4.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Místo, kde žijeme			
Žák ➤ určí polohu svého bydliště vzhledem ke krajině a státu ➤ vyhledává údaje o přírodních podmínkách na mapě ČR ➤ vytvoří jednoduchý plán své obce s významnými místy a budovami ➤ užívá název krajského města a kraje, ve kterém se bydliště nachází ➤ vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení a kultury ➤ určí světové strany v přírodě a podle mapy ➤ orientuje se podle světových stran ➤ rozlišuje hlavní orgány státní moci, některé jeho zástupce ➤ rozpozná symboly našeho státu a jejich význam ➤ objasní základní geografické značky, vysvětlivky mapy ➤ ukáže na mapě a pojmenuje pohoří, nížiny, vrchoviny, vodní toky v ČR ➤ určí Prahu jako hlavní město ČR, vyjmenuje a na mapě vyhledá největší města ČR ➤ vyhledá na mapě kraje a krajská města ➤ vyhledá na mapě ČR vybrané oblasti a stručně je charakterizuje ➤ objasní pojmy: naše vlast, domov, krajina, národ, státní správa a samospráva	◆ Domov ◆ Obec, místní krajina ◆ Okolní krajina ◆ Naše vlast ◆ Mapy obecně zeměpisné a tematické ◆ Regiony ČR	PŘ - společenstva, přírodní podmínky VV + M - kreslení a rýsování při tvorbě plánu ENV – Vztah člověka k prostředí – průmysl v našem okolí, jeho vliv na životní prostředí VDO – Formy participace občanů v politickém životě – orgány státní moci, volby ČJ - psaní vlastních názvů	

Lidé kolem nás			
Žák Lidé a čas ➤ vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci			Témata jsou probírána v rámci celoročního projektu Komunikace a výchova.
Lidé a čas			
Žák ➤ pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a jevy ➤ rozeznává současné a minulé ➤ seznamuje se s historickými událostmi a osobnostmi naší země - pravěk, Velkomoravská říše, sv. Václav, Karel IV., Jan Hus, Rudolf II., J. A. Komenský, Marie Terezie a Josef II. ➤ srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik ➤ zdůvodní základní význam kulturních památek, knihoven, sbírek, muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti ➤ využívá informace z dostupných zdrojů	◆ Orientace v čase ◆ Báje, mýty a pověsti ◆ Současnost a minulost v našem životě ◆ Regionální památky	ČJ - vypravování, reprodukce textu PČ - lidové tradice, zvyky, řemesla	

ročník: 5.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Místo, kde žijeme			
Žák ➤ vysvětlí pojem demokratický stát ➤ vyjmenuje státní symboly ČR ➤ zazpívá hymnu ČR ➤ rozlišuje pojmy národ a národnostní menšina ➤ určí polohu ČR vzhledem k Evropě ➤ začlení ČR do EU ➤ stanoví přesné datum vzniku ČSR a ČR ➤ vyhledá památky v ČR ➤ vysvětlí pojmy chráněné území, chráněná krajinná oblast, národní park, vyhledá je na mapě ➤ vyjmenuje kontinenty, světové oceány ➤ rozlišuje pojmy řeka, moře, oceán ➤ vyčte z map základní údaje o evropských zemích, vyhledá jejich hlavní města ➤ využívá médií k poznatkům o EU ➤ porovnává způsob života a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích ➤ rozlišuje mapy obecné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky ➤ vyhledává údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách Evropy	◆ Naše vlast ◆ Regiony ČR ◆ Evropa a svět ◆ Mapy obecně zeměpisné a tematické	VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – demokratický stát MKV – Lidské vztahy – národ, národnostní menšiny HV - poslech a zpěv hymny MKV –Etnický původ – národ, národnostní menšiny v ČR EGS – Evropa a svět nás zajímá – ČR jako člen mezinárodních organizací EGS – Objevujeme Evropu a svět – poloha ČR vzhledem k Evropě EGS – Jsme Evropané – EU PŘ - chráněná území ENV – Lidské aktivity a problémy život. prostředí –regionální chráněná území a památky UNESCO ČJ - psaní velkých názvů EGS- Evropa a svět kolem nás – charakteristika Evropských států EGS – Jsme Evropané – státy EU MDV – Fungování a vliv médií – poznatky o EU PŘ - přírodní podmínky, podnebné pásy	

Lidé a čas

Žák

- orientuje se v časové přímce
- zjištěné údaje historicky správně zařadí
- rozeznává současné a minulé
- využívá knihoven, sbírek muzeí jako informační zdroj pro pochopení minulosti
- seznamuje se s historickými událostmi a osobnostmi naší země: národní obrození, století páry, Rakousko-Uhersko
- zná data významných událostí: 1. a 2. světová válka (1914-1918, 1939-1945), Československá republika-28. října 1918, Česká republika -1. 1. 1993
- ví, kdo byl: T. G. Masaryk, A. Hitler, V. Havel.
- zpracuje informace z našich dějin získané z médií, muzeí, knihoven
- objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů
- zajímá se regionální památky, báje, mýty a pověsti

- ◆ Orientace v čase
- ◆ Současnost a minulost v našem životě

M - porovnávání číselných údajů

MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti –
získávání informací z našich dějin z médií

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Předmět: Výchova k občanství

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah:

Výuka:

- rozvíjí národní cítění žáka ke své vlasti
- směřuje k výchově občana demokratického státu
- vede žáky k vyjádření základní vztahů mezi lidmi
- vede k uvědomování si významu a podstaty tolerance, pomoci, úcty, snášenlivosti a rovnoprávnosti mezi lidmi
- vede k uplatňování základních dovedností a návyků související s rozvojem zdraví, prevencí návykových látek, správnému chování a jednání při mimořádných událostech a v situacích ohrožující zdraví
- seznamuje se základními právy a povinnostmi týkající se rodiny, školy, společnosti i celého světa
- seznamuje se se světem financí
- osvojuje si bezpečné chování v silničním provozu

Časové vymezení:

- v 5. ročníku: 1 hodiny týdně

Organizační vymezení:

Výuka probíhá převážně v kmenových třídách.

Mezipředmětové vztahy

Předmět výchova k občanství je spjat i s dalšími předměty. Např. český jazyk (vyprávění, diskuse); matematika (porovnávání číselných údajů; měnové jednotky), Přírodověda (ošetřování drobných úrazů) a Vlastivěda (státní symboly ČR).

Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata mezilidské vztahy (Osobnostní a sociální výchova), na občanskou společnost a principy demokracie (Výchova demokratického občana).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- vede žáky k samostatnému získávání informací a na základě jejich pochopení k vyvozování svých vlastních názorů
- vede žáky k pozitivnímu vztahu k učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá problémové situace související s učivem
- zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získané informace
- umožní žákům obhájit svá rozhodnutí k řešení problému

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadává úkoly, při nichž mohou žáci navzájem komunikovat
- podněcuje žáky k argumentaci, k vyjadřování svých myšlenek a názorů
- vede žáky k naslouchání promluv svých spolužáků a k tomu, aby na ně vhodně reagovali

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává úkoly, při nichž mohou žáci spolupracovat a navzájem komunikovat
- vede žáky k toleranci, úctě a ohleduplnosti při jednání s druhými lidmi
- posiluje sebedůvěru žáka a pozitivní představy žáka a sobě samém

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k pochopení základních práv a svobod a povinností každého občana ČR
- vede žáka k tomu, aby se uměl vcítit do situací jiných lidí
- předkládá situace, kdy je žák povinen postavit se proti fyzickému a psychickému násilí

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k bezpečnému používání pomůcek pro výuku
- vyžaduje dodržování vymezených pravidel (povinnosti z hlediska ochrany kulturních a společenských hodnot)

Kompetence digitální

Učitel:

- klade důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vede žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- využívá výukové programy a aplikace k vyvození, procvičování a opakování učiva
- vede žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vede žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil
- motivuje žáky k využití online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- dává žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

ročník: 5.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Člověk a jeho zdraví			
Žák ➤ rozezná a vybere vhodná či nevhodná místa pro hru a trávení volného času ➤ pojmenuje a popíše základní dopravní značky ➤ aplikuje své znalosti dopravních značek jako účastník silničního provozu (chodec, cyklista) ➤ správně vyhodnotí dopravní situaci, vyvodí závěry a uplatní základní pravidla bezpečného chování účastníků silničního provozu ➤ uvede příklady, jak správně reagovat při úrazu ➤ ovládá telefonní čísla integrovaného záchranného systému ➤ předvede, jak přivolá rychlou pomoc ➤ umí rozeznat signály označující mimořádné situace a ohrožení (varovný signál, zkouška sirén, požár) ➤ reaguje adekvátně na pokyny při mimořádných událostech ➤ uplatňuje základní dovednosti související s evakuací, požáry a povodněmi ve své blízkosti ➤ rozpozná označení nebezpečných látek ➤ rozšiřuje si poznatky o návykových látkách ➤ uvede některá zdravotní rizika návykových látek ➤ předvede v modelových situacích způsoby odmítání návykových látek ➤ posoudí nebezpečí závislosti na hracích automatech a počítačích ➤ uvědomuje si nebezpečí komunikace s cizími lidmi prostřednictvím digitálních médií	◆ Místa pro hru ◆ Bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky ◆ Předcházení krizových situací v dopravě a dopravních prostředcích ◆ Přivolání první pomoci v případě ohrožení ◆ Správný způsob volání na tísňovou linku ◆ Varovný signál, evakuace, zkouška sirén ◆ Integrovaný záchranný systém ◆ Postup v případě ohrožení ◆ Přírodní a ekologické katastrofy ◆ Rizika spojená s ročním obdobím ◆ Požáry, povodně ◆ Označování nebezpečných látek ◆ Návykové látky, hrací automaty, počítače, komunikace prostřednictvím digitálních médií	OSV – pro celé učivo 1.1 rozvoj schopností poznávání 1.2 sebepoznání a sebepojetí 1.3 seberegulace a sebeorganizace 1.6 poznávání lidí 1.7 mezilidské vztahy 1.8 komunikace 1.9 kooperace a kompetice 1.10 řešení problémů a rozhodovací dovednosti 1.11 hodnoty, postoje, praktická etika dvojicích VDO 2.1 občan, občanská společnost a stát 2.2 občanská společnost a škola PŘ – ošetření drobných poranění	Sportovně – branný den

[illegible]

➤ zaujímá tolerantní postoje k menšinám ➤ rozlišuje kladné a záporné vlastnosti lidí (u sebe i druhých) ➤ chová se kultivovaně k opačnému pohlaví ➤ zná emocionální chování a tělesné rozdíly mezi pohlavími ➤ vysvětlí funkci rodiny, postavení jedince v rodině, role členů rodiny ➤ posoudí názor jiných osob, vhodně na ně reaguje ➤ předchází případným neshodám, konfliktům ➤ hodnotí a koriguje své chování a jednání ➤ seznámí se s demokratickými principy ve společnosti ➤ rozpozná chování lidí, které nelze tolerovat ➤ seznámí se s demokratickými principy ve společnosti	◆ Etické zásady ◆ Rodina ◆ Předcházení konfliktů ◆ Zvládání vlastní emocionality ◆ Lidská práva a povinnosti	VDO 2.1 občan, občanská společnost a stát 2.2 občanská společnost a škola	
Místo, kde žijeme			
Žák ➤ objasní pojem obrana a uvede, které subjekty se podílí na obraně státu ➤ objasní pojem ozbrojené síly České republiky a uvede, kdo je vrchním velitelem ozbrojených sil ČR ➤ uvede příklady použití ozbrojených sil ČR ➤ pozná vojáka	➤ Obrana státu ➤ Ozbrojené síly ČR	VDO 2.1 občan, občanská společnost a stát	
Některá z témat budou odučena v rámci projektových dnů a odborných přednášek v souladu s minimálním preventivním programem.			

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Předmět: Hudební výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah:

Výuka hudební výchovy:

- vede žáky ke správnému dýchání, artikulaci, správné intonaci
- seznamuje žáky se základními pravidly zpěvu
- vysvětluje notový zápis
- ukazuje možnosti využití hudby v praxi
- objasňuje proč je správné držení těla i při hudebních činnostech
- vede žáky uměleckým směrem
- zaměřuje se na ztvárnění hudby pohybem, gesty a tancem

Časové vymezení:

- v 1. ročníku: 1 hodina týdně
- ve 2. ročníku: 1 hodina týdně
- ve 3. ročníku: 1 hodina týdně
- ve 4. ročníku: 1 hodina týdně
- v 5. ročníku: 1 hodina týdně

Organizační vymezení:

Výuka probíhá v kmenové třídě, učebně s interaktivní tabulí nebo v odborné učebně.

Mezipředmětové vztahy

Předmět hudební výchova souvisí jak s českým jazykem (dlouhé a krátké samohlásky, slabiky, říkadla, jazykolamy, lidová slovesnost), tak s anglickým jazykem (říkadla), matematikou (písň s využitím základních a řadových číslovek, počítání rytmů, pravidelnost, počet not, taktů), prvoukou (svět ticha pod vodní hladinou, kulturní vyžití), tělesnou výchovou (správná koordinace pohybu, pochod v určitém taktu, tanec, polkový a přísunný krok), výtvarnou výchovou (kresba hudby), pracovní činností (zhotovení hudebních pomůcek)

Průřezová témata

Předmětem hudební výchova se prolínají různá průřezová témata. Klade se důraz na kreativitu, rozvoj možností poznání, sebepoznání, sebepojetí, psychohygienu (Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana), vztah člověka k prostředí (Environmentální výchova).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede k pochopení důležitosti hudby v životě a jejímu významu pro duševní relaxaci
- objasňuje základní hudební termíny
- zdůrazňuje důležitost správné intonace, používání hlasové techniky
- umožňuje jedinci se prezentovat a mít prožitek z hudby

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- pracuje s chybou žáka tak, aby mu ukázal, jak se dopracovat k správné technice zpěvu
- předkládá problémové úkoly, které se týkají rozeznání hudebního doprovodu
- motivuje k poznání schopností hudby v různých oblastech života, rozlišit hudbu dle žánrů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede k vyjádření a obhájení žákova názoru na styly a žánry hudby
- podněcuje ke schopnostem vyjádřit hudbu pohybem, kresbou, gesty
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- poskytuje prostor pro vyjádření žákova pocitu z hudebního poslechu či vlastního projevu
- vytváří vhodné podmínky pro komunikaci o hudebních žánrech

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- podněcuje žáky k užitečné diskuzi
- učí žáky respektovat názory druhých
- podporuje vzájemnou pomoc při týmové práci

Kompetence občanské

Učitel:

- vychovává žáky jako osoby, schopné obhájit svůj pohled na hudební, taneční projev
- vysvětluje nutnost respektování kulturních tradic

- umožňuje se prezentovat na veřejnosti
- objasňuje důležitost kvalitního životního prostředí na hudbu, tanec a jiné oblasti života člověka

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s hudebními nástroji a jinými pomůckami
- zadává úkoly tak, aby žáci měli možnost si práci sami, popř. jako tým zorganizovat
- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- pomáhá rozvíjet dané hudební nadání
- učí žáky vědomosti, které v předmětu získali uplatnit v běžném životě (tanec, zpěv, tvorba jednoduchých hudebních podkladů, schopnosti rozlišit jednotlivé hudební žánry)

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání digitálních aplikací i dostupných programů jako nástrojů pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- motivuje žáky k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií, případně k uplatnění digitálních technologií jako nástroje sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů
- vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

ročník: 1.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Vokální činnosti			
Žák ➤ dbá na správné dýchání a držení těla ➤ provádí hlasová a dechová cvičení ➤ zřetelně vyslovuje ➤ zpívá v jednohlase ➤ rozlišuje tón, zvuk, hlas mluvený a zpěvný ➤ vytleská rytmus podle vzoru ➤ rozlišuje krátké a dlouhé tóny	♦ dýchání, výslovnost ♦ nasazení a tvorba tónu ♦ pěvecké dovednosti ♦ pěvecký a mluvní projev ♦ hudební rytmus ♦ hudební hry	ENV - základní podmínky života - ochraňuj zdravé životní prostředí - chraň své okolí od škodlivých zvuků - hudba - rámus - škodlivost nadměrného hluku PRV - svět ticha pod vodní hladinou ČJ - dlouhé a krátké samohlásky, slabiky	
Instrumentální činnost			
Žák ➤ používá nástroje z Orffova instrumentáře k hudebnímu doprovodu ➤ pojmenuje některé hudební nástroje	♦ reprodukce jednotlivých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře ♦ rytmizace, hudební hry (ozvěna)	EGS - Evropa a svět nás zajímá - hudba se hraje v celé Evropě používání hudebních nástrojů v okolních státech M - písničky s využitím základních a řadových číslovek	
Hudebně pohybové činnosti			
Žák ➤ reaguje pohybem na znějící hudbu ➤ provádí hudebně pohybovou činnost (držení těla, chůze, jednoduché taneční kroky, pochod)	♦ pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) ♦ taneční hry se zpěvem ♦ jednoduchý lidový tanec a pohybová improvizace ♦ orientace v prostoru	TV – rytmus, správná koordinace pohybu, chůze v daném taktu, pochod, přísunný krok	

Poslechové činnosti

Žák ➤ pozná a naučí se vybrané vánoční koledy ➤ pozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje ➤ pozná hymnu ČR	◆ rytmus, melodie ◆ hudba vokální, instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj	MDV – fungování a vliv média - vnímání autora mediálního sdělení - kvalitní a přiměřený výběr hudby - relaxační hudba PRV - Vánoce pod stromečkem ČJ, LV - koncentrace při poslechu	
---	--	---	--

ročník: 2.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Vokální činnosti			
Žák ➤ zpívá jednohlasně ➤ rytmizuje jednoduché texty ➤ využívá získané pěvecké dovednosti ➤ nekřičí, chrání si hlasivky	◆ pěvecký a mluvní projev - správné dýchání, výslovnost, tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv ◆ hudební rytmus, rytinizace říkadel ◆ zazpívat jednoduchý dvojhlas, popř. kánon ◆ hlasová hygiena	OSV – rozvoj schopnosti poznávání cvičení smyslového vnímání (hra na klavír, jiný nástroj, děti poslouchají nižší, vyšší tón, poslouchají rytmus, rytinizace říkadel) OSV Psychohygiena - dovednosti pro pozitivní naladění mysli, ochrana okolí od škodlivých zvuků (příliš hlasitá hudba škodí zdraví)	otázka odpověď
Instrumentální činnosti			
Žák ➤ rozpozná některé hudební nástroje na základě poslechu (piano, housle, trubku, buben, flétnu) ➤ používá Orffův instrumentář (činelky, bubínek, triangel, hůlky, dřevěný blok) ➤ doprovází píseň nástroji z Orffova instrumentáře, popř. nástroji vyrobenými v Pč (různá chrastítka)	◆ hudební nástroje ◆ Orffův instrumentář ◆ jednoduchý hudební doprovod	OSV - komunikace řeč těla, zvuků, (hudební nástroje, hra na tělo) - kreativita originalita (volba hudebních nástrojů dle poslechu) naladění pozitivní mysli psychohygiena - naladění pozitivní mysli PČ - zhotovení chrastítek do Hv	cd Hv 2. roč.
Hudebně pohybové činnosti			
Žák ➤ orientuje se v prostoru, provádí elementární pohyb v určitém taktu ➤ tancuje jednoduché lidové tance ➤ rozliší polkový, valčíkový a přísunný krok ➤ improvizuje za doprovodu hudby, taneční kroky	◆ taneční hry se zpěvem ◆ pohyb podle taktu ◆ jednoduché lidové tance ◆ polkový a valčíkový krok ◆ improvizace na základě jednoduché melodie	OSV - sebepoznání, sebepojetí, zdroj informací o sobě, druhých, (temperament) zdravé vztahy mezi spolužáky a učitelem, schopnost vcítit se do role spolužáka	hra na tělo

		TV - rytmus, správná koordinace pohybu, chůze ve 2/4 a 3/4 taktu, pochod, přísunný krok, polkový krok, valčíkový krok	
Poslechové činnosti			
Žák ➤ rozpozná kvalitu tónu, ➤ rozliší melodii vzestupnou i sestupnou ➤ harmonii, disharmonii ➤ rozezná pochodový, taneční žánr, ukolébavku ➤ dle melodie pozná název písně	◆ rytmus, melodie, harmonie, barva ◆ melodie vzestupná a sestupná ◆ hudba taneční, pochodová, ukolébavka ◆ interpretace hudby ◆ Ilja Hurník “Nekonečná pohádka“ ◆ B. Smetana “Pochod komediantů“	VDO - občanská společnost, škola, vše má svůj řád v hudbě i ve společnosti, odpovědnost, komunikace, respekt k identitám OSV - kreativita, (ukázka děl některých skladatelů) MDV – fungování a vliv médií ve společnosti ČJ - říkadla Vv - ztvárnění např. „Nekonečné pohádky“, popř. „Pochod komediantů“	

ročník: 3.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Vokální činnosti			
Žák ➤ zpívá jednohlasně ➤ zpívá hymnu ČR ➤ zpívá vybrané písně ➤ dbá na správné dýchání, dobrou výslovnost a dynamiku zpěvu ➤ pojmenuje notovou osnovu, rozliší notu celou, půlovou, čtvrtovou ➤ podle zápisu not rozezná stoupavou a klesavou melodii	◆ pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, dynamicky odlišný zpěv), hlasová hygiena, ◆ hudební rytmus (písně ve 2/4 a 3/4 taktu) ◆ záznam vokální hudby (nota jako grafický znak pro tón)	OSV – osobnostní rozvoj - kreativita (originalita, schopnost vidět věci jinak) ČJ – lidová slovesnost PRV – domov	rebusy, rytmické karty
Instrumentální činnosti			
Žák ➤ doprovází na rytmické nástroje ➤ rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty	◆ hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů Orffova instrumentáře) ◆ rytmizace, hudební hry (otázka – odpověď), hudební improvizace	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita (pružnost nápadů) – osobnostní rozvoj – sebepoznání, sebepojetí (temperament) – sociální rozvoj – komunikace (řeč zvuků a tónů) – spolupráce a soutěživost – zvládání situací soutěže (skupiny, jednotlivci) ČJ – literatura (jednoduché zhudebnění krátké básně)	hra na zobcovou flétnu
Hudebně pohybové činnosti			
Žák ➤ rozliší rytmus valčíku a polky	◆ taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt)	OSV – sociální rozvoj – komunikace (řeč těla – vyjádření hudby pohybem)	

➤ používá polkové a valčíkové kroky (chůze dvoudobá, třídobá) ➤ pohybem vyjádří hudbu; pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie ➤ provádí taneční hry se zpěvy	◆ pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace) ◆ orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, opakování pohybů prováděných při tanci nebo pohybových hrách	TV - polka, valčík	
Poslechové činnosti			
Žák ➤ podle svých dispozic rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazové tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby ➤ poslechem rozezná některé hudební nástroje ➤ odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	◆ kvalita tónů (délka, síla, barva, výška) ◆ hudební výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb melodie, rytmus) ◆ hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj ◆ hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka)	EGS - Evropa a svět nás zajímá - hymna EU MKV - etnický původ (odlišné vnímání světa jiných etnik) VDO - občanská společnost a škola (demokratické vztahy ve škole – poslech nejen toho, co se mi líbí) MDV - fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na kulturu – co poslouchám) OSV - osobnostní rozvoj – psychohygiena (uvolnění, relaxace – relaxační hudba) VV - výtvarně zpracuje zážitek z poslechu hudby	

ročník: 4. - 5.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Vokální činnosti			
Žák ➤ jednohlasně zazpívá v durových i mollových tóninách ➤ zkouší zpívat dvojhlasně v durových i mollových tóninách ➤ zpívá v jednohlase či dvojhlas ➤ při zpěvu správně dýchá, vyslovuje, intonuje a dodržuje rytmus	◆ Pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (brániční dýchání, prodlužování výdechu; výslovnost - koncových souhlásek; správné nasazení tónů; dynamicky odlišený zpěv – zesilování, zeslabování) – hlasová hygiena – rozšiřování hlasového rozsahu ◆ Hudební rytmus – zpívání písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu – taktování na 4 ◆ Dvojhlas a vícehlas – lidový dvojhlas – kánon ◆ Intonace, vokální improvizace – rozsah c₁ – d₂ – hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď apod.) ◆ Záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky – stoupavá, klesavá melodie), – nota jako grafický znak pro tón (celá, půlová, čtvrt'ová, osminová, šestnáctinová) – zápis rytmu jednoduché písně zpěv dle notového zápisu	OSV - osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (rozpoznání čistého zpěvu) ČJ – říkadla, jazykolamy M – počítání rytmů TV – počítání při předcvičování (rytmus cvičení) OSV - osobnostní rozvoj - - kreativita	
Instrumentální činnosti			
Žák			

➤ na Orffovy nástroje přehraje jednoduché rytmy z písni ➤ vymyslí jednoduchý doprovod k písni (hrou na tělo, či na nástroje z Orffova instrumentáře)	♦ Hra na hudební nástroj – reprodukce motivů jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře (v dur v rozsahu oktávy, v moll sexty) ♦ rytmizace, melodizace, hudební improvizace – hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu) – hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď) ♦ záznam instrumentální melodie – čtení zápisu rytmického schématu instrumentální skladby	OSV - Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání (zapamatovat si rytmus) OSV - Osobnostní rozvoj – Kreativita EGS - Evropa a svět nás zajímá (rytmus čínské hudby) M – pravidelnost, počet not	
Hudebně pohybové činnosti			
Žák ➤ ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků ➤ vytváří pohybové improvizace	♦ taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt – taneční hry se zpěvem – jednoduché lidové tance ♦ pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima – pohybová improvizace s využitím tanečních kroků ♦ orientace v prostoru – utváření pohybové paměti – reprodukce pohybů pro při tanci či pohybových hrách (beseda, sestavy...)	MKV – Princip sociálního smíru a solidarity - tance jiných národů AJ – píseň: „Hlava, ramena, kolena, palce“ TV – kroky polky... OSV - Osobnostní rozvoj - Kreativita OSV - Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (vyjádření hudby tancem, malbou...) TV – aerobic	
Poslechové činnosti			
Žák ➤ rozpozná sestupnou a vzestupnou melodii ve skladbě ➤ pozná pochod, valčík, polku, operu, lidovou píseň ➤ pozná některé hudební nástroje a jejich výraz ve skladbě	♦ kvality tónů – délka, síla, barva, výška ♦ vztahy mezi tóny – souzvuk, akord ♦ hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem		

	– rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace – pohyb melodie (vzestupná a sestupná) – zvukomalba, – metrické, rytmické, dynamické ♦ hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj ♦ hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka ... ♦ hudební formy ♦ interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)	VV - malba OSV - Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (hudba, kterou poslouchám) OSV - Psychohygiena (hudba uklidňuje, nabuzuje...) VDO - Občan, občanská společnost a stát (romská hudba) EGS - Evropa a svět nás zajímá (zahraniční skladatelé) ČJ – Vyprávění VV - Kresba	
--	---	---	--

V celém **VDO** - Sociální rozvoj 1.6 – 1.8

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Předmět: Výtvarná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah:

Výuka výtvarné výchovy:

- umožňuje rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality
- vede žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření
- vede k hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií
- umožňuje rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci

Časové vymezení:

- v 1. ročníku: 1 hodina týdně
- ve 2. ročníku: 1 hodina týdně
- ve 3. ročníku: 1 hodina týdně
- ve 4. ročníku: 2 hodiny týdně
- v 5. ročníku: 2 hodiny týdně

Organizační vymezení:

Výuka probíhá v kmenových třídách, k dispozici je i učebna s interaktivní tabulí kreslárna a keramická dílna.

Mezipředmětové vztahy

Předmět výtvarné výchovy je úzce spjat s ostatními předměty. Např. český jazyk (textové vyjádření představy, popis obrazu, čtenářský deník, plakát, lidová slovesnost na téma Vánoce a Velikonoce); matematika (kresba a modelování geometrických tvarů); prvouka a přírodověda (naše škola, dům, les, příroda živá a neživá, přírodniny, čtyři roční období, stavba a části těla); hudební výchova (rytmus, hudba smutná a veselá); tělesná výchova (postava v pohybu).

Průřezová témata

Předmětem se prolínají průřezová témata, důraz je kladen na kreativitu, spolupráci, soutěživost (Osobnostní a sociální výchova), Evropa a svět nás zajímá (Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech), lidské aktivity a problémy životního prostředí (Environmentální výchova), tvorba mediálního sdělení (Mediální výchova).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- seznamuje žáky s různými materiály (barvy – temperové, vodové, na textil, na sklo...) a pomůckami (štětce – ploché, kulaté...)
- učí je správně míchat a tónovat barvy, experimentovat s různými materiály

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje při zpracování volbu různých technik
- snaží se rozvíjet u žáků tvořivost
- vede je k uplatňování vlastních nápadů
- dává jim možnost seberealizace – poukazuje na pokroky žáků

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáka k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- podněcuje žáky k debatám nad uměleckými výtvary

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- spoluvytváří vstřícnou a podnětnou atmosféru pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáka k chápání umění a kultury jako neoddělitelné součásti lidské existence
- učí žáka tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- podporuje žáky, aby se zúčastnili výtvarných soutěží a navštěvovali galerie

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáka k zaujímání osobní účasti v procesu tvorby
- vede žáka k udržení pořádku na pracovním místě a systému v ukládání pomůcek a nářadí
- vede žáka k bezpečnosti a ochraně zdraví při pracovních činnostech

Kompetence digitální

Učitel:

- motivuje žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- vede žáky k tomu, aby vyhledávali různé výtvarné techniky a návody v doporučených online zdrojích
- poskytuje žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

ročník: 1.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Rozvíjení smyslové citlivosti			
Žák ➤ organizuje vlastní výtvarnou práci ➤ zvládne techniku malby vodovými barvami, suchým pastelem, voskovkami ➤ používá různé druhy štětců dle potřeby ➤ rozpoznává a pojmenovává (barvy, objekty, tvary a linie) ➤ umístění objektů v prostoru ➤ zvládne kresbu měkkou tužkou ➤ modeluje z plastelíny ➤ tvaruje papír ➤ zvládne koláž ➤ výtvarně zpracovává přírodní materiály	◆ Malba ◆ Rozvíjení smyslové citlivosti ◆ Kombinace barev ◆ Kresba ◆ Rozvíjení smyslové citlivosti ◆ Uspořádání objektů do celku ◆ Vnímání velikosti ◆ Modelování a organizace prostoru ◆ Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly ◆ Práce s modelovací hmotou ◆ Modelování dle skutečnosti ◆ Řazení výtvarných prvků (nalepování, dotváření, tisk, otisk) ◆ Otiskování do plastické hmoty	OSV – osobnostní rozvoj (cvičení smyslového vnímání, sebepojetí, sebepoznání , cvičení pozornosti) ČJ – výtvarné vyjádření textu PRV - Naše škola PRV - Které pomůcky do školy potřebuješ? M - Kresba – geometrické tvary PRV - Orientace ve škole PRV - Můj dům PRV - Modelování ovoce, zeleniny, zvířat atd. M - Řazení prvků	
Uplatňování subjektivity			
Žák	◆ Motivace založené na fantazii	ENV – Ekosystémy - pohyb v nich	

➤ zvládá použití výtvarných technik na základě vlastních zkušeností ➤ dovede vyjádřit své citové prožitky ➤ vnímá okolní svět pomocí svých zrakových, sluchových a hmatových vjemů ➤ používá těchto vjemů k vyjádření a realizaci svých výtvarných představ	◆ Rozvíjení výtvarných představ a fantazie pozorováním přírody	- vztah člověka k prostředí - výchova k ochraně životního prostředí PRV - Kdy les pláče? Kdy se les směje?	
Ověřování komunikačních účinků			
Žák ➤ komunikuje na základě svých vlastních zkušeností ➤ do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, které sám vytvořil ➤ odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	◆ Utváření osobního postoje v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků apod. ◆ Záměr tvorby	LV - výtvarné vyjádření pohádek ČJ - textové vyjádření tvorby	

ročník: 2.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Rozvíjení smyslové citlivosti			
Žák ➤ rozliší barvy teplé, studené, řídké, husté ➤ ředí barvy, míchá, kombinuje ➤ používá různé druhy štětců, špachtli, dřívko ➤ rozlišuje techniku malby vodovými, temperovými ➤ rozpozná barvy, objekty a tvary ➤ uplatňuje v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, rytmus v dekorativní tvorbě ➤ vytváří výtvarná díla i technikou koláže popř. frotáže ➤ vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje ➤ kreslí měkkou tužkou, suchým pastelem, voskovkami ➤ modeluje z plastelíny ➤ pracuje s přírodním materiálem, který zpracuje a dotváří ➤ používá papír, textilie, stříhá, nalepuje, rozvíjí smysl pro krásno, rozliší skutečnost a fantazii	◆ Malba (rozvíjení smyslové citlivosti, teorie, kombinace barev) ◆ Druhy štětců, pracovní náčiní ◆ Techniky malby ◆ Výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, uspořádání objektu do celků, vnímání velikosti, rytmu ◆ Koláž, frotáž ◆ Reflexe, vztahy zrakového vnímání ostatními smysly, hmatové, pohybové podněty, prostředky pro zrakové vyjádření ◆ Kresba (tužka, voskový i suchý pastel) ◆ Modelovací hmota - (plastelína, modurit) ◆ Přírodní materiál – práce s přírod. materiálem ◆ Textilie, papír, stříhání, lepení ◆ Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření (tisk, televize, film)	OSV - sebepoznávání, sebepojetí, cvičení smyslového vnímání, pozornosti - kreativita - schopnost vidět věci jinak, originalita ENV - vztah člověka k prostředí – kresba, malba téma příroda živá, neživá, problémy životního prostředí PČ - modelování PRV - příroda živá, neživá, přírodniny, rostliny, semínka	

Uplatňování subjektivity			
Žák ➤ vyjadřuje svůj pocit, myšlenku, představu, náladu ➤ rozvíjí pozorovací schopnosti ➤ rozvíjí svůj smysl pro krásu ➤ na základě vlastního pohledu rozlišuje tvar, velikost, barvu objektu, jež samostatně vybral, vytvořil, upravil nebo dotvořil ➤ porovnává ilustrace, popisuje obrázky, fotografie ➤ vnímá výtvarná díla ➤ v tvorbě projevuje své vlastní zážitky, prožitky, představy	◆ Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ, osobních zkušeností, manipulace s objekty, pohyb těla, jeho umístění v prostoru ◆ Barvy, objekty, tvary a jiné typy vizuálně obrazných vyjádření, rozlišení, výběr, uplatnění ◆ Ilustrace textů, volná malba - Přístupy k výtvarnému vyjádření skutečnosti	OSV - kreativita, citlivost, tvořivost /volná malba, kresba/ - komunikace, sdělit své pocity, nálady nonverbálně výtvarným ztvárněním, - rozvoj schopnosti poznávání cvičením smyslového vnímání ČJ, literatura - báseň a její výtvarné ztvárnění	
Ověřování komunikačních účinků			
Žák ➤ utváří svůj vlastní postoj, komunikuje nad svým dílem, obhazuje výsledek své práce ➤ obhazuje svou práci i v rámci skupin, hodnotí a porovnává odlišnosti jednotlivých prací ➤ vyjádří se k práci svého spolužáka, vyslechne jeho hodnocení ➤ zamýšlí se nad hodnocením práce učitelem a zaujímá k názoru svůj postoj ➤ objektivně posuzuje svou práci, hovoří o záměrech tvorby, jejím výsledku, který záměrům nemusí vždy odpovídat	◆ Komunikace nad výsledkem své výtvarné činnosti ◆ Komunikace v rámci skupin ◆ Komunikace žák – žák ◆ Komunikace žák – učitel ◆ Proměny komunikačního obsahu	OSV - komunikace, poznávání lidí, mezilidské vztahy ČJ, sloh - ústně i písemnou formou hodnotí práci, svoji i druhých (přiměřeně svému věku)	

ročník: 3.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Rozvíjení smyslové citlivosti			
Žák ➤ rozpozná prvky (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ ➤ kreslí měkkým materiálem, dřívkem (špejlí), perem, měkkou tužkou ➤ v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace ➤ užívá techniku malby vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, voskovkami ➤ míchá barvy ➤ rozliší teplé a studené barvy ➤ užívá různé druhy štětců dle potřeby ➤ modeluje z plastelíny, moduritu, z keramické hlíny, tvaruje papír ➤ výtvarně zpracuje přírodní materiál – nalepuje, dotváří, tiskne, otiskuje ➤ provádí koláž, frotáž	◆ Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru ◆ Kresba – rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše ◆ Uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření ◆ Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových ◆ Malba – rozvíjení smyslové citlivosti, teorie barvy – barvy základní a doplňkové, teplé a studené barvy a jejich výrazové vlastnosti, kombinace barev ◆ Techniky plastického vyjádření – reflexe a vztahy zrakového vnímání s hmatem ◆ Další výtvarné techniky (koláž, frotáž)	OSV – osobnostní rozvoj - sebepoznávání, sebepojetí - sociální rozvoj – spolupráce a soutěživost – dovednosti odstoupit od vlastního nápadu, rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci (skupinové práce) Aj - flashcards PČ - modelování	

Uplatňování subjektivity			
Žák ➤ vyjadřuje svůj pocit, myšlenku, představu, náladu a volí k jejich vizuálně obraznému vyjádření vhodné prostředky a výtvarné techniky ➤ třídí typy vizuálně obrazných vyjádření - rozlišuje ilustraci (pozná vybrané ilustrátory dětských knih), volnou malbu, animovaný film, hračku, soulpturu, plastiku a určí jejich funkci ➤ v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, fantazii; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace ➤ volí vhodné prostředky a výtvarné techniky pro vizuálně obrazné vyjádření na základě vlastní životní zkušenosti, citového prožitku a vnímání okolního světa pomocí sluchových, hmatových a zrakových vjemů	◆ Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby ◆ Typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, soulptura, plastika, animovaný film ◆ Přístup k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické) - hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)	ČJ – literatura OSV – osobnostní rozvoj - kreativita - seberegulace a sebeorganizace – organizace času ENV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí – úcta ke kulturním památkám Hv - výtvarné zpracování hudby	
Ověřování komunikačních účinků			
Žák ➤ interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností ➤ komunikuje na základě vlastní zkušenosti a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, upravil, dotvořil nebo vybral	◆ Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich pozorování s vlastní interpretací ◆ Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); ◆ Proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření	OSV – sociální rozvoj – komunikace - řeč lidských skutků, vysvětlování - poznávání lidí – pozornost vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech - mezilidské vztahy – pohled na svět očima druhého - morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika – respektování odlišného vyjádření reality	

ročník: 4. – 5.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Rozvíjení smyslové citlivosti			
Žák ➤ při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření ➤ prohloubí si a zdokonalí techniky malby z 1. období ➤ správně užívá techniku malby, míchání a vrstvení barev, rozlévání barev, tupování a kombinaci různých jednoduchých technik ➤ při hře s barvou poznává vlastnosti barev a jejich výrazové možnosti (barvy husté, řídké, světlé, tmavé, kontrastní, doplňkové, symbolické funkce barev) ➤ umí barevně vyjádřit své pocity a nálady, pojmenovává a porovnává světlostinné poměry ➤ pozná barvy základní a podvojně ➤ poznává různé způsoby uměleckého vyjádření v malbě - figura, portrét, krajina, zátiší ➤ vyjadřuje ve své práci skutečnost – poměr ve velikosti mezi jednotlivými prvky (např. hrníček, stůl, maminka) ➤ napodobuje skutečné barvy daného objektu (např. strom – zelená koruna stromu, hnědý kmen) ➤ zpřesňuje vyjádření proporcí lidské postavy a hlavy, hlavy a postavy pohádkových bytostí (kontrast, tvar, barevná nadsázka) ➤ prohloubí si a zdokonalí techniky kresby z 1. období ➤ kreslí perem, dřívkem, tužkou, uhlím, rudkou, tuší a křídou ➤ dokáže kresbou vystihnout tvar a strukturu materiálu ➤ zvládá obtížnější práce s linií ➤ pozná různé druhy linií a vedení linie (přítlak, odlehčení, rovnoběžnost, křížení, zhušťování a zředování čar) ➤ rozeznává grafické techniky a umí s nimi pracovat	◆ prvky vizuálně obrazného vyjádření ◆ malba temperou, krycí barvou, akvarelem, voskovým pastelem ◆ hra s barvou: emocionální malba, míchání barev, vrstvení barev ◆ funkce barev – teplé a studené, světlé a tmavé, husté a řídké, kontrastní, doplňkové, symbolické funkce barev (bílá – čistota, nevinnost, červená – láska ...) ◆ teorie barev ◆ malířství – figura, portrét ◆ uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření ◆ hlava a postava (lidská, pohádková) ◆ kresba (pero, dřívko, tužka, uhlí, rudka, tuš, křída) ◆ linie - tvar, objem – jejich rozvržení v obrazové ploše, v objemu, v prostoru, jejich vztahy, podobnost, kontrast, rytmus ◆ druhy linií	PŘ – 4 roční období PŘ- člověk (stavba a části těla) HV – rytmus, poslech hudebních ukázek	

➤ využívá dekorativních postupů – rozvíjí si estetické cítění ➤ seznámí se s písmem jako dekorativním prvkem ➤ používá písmo v krátkých nápisích ➤ tvoří jednoduché krátké nápisy různým písmem ➤ modeluje podle skutečnosti jednoduché prvky ➤ projevuje smysl a cit pro prostorové formy a pro jejich výtvarné kvality ➤ poznává různé způsoby uměleckého vyjádření sochařství – socha, plastika, sousoší, busta ➤ poznává základní vlastnosti materiálů a zkouší u nich pevnost, tažnost, ohebnost ➤ zkouší otisky do plastických materiálů a odlitky ze sádry ➤ provádí různé kombinované techniky ➤ pozná různé druhy papíru (karton, hedvábný, balící, pergamenový,) ➤ vytváří společné kompozice v prostoru – své představy dokáže převést do objemových rozměrů ➤ výtvarně zpracuje přírodní materiál – dotváří, nalepuje, tvaruje, ... ➤ výtvarně vyjádří zajímavé přírodní tvary a jejich charakteristické znaky ➤ užívá vizuálně obrazného vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem	◆ grafické techniky – tisk z koláže, ze šablon, otisk, vosková technika ◆ dekorační práce – využití tvaru, linie, kombinace barev a pravidelného střídání lineárních symbolů, geometrických tvarů, symetrické a asymetrické řešení ◆ jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů – spirály, elipsy, řazení, rytmus, prolínání, ◆ písmo psané, kreslené, stříhané, vytrhávané ◆ práce s modelovací hmotou – modurit, těsto, plastelína, keramická hlína, tvaruje papír ◆ sochařství – socha, plastika atd.... ◆ techniky plastického vyjádření (hlína, sádra, drát, papír,) ◆ kombinované techniky – koláž, textilní techniky, kašírování, prostorové vytváření (hlína, dřevo, kamínky, plasty, vlna, koudel,) ◆ papír – přehýbání, skládání, mačkání, stříhání, trhání atd..) ◆ plastická a prostorová tvorba ◆ společná práce na jednom objektu – koordinace, komunikace ◆ práce s přírodním materiálem (př: suchá vazba, věneček z květin, obrázek ze škeblí a mušlí...) ◆ přírodniny, neobvyklé přírodní tvary, detail ◆ rozvíjení smyslové citlivosti – souvislost zrakového vnímání s vjemy s ostatních	M – geometrické tvary OSV – Kreativita - rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů a originality) PČ – druhy látek M – tělesa PČ – pokoj, vesnice OSV – Komunikace – dialog, informování, vysvětlování PŘ- druhy stromů a jiných přírodnin	
---	--	--	--

➤ porovnává různá umělecká díla, tiskoviny, elektronická média	smyslů (např. – hmat - reliéfní autoportrét; sluch – výtvarné zpracování hudebních motivů) ♦ smyslové účinky vizuálně obrazné - umělecká výtvarná tvorba, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama	HV - Hudba smutná - veselá MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti – role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti	
Uplatňování subjektivity			
➤ vyjadřuje při výtvarné tvorbě své vlastní pocity, emoce, nálady ➤ projevuje při práci své osobní zkušenosti ➤ dokáže vhodně rozvrhnout hlavní motivy na ploše ➤ zaměřuje se na tvorbu, při které výtvarně vyjadřuje vztah ke svému okolí (komunikační účinky, sociální vztahy) ➤ uplatňuje osobitý přístup k realitě	♦ prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ, a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby ♦ typy vizuálně obrazných vyjádření – ilustrace textů, volná malba, comics, obal na CD, obal na knihu, hračky, objekty, plastika, reklama, elektronický obraz	ČJ- sloh- popis obrazu TV – postava v pohybu, míčové hry ČJ (Čt) – čtenářský deník MDV – Tvorba mediálního sdělení – tvorba pro časopis, rozhlas, televizi či internetové médium ČJ (sloh) – plakát VL+ČJ – upoutávka na zájezd do cizí země EGS- Objevujeme Evropu a svět – Evropské krajiny	
Ověřování komunikačních účinků			
Žák ➤ dokáže se vyjádřit ke své práci a odůvodnit si ji ➤ odlišné interpretace porovnává se svými spolužáky (skupinové práce)	♦ komunikace nad výsledkem své výtvarné činnosti - osobnostní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření	OSV – Sebezpoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě, zdravé a vyrovnané sebepojetí ČJ (sloh) – popis a obhajoba výrobku ČJ – textové vyjádření tvorby	

➤ komunikuje o své i jiné výtvarné práci či uměním ve škole i mimo školu	◆ komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření ◆ proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění	MDV – Práce v realizačním týmu – komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle delegování úkolů a zodpovědnosti	
Tematické práce			
Žák ➤ výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům	◆ Vánoce ◆ Velikonoce - dekorativní předměty, vkusná výzdoba interiéru, vystřihovánky, vitráž	ČJ – poezie, próza, lidová slovesnost na téma Vánoce a Velikonoce PŘ – zvyky a tradice u nás	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Předmět: Tělesná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah:

Výuka tělesné výchovy:

- ovlivňuje zdraví, bezpečnost a hygienické návyky
- vzbuzuje radost z pohybu
- zaměřuje se na správné držení těla a činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
- vede ke zvládnutí základů gymnastiky, rytmických a kondičních forem cvičení, průpravných úpolů, atletiky a sportovních her
- směřuje k poznání vlastních pohybových možností, ale i k poznání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu
- umožňuje naučit se základní plavecké styly
- vysvětluje základní názvosloví, signály, pravidla her, závodů, soutěží a také měření jejich výkonů
- odhaluje zdravotní oslabení žáků a naopak žáky pohybově mimořádně nadané

Časové vymezení:

- v 1. ročníku: 2 hodiny týdně
- ve 2. ročníku: 2 hodiny týdně
- ve 3. ročníku: 2 hodiny týdně
- ve 4. ročníku: 2 hodiny týdně
- v 5. ročníku: 2 hodiny týdně

Součástí tělesné výchovy je i základní plavecká výuka. Je organizována po dvou po sobě jdoucích ročnících 1. stupně v rozsahu 40 hodin.

Organizační vymezení:

Výuka probíhá v prostorách dvou tělocvičen, učebně s interaktivní tabulí, na sportovním hřišti a v plaveckém bazénu v Ratíškovcích nebo v Hodoníně.

Mezipředmětové vztahy

Předmět tělesná výchova je propojen s dalšími předměty jako je český jazyk (hygiena psaní - správné sezení), prvouka, přírodověda (zásady správné hygieny, přírodní prostředí a jeho ochrana, zdraví, první pomoc, znalost značek, vybavení cyklisty, lidské tělo, návykové látky, pitný režim, osobní hygiena), hudební výchova (správné dýchání, rytmičtější pohybu, takt, zpěv, tanec), matematika (měření výkonů, délka, výška, obvod)

Průřezová témata

Předmětem se prolínají průřezová témata jako je rozvoj poznání a sebepoznání, kreativita, mezilidské vztahy, velmi důležitá je zodpovědnost za své zdraví a zdraví ostatních (Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana), vliv prostředí na zdraví jedince a jeho vztah k němu (Enviromentální výchova).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- rozvíjí osvojené názvosloví
- vysvětluje smysl a cíl aktivit
- dodává žákům sebedůvěru a podněcuje je k dalším úspěšnějším výkonům
- dává jim kritéria, aby byli sami schopni hodnotit svůj výkon
- uplatňuje individuální přístup k žákovi
- objasňuje důležitost zodpovědnosti za zdraví

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- seznamuje žáky s taktikou při sportovních hrách, soutěžích
- vede k uvědomění si důsledků svých rozhodnutí a brát za ně zodpovědnost
- motivuje žáky k jednotlivým sportovním výkonům
- vede žáky k pozitivnímu prožívání tělesné aktivity a snaze ji využívat k překonávání negativních tělesných pocitů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- umožňuje žákovi srovnávat své výkony s výkony druhých, aniž by mu snížil sebedůvěru
- učí přijímat kritiku
- zadává úkoly, při kterých se žáci mohou domlouvat a spolu diskutovat
- ovlivňuje žáky a vede k přátelské komunikaci

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování a dodržování zásad fair play
- dodává žákům sebedůvěru
- vyžaduje vytváření pravidel v týmu a jejich respektování

- vede žáky k chápání vlastních sportovních výkonů

Kompetence občanské

Učitel:

- vysvětluje nutnost dodržování pravidel pro bezpečnost žáka a jeho okolí
- vede žáky k aktivnímu sportování, zdravému životnímu stylu i aktivnímu odpočinku
- objasňuje správné chování v přírodě
- vysvětluje důležitost čistoty životního prostředí
- pomáhá žákům vzájemně se respektovat
- uplatňuje pozitivní motivaci v hodnocení sportovních výkonů

Kompetence pracovní

Učitel:

- rozvíjí tělesné schopnosti, volní a charakterové vlastnosti žáka
- vede žáky ke správnému používání sportovního náradí a náčiní
- objasňuje žákovi využití tělesných schopností v praxi
- vysvětluje důležitost bezpečnosti při sportovní činnosti
- zadává úkoly, při kterých žák podá výkon, kterého je schopen

Kompetence digitální

Učitel:

- motivuje žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky
- motivuje žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště
- využívá video návodů k ukázkám cvičebních prvků a her
- klade důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií

ročník: 1.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Činnosti ovlivňující zdraví			
Žák ➤ zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou ➤ spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti ➤ dbá na správné držení těla při různých činnostech i při provádění cviků ➤ dbá na správné dýchání ➤ vyjadřuje rytmus melodie pohybem těla ➤ za pomoci učitele dodržuje základní pravidla chování při tělesné výchově a sportu ➤ reaguje na základní smluvené povely ➤ pozná některé tělocvičné nářadí a náčiní ➤ dodržuje pod vedením učitele pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě ➤ používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv	◆ Příprava organismu před pohybovou činností ◆ Uklidnění po zátěži ◆ Zdravotně zaměřené činnosti ◆ Rozvoj různých forem rychlosti a vytrvalosti ◆ Koordinace pohybu ◆ Základní pojmy spojené s jednoduchými druhy cvičení – komunikace v TV ◆ Bezpečnost při pohybových činnostech ◆ Hygiena při TV	ENV - vztah člověka k prostředí - sportoviště a jejich udržování MKV – lidské vztahy (vztah učitel - žák, vztah žák - žák, chování ve skupině) PRV – zásady správné hygieny PSANÍ – správné držení těla při psaní	Školní hřiště Tělocvična Bezpečnost
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
Žák ➤ spolupracuje při jednoduchých týmových a pohyb. činnostech a soutěžích ➤ dodržuje základní pravidla her ➤ je schopen soutěžit v družstvu	◆ Základy sportovních her ◆ Základní organizační povely pro realizaci her ◆ Základní pravidla osvojovaných her ◆ Základní pojmy související s osvojovanými hrami	VDO - Občanská společnost a škola - rozvíjíme smysl pro spravedlnost a odpovědnost - solidarita	

Činnosti podporující pohybové učení

Žák ➤ respektuje smluvené povely a signály ➤ podílí se aktivně na organizaci prostoru a činností ve známém prostoru ➤ dovede uznat lepší výkon soupeře	◆ Komunikace v TV ◆ Organizace při TV ◆ Vztah ke sportu ◆ Zásady jednání a chování fair play ◆ Sledování výkonů našich sportovců	OSV – osobnostní rozvoj (cvičení dovedností, řešení problémů, smysl pro spolupráci, soutěživost)	Sportovní den
---	--	--	----------------------

ročník: 2.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Činnosti ovlivňující zdraví			
Žák ➤ spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím, volí vhodné prostředí pro pohybovou činnost ➤ před a po pohybových činnostech dbá na zásady správné hygieny ➤ uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ➤ zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením ➤ aplikuje základy správného tvoření dechu, hlasu, artikulace a správného držení těla, vyjadřuje hlasem i pohybem své emoce a pocity, rozpozná je v chování druhých	◆ Znalost základních zdraví prospěšných cvičení a vhodného prostředí pro pohybovou činnost ◆ Základní hygiena v Tv a při jiných pohybových aktivitách ◆ Zdravotní TV ◆ Kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení ◆ Psychosomatické dovednosti (práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace)	OSV – rozvoj schopnosti poznávání cvičení smyslového vnímání psychohygiena dovednosti pro pozitivní naladění mysli morální rozvoj – hodnoty, postoje, etika MKV - lidské vztahy, vztah učitel - žák, vztah žák - žák, chování ve skupině PRV - zásady správné hygieny HV - správné dýchání, tanec s využitím hudby	školní hřiště tělocvična bezpečnost
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
Žák ➤ provádí pohybové činnosti, hraje různé hry, ovládá míč, soutěží v družstvech ➤ má správné držení těla, provádí kotoul vpřed, vzad, používá švihadlo ➤ osvojí si kondiční cvičení s rytmickým doprovodem ➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti ve skupině; usiluje o jejich zlepšení ➤ spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích, ➤ používá průpravné úpoly, přetahy a přetlaky ➤ trénuje běh na 50m, vytrvalostní běh, skok do dálky, hod kriketovým míčkem ➤ zná pravidla některých sportovních her, jako je vybíjená, fotbal a další ➤ přesunuje se v terénu bezpečně, dbá zásad přesunu plave jednou z technik plaveckých stylů	◆ Pohybové hry ◆ Základy gymnastiky ◆ Rytmická a kondiční cvičení ◆ Průpravné úpoly ◆ Základy atletiky ◆ Základy sportovních her	ENV - vztah člověka k prostředí, ochrana přírody při sportovních akcích PRV - živá a neživá příroda HV - rytmus, takt OSV - sebepoznání a sebepojetí, moje tělo, moje psychika, zdravé a vyrovnané chování (pohybové hry)	v zimě sáňkování

➤ skáče do vody	♦ Turistika a pobyt v přírodě ♦ Plavání – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu		
Činnosti podporující pohybové učení			
Žák ➤ rozlišuje herní a reálnou situaci, přijímá pravidla hry ➤ vstupuje do jednoduchých rolí a přirozeně v nich jedná ➤ reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci. ➤ zná pravidla jednoduchých pohybových činností ➤ rozumí elementárnímu názvosloví Tv ➤ zhodnotí a posoudí své pohybové dovednosti	♦ Pravidla her ♦ Vstup do jednoduchých rolí, uvědomění si reálné a herní situace ♦ Organizace v tv, základní povely, chování v Tv ♦ Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností ♦ Názvosloví Tv ♦ Měření a posuzování pohybových dovedností	OSV - osobnostní rozvoj, sebepoznání cvičení dovednosti, řešení problému VDO - občanská společnost, stát, morálka, postoje, etika, přijímání odpovědnosti za své chování (sportovní hry, soutěže) MKV - lidské vztahy, udržovat tolerantní vztahy se spolužáky, zdravá soutěživost ČJ, sloh - jak se chovám při pohybových činnostech, sportovních akcích, turistice	Den dětí - závody v lehké atletice, kopaná, vybíjená, sportovní zábavné soutěže

ročník: 3.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Činnosti ovlivňující zdraví			
Žák ➤ spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti ➤ objasní význam sportování pro zdraví ➤ spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech ve známých prostorách školy ➤ reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci ➤ provádí kompenzační a relaxační cviky ➤ dbá na správné držení těla ➤ dbá na správné dýchání ➤ používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv ➤ uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy ➤ uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; samostatně získá potřebné informace	♦ Význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu ♦ Příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení ♦ Zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití ♦ Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu ♦ Hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity ♦ Bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV	OSV – osobností rozvoj - psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli) HV – zpěv - správné dýchání, tanec ČJ – psaní (správné sezení) PRV – osobní hygiena	
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
Žák ➤ provádí v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	♦ Pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity;		

➤ provádí kotoul vpřed ➤ provede odraz z můstku ➤ skáče přes švihadlo ➤ provádí základní kroky některých lidových tanců, využívá prostor pro vyjádření hudby pohybem ➤ provede hod kriketovým míčkem, uběhne 60m, skáče do dálky ➤ nacvičuje štafetový běh ➤ soutěží v družstvu a spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích, domluví se na spolupráci a jednoduché taktice a dodržuje ji ➤ přihrává míč jednoruč i obouruč, dribluje ➤ nacvičuje střelbu na koš ➤ aplikuje základní znalosti o chování v přírodě, o ochraně přírody ➤ plave jednou z technik plaveckých stylů ➤ skáče do vody	využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost ◆ Základy gymnastiky – průpravná cvičení akrobacie (kotoul vpřed, vzad – průpravná cvičení), přeskok (nácvik odrazu z můstku na nízkou švédskou bednu), cvičení s náčiním (švihadlo, míč) a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti ◆ Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmičtým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance ◆ Průpravné úpoly – přetahy a přetlaky ◆ Základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh (5 – 10 minut), skok do dálky (rozběh a odraz), hod míčkem - z místa a z rozběhu, cvičení na žebřinách ◆ Základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů (kopaná, vybíjená) ◆ Turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody ◆ Plavání – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu	OSV – osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly) HV – lidové písně MKV – lidské vztahy - tolerance, zapojení žáků do kolektivu OSV – sociální rozvoj - soutěživost, spolupráce ENV – vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví PRV – živá a neživá příroda	
Činnosti podporující pohybové učení			
Žák ➤ reaguje na základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní			

➤ užívá pojmy z pravidel sportů a soutěží ➤ reaguje na povely pořadových cvičení ➤ dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě ➤ reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizační činnosti ➤ označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje ➤ jedná v duchu fair - play	◆ Komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály ◆ Organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí ◆ Zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly ◆ Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží ◆ Měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonu, základní pohybové testy	OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace - morální rozvoj – hodnoty, postoje, etika M – jednotky délky	
--	---	--	--

ročník: 4.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Činnosti ovlivňující zdraví			
Žák ➤ podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu ➤ projevuje vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti ➤ uvědomuje si význam pohybu pro zdraví ➤ je si vědom, že by se měl aktivně pohybovat alespoň 2 hodiny denně a snaží se o to ➤ zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou ➤ zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění ➤ pod vedením učitele přesně opakuje cviky ➤ dbá na správné dýchání a držení těla při pohybové činnosti ➤ zná kompenzační a relaxační cviky ➤ uplatňuje pravidla hygieny v běžném sportovním prostředí a při dalších pohyb. aktivitách (plavání, sauna, turistika) ➤ používá vhodné oblečení a obutí pro pohyb. aktivity ➤ uplatňuje pravidla bezpečného chování v jakémkoliv sportovním prostředí (tělocvična, hřiště, sauna, příroda, šatna, umývárny) ➤ adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka ➤ je seznámen s bezpečnou přípravou a ukládáním nářadí, náčiní, pomůcek ➤ rozliší vhodné a nevhodné prostředí pro TV a sport	♦ význam pohybu pro zdraví ♦ příprava organismu ke sportovnímu výkonu ♦ zdravotně zaměřené činnosti ♦ hygiena při TV ♦ bezpečnost při pohybových činnostech	OSV – Sebepoznání a sebepojetí – význam pohybu pro žáka OSV – Seberegulace a sebeorganizace – denní pohybový režim OSV – Psychohygiena – význam TV pro pozitiv. naladění mysli OSV – Rozvoj schopností poznávání – soustředění a pozornost OSV – Seberegulace a sebeorganizace – správné držení těla a dýchání OSV – Sebepoznání a sebepojetí – vztah k vlastnímu organismu PŘ - péče o zdraví OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – úraz spolužáka, vhodné prostředí pro Tv OSV – Seberegulace a sebeorganizace – bezpečnost chování v TV PŘ - první pomoc	

[illegible]

➤ pozná přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje ➤ je obeznámen s pravidly bezpečnosti a slušného chování při přesunu do terénu, při pobytu v přírodě ➤ dodržuje hygienu během základní plavecké výuky ➤ zvládne techniku jednoho plaveckého stylu a seznámí se s technikou dalších plaveckých stylů ➤ provádí skoky do vody ➤ dodržuje povely vyučujícího, pravidla bezpečnosti a chování v sauně ➤ uvědomuje si význam pobytu v sauně pro své zdraví	◆ turistika a pobyt v přírodě ◆ plavání ◆ sauna	MKV – Lidské vztahy- chování při přesunu do terénu ENV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – chování při sortování v přírodě PŘ - ochrana přírody, chování v přírodě	
Činnosti podporující pohybové učení			
Žák ➤ orientuje se v základním tělocvičném názvosloví ➤ rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje ➤ zná základní pojmy z pravidel sportů a soutěží ➤ reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti ➤ spolupracuje se spolužáky při týmových činnostech a soutěžích ➤ jedná v duchu fair-play ➤ dodržuje pravidla her a soutěží ➤ respektuje při pohyb. činnostech opačné pohlaví ➤ respektuje pohyb. dovednosti svých spolužáků, povzbuzuje ostatní k dosažení lepších výkonů ➤ snaží se udržet týmový duch při hrách a soutěžích ➤ respektuje zdravotní handicap ➤ uzná porážku podáním ruky soupeři ➤ je seznámen se zásadami slušného chování při fandění na sportovních utkáních ➤ seznámí se s olympijskými symboly a ideály ➤ uvede příklady našich úspěšných sportovců	◆ komunikace v TV ◆ zásady jednání a chování	VDO – Občan, občanská společnost a stát – vzájemná spolupráce a komunikace OSV – Komunikace –smluvené povely, spolupráce EGS – Evropa a svět nás zajímá – příklady úspěšných sportovců EGS – Objevujeme Evropu a svět – olympijské symboly MKV – Lidské vztahy – respektuje opačné pohlaví OSV – Mezilidské vztahy – respektování pohyb. dovedností spolužáků, podpora svých spolužáků, povzbuzení	

➤ změří základní pohybové výkony a porovnává je s předchozími výsledky ➤ zhodnotí kvalitu pohybových dovedností spolužáka ➤ koriguje techniku cvičení podle pokynů učitele	◆ měření a posuzování pohybových dovedností	M - jednotky délky, času	
➤ zvládne jízdu na kole na dopravním hřišti ➤ zná základní pravidla silničního provozu a řídí se jimi	◆ výchova cyklisty	PŘ - dopravní značky, vybavení cyklisty	

ročník: 5.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Činnosti ovlivňující zdraví			
Žák ➤ sám se realizuje na svém pravidelném pohybovém pohybu ➤ projevuje vůli po zlepšení úrovně své tělesné zdatnosti ➤ uvědomuje si, že vhodný pohyb pomáhá ke zdravému růstu, rozvoji srdce, plic, svalů, kostí,... ➤ uvědomuje si škodlivý vliv kouření, pití alkoholu a užívání drog na zdraví a pohybovou výkonnost ➤ využívá svůj volný čas ke zlepšování svých pohybových dovedností ➤ zvládá základní přípravu organismu před pohyb. aktivitou ➤ cvičí podle jednoduchého popisu cvičení ➤ samostatně se rozcvičí ➤ sám vede rozcvičku –zařadí do ní protahovací a napínací cviky, cviky pro uvolnění, pro zahřátí ➤ dbá na správné dýchání a držení těla při pohyb.činnosti ➤ předvede některé relaxační a kompenzační cviky ➤ do svého pohyb. režimu zařazuje korektivní cvičení v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením ➤ uvědomuje si a dodržuje pravidla hygieny při veškerých pohyb. aktivitách ➤ používá vhodné oblečení a obuv pro pohyb. aktivity ➤ dodržuje pitný režim ➤ řídí se podle pravidel bezpečného chování ve sportovním prostředí , s nimiž je obeznámen ➤ dodržuje bezpečné ukládání a přípravu sportovního náčiní, náradí a pomůcek	◆ význam pohybu pro zdraví ◆ příprava organismu ke sportovnímu výkonu ◆ zdravotně zaměřené cviky ◆ hygiena při TV ◆ bezpečnost při pohybových činnostech	OSV –Sebepoznání a sebepojetí – význam pohybu pro svůj organismus OSV – Seberegulace a sebeorganizace – denní pohybový režim OSV – Psychohygiena – význam TV pro pozitivní naladění mysli PŘ - lidské tělo PŘ- návykové látky a zdraví OSV – Rozvoj schopností poznávání – cvičení soustředění a pozornosti OSV – Seberegulace a sebeorganizace – správné držení těla a dýchání OSV – Sebepoznání a sebepojetí – vztah k vlastnímu organismu PŘ - péče o zdraví, pitný režim OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – úraz spolužáka OSV – Seberegulace a sebeorganizace – pravidla bezpečného chování v TV	

➤ sportuje pouze v prostředí vhodném pro sportovní aktivity ➤ adekvátně reaguje v situaci úrazu jiného člověka při sportovní aktivitě, přivolá lékaře, poskytne první pomoc		PŘ- první pomoc	
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
Žák ➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a vytváří různé varianty osvojených pohybových her ➤ samostatně tvoří hry s netradičním náčiním ➤ vyšplhá na tyči ➤ předvede kotouly vpřed i vzad s různým zakončením ➤ předvede stoj na rukou s dopomocí učitele ➤ při cvičení na koze provede roznožku, výskok do dřepu a kleku ➤ na hrazdě předvede jednoduché cvičení s dopomocí učitele ➤ zdokonaluje se v základních krocích některých lidových tanců ➤ cvičí s hudbou nebo rytmickým doprovodem ➤ pohybem vyjádří rytmus, melodii ➤ ovládá pravidla minifotbalu, minibasketbalu, florbalu, vybíjené a dalších míčových her, řídí se jimi ➤ seznámí se s pravidly přehazované ➤ spolupracuje s hráči ze svého družstva, dohodnou se společně na taktice a dodržují ji ➤ je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe a družstvo ➤ adekvátně reaguje na přestupky proti pravidlům ➤ předvede běžeckou abecedu ➤ na povel startuje z nízkého a polovysokého startu ➤ uběhne 400m a 800m ➤ naplánuje si taktiku při sprintu a vytrvalostním běhu dle svých individuálních možností ➤ seznámí se s principem štafetového běhu ➤ skočí do dálky po rozběhu a odrazu z jedné nohy ➤ podle pokynů učitele si dovede rozměřit rozběh při skoku dalekém a provede úpravu doskočiště	◆ pohybové hry ◆ základy gymnastiky ◆ rytmická a kondiční gymnastika ◆ základy sportovních her ◆ základy atletiky	OSV – Rozvoj schopností poznávání – pozornost a soustředění OSV – Kreativita – vlastní varianty pohyb. her OSV – Spolupráce a soutěže – soutěže v družstvech OSV – Komunikace – mezi členy družstva OSV – Sebepoznání a sebepojetí – psychika žáka před gymnast. výkonem OSV – Seberegulace a sebeorganizace – vůle zlepšit své dosavadní výkony HV- tanec OSV – Rozvoj schopnosti poznávání – pozornost žáka OSV- Seberegulace a sebeorganizace – ovládání emocí při zápase OSV – Kreativita – sestavení taktiky při hře OSV – Poznávání lidí – poznávání svých spoluhráčů OSV – Komunikace – taktika při hře OSV – Rozvoj schopnosti poznávání – soustředění při startu	

➤ hodí kriketovým míčkem z rozběhu ze správného odhodového postoje ➤ dodržuje pravidla bezpečnosti a slušného chování v dopravních prostředcích, při přesunu do terénu, při pobytu v přírodě ➤ dbá na to, abychom při sportovních akcích neničili přírodu ➤ dodržuje povely učitele, pravidla bezpečnosti a chování v sauně	◆ turistika a pobyt v přírodě ◆ sauna	MKV – Lidské vztahy – chování při přesunu do terénu ENV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – chování při sportování v přírodě PŘ- ochrana přírody	
Činnosti podporující pohybové učení			
Žák ➤ zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže ➤ užívá základní tělocvičné názvosloví ➤ rozumí povelům pořadových povelů a správně na ně reaguje ➤ spolupracuje se spolužáky při týmových činnostech ➤ reaguje na smluvené povely, gesta, signály ➤ jedná v duchu fair-play ➤ respektuje pohyb. dovednosti svých spolužáků, neposmívá se jim ➤ respektuje opačné pohlaví při sportovních činnostech ➤ respektuje zdravotní handicap ➤ při hrách a soutěžích udržuje týmový duch, své spoluhráče chválí; uzná svou porážku ➤ dodržuje zásady slušného chování při fandění na sportovních utkáních ➤ zná olympijské symboly a některé naše úspěšné sportovce ➤ zhodnotí kvalitu svých pohyb. dovedností i svého spolužáka ➤ změří základní pohyb. výkony ➤ orientuje se v informačních zdrojích o pohyb. aktivitách a sportovních akcích ve škole a v místě bydliště ➤ samostatně získá informace o pohybových aktivitách, sportovních akcích	◆ organizace v TV ◆ komunikace v TV ◆ zásady jednání a chování ◆ měření a posuzování pohybových dovedností ◆ zdroje informací o pohybových činnostech	OSV- Komunikace – při organizaci pohyb.činnosti VDO – Občan, občanská společnost a stát – komunikace a spolupráce mezi žáky OSV – Komunikace – smluvené povely, gesta EGS – Evropa a svět nás zajímá – jmenuje úspěšné svět. sportovce EGS – Objevujeme Evropu a svět – olympijské symboly MKV- Lidské vztahy – respektování opačného pohlaví, jiných ras OSV – Mezilidské vztahy – respektování pohyb. dovedností spolužáků, podpora a povzbuzení svých spolužáků	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Předmět: Pracovní činnosti

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah:

Výuka pracovních činností:

- vede k práci s různými materiály a osvojení si základních pracovních dovedností a návyků
- vede k plánování, organizování a hodnocení pracovních činností samostatně i v týmu
- objasňuje a vysvětluje nutnost dodržování základních pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, zásady hygieny práce a nutnost pracovní kázně
- vytváří pozitivní vztah k práci a tvořivý postoj k vlastní činnosti a její kvalitě
- zaměřuje se na praktické pracovní dovednosti a návyky
- přispívá k orientaci v různých oborech lidské činnosti
- osvětluje formy fyzické a duševní práce
- přispívá k vytváření životní a profesní orientace

Časové vymezení:

- v 1. ročníku: 1 hodina týdně
- ve 2. ročníku: 1 hodina týdně
- ve 3. ročníku: 1 hodina týdně
- ve 4. ročníku: 1 hodina týdně
- v 5. ročníku: 1 hodina týdně

Organizační vymezení:

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách, k dispozici jsou dílny, kuchyňka, interaktivní tabule a keramická dílna.

Mezipředmětové vztahy

Předmět pracovní činnosti je spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět i s dalšími předměty. Např. český jazyk (hodnocení své práce, popis pracovního postupu); matematika (nákupy, obchodování, představivost); prvouka (rodina, život v rodině, správná životospráva); přírodopis (podmínky pro život, půda, třídění odpadů); vlastivěda (život a práce našich předků); výtvarná výchova (tématické ztvárnění rostlin, práce na zahradě v sadu).

Průřezová témata

Předmětem se prolínají průřezová témata s důrazem na rozvoj poznání a sebepoznání, na mezilidské vztahy, na zodpovědnost každého jedince za zdraví své a zdraví ostatních (Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova), na zodpovědnost a spoluodpovědnost za stav životního prostředí (Environmentální výchova).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k práci s drobným materiálem
- umožňuje jim používat různé nástroje a nářadí
- seznamuje žáky se základy konstrukčních činností
- umožňuje jim práci s různými stavebnicemi a modely
- vede žáky k péči o nenáročné rostliny ve třídě
- umožňuje pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky pozorování
- vede žáky k pochopení pravidel správného stolování a správné výživy
- pozoruje pokrok u všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá problémové situace, související s učivem pracovních činností
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- snaží se rozvíjet u žáků tvořivost a vlastní nápady
- umožňuje žákům pozorovat, manipulovat, experimentovat
- klade důraz na aplikaci poznatků v praxi

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke správnému užívání terminologie pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek
- podněcuje žáky k obhajobě výsledků své práce
- učí žáky stručně a přehledně sdělovat výsledky pozorování
- učí žáky přijmout kritiku a poučit se z ní

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat a respektovat názory druhých
- vede žáky ke vzájemné pomoci a vytváří situace, kdy se žáci navzájem potřebují
- zajímá se o náměty, názory a zkušenosti žáků

Kompetence občanské

Učitel:

- vytváří u žáků pozitivní vztah k práci, vede je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch, ale i umět se vyrovnat s nezdarem
- buduje u žáků ohleduplný

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny, včetně používání ochranných pomůcek
- vede žáky ke správným způsobům užití materiálů a pracovních nástrojů (také vzhledem k ochraně cizího majetku a životního prostředí)
- zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- snaží se žáky motivovat k co nejlepším výsledkům

Kompetence digitální

Učitel:

- seznamuje žáky s výhodami využívání video návodů při tvorbě vlastních výrobků
- podporuje žáky při vytvoření video návodu vlastního výrobku nebo pokrmu
- vede žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích
- motivuje žáky k zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií

ročník: 1.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Práce s drobným materiálem			
Žák ➤ vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ➤ mačká, trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír ➤ vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru ➤ navléká, aranžuje, třídí při sběru přírodní materiál ➤ pracuje podle slovního návodu a předlohy	◆ Práce s materiály (papír, přírodniny) ◆ Pracovní pomůcky, nástroje a jejich využití ◆ Jednoduché pracovní postupy ◆ Organizace práce ◆ Lidové zvyky, tradice, řemesla v blízkém okolí	VDO – občanská společnost a škola (dodržování zásad hygieny a bezpečnosti) ENV - ekosystémy - vztah člověka k prostředí - péče o okolní přírodu	
Konstrukční činnost			
Žák ➤ zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi ➤ sestavuje stavebnicové prvky ➤ montuje a demontuje stavebnici	◆ Stavebnice (plošné, prostorové) ◆ Sestavování modelů ◆ Montáž a demontáž stavebnic	OSV – osobnostní rozvoj - nápaditost, kreativita M - představivost	
Pěstitelské práce			
Žák ➤ pozoruje přírodu ➤ pečuje o nenáročné rostliny	◆ Základní podmínky pro pěstování rostlin ◆ Pěstování pokojových rostlin	ENV – vztah člověka k prostředí (péče o své okolí) PRV – živá příroda, rostliny VV – výtvarné ztvárnění rostliny	
Příprava pokrmů			
Žák ➤ chová se vhodně při stolování		PRV - moje rodina, život v rodině	

➤ zná základy společenského chování u stolu	♦ Pravidla správného stolování	M - nákupy, obchod	
---	--------------------------------	--------------------	--

ročník: 2.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Práce s drobným materiálem			
Žák ➤ vytváří různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ➤ papír mačká, překládá, měří, trhá, stříhá ➤ změří papír, karton a navrhne jednoduchý výrobek ➤ zhodnotí výsledky své činnosti ➤ porovná svůj výrobek s druhými výrobky ➤ popíše činnost, kterou bude provádět a předpoví její výsledek ➤ objasní jednoduchý pracovní postup ➤ rozliší jednoduché pracovní pomůcky ➤ vysvětlí vlastnosti materiálu (modelovací hmota, přírodniny, měkký papír, karton, textil) ➤ používá k práci i přírodniny, které v daném období je možno vyhledat ➤ navrhne a vytváří jednoduché prostorové tvary	◆ Papír a karton ◆ Práce s ním ◆ Měření papíru, návrh výrobku ◆ Hodnocení výrobku ◆ Porovnávání výrobků ◆ Popis činnosti a předpověď výsledku ◆ Pracovní postup ◆ Pracovní pomůcky, nástroje ◆ Vlastnosti materiálu modelovací hmota, přírodniny, měkký papír, karton, textil ◆ Práce s přírodninami ◆ Návrh a tvorba jednoduchých prostorových tvarů	OSV kreativita pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, tvořivosti v mezilidských vztazích, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, cvičení pozorování a empatického, aktivního naslouchání, dovednosti ENV - vztah člověka k životnímu prostředí, vliv prostředí na zdraví - ekosystémy prostředí vytvářeného člověkem, význam lesa pro člověka /chráníme, výrobky z přírodnin/ PRV - příroda živá a neživá	pracovní oděv bezpečnost hygiena
Konstrukční činnosti			
Žák ➤ ověří si elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicí, navrhne sestavení modelu	◆ Plošné, prostorové, konstrukční stavebnice, sestavování modelů ◆ Práce s návodem, bez návodu	OSV - kreativita, jedinečnost, pružnost nápadů	

➤ pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchým náčrtem, s předlohou i bez předlohy ➤ vyhledá si jednoduchý model, určí postup, řešení ➤ provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž ➤ odhadne výsledek sestavení modelu ➤ porovná výrobek s výrobky svých spolužáků ➤ rozpozná negativa a sám se hodnotí	s předlohou i bez předlohy ◆ Pracovní postup, řešení ◆ Montáž a demontáž ◆ Odhad výsledku práce ◆ Porovnání výrobku ◆ Hodnocení	M - představivost ČJ - hodnocení své práce, modelu	
Pěstitelské práce			
Žák ➤ pěstují nenáročné pokojové rostliny ➤ pozoruje klíčení fazole ve třídě ➤ zaznamená a hodnotí výsledky pozorování ➤ vyhledá, ověří, zda správně pečuje o pokojové rostliny, rozpozná nekvalitní péči, vysvětlí její důsledky na rostliny ➤ objasní důležitost zelených rostlin pro život člověka na Zemi	◆ Pěstování pokojových rostlin ◆ Klíčení fazole ◆ Hodnocení výsledků pozorování ◆ Důsledky špatného ošetřování rostlin ◆ Význam zelených rostlin	ENV - vztah k prostředí - využívání odpadů (plechovka, vršky od pet lahví apod.) PRV - živá příroda, rostliny VV - výtvarnou technikou ztvárníme pokojovou rostlinu, práce na zahrádce, v sadě, na poli	
Příprava pokrmů			
Žák ➤ připraví jednoduchý a zdravý pokrm ➤ správně stoluje	◆ Příprava zdravého pokrmu ◆ Stolování	PRV – správná životospráva	vánoční posezení

ročník: 3.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Práce s drobným materiálem			
Žák ➤ jednoduchými postupy vytváří různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ➤ pracuje podle předlohy (mačká, trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír, vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru, šije zadním stehem, slepí textilií, vyrobí jednoduchý textilní výrobek) ➤ pracuje podle slovního návodu (navlékne jehlu, udělá uzel, přišije knoflík, stříhá textil) ➤ navléká, aranžuje, dotváří, opracovává a třídí přírodní materiál	◆ Vlastnosti různých materiálů (papír a karton, textil, přírodniny, modelovací hmota, apod.) ◆ Funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů ◆ Jednoduché pracovní postupy ◆ Využití tradic a lidových zvyků	OSV – osobnostní rozvoj - kreativita ENV – vztah člověka k životnímu prostředí ekosystémy – ochrana životního prostředí PRV – příroda živá a neživá	
Konstrukční činnosti			
Žák ➤ zvládá základní dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi (montuje a demontuje stavebnici)	◆ Sestavování modelů z plošných, prostorových a konstrukčních stavebnic	OSV - osobnostní rozvoj - kreativita M – geometrie a představivost	
Pěstitelské práce			
Žák ➤ provádí základní péči o nenáročné rostliny (otírání listů, zalévání, kypření, výživa) ➤ zasévá rostliny ➤ provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	◆ Základní podmínky pro pěstování rostlin ◆ Pěstování ze semen v místnosti ◆ Pěstování pokojových rostlin	ENV - základní podmínky života - vztah člověka k životnímu prostředí PRV – živá a neživá příroda, rostliny	

Příprava pokrmů

Žák

- chová se vhodně při stolování
- připraví tabuli pro jednoduché stolování

- ◆ Jednoduchá úprava stolu
- ◆ Pravidla správného stolování

ročník: 4.-5.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Práce s drobným materiálem			
Žák ➤ vytváří na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu ➤ na základě smyslového vnímání rozezná různé materiály ➤ rozliší přírodní a technický materiál ➤ volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k danému materiálu ➤ osvojí si základy bezpečnosti a hygieny práce ➤ na základě smyslového vnímání poznává vlastnosti materiálu ➤ na základě své představivosti hnětením, válením, stlačováním vytváří různé výrobky ➤ uplatňuje zásady bezpečnosti a práce ➤ pojmenovává a rozlišuje různé druhy zpracovaného papíru ➤ rozlišuje formáty papíru ➤ překládáním, skládáním, stříháním, trháním, lepením vytváří různé výrobky ➤ uplatňuje zásady bezpečnosti a práce ➤ rozlišuje některé typy textilií (bavlna, vlna, hedvábí) ➤ rozlišuje rub a líc tkaniny ➤ pracuje s textilními materiály – nitě, bavlnky, šňůrky, knoflíky, háčky ➤ navleče nit, šije některým typem stehu, navléká gumu či šňůrku, přišije knoflík ➤ vyrobí jednoduchý výrobek z textilu ➤ upevňuje si návyky organizace a plánování práce ➤ dodržuje bezpečnost a hygienu práce	♦ výběr materiálu (vlastnosti materiálu, jednoduché pracovní postupy, výběr vhodných pomůcek a nástrojů ke zpracování materiálu) ♦ práce s modelovací hmotou ♦ práce s papírem a kartonem ♦ práce s textilem	OSV – Rozvoj schopnosti poznávání – rozlišení materiálů na základě smyslového vnímání OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – výběr vhodných pomůcek OSV – Rozvoj schopnosti poznávání – poznávání vlastností materiálů smyslovým poznáváním OSV – Kreativita – originalita výrobků OSV – Kreativita – originalita výrobků OSV – Kreativita – originalita výrobků OSV – Seberegulace a sebeorganizace – organizace a plánování práce	

Konstrukční činnosti			
Žák ➤ při práci se stavebnicí provádí jednoduchou montáž a demontáž ➤ seznamuje se s různými typy stavebnic ➤ sestavuje modely podle předlohy, slovního návodu nebo vlastní představivosti ➤ osvojuje si správné pracovní dovednosti a návyky při organizaci a plánování a vlastní pracovní činnosti ➤ zachovává bezpečnost a hygienu práce	◆ práce se stavebnicí	OSV – Seberegulace a sebeorganizace – organizace a plánování postupu práce OSV – Řešení problémů a rozhodovací činnosti – při konstrukčních činnostech	
Lidové zvyky, tradice a řemesla			
Žák ➤ poznává některé lidové zvyky, tradice, řemesla prostřednictvím přímých ukázek, vlastního sdělení, videa a filmu ➤ s užitím přírodních materiálů vyrobí jednoduchou ozdobu (např. vánoční svícen nebo ozdoba) ➤ užívá některou z technik výroby kraslic	◆ ukázky lidových zvyků, tradic a řemesel	MKV – Kulturní difference- poznávání místních lidových tradic, zvyků a řemesel VL - život a práce našich předků	
Pěstitelské práce			
Žák ➤ seznámí se se základními podmínkami pro pěstování rostlin (půda a její zpracování, výživa, zálivka,...) ➤ pěstuje a ošetřuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny ➤ samostatně provádí jednoduché pěstitelské činnosti ➤ podle druhu pěstitelské činnosti samostatně volí správné pomůcky, nástroje, náčiní ➤ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce ➤ při úrazu poskytne 1. pomoc	◆ základní podmínky pro pěstování rostlin ◆ pěstování rostlin	ENV – Základní podmínky života – podmínky pro růst rostlin PŘ - podmínky pro život, půda OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – výběr pomůcek, nástrojů	
Příprava pokrmů			
Žák ➤ seznamuje se se základním vybavením kuchyně ➤ podle druhu činnosti volí správné kuchyňské vybavení	◆ kuchyňské vybavení	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – volí správné pomůcky	

➤ bezpečně obsluhuje základní spotřebiče (sporák, vaříč) ➤ zná pojem minimální trvanlivost potravin ➤ samostatně nakoupí potraviny potřebné k přípravě pokrmu ➤ nakoupené potraviny správně uskladní ➤ seznámí se se zásadami zdravé výživy ➤ pozná potraviny vhodné a nevhodné pro správnou výživu ➤ seznámí se s pravidly správného stolování, umí se společensky chovat u stolu ➤ jednoduše prostře stůl pro běžné každodenní stolování, pro oslavu narozenin, Vánoc ➤ samostatně připraví jednoduchou snídani, přesnídávku pohoštění ze studené kuchyně ➤ slovy popíše pracovní postup pro přípravu pokrmu ➤ udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, kuchyňského nádobí ➤ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce ➤ poskytne 1. pomoc při drobném úraze v kuchyni	◆ výběr, nákup a skladování potravin ◆ kultura stolování ◆ příprava pokrmu	ENV – Vztah člověka k prostředí – třídění odpadu a šetření energie při práci v kuchyni PŘ - třídění odpadu OSV – Řešení problémů a rozhodovací činnosti – nákup potravin, vhodné a nevhodné potraviny PŘ - zdravý způsob života MKV – Lidské vztahy – chování při stolování OSV – Komunikace – popis pracovního postupu ČJ - popis pracovního postupu	
---	--	--	--

Učební osnovy

2.stupně

příloha č. 2

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Předmět: Český jazyk a literatura

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah:

Vyučovací předmět český jazyk a literatura je vyučován ve všech ročnících 1. i 2. stupně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru český jazyk a literatura stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a s tím související očekávané výstupy průřezových témat.

Český jazyk a literatura má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení.

Dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělávání v rámci oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších oborech, proto je kladen důraz na rozvoj čtenářské gramotnosti a komunikačních dovedností.

Časové vymezení:

- v 6. ročníku: 5 hodin týdně
- v 7. ročníku: 4 hodiny týdně
- v 8. ročníku: 4 hodiny týdně
- v 9. ročníku: 4 hodiny týdně

Organizační vymezení:

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách, popř. ve třídách s interaktivní tabulí. Tam, kde je to vhodné, jsou žáci děleni do skupin. Je využívána učebna informatiky, kde žáci pracují s výukovými programy. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy knihoven, práce s knihou a texty na internetu.

Mezipředmětové vztahy

Předmět český jazyk je úzce spjat například s těmito předměty: dějepis (vliv historických událostí na literaturu, vývoj literatury); informatika (sběr informací na internetu, vytváření prezentací, práce s výukovými programy, vytváření textových dokumentů); výtvarná výchova (ilustrace ke knihám); anglický, německý a ruský jazyk (obohacování slovní zásoby).

Průřezová témata

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:

OSV - komunikace, sociální dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů, kreativita

VDO - tolerance, rasismus, ideologie

ENV - člověk a příroda

MKV - poznávání jiných kultur, mezinárodní solidarita, předsudky, stereotypy

EGS - Evropa a svět nás zajímá

MDV - tvorba mediálního sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- rozvíjí u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva
- předkládá žákům možnosti používání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech
- vede žáky k systematickému vedení a ukládání informací
- vede žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování
- seznamuje žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy
- vede žáky k tomu, aby uměli nalézat chyby v textu a odůvodnit správné řešení.

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky ke správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných žánrů
- nabízí žákům dostatek příležitostí k porozumění probíraných literárních textů
- pomocí literárního i gramatického učiva rozšiřuje slovní zásobu žáků
- vede žáky ke správné, srozumitelné stavbě větných celků, k vyprávění.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vytváří příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat v malých skupinách i v rámci celé třídy
- vede žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc.

Kompetence občanské

Učitel

- seznamuje žáky s naším slovesným dědictvím a vysvětlovat jim jeho význam
- podporuje v žácích potřebu literárního projevu, recitace, četby.
-

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní
- vede žáky k přípravě a udržování jejich učebního prostoru.

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací, k dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví, zejména při tvorbě a naplňování portfolií a přípravě vlastních komunikátů v digitálním prostředí včetně tvorby nových digitálních obsahů
- navozuje různé modelové komunikační situace (komunikace se spolužáky, učitelem, ostatními dospělými) a tímto způsobem vytváříme příležitosti, aby žáci rozvíjeli komunikační strategie a techniky s ohledem na komunikační situaci a záměr a volili vhodné jazykové a technologické prostředky; vedeme je také k praktickému využívání nových technologií a aplikací podle jejich aktuální vzdělávací a komunikační potřeby
- vede žáky ke slušnému chování a respektu k ostatním; při práci s informačními zdroji vede žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování licencí duševního vlastnictví atd.

ročník: 6. jazyková výchova

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Obecné poučení o jazyce			
Žák ➤ dokáže vymezit pojem jazyk ➤ rozpozná jazyk spisovný a nespisovný ➤ definuje, co je nářečí a obecná čeština ➤ vysvětlí, čím se zabývají jednotlivé jazykové disciplíny ➤ umí používat jazykové příručky	◆ jazyk a jeho útvary ◆ jazykové příručky	OSV - 1.1 rozvoj schopností poznávání (všechna témata 6. ročníku), 1.8 komunikace (verbální a neverbální komunikace - jazyk a jeho útvary) 1.9 spolupráce a soutěživost (prolíná všechna témata 6. ročníku) EGS - 3.2 Evropa a svět nás zajímá (jazyk a jeho útvary) MKV - 4.4 multikulturalita (jazyk a jeho útvary)	
Stavba slova a pravopis			
Žák ➤ označí slovotvorný základ, předpony, přípony ➤ určí kořen slova a uvede slova příbuzná ➤ provede slovotvorný rozbor a rozbor stavby slova ➤ vyjmenuje, k jakým změnám dochází při odvozování a uvede příklady ➤ dokáže přechylovat ➤ vyvodí, proč jsou ve slovech vedle sebe dvě stejné souhlásky	◆ slovotvorný základ, předpona, přípona ◆ slova příbuzná ◆ stavba slova ◆ střídání hlásek při odvozování ◆ skupiny hlásek při odvozování ◆ zdvojené souhlásky ◆ souhláskové skupiny ◆ předpony s-, z-, vz- ◆ předložky s, z ◆ i, y po obojetných souhláskách		

➤ odůvodní pravopis psaní předpon s-, z- a správnost si ověří v Pravidlech českého pravopisu ➤ uvede, se kterými pády se pojí předložky s a z ➤ bezpečně zná vyjmenovaná slova a rozpozná slova příbuzná			
Tvarosloví			
Žák ➤ rozpozná slovní druhy ➤ vyhledá v textu podstatná jména, určí pád, číslo, rod a vzor, rozliší podstatná jména konkrétní a abstraktní, hromadná, pomnožná, látková, obecná a vlastní ➤ bezpečně odůvodní pravopis pomocí vzorů ➤ dokáže skloňovat podstatná jména označující části těla ➤ vyhledá v textu přídavná jména, určí pád, číslo a rod, rozpozná příd. jména tvrdá, měkká a přivlastňovací ➤ vytvoří správně jmenný tvar přídavného jména ➤ příd. jména přivlastňovací skloňuje podle příslušných vzorů, odliší přídavné jméno od podstatného ➤ vytvoří a správně napíše 2. a 3. stupeň přídavného jména ➤ vyhledá v textu zájmena a zařadí je ke správnému druhu, správně skloňuje a píše tvary zájmena já, ten, náš, on, ona, ono, můj, tvůj, svůj ➤ vyhledá v textu číslovky a určí jejich druh ➤ zvládne skloňování číslovek dva, oba, tři, čtyři ➤ vyhledá v textu slovesa, určí kategorie	◆ druhy slov ◆ podstatná jména - konkrétní a abstraktní; pomnožná, hromadná, látková; vlastní a obecná ◆ skloňování podstatných jmen označujících části těla ◆ přídavná jména, skloňování, stupňování, jmenné tvary ◆ zájmena – jejich druhy, skloňování ◆ číslovky – jejich druhy, skloňování ◆ slovesa – slovesné kategorie	EGS - 3.2 Evropa a svět nás zajímá (skloňování podstatných jmen vlastních osobních a místních)	

Zvuková stránka jazyka

Žák ➤ rozdělí hlásky na samohlásky a souhlásky (měkké, tvrdé, obojetné) ➤ rozpozná znělé a neznělé souhlásky, vysvětlí podobu znělosti ➤ označí hlavní a vedlejší přízvuk rozpozná větu oznamovací, rozkazovací, tázací (doplňovací a zjišťovací) a zvolací	◆ hláskosloví ◆ spisovná výslovnost ◆ slovní přízvuk zvuková stránka věty	OSV - 1.8 komunikace (technika řeči, výraz řeči - přízvuk, melodie)	
---	--	---	--

ročník: 6. literární výchova

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Zase ve škole			
Žák ➤ na konkrétních ukázkách rozliší prózu a poezii, literaturu krásnou a naučnou ➤ rozumí pojmům verš, sloka, rým ➤ orientuje se v přečteném textu ➤ na základě přečteného textu odpovídá na položené otázky	◆ Úvod do literatury – literatura krásná (beletrie) a naučná, próza, poezie; drama, lyrika, epika; verš, rým sloka; přísloví, pranostika ◆ Miloš Kratochvíl ◆ Vojtěch Steklač ◆ Jaroslav Seifert	MDV - 6.1 kritické čtení (všechna témata 6. ročníku)	
Nekonečný vesmír			
Žák ➤ si zopakuje pojem naučná literatura ➤ čte s porozuměním ukázky ➤ srovnává informace získané z textu s dosud nabytými vědomostmi ➤ umí najít v textu básnická (obrazná) pojmenování -metaforu, přirovnání, personifikaci	◆ František Nepil ◆ Zdeněk Svěrák ◆ metafora, personifikace, přirovnání	Z – vesmír, hvězdy a souhvězdí OSV – 1.5 kreativita, 1.8 komunikace (rozhovor)	
Ufo mezi námi?			
Žák ➤ vyhledává důležité informace v textu ➤ rozumí cizím slovům užitým v textech ➤ seznámí se s pojmem UFO - fakta a fikce; filmy ➤ srovná literární ukázkou s filmovým zpracováním	◆ Ufo, nebo jen záblesk letadla? ◆ William Kotzwinkle – E.T.Mimozemšťan ◆ vědecko-fantastická literatura (science-fiction)	OSV - 1.8 komunikace EGS - 3.2 Evropa a svět nás zajímá	

➤ uvede typické znaky sci-fi, seznámí se s jejím průkopníkem i s českými autory tohoto žánru			
Svět před miliony let			
Žák ➤ uceleně reprodukuje přečtený text ➤ vytvoří osnovu tohoto vyprávění ➤ srovná ukázkou z literárního díla s filmovým zpracováním obdobného díla ➤ pracuje s internetem, vyhledává informace	♦ Stvoření světa podle bible ♦ Michael Crichton – Setkání s tyranosaurem ♦ vybraní autoři naučné literatury	Z, Př - vznik Země a života na Zemi OSV - 1.5 kreativita (sestavení osnovy příběhu), 1.8 komunikace (diskuze o knihách a filmech)	
Naši prapředci			
Žák ➤ přečte s porozuměním ukázkou z knih, pracuje se znalostmi z dějepisu (lovci mamutů, doba bronzová) ➤ texty dokáže reprodukovat ➤ na základě ukázek dokáže osvětlit způsob života pravěkých lidí; pracuje s internetem, vyhledává informace	♦ Josef Augusta ♦ Eduard Štorch ♦ román a jeho druhy	D - pravěk OSV - 1.7 mezilidské vztahy ENV - 5.4 vztah člověka a přírody (v knihách uvedených autorů)	
Pohádky má každý rád			
Žák ➤ uvede několik charakteristických rysů pohádky, rozlišuje pohádku lidovou a moderní ➤ znaky pohádky najde v daných textech ➤ uvede nejznámější autory pohádek ➤ pohádku dramatizuje ➤ napíše vlastní pohádku	♦ autoři dle výběru učitele ♦ pohádka lidová, pohádka moderní (autorská)	OSV - 1.5 kreativita (vytvoření pohádky)	
Vánoční, silvestrovské a jiné zimní radovánky			
Žák ➤ přečte s porozuměním ukázkou, opakuje	♦ Iva Procházková ♦ Jan Trefulka	OSV - 1.7 mezilidské vztahy ENV - 5.4 vztah člověka a přírody	

pojmy ➤ zná význam Vánoc, jmenuje vánoční zvyky a lidové pranostiky ➤ práce s internetem - vánoční zvyky v okolních zemích	♦ vánoční zvyky		
A je tu civilizace			
Žák ➤ přečte s porozuměním ukázky z knih, opakuje pojmy z dějepisu ➤ pracuje s informacemi, které vyhledá na internetu	♦ starověké civilizace ♦ Vojtěch Zamarovský	D - starověké civilizace (Mezopotámie, Egypt) OSV - 1.5 kreativita (vytvoření krátké básně), 1.8 komunikace (pravda a lež v komunikaci)	
Máme rádi zvířata			
Žák ➤ přečte s porozuměním ukázky z knih se zvířecím hrdinou ➤ texty dokáže reprodukovat ➤ vyhledá důkazy o vztahu člověka a zvířete, zhodnotí je ➤ rozumí příslovím a lidovým rčením o psech	♦ Karel Čapek ♦ autoři dle výběru učitele	OSV - 1.5 kreativita	
Svět kluků a holek			
Žák ➤ seznámí se s pojmem povídka, pointa ➤ je schopen sestavit osnovu dobrodružného příběhu a charakterizovat hrdiny, popsat vztahy mezi nimi ➤ z vlastní četby doplní další knihy z oblasti dobrodružné literatury ➤ snaží se posoudit, zda je próza J. Foglara didakticky zaměřená	♦ Jaroslav Foglar ♦ Ota Pavel ♦ Vojtěch Stekláč ♦ dobrodružná próza, povídka	OSV - 1.5 kreativita, 1.8 komunikace (pravda a lež v komunikaci)	

Ve starověkém Řecku			
Žák ➤ orientuje se v přečteném textu, vysvětlí pojem epos ➤ vysvětlí, proč vznikají mýty a báje, pojmům rozumí ➤ podrobněji se seznámí s nejdůležitějšími bájemi starého Řecka a dokáže je interpretovat ➤ vysvětlí pojem bajka, zná některé autory bajek	◆ Homér a jeho eposy ◆ Eduard Petiška ◆ Ezop - Bajky ◆ epos, báje (mýtus), mytologie, bajka	D - starověké Řecko, řeční bohové a hrdinové řeckých bájí OSV - 1.5 kreativita MKV - 4.3 lidské vztahy	
Žijí s námi			
Žák ➤ umí vysvětlit pojem národnostní menšina ➤ ví, co znamená rasová nesnášenlivost, zná základní lidská práva ➤ dozví se zajímavosti ze života Židů a Romů	◆ zajímavosti ze života Židů a ze života Romů	ORv - národnostní menšiny, lidská práva, xenofobie D - holocaust OSV - 1.5 kreativita, 1.8 komunikace MKV - 4.2 principy soužití s minoritami, kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ	

Chvilé tajemna a napětí			
Žák ➤ pomocí ukázky vysvětlí rozdíl mezi pověstí a pohádkou, rozlišuje pověsti místní a historické ➤ texty dokáže reprodukovat	◆ Enid Blytonová ◆ Arthur Ransome ◆ Oldřich Sirovátka ◆ pověst	OSV - 1.5 kreativita, 1.8 komunikace	
Ve starověkém Římě			
Žák ➤ se dozví zajímavosti z tohoto období ➤ na základě četby umí vysvětlit pojmy aréna, gladiátor, katakomby, první křesťané ➤ z ukázky vyvodí specifické znaky komiksu	◆ Po stopách Julia Caesara ◆ Ukřižování Ježíše Krista	D - starověký Řím, Iulius Gaius Caesar, Ježíš Kristus a vznik křesťanství OSV - 1.5 kreativita, 1.8 komunikace	
V říši fantazie			
Žák ➤ s porozuměním přečte text a orientuje se v něm ➤ chápe pojem fantasy, rozlišuje mezi pojmy sci-fi a fantasy ➤ uvede knihu žánru fantasy z vlastní četby, hovoří o zhlédnutých filmech ➤ jmenuje hlavní autory žánru fantasy a některá díla ➤ pracuje s doslovným překladem anglického textu	◆ J. K. Rowlingová ◆ Michael Ende ◆ vybraní autoři žánru fantasy	OSV - 1.5 kreativita	
Prázdniny jsou za dveřmi			
Žák ➤ pracuje s textem, procvičuje získané znalosti a dovednosti (vyhledává v textu dle zadání, charakterizuje postavy, rozvíjí příběh, vysvětluje pojmy, sděluje vlastní názor,	◆ ukázky dle výběru učitele	OSV - 1.5 kreativita	

sestavuje osnovu, recituje)			
-----------------------------	--	--	--

ročník: 6. komunikační a slohová výchova

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Popis			
Žák ➤ na základě ukázek vyvodí charakteristické rysy popisu ➤ vyjmenuje různé postupy při popisu ➤ obohacuje svoji slovní zásobu (rozlišuje nespisovné a hovorové výrazy a dokáže je nahradit plně spisovnými, vymýšlí synonyma) ➤ nakreslí plán bytu a popíše ho ➤ dbá na pestrost použitých sloves ➤ dokáže sestavit osnovu pracovního postupu ➤ obohacuje si slovní zásobu (odborná slova)	◆ popis místnosti ◆ popis předmětu ◆ popis pracovního postupu	OSV - 1.2 sebepoznání a sebepojetí (popis osoby), 1.6 poznávání lidí (vzájemné poznávání žáků - popis osoby) MDV - 6.6 tvorba mediálního sdělení (výběr jazykových a výrazových prostředků při tvorbě popisu) OSV - 1.5 kreativita (tvorba všech písemných projevů v průběhu celého 6. ročníku)	
Objednávka, oznámení, zpráva			
Žák ➤ rozliší zprávu a oznámení, uvede charakteristické znaky ➤ vyhledá v tisku zprávu a oznámení a dané znaky konkretizuje, najde příklad hodnocení a výzvy ➤ samostatně napíše zprávu a oznámení (školní	◆ objednávka ◆ zpráva ◆ oznámení	MDV - 6.1 kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (různé typy zpráv v tisku - bulvární, společensky významné), 6.6 tvorba mediálního sdělení (vytvoření vlastní zprávy a oznámení)	

akce, událost v obci apod.) ➤ sestaví objednávku, je schopen vyplnit i internetovou objednávku			
Výpisky, výtah			
Žák ➤ pracuje s odborným textem, vyhledává klíčová slova ➤ zdůvodní, proč se pořizují výpisky a výtah ➤ orientuje se v textu, dokáže vyhledat důležité údaje ➤ napíše výpisky z učebnice či jiného textu ➤ vybere z textu odborné výrazy, jejich význam dokáže pomocí slovníku objasnit	♦ výpisky ♦ výtah	OSV - 1.1 rozvoj schopností poznávání (žáci se učí vyhledávat hlavní myšlenky v textu, orientovat se v textu, psát výpisky a výtah), 1.9 spolupráce a soutěživost (práce ve skupinách při pořizování výtahu z textu)	
Dopis, e-mail			
Žák ➤ uvede rozdíl mezi soukromým a úředním dopisem ➤ vyjmenuje části dopisu, napíše osobní dopis ➤ uvede klady a zápory různých způsobů přenášení zpráv ➤ odešle e-mail	♦ dopis ♦ e-mail	OSV - 1.8 komunikace (komunikace při psaní dopisu a e-mailu) MDV - 6.5 vliv médií na společnost (role internetu v rodině)	

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Tvarosloví			
Žák ➤ vysvětlí podstatu rodu činného a trpného u sloves, rozliší použití zájmena se v trpném rodě a ve zvrtném slovese v činném rodě ➤ dokáže tvořit tvary přičestí trpného ➤ převede věty se slovesem v činném rodě do trpného a naopak ➤ rozliší příslovce místa, času, způsobu, míry a příčiny ➤ vyvodí, jak se příslovce tvoří, píše je pravopisně správně ➤ dokáže příslovce stupňovat	◆ slovesa – slovesný rod ◆ neohebné slovní druhy	OSV - 1.1 rozvoj schopností poznávání (žáci si cvičí dovednost zapamatování), 1.8 komunikace, 1.9 spolupráce a soutěživost (průběžně jsou zařazeny práce ve skupině, dvojicích)	
Skladba			
Žák ➤ vysvětlí podstatu vět jednočlenných a dvojčlenných, nahradí věty jednočlenné dvojčlennými a naopak ➤ vysvětlí, co jsou větné ekvivalenty, rozpozná, který slovní druh je jejich základem ➤ vyhledá ve větě a rozliší přísudek slovesný a jmenný se sponou; vyjmenuje slovesa neplnovýznamová – sponová, fázová, způsobová ➤ uvede, podle kterých znaků pozná v.v. přísudkovou, nahradí jmennou část přísudku	◆ věta jednočlenná a dvojčlenná, větné ekvivalenty ◆ přísudek, vedlejší věta přísudková ◆ podmět, vedlejší věta podmětná ◆ shoda přísudku s podmětem ◆ předmět, vedlejší věta předmětná ◆ příslovečné určení, vedlejší věty příslovečné ◆ přívlastek, vedlejší věta přívlastková ◆ doplněk, vedlejší věta doplňková ◆ větné členy několikanásobné	OSV - 1.1 rozvoj schopností poznávání (žáci si cvičí dovednost zapamatování), 1.8 komunikace, 1.9 spolupráce a soutěživost (průběžně jsou zařazeny práce ve skupině, dvojicích)	

větou vedlejší ➤ vyhledá ve větě podmět a určí, zda je holý, rozvitý nebo několikanásobný ➤ vysvětlí podstatu podmětu všeobecného, rozliší věty s podmětem všeobecným a nevyjádřeným ➤ uvede, podle kterých znaků pozná v.v. podmětnou, nahradí podmětovou část věty větou podmětnou, vyhledá ji v textu (určí její druh) ➤ upevní si učivo z 6.ročníku o shodě přísudku s podmětem ➤ vyhledá ve větě předmět, vymezí jeho charakteristické znaky; uvede, podle kterých znaků pozná v.v. předmětnou, nahradí předmět v.v. předmětnou, vyhledá ji v textu (určí její druh) ➤ rozpozná v textu příslovečná určení, určí jejich druh; nahradí příslovečná určení v. v. příslovečnými, uvede typické spojovací výrazy (u v. přípustkové, příčinné, podmínkové), vyhledá věty příslovečné v textu a určí jejich druh ➤ vyhledá ve větě přívlastek, vymezí jeho charakterist. znaky, rozliší přívlastek shodný a neshodný, nahradí přív. shodný neshodným a naopak, vyvodí rozdíl mezi přív. několikanásobným a postupně rozvíjejícím, taktéž z příkladu vyvodí rozdíl mezi přív. těsným a volným, obé rozliší a píše správně interpunkci ➤ uvede, podle kterých znaků pozná v.v. přívlastkovou, vyhledá ji v textu (určí její druh) ➤ vyhledá ve větě doplněk, vymezí jeho charakteristické znaky, rozliší doplněk od Přjs; uvede, podle kterých znaků pozná v.v.			
---	--	--	--

doplňkovou, vyhledá ji v textu (určí její druh); nahradí v souvětí v.v. doplňkovou větou vedlejší předmětnou ➤ vyhledá v textu několikanasobné větné členy a určí jejich druh, píše správně interpunkci			
Pravopis			
Žák ➤ vysvětlí pravidla psaní velkých písmen u podst. jmen vlastních, doplní v textu velké či malé písmeno ➤ průběžně si procvičuje pravopis (koncovky přídavných a podstatných jmen, shoda přísudku s podmětem, vyjmenovaná slova, předpony s- a z-, souhláskové skupiny)	◆ psaní velkých písmen ve jménech vlastních ◆ pravopis i/í a y/ý ◆ předpony s- a z- ◆ psaní souhláskových skupin	Z – zeměpisné názvy OSV - 1.1 rozvoj schopností poznávání (žáci si cvičí dovednost zapamatování)	
Nauka o slově			
Žák ➤ definuje, co je slovo; vysvětlí význam věcný a mluvnický, uvede příklad ➤ vysvětlí pojem sousloví, vyhledá je v textu; rozpozná význam obrazný, vysvětlí význam některých rčení ➤ vysvětlí rozdíl mezi slovy jednoznačnými a mnoho-značnými, uvede příklad ➤ objasní pojem synonyma, uvede příklad; ke slovům slohově neutrálním dokáže uvést synonyma se slohovým zabarvením (hovorová, knižní, básnická...) ➤ vysvětlí pojem antonyma, uvede příklady ➤ vysvětlí pojem homonyma, uvede příklady ➤ vyhledá v textu odborné názvy, vysvětlí pojem terminologie, uvede příklady terminologických sousloví z fyziky, dějepisu... , rozliší je na přejaté a	◆ slovo, věcný význam slov, sousloví, rčení ◆ slova jednoznačná a mnohoznačná (metafora a metonymie) ◆ synonyma, antonyma, homonyma ◆ odborné názvy ◆ slovní zásoba a způsoby jejího obohacování (odvozování, skládání, zkracování)	F, M, Z, D, Př – práce s termíny a terminologickými souslovími	

domácí ➤ vysvětlí způsoby obohacování slovní zásoby ➤ dokáže určit, jakým způsobem bylo slovo vytvořeno			
---	--	--	--

Poznámka: Průběžně se opakuje a procvičuje pravopis probíraný v předchozích ročnících a provádí se jazykové rozbory.

Žáci tvoří spisovné tvary slov a používají je ve vhodné komunikační situaci.

ročník: 7 literární výchova

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Ve světě fantazie			
Žák	♦ Antoine de Saint-Exupéry	EGS - 3.1. Evropa a svět nás zajímá	

➤ čte plynule a s porozuměním, reprodukuje přečtený text, vlastními slovy interpretuje smysl díla, porovná různá ztvárnění v literárním a filmovém zpracování, vyhledá a uvede informace o autorech ➤ seznámí se s životem a dílem de Saint-Exupéryho a J. R. R. Tolkiena ➤ vyjmenuje charakteristické znaky pohádky, porovná pohádku s pověstí na základě konkrétních přečtených příběhů ➤ vyhledá a uvede znaky charakterizující fantasy	◆ J. R. R. Tolkien ◆ další autoři žánru fantasy ◆ pohádka ◆ fantasy	(lidová slovesnost, texty evropských autorů) MDV - 6.1. kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (porozumění textům, vyhledávání základních orientačních prvků v textu) 6.2. interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení, literární a filmové zpracování)	
Cesty po světaďílech			
Žák ➤ čte plynule a s porozuměním, přečtený text reprodukuje, objeví hlavní myšlenku ➤ vyhledá a uvede znaky charakterizující literaturu faktu ➤ vyhledá a uvede znaky charakterizující cestopis ➤ seznámí se s jazykovými prostředky typickými pro satiru a parodii ➤ vyhledá a uvede znaky charakterizující komiks	◆ autoři cestopisů ◆ známí cestovatelé ◆ cestopis ◆ literatura faktu ◆ satira, parodie, ironie ◆ komiks	MDV - 6.1. kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (porozumění textům, vyhledávání základních orientačních prvků v textu) OSV - 1.1. rozvoj schopností poznávání (žáci cvičí dovednost zapamatování - zeměpisné údaje) EGS - 3.1. Evropa a svět nás zajímá (Marco Polo)	
Máme rádi historii			
Žák ➤ čte plynule a s porozuměním, přečtený text reprodukuje, popíše jazyk literárního díla ➤ vyhledá a uvede informace o významných českých osobnostech (mytologických i historických) ➤ seznámí se s životem a dílem A. Jiráka	◆ Eduard Petiška ◆ Alois Jirásek ◆ nejznámější české pověsti ◆ příběhy z českých dějin ◆ Židovské pověsti ze staré Prahy ◆ renesanční osobnosti	MDV - 6.1. kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (porozumění textům, vyhledávání základních orientačních prvků v textu) MKV - 4.3. etnický původ (projevy rasové nesnášenlivosti - postavení Židů v naší společnosti)	

➤ vyhledá a uvede znaky charakterizující báji a pověst ➤ v textu vyhledá archaismy	◆ báje ◆ pověst	ve středověku) OSV - 1.7., 1.8. - mezilidské vztahy, komunikace (práce ve skupině)	
Dobrodružství nás láká			
Žák ➤ čte plynule a s porozuměním, přečtený text reprodukuje, vlastními slovy interpretuje jeho smysl ➤ seznámí se s životem a dílem J. Londa ➤ zamýšlí se nad otázkou, zda je možné i z prohraného souboje vyjít se ctí, proč se lidé pouštějí i do beznadějných soubojů atd. ➤ uvede znaky dobrodružné literatury ➤ z textu vyvodí, co je motiv	◆ Jack London ◆ Daniel Defoe ◆ J. R. Kipling ◆ další autoři dobrodružné literatury ◆ motiv	MDV - 6.1. kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (porozumění textům, vyhledávání základních orientačních prvků v textu) OSV - 1.7., 1.11. hodnoty, postoje, mezilidské vztahy	
Ze života zvířat			
Žák ➤ plynule a s porozuměním čte, přečtený text reprodukuje, popíše jazyk literárního díla ➤ na základě četby charakterizuje alegorii, bajku	◆ Ezop ◆ prózy popisující svět zvířat ◆ vybraní autoři popisující život zvířat ◆ bajka, alegorie	MDV - 6.1. kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (porozumění textům, vyhledávání základních orientačních prvků v textu),	
Detektivní příběhy, cestování v čase			
Žák ➤ čte plynule a s porozuměním, pracuje s textem ➤ na základě četby charakterizuje vědeckofantastickou literaturu	◆ Karel Čapek ◆ Jaroslav Foglar ◆ Agata Christie ◆ autoři science-fiction ◆ sci-fi	MDV - 6.1. kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (porozumění textům, vyhledávání základních orientačních prvků v textu)	

ročník: 7. komunikační a slohová výchova

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Vypravování			
Žák ➤ dokáže využít prostředky k oživení děje a stupňování napětí (přímá řeč, dějová slovesa, prézens historický, krátké věty atd.) ➤ text rozčlení na odstavce, pracuje s osnovou ➤ rozliší slova neutrální, kladně nebo záporně citově zabarvená ➤ nespisovné výrazy nahradí spisovnými	♦ vypravování	OSV – 1.8. kreativita (tvorba všech písemných i mluvených projevů) MDV - 6.6. tvorba mediálního sdělení (vypravování na určité téma)	
Popis			
Žák ➤ vyhledá v textu básnické obrazy ➤ najde příklady subjektivně zabarveného popisu ➤ vypracuje subjektivně zabarvený popis, použije přirovnání, personifikaci a metafory	♦ subjektivně zabarvený popis - líčení	Vv – popis uměleckého díla - líčení OSV – 1.8. kreativita (tvorba všech písemných i mluvených projevů) MDV - 6.6. tvorba mediálního sdělení (popis na určité téma), 6.1. kritické čtení (sestavování osnovy) ENV – 5.1, 5.2, 5.3, 5.4 ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí (líčení)	
Charakteristika			
Žák ➤ rozliší charakteristiku vnější a vnitřní ➤ pracuje s textem – vyhledá pojmenování různých vlastností, nahradí je synonymy,	♦ charakteristika	OSV – 1.6. poznávání lidí (na základě pozorování charakterizuje žák své spolužáky)	

uvede vlastnosti opačné ➤ uvede výrazy vhodné k vnějšímu popisu ➤ vysvětlí pojem nepřímá charakteristika a uvede příklady ➤ vysvětlí význam různých rčení, přirovnání, přísloví, pořekadel a využije je při popisu		MDV - 6.6. tvorba mediálního sdělení (tvorba charakteristiky), 6.1. kritické čtení (práce s textem)	
Práce s informacemi			
Žák ➤ získá informace z grafů, tabulek, schémat ➤ porovná výtah a výpisky ➤ pracuje s textem; podle osnovy dokáže shrnout obsah úryvku ➤ zpracuje výtah z odborného textu, shrne hlavní myšlenky ➤ rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení ➤ rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích	◆ výtah ◆ pozvánka ◆ úvod do mediální komunikace	ENV – 5.2. základní podmínky života (Lidské aktivity a problémy životního prostředí ,výtah z odborného textu týkajícího se dané problematiky)	

8. ročník: jazyková výchova

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Čeština jako jeden ze slovanských jazyků			
Žák ➤ bezpečně zařadí češtinu do slovanských jazyků ➤ rozliší slovanské jazyky západní, východní a jižní ➤ přečte ukázky textů v jiných slovanských jazycích, pokusí se je přeložit, vyhledá podobné a rozlišné znaky	◆ skupiny jazyků ◆ čeština jako jeden ze slovanských jazyků	Z – práce s mapou (skupiny jazyků, slovanské jazyky, rozvrstvení národního jazyka) D – Velká Morava a její kultura (jazyk, písmo) veškeré učivo – OSV – 1.1 rozvoj schopností poznávání, 1.2 sebepoznání a sebepojetí (úspěšnost v diktátech, kontrolních a čtvrtletních pracích), 1.3 seberegulace a sebeorganizace (rozvržení práce, dobrovolné domácí úkoly), 1.4 psychohygienu (střídání různých forem práce), 1.5 kreativita (schopnost zvolit vhodný postup práce, schopnost opravit svoji chybu) EGS – 3.2 Evropa a svět nás zajímá (čeština jako jeden ze slovanských jazyků) MKV – 4.4 multikulturalita (indoevropské jazyky, ukázky, důkazy příbuznosti)	Olympiáda v ČJ
Skladba			
Žák ➤ uvede charakteristické znaky věty jednočlenné a dvojčlenné, vyvodí, jakými slovními druhy jsou vyjádřeny větné ekvivalenty ➤ upevní si učivo ze 7. ročníku – vytvoří věty s přísudkem slovesným, jmenným se sponou i jmenným beze spony ➤ vytvoří věty, v nichž bude podmět vyjádřen jiným slovním druhem než podstatným jménem ➤ rozpozná větné členy holé, rozvitě a několikanásobné a určí, jakým slovním druhem jsou vyjádřeny ➤ rozliší přívlastek shodný a neshodný, těsný a volný, postupně rozvíjející a několikanásobný ➤ vysvětlí pojem přístavek, najde v textu příklad, napíše	◆ ◆ věta jednočlenná a dvojčlenná, větný ekvivalent ◆ zápor ◆ základní větné členy ◆ rozvíjející větné členy ◆ přívlastek shodný a neshodný, těsný a volný, postupně rozvíjející a několikanásobný	VDO – 2.1 občan, občanská společnost a stát (tato tematika je využita v textech všestranných jazykových rozborů) EGS – 3.2 Evropa a svět nás zajímá (tato tematika je využita v textech všestranných jazykových rozborů)	

➤ správně interpunkci, vymyslí do vět vhodné přístavky ➤ rozpozná několikanásobný větný člen, vyjmenuje významový poměr mezi jednotlivými členy, správně doplní interpunkci ➤ graficky znázorní stavbu věty jednoduché ➤ zopakuje si učivo 7. ročníku – vysvětlí, jak pozná v souvětí vedlejší větu, vyjmenuje druhy vedlejších vět ➤ vysvětlí pojem souvětí souřadné, vyjmenuje významové poměry mezi větami hlavními, vyjmenuje nejčastější spojovací výrazy ➤ do souvětí doplní správně čárky a odůvodní je ➤ souvětí znázorní graficky ➤ vysvětlí, kdy jsou souřadně spojené věty vedlejší, znázorní graficky, doplní správně interpunkci, určí u souřadně spojených vedlejších vět významový poměr	◆ větné členy v přístavkovém vztahu ◆ významový poměr mezi složkami v několikanásobném větném členu ◆ grafické znázornění stavby věty jednoduché ◆ souvětí podřadné, druhy vedlejších vět, souřadně spojené věty vedlejší ◆ souvětí souřadné, významový poměr mezi větami hlavními ◆ grafická znázornění podřadných a souřadných souvětí ◆ psaní čárek v souvětí		
Tvarosloví			
Žák ➤ v textu vyhledá obecná jména přejatá a vyvodí, jak se budou skloňovat, náležité tvary si ověří v Pravidlech českého pravopisu ➤ uvede příklady slov, která se neskloňují ➤ vysvětlí pojem slovesný vid, rozliší slovesa dokonavá a nedokonavá, dokáže vytvořit vidové dvojice	◆ nepravidelnosti ve skloňování podstatných jmen ◆ skloňování obecných jmen přejatých ◆ skloňování jmen latinského a řeckého původu ◆ přídavná jména přivlastňovací pro označení rodin ◆ skloňování zájmena jenž, týž, tentýž ◆ opakování a procvičování zájmen a číslovek ◆ slovesný vid, slovesa dokonavá a nedokonavá, vidové dvojice ◆ slovesa být, jíst, vědět	EGS – 3.1 jsme Evropané (skloňování cizích jmen vlastních, seznámení s různými světovými osobnostmi)	

Poznámka: Průběžně se opakuje a procvičuje pravopis probíraný v předchozích ročnících a provádí se jazykové rozbory.

8. ročník: literární výchova

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Literární památky starověku a středověku			
Žák ➤ zopakuje si a upevní vědomosti ze 6. ročníku ➤ vypráví o bibli, jak vznikla, ze kterých částí se skládá, kdy, kým a jakým jazykem byla napsána ➤ vyjmenuje nejznámější biblické postavy, povypráví některý biblický příběh ➤ uvede autory a díla, která řadíme do starověkého písemnictví ➤ dokáže vysvětlit pojmy spojené s dramatem ➤ charakterizuje středověkou literaturu na našem území ➤ v ukázkách starší české literatury vyhledá jazykové odlišnosti ➤ uvede základní údaje o Kosmově a Dalimilově kronice ➤ má přehled o nejdůležitějších literárních dílech daného období, povypráví o osobnosti Jana Husa	Starověké písemnictví ◆ Ezop, Epos o Gilgamešovi ◆ I. Olbracht ◆ E. Petiška ◆ další autoři dle výběru vyučujícího ◆ Bible a biblické příběhy Středověká literatura ◆ nejstarší duchovní písně – Hospodine, pomiluj ny! a Svatý Václave ◆ kronika Kosmova a Dalimilova ◆ starší česká lyrika, doba Karla IV. ◆ doba husitská ◆ lidová slovesnost	D – starověká Mezopotámie, Egypt, Řecko, Řím, Palestina a judaismus; počátky křesťanství u nás, kultura raného a vrcholného středověku, doba husitská Hv – písně Hospodine, pomiluj ny!, Svatý Václave, OSV - 1.1 rozvoj schopností poznávání, 1.2 sebezpoznání a sebepojetí (úspěšnost ve čtení a porozumění čtenému textu, paměťové zvládnutí daného textu), MKV - 4.1 kulturní difference – bible, starověké písemnictví	
Od renesance ke klasicismu			
Žák ➤ charakterizuje literaturu humanistickou u nás i ve světě ➤ používá termíny renesance a humanismus ➤ má přehled o základních dílech a nejdůležitějších osobnostech daného období ➤ charakterizuje barokní a klasicistní kulturu, uvede hlavní představitele ➤ dokáže říct stručná životopisná fakta ze života J. A. Komenského	Renesance ◆ G. Boccaccio ◆ W. Shakespeare ◆ M. de Cervantes a další autoři dle výběru vyučujícího ◆ sonet, epitaf, satira, novela, parodie Baroko ◆ J. A. Komenský Klasicismus ◆ Molière	1.5 kreativita (schopnost opravit svoji chybu, dle pokynů učitele vytvořit literární text), 1.7 mezilidské vztahy (objevovat a rozebírat mezilidské vztahy v textu), 1.8 komunikace (vyjádřit vlastní názor na literární dílo), 1.10 řešení problémů a rozhodovací dovednosti (na příkladech z literárních děl ukázat složitost rozhodování a řešení problémů), 1.11 hodnoty, postoje, praktická etika (na příkladech z liter. děl ukázat hodnoty a postoje, snažit se posoudit klady a zápory) EGS – 3.2 Evropa a svět nás zajímá - hlavní představitelé renesanční a klasicistní literatury v Evropě, 3.1 jsme Evropané – odchod Komenského do exilu VDO – 2.4 formy participace občanů v politickém životě (postoje Jana Husa, J. A. Komenského)	

Z literatury 19. století

Žák ➤ vymezí časově období národního obrození v českých zemích a charakterizuje je ➤ vyjmenuje nejznámější představitele, jejich myšlenky a díla ➤ charakterizuje romantismus a uvede významné představitele ve světové literatuře ➤ na ukázkách z poezie dokáže rozlišit lyriku a epiku, verš a strofu, určí rým a rýmové schéma ➤ v ukázce Máchova Máje vyhledá jazykové prostředky a naučí se úryvek zpaměti ➤ uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ➤ rozlišuje pojmy román, povídka, novela ➤ charakterizuje realismus a kritický realismus, uvede hlavní představitele a jejich díla ➤ formuluje své názory na jednotlivá literární díla, rozpozná základní rysy individuálního stylu autora ➤ zhlédne některé filmové adaptace literárních děl (např. Erbenovu Kytici, Němcové Babičku či Divou Báru, Hugova Zvoníka od Matky boží či Bídíky, Dickensova Olivera Twista apod.) a porovná s literární předlohou	Literatura v době národního obrození ◆ J. Dobrovský, J. Jungmann ◆ B. Němcová, K. J. Erben a další autoři dle výběru vyučujícího Romantismus ◆ S. Puškin, V. Hugo a další autoři světové literatury dle výběru vyučujícího ◆ K. H. Máchy ◆ romantismus, poezie, verš, zvukosled, zvukomalba, personifikace, anafora, eufemismus, oxymoron Realismus ◆ K. H. Borovský ◆ Ch. Dickens ◆ O. Wilde a další autoři světové literatury dle výběru vyučujícího ◆ realismus, kritický realismus, román, epigram, satira, ironie ◆ J. Neruda	VDO – 2.4 formy participace občanů v politickém životě (J. Dobrovského x J. Jungmanna, B. Němcové) D – romantismus, realismus, kultura 2. poloviny 19. století VDO – 2.4 formy participace občanů v politickém životě (postoje K. H. Borovského - epigramy) EGS – 3.2 Evropa a svět nás zajímá – srovnání českého a evropského romantismu, hlavní představitelé MDV – 6.1 kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – filmové adaptace literárních děl a jejich případné srovnání s literární předlohou	
--	---	---	--

8. ročník: komunikační a slohová výchova

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Charakteristika literárních postav			
Žák ➤ v textu vyhledá jazykové prostředky charakteristiky ➤ vnější a vnitřní ➤ rozliší charakteristiku přímou a nepřímou ➤ dokáže doplnit přirovnání, rčení do určitého textu ➤ dokáže odstranit kompoziční nedostatky ➤ vybere z krásné literatury charakteristiku postavy	♦ charakteristika vnější a vnitřní ♦ charakteristika přímá a nepřímá	veškeré učivo – OSV – 1.1 rozvoj schopností poznávání, 1.2 sebepoznání a sebepojetí (mluvní cvičení, úspěšnost se stylizací základních myšlenek, schopnost oprav špatné stylizace), 1.3 seberegulace a sebeorganizace (rozvržení práce, dobrovolné domácí úkoly), 1.4 psychohygiena (střídání různých forem práce), 1.5 kreativita (schopnost zvolit vhodný postup práce, schopnost opravit svoji chybu), 1.6 mezilidské vztahy (charakteristika literárních postav)	
Výklad			
Žák ➤ vysvětlí, co je výklad, a uvede, kde se používá ➤ z textu vybere odborné výrazy domácího i cizího ➤ původu (jednoslovné, sousloví) ➤ dokáže odstranit kompoziční nedostatky ➤ pracuje se slovníkem cizích slov, vyhledá slova, kterým nerozumí, popř. nahradí slovy domácími ➤ vypracuje výklad, uvede knihy a časopisy, ze kterých čerpal	♦ výklad	Př, D, Z, F, Ch - využití učiva k výkladu MDV – 6.1 kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (práce s odbornou literaturou, novinami, časopisy)	
Výtah			
Žák ➤ z daného textu vypíše důležitá fakta ➤ vysvětlí pojem citát a uvede smysl jeho využití, ví, jak se citace zapisuje ➤ slova, kterým nerozumí, najde ve Slovníku cizích slov ➤ zpracuje výtah z určeného textu	♦ výtah	Př, D, Z, F, Ch - využití učiva k výtahu MDV – 6.1 kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (práce s odbornou literaturou, novinami, časopisy)	

Úvaha			
Žák ➤ v textu vyhledá typické znaky pro úvahu ➤ porovná úvahu s výkladem ➤ dokáže vytvořit otázky k danému problému ➤ aktivně se zúčastní diskuse nad daným problémem ➤ v textu upraví nevhodná vyjádření, nahradí vhodnějšími výrazy, odstraní opakování sloves ➤ uvede příklady, jak začít úvahu ➤ napíše úvahu na libovolné téma	♦ úvaha	OSV – 1.8 komunikace, 1.7 mezilidské vztahy (obhajoba vlastního názoru, zapojení se do diskuse, schopnost argumentovat)	
Líčení			
Žák ➤ využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	♦ líčení	OSV – 1.1 rozvoj schopností poznávání, 1.2 sebezpoznání a sebepojetí (mluvní cvičení, úspěšnost se stylizací základních myšlenek) 1.3 seberegulace a sebeorganizace (rozvržení práce) 1.4 psychohygiena (střídání různých forem práce), 1.5 kreativita (schopnost zvolit vhodný postup práce, schopnost opravit svoji chybu)	
Média a mediální komunikace			
➤ rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení ➤ rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích	♦ mediální komunikace	MDV – 6.2 interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (zpravodajství, média v každodenním životě), 6.4 vnímání autora mediálních sdělení (subjektivita každého sdělení) 6.6. tvorba mediálního sdělení (kritické vnímání obsahu mediálního sdělení, vlastní tvorba – titulek, obsah; uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení)	
Některé důležité písemnosti			
Žák ➤ rozliší souvislý a strukturovaný životopis ➤ napíše svůj vlastní životopis ➤ vyhledá v textu podstatné části, najde zdůvodnění ➤ uvede, proč a jak se úřední dopis píše	♦ životopis ♦ úřední dopis	MDV – 6.3, 6.6 stavba mediálního sdělení, tvorba mediálního sdělení MDV – 6.4. tvorba mediálního sdělení	

9. ročník: jazyková výchova

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Vývoj českého jazyka			
Žák ➤ upevní si vědomosti z 8. ročníku ➤ vyjmenuje slovanské jazyky a uvede, které používají azbuku a latinku ➤ vyhledá shodné a odlišné prvky v daném textu ➤ popíše, kdy a jak vznikl český jazyk a jak se vyvíjel ➤ na ukázkách vyhledá důkazy vývoje ➤ vysvětlí pojmy: archaismy, historismy a neologismy ➤ rozliší jazyk spisovný a jazyk nespisovný, pozná obecnou češtinu a některá nářečí	• rozdělení evropských jazyků • vývoj českého jazyka • útvary českého jazyka	MKV - 4.3 etnický původ (poskytuje znalosti o různých etnických skupinách v Evropě) EGS - 3.1 Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě) veškeré učivo – OSV – 1.1 rozvoj schopností poznávání, 1.2 sebepoznání a sebepojetí (úspěšnost v diktátech, kontrolních a čtvrtletních pracích), 1.3 seberegulace a sebeorganizace (rozvržení práce, dobrovolné domácí úkoly), 1.4 psychohygienu (střídání různých forem práce), 1.5 kreativita (schopnost zvolit vhodný postup práce, schopnost opravit svoji chybu)	
Zvuková stránka jazyka			
Žák ➤ rozpozná souhlásky znělé a neznělé ➤ vysvětlí podobu znělosti ➤ ve slovech určí hlavní a vedlejší přízvuk ➤ znázorní větnou melodii u vět oznamovacích, rozkazovacích, tázacích	• hláskosloví • spisovná výslovnost • slovní přízvuk		
Nauka o slově			
Žák ➤ rozpozná kořen slova, předponu, příponu a koncovku ➤ vysvětlí pojmy slovo tvorný základ a základové slovo ➤ odliší zkratková slova a zkratky, vytvoří slova složená ➤ ve SSČ vyhledá nejznámější zkratky a vysvětlí je ➤ upevní si pravopisné vědomosti související s tvořením	• stavba slova a tvoření slov • slovo tvorný rozbor • pravopis související se stavbou slova a s tvořením slov		

slov	psaní souhláskových skupin, skupiny bě-bje, vě-vje, pě, mě-mně		
Význam slova			
Žák - Vysvětlí pojmy: slovo nadřazené, podřazené a slova souřadná - rozpozná slova jednoznačná - vyhledá synonyma, antonyma a vysvětlí rozdíly - pozná sousloví, rozliší metaforu a metonymii - v textu slova neutrální a citově zabarvená	- slova nadřazení, podřazená, souřadná - slova jednoznačná a mnohoznačná - sousloví a rčení - synonyma, antonyma, homonyma - slova neutrální a citově zabarvená		
Tvarosloví			
Žák - pozná deset slovních druhů - u podstatných jmen určí mluvnické kategorie, rozliší podstatná jména konkrétní a abstraktní, hromadná, pomnožná a látková - píše správně velká a malá písmena - určí druh přídavného jména a mluvnické kategorie, správně stupňuje - rozliší druhy zájmen a číslovek - kde je to možné, určí pád, číslo, rod - správně skloňuje zájmena i číslovky - skloňuje obecná jména přejatá, tvoří správné tvary a ověřuje je v Pravidlech českého pravopisu - shromáždí cizí jména osob, zemí a měst, která se skloňují podle vzorů jako jména domácích - správně skloňuje cizí vlastní jména, správnost ověřuje v Pravidlech českého pravopisu - seznámí se se slovesnými třídami a jejich vzory - pozná sloveso v činném a trpném rodě - rozpozná opisný tvar trpný a vyjádření zvrtnou podobou slovesa - převeďte slovesné tvary z rodu činného do trpného a naopak - určí vid, tvoří vidové dvojice - správně napíše koncovky u sloves v minulém čase - rozpozná v textu přechodníky	- slovní druhy - podstatná jména – konkrétní a abstraktní, hromadná, pomnožná, látková - skloňování přejatých obecných jmen, cizích vlastních jmen, zeměpisná jména - psaní velkých písmen ve vlastních jménech a názvech - přídavná jména, zájmena, číslovky - procvičování - slovesa a jejich tvary, slovesný rod a vid - slovesné třídy a vzory - přechodníky - pravopis koncovek jmen a sloves - neohebné slovní druhy	EGS 3.2 Evropa a svět nás zajímá (jména přejatá, cizí vlastní jména)	

➤ rozliší přechodník minulý a přítomný			
➤ upevní si učivo o neohebných slovních druzích			
Skladba			
Žák ➤ charakterizuje větu jednoduchou ➤ vysvětlí pojem souřadnosti a podřadnosti ➤ vyjmenuje, čím může být vyjádřen přísudek ➤ pozná slovesa sponová, fázová a modální ➤ rozliší druhy přísudku a podmětu, vyhledá je v textu ➤ upevní si učivo o rozvíjejících větných členech ➤ vyhledá je v textu a blíže určí ➤ graficky zobrazí stavbu věty ➤ rozpozná větné členy holé, rozvité a několikanásobné ➤ objasní pravidlo shody přísudku s několikanásobným podmětem, doplní správné koncovky ➤ vyhledá ve větě přístavek, dokáže jej do věty doplnit ➤ upevní si učivo o větách jednočlenných a dvojčlenných a větných ekvivalentech ➤ odliší od sebe samostatný větný člen a osamostatněný větný člen ➤ pozná ve větě elipsu (výpustku) a vsuvku, chápe rozdíl mezi vsuvkou a vedlejší větou ➤ správně píše čárku ve větě jednoduché ➤ rozliší větu jednoduchou a souvětí ➤ určí počet vět v souvětí, doplní čárky ➤ odliší od sebe souvětí podřadné a souřadné, určí druhy vedlejších vět ➤ dokáže spojit věty v souvětí podle zadaných podmínek ➤ nahradí větný člen vedlejší větou a naopak ➤ u souřadného souvětí určí významový poměr ➤ graficky znázorní složité souvětí souřadné a podřadné	- věta jednoduchá - základní větné členy - rozvíjející větné členy - výrazy, které nejsou větnými členy - větné členy holé, rozvité, souřadně spojené - shoda přísudku s několikanásobným podmětem - vztah přístavkový - věta dvojčlenná, jednočlenná, větný ekvivalent - samostatný větný člen, vsuvka, elipsa - čárka ve větě jednoduché - souvětí podřadné - souvětí souřadné - tvoření vět		
Žák ➤ vyjmenuje činitele, kteří ovlivňují pořádek v české větě ➤ opraví pořádek slov v zadaných větách	hlavní zásady českého slovosledu	MDV - 6.3 stavba mediálních sdělení (žák uplatní zásady správného slovosledu ve sdělení)	

Poznámka: Průběžně se opakuje a procvičuje pravopis probíraný v předchozích ročnících a provádí se jazykové rozborů.

Žáci tvoří spisovné tvary slov a vhodně je používají.

9. ročník: literární výchova

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Literatura v době mezi válkami			
Žák ➤ se seznámí s nejznámějšími představiteli ➤ přečte si ukázky z jejich tvorby a pracuje s textem ➤ charakterizuje postavy, dobu, prostředí, vztahy mezi lidmi ➤ porovná život a dílo J. Haška a K. Čapka ➤ vyhledá informace o válečné literatuře, připomene si filmové zpracování díla o Švejkovi ➤ posoudí využití zákonů detektivního žánru v Čapkově povídce ➤ seznámí se s pojmem Ztracená generace ➤ rozumí literárním pojmům	◆ Jaroslav Hašek ◆ Karel Čapek ◆ případně Ivan Olbracht, Vladislav Vančura... ◆ světoví autoři dle výběru vyučujícího ◆ nadsázka, ironie, satira, situační a slovní humor ◆ utopický román, povídka, novela ◆ román, autobiografický příběh	OSV – 1.1 rozvoj schopností poznávání (úspěšnost ve čtení a porozumění čtenému textu) VDO – 2.1 občan, občanská společnost a stát – občan jako odpovědný člen společnosti v dílech spisovatelů 20. století	
Poezie			
Žák ➤ uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ➤ vyhledá básnické prostředky ➤ vyvodí témata básní, motivy ➤ vyhledává příklady personifikace, metafor, přirovnání ➤ připomene díla a autory, u kterých jsme se setkali s baladami ➤ hledá shody a rozdíly mezi básněmi ➤ zopakuje si a vysvětlí literární pojmy ➤ přemýšlí o úloze nespisovných a hovorových tvarů v ukázkách	◆ Jiří Wolker ◆ Jaroslav Seifert ◆ další autoři dle výběru vyučujícího ◆ metafora, personifikace, epitař, kontrast, anafora, epifora ◆ poetismus, surrealismus, sociální balada	MKV – 4.5 princip sociálního smíru a solidarity (odlišnosti lidí, ale jejich vzájemná rovnost - Wolker)	

➤ vyhledá obrazná pojmenování			
Literatura za 2. světové války			
Žák ➤ uvede nejznámější představitele a jejich díla ➤ přiřadí literární text k příslušnému žánru ➤ propojuje ukázky s učivem dějepisu (2. světová válka) ➤ připomene si literární útvar - deník ➤ formuluje vlastní názory k četbě ➤ charakterizuje literární postavy	◆ Karel Poláček ◆ Eduard Bass ◆ další autoři dle výběru vyučujícího ◆ světoví autoři dle výběru vyučujícího ◆ Deník Anny Frankové	OSV – 1.7 mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy, pohled na svět očima druhého, respektování, pomoc, podpora) D – 2. světová válka, nacismus, holocaust MKV - 4.3 etnický původ (rasová problematika)	
Literatura 2. poloviny 20. století			
Žák ➤ pracuje s ukázkami ➤ shrne shody mezi životem a dílem B. Hrabala a J. Haška ➤ se seznámí blíže s životem a dílem Michala Viewegha ➤ zhlédne filmové zpracování některého z děl B. Hrabala, M. Viewegha, popř. ukázku z Pelíšků P. Jarchovského ➤ seznámí se s hnutím „beatníků“, s pojmy hippies ➤ přemýšlí o úloze nespisovných a hovorových tvarů v ukázkách ➤ v textu najde prvky typické pro magický realismus ➤ pracuje s pojmy magie, mystika, mystifikace ➤ shrne a upevní vědomosti o filmu a adaptaci liter. děl	◆ Ota Pavel ◆ Bohumil Hrabal ◆ Michal Viewegh ◆ další autoři dle výběru vyučujícího ◆ George Orwell ◆ Robert Fulghum ◆ světoví autoři dle výběru vyučujícího ◆ představitelé magického realismu	VDO – 2.1 občan, občanská společnost a stát – občan jako odpovědný člen společnosti v dílech spisovatelů 20. století	
Legendy českého divadla 20. století			
Žák ➤ zopakuje si a doplní vysvětlení pojmů týkajících se divadla (prolog, epilog, jednání, scény, výstupy, dramaturg, režisér) ➤ rozpozná dramatické žánry ➤ doplní si informace o J. Voskovicovi a J. Werichovi ➤ vysvětlí pojem „osvobozené divadlo“ ➤ seznámí se se slavnými písněmi V+W ➤ zjišťuje informace o autorech divadelních her ➤ formuluje vlastní názory k divadelnímu, televiznímu	◆ Osvobozené divadlo ◆ Semafor (divadla malých forem) ◆ Divadlo Jára Cimrmana ◆ divadlo, dramatické žánry	Hv - písničky Osvobozeného divadla a Semaforu MDV - 6.1 vnímání mediálních sdělení (žák vyjádří názor na filmové zpracování literární předlohy)	

či filmovému představení			
Literatura 21. století			
Žák ➤ interpretuje vlastními slovy přečtený text ➤ charakterizuje uvedené literární postavy	♦ Kateřina Tučková ♦ Dan Brown ♦ další autoři dle výběru vyučujícího		

9. ročník: komunikační a slohová výchova

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Slohové útvary; slohotvorní činitelé			
Žák ➤ uvede, na čem závisí volba jazykových prostředků ➤ vyjmenuje různé stylové vrstvy a uvede jejich charakteristické znaky ➤ srovnává nepřipravené mluvené projevy a připravené psané texty ➤ rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení ➤ dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci ➤ v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních i nonverbálních prostředků řeči ➤ uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování ➤ vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu ➤ odlišuje fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí dostupných informačních zdrojů	♦ mluvené a psané projevy ♦ oficiálnost projevu a formální vyjadřování ♦ sloh a funkce textů ♦ vypravování ♦ úvaha ♦ proslov	OSV – 1.8 komunikace (dialog) MDV – 6.5 fungování a vliv médií ve společnosti (role médií v každodenním životě) MDV – 6.6 tvorba mediálního sdělení (uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení)	

Funkční styly			
Žák ➤ charakterizuje jednotlivé funkční styly ➤ zařadí jednotlivé slohové útvary k funkčním stylům ➤ podle předlohy sestaví interview s osobností ➤ pokusí se okomentovat nějakou událost ze třídy ➤ v novinách vyhledá jednotlivé publicistické útvary ➤ rozpozná klamné argumenty a manipulativní komunikaci v masmédiích	◆ prostěsdělovací ◆ administrativní ◆ odborný ◆ publicistický ◆ umělecký	MDV – 6.1 kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, role médií), 6.6 tvorba mediálního sdělení (hra na komentátory) OSV – 1.7 mezilidské vztahy (vztahy a naše třída) Lv – fejetony – Jan Neruda	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Předmět: Anglický jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah:

Výuka anglického jazyka:

- poskytuje žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem atd.
- vede k pochopení důležitosti komunikovat anglicky pro další studium i život
- vede k řešení jednoduchých situací v cizojazyčném prostředí
- klade důraz na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části vzdělávacího předmětu.

Časové vymezení:

- v 6. ročníku - 3 hodiny
- v 7. ročníku - 3 hodiny
- v 8. ročníku - 3 hodiny
- v 9. ročníku - 3 hodiny

Organizační vymezení:

Výuka probíhá v kmenové třídě.

Mezipředmětové vztahy

Předmět angličtina je spjat s předmětem český jazyk (slova převzatá z jiných jazyků, gramatika); zeměpis (anglicky mluvící země); informatiky (práce s PC, výukové programy); rodinná a občanská výchova (záliby, koníčky, organizace a využití volného času); dějepis (historické reálie anglicky mluvících zemí), hudební výchova (poslech a překlad textů písní).

Průřezová témata

Z tematického okruhu Osobnostní rozvoj část „Rozvoj schopnosti poznávání“ (dovednosti pro učení a studium), z tematického okruhu Sociální rozvoj části „Komunikace“ a „kooperace a kompetice“, z tematického okruhu Morální rozvoj část „Hodnoty, postoje, praktická etika“ (schopnost vyjádřit vlastní postoj). Z tematického okruhu Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, lidová slovesnost a zvyky, tradice národů Evropy).

Tematické okruhy Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality a Tvorba mediálního sdělení.

Tematický okruh Multikulturalita (specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, naslouchání druhým, komunikace s příslušníky jiných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k osvojování slovní zásoby
- učí žáky získávat znalosti v každodenním životě a z různých zdrojů (knihy, časopisy, internet atd.)
- učí žáky zvládat a používat gramatická pravidla
- motivuje žáky ke zvládání obtížných situací

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- pomáhá žákům při řešení úkolů
- vede žáky k používání gramatických pravidel
- navozuje situace, které žák musí řešit formou hry
- nabízí žákům příležitost k porozumění textu bez znalosti všech slovíček a všech gramatických pravidel
- učí žáky adekvátně reagovat v různých situacích
- vede žáky k přesnému pojmenování jevu, stanovení postupu, řešení problému

Kompetence komunikativní

Učitel:

- učí žáky vyjádřit myšlenku, názor
- vede žáky k praktickému využití znalostí v komunikaci
- motivuje žáky k rozšiřování slovní zásoby (sledování filmů, poslech písní apod.)
- učí žáky řešit úkoly z reálných situací

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky k respektování jiného názoru
- učí žáky obhájit si svůj názor, přesně a přesvědčivě jej prezentovat
- zadává úkoly, které musí žáci řešit v týmu
- umožňuje žákům poznat zvyky a vztahy v jiných zemích
- seznamuje žáky s různými kulturami

Kompetence občanské

Učitel:

- klade důraz na dodržování pravidel slušného chování
- učí žáky taktnímu vyjadřování nesouhlasu
- podněcuje žáky k poznávání jiných životních stylů a jejich respektování
- vede žáky k přijímání "jinakosti"
- vyžaduje zodpovědné plnění úkolů

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k používání učebnice, orientaci v relevantním zdroji
- učí žáky vytvářet si pracovní návyky, které vedou k efektivnímu učení
- zadává úkoly, které vyžadují využití cizího jazyka
- nabízí žákům možnost prezentovat výsledky své práce, popř. práce týmu

Kompetence digitální

Učitel:

- k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při činnostech s digitalizovanými zdroji, prameny a programy;
- klade důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků a na jejich odpovědné chování a jednání v digitálním světě
- vede žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi
- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

ročník: 6.

očekávané výstupy	Učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Žák ➤ uvádí informace o sobě jednoduchými větami – mluví o své rodině, domově, škole, přátelích, zálibách ➤ popíše svůj běžný den ➤ vyjmenuje různé typy domácích prací ➤ popíše svoji školu, školní předměty	▪ přítomný čas prostý ▪ přítomný čas průběhový ▪ kombinace přítomného času ▪ there is/there are ▪ to like Tematické okruhy – domov, rodina, záliby, škola, denní rutina	• občanská a rodinná výchova • přírodověda	
Žák ➤ pojmenuje domestikovaná i divoká zvířata ➤ popíše, co se děje – obvykle, často, nikdy ➤ vyjádří povinnost	▪ need/need to ▪ příslovce ▪ spojky and, but, because ▪ předmětové tvary osobních zájmen Tematické okruhy - sporty, životní styl	• přírodopis	
Žák ➤ jednoduše popíše druhy ovoce a zeleninu ➤ pojmenuje různé druhy potravin a nápojů ➤ používá slovní zásobu vztahující se k jídlu ➤ pojmenuje problémy, se kterými se může člověk setkat v rámci zdravého životního stylu	▪ a few/a little/a lot of ▪ how much/how many ▪ some/any Tematické okruhy – jídlo, zdravý životní styl, recept	• dějepis	

➤ mluví o tom, jestli zdravě jí nebo ne			
Žák ➤ pojmenuje různé druhy divokých a domácích zvířat ➤ popíše zvířata, využije stupňování přídavných jmen ➤ hovoří o tom, jaké zvíře chová doma	▪ stupňování přídavných jmen ▪ 2. stupeň ▪ 3. stupeň Tematické okruhy - zvířata, zvířecí rekordy	• občanská a rodinná výchova • zeměpis	
Žák ➤ pojmenuje místa ve městě ➤ mluví o New Yorku, pojmenuje významné budovy ➤ jednoduše popíše, jak se slaví Velikonoce u nás i ve světě	▪ minulý čas prostý – sloveso být ▪ minulý čas prostý – pravidelná slovesa – kladné věty ▪ minulý čas prostý – nepravidelná slovesa Tematické okruhy – prázdniny, svátky		
Žák ➤ popíše svůj oblíbený film ➤ pojmenuje různé druhy filmů ➤ napíše, o čem film je – recenze	▪ minulý čas – záporné věty ▪ minulý čas – otázky Tematické okruhy- filmy		

ročník: 7.

očekávané výstupy	Učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
➤			
Žák ➤ umí používat slovesa v minulém čase ➤ zná rozdíl mezi pravidelnými a nepravidelnými slovesy ➤ zná tvary nepravidelných sloves ➤ dokáže mluvit o jídle ➤ hovoří o typických jídlech v ČR a Velké Británii ➤ umí popsat památky ve známých městech (Český Krumlov) ➤ mluví o populárních sportech v ČR, Velká Británii a USA ➤ má znalost tázacích slov (kdo, co, kde, atd.) ➤ dokáže mluvit o tom, co se přihodilo	▪ minulý čas – kladné a záporné věty ▪ otázky a krátké odpovědi ▪ nepravidelná slovesa ▪ minulý čas – sloveso být ▪ jídlo ▪ tázací slova (who, what, where, atd.) Tématické okruhy: sporty, jídlo	• zeměpis OSV 1.9,. – kooperace a kompetice, MDV 6.4. – tvorba sdělení EGS 3.2, 3.3. – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět MKV 4.2. – mezilidské vztahy VDO 2.1,2.2. – občan, společnost, stát, Občanská společnost a škola ENV 5.2. – základní podmínky života	
Žák ➤ umí používat minulý průběhový čas ➤ vyjádří, kdo co má ➤ stručně popíše oslavu Vánoc v anglicky mluvících zemích ➤ má povědomí o klasických anglických koledách a vánočních písních ➤ je schopen popsat osobu – jak její vzhled, tak charakterové vlastnosti	▪ minulý průběhový čas ▪ přídavná jména a jejich pozice ve větě ▪ popis charakterních vlastností osoby ▪ porovnání minulých časů – prostého a průběhového Tématické okruhy: literatura, části	• přírodověda • občanská a rodinná výchova • hudební výchova	

➤ dokáže mluvit o své oblíbené filmové nebo literární postavě	těla, Harry Potter		
Žák ➤ umí vyjádřit návrhy ➤ používá správné vazby pro pozvání na oslavu ➤ umí slovní zásobu spojenou s různými druhy oslav ➤ umí použít přítomný průběhový čas k vyjádření plánů v blízké budoucnosti ➤ zná nejznámější svátky v anglicky mluvících zemích ➤ umí správně přečíst datum ➤ umí popsat české svátky ➤ charakterizuje jednotlivé oslavy a svátky	▪ Let's, What about? How about? Why don't we..? ▪ přítomný průběhový čas pro vyjádření plánů v blízké budoucnosti ▪ návrhy ▪ datum Tematické okruhy: oslavy, narozeniny, americké svátky, naše tradice, tradice ve Velké Británii	• občanská a rodinná výchova • hudební výchova	
Žák ➤ vyjadřuje budoucnost pomocí vazby BE GOING TO ➤ zná rozdíly mezi vyjadřováním budoucnosti (be going to a přítomný průběhový čas) ➤ používá věty se slovy should a shouldn't ➤ dokáže vyjádřit doporučení, formuluje radu ➤ umí říci světové strany, umí popsat mapu ➤ hovoří o krajině a jejích částech ➤ popíše věci, které jsou potřeba na dovolenou ➤ hovoří o Louisianě (Pelican State), další fakta hledá na internetu	▪ should, shouldn't ▪ vazba BE GOING TO ▪ popis mapy Tematické okruhy: Louisiana, příroda, prázdniny, Praha	• občanská a rodinná výchova • Zeměpis OSV 1.9.,1.11. - smysl pro „fair play“	
Žák ➤ vyjadřuje budoucnost pomocí WILL ➤ zná rozdíly mezi vyjadřováním budoucnosti (be going to, will a přítomný průběhový čas)	▪ věty – budoucí čas s pomocným WILL ▪ věty s would like to a wouldn't like to	• zeměpis	

➤ umí používat věty s vazbou would like to a wouldn't like to ➤ umí popsat druhy počasí ➤ dokáže najít důležitá místa na mapě (Glasgow) ➤ dokáže popsat směry na mapě, použije místní předložky ➤ umí se zeptat na otázky jako v turistické kanceláři nebo informačním centru ➤ hovoří o Skotsku a jeho významných památkách	▪ počasí		
---	--	--	--

ročník: 8

očekávané výstupy	Učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Žák ➤ umí vyjádřit budoucí čas za pomoci vazby s BE GOING TO a WILL ➤ zná rozdíl mezi vyjádřením budoucnosti ➤ dokáže popsat různé druhy počasí ➤ ovládá slovní zásobu, která se týká oslav a dokáže vyjádřit pozvání ➤ umí mluvit o svých osobních vlastnostech a osobnostním růstu ➤ zná názvy památek Brna	▪ vazba be going to ▪ budoucí čas + will ▪ weather Tematické okruhy: popis osoby, budoucí plány, předpověď počasí	• zeměpis	
Žák ➤ ovládá slovní zásobu týkající se životního prostředí a jeho ochrany ➤ umí hovořit o krocích, které jsou potřeba k ochraně životního prostředí (recyklace, třídění odpadů, atd.) ➤ má znalosti o různých měrných jednotkách	▪ environmental issues ▪ numbers (big numbers, percentage, culture differences) ▪ as much/many as ▪ less, fewer, more ▪ Canada + Vancouver ▪ If + present simple	• občanská a rodinná výchova • zeměpis • matematika OSV 1.7, 1.9 – Mezilidské vztahy, kooperace a kompetice EGS 3.1, 3.3 – Jsme Evropané, Objevujeme Evropu a svět	

v anglicky mluvících zemích (libry, galony, atd.) ➤ dokáže přečíst různé typy číselných vyjádření (desetinná čísla, zlomky, procenta, atd.) ➤ umí porovnat různé věci za použití vhodných spojení (méně než, stejně jako, ne tolik jako, atd.) ➤ dokáže používat podmínkové věty za použití slova IF + přítomný čas ➤ umí používat trpný rod, zná tvary minulého příčestí u pravidelných i nepravidelných sloves ➤ zná rozdíl mezi rodem činným a trpným	▪ passive Tématické okruhy: životní prostředí, čísla, porovnávání	MKV 4.3, 4.4 – Kulturní difference, Etnický původ, Multikulturalita MDV 6.6 – Tvorba mediálního sdělení VDO 2.1 – občan, společnost a stát ENV 5.3, 5.4 – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí	
Žák ➤ žák pojmenuje vlastnosti lidí, především u jeho blízkých kamarádů ➤ dokáže mluvit o problémech, které mají on nebo jeho vrstevníci ➤ rozšiřuje si slovní zásobu přídavných jmen ➤ ovládá předpřítomný čas – umí aktivně používat kladné i záporné věty, tvořit otázky a k nim krátké odpovědi ➤ ovládá fráze <i>would rather</i> a <i>would prefer</i> a ví, který tvar sloves se s nimi pojí ➤ zjistí něco o termínu pokrevní bratrství ➤	▪ friendship ▪ description of a person ▪ present perfect ▪ would rather + verb ▪ would prefer + to verb ▪ Karl May Tématické okruhy: přátelství, mezilidské vztahy, vyjadřování preferencí	• přírodověda • zeměpis • občanská a rodinná výchova • český jazyk	
Žák ➤ vyjmenuje různé názvy povolání, a kde se tato povolání obvykle vykonávají ➤ dokáže používat sloveso muset v opisném tvaru a použít ho v budoucím čase ➤ umí používat předpřítomný čas s časovými výrazy <i>since</i>, <i>yet</i> a <i>already</i> ➤ umí samostatně vyjádřit, která povolání se mu líbí nebo připadají zajímavá	▪ jobs ▪ types of work ▪ will have to ▪ present perfect + since, yet, already ▪ CV Tématické okruhy: povolání, druhy pracovních poměrů, dobrovolnictví,	• občanská a rodinná výchova	

➤ má povědomí o uprchlických centrech a dobrovolnické práci ➤ dokáže napsat svůj jednoduchý životopis a životopis jeho oblíbené známé osoby ➤	životopis		
Žák ➤ pojmenuje části lidského těla, lidské smysly a některé důležité vnitřní orgány ➤ dokáže popsat obrázek lidského těla ➤ umí vyjmenovat některé nemoci a popsat je ➤ popíše zdravý a nezdravý životní styl ➤ dokáže používat podmínkové věty s IF + minulý čas ➤ dokáže si sjednat schůzku (u doktora) a popíše možné symptomy nemoci	▪ human body ▪ illnesses ▪ at the doctor's ▪ IF + past simple Tématické okruhy: lidské tělo, zdravý a nezdravý životní styl	• přírodopis • občanská a rodinná výchova	
Žák ➤ aktivně používá vyjádření svého názoru ➤ umí popsat kontrast za použití slov <i>but, on the contrary, whereas, while</i> ➤ má povědomí o některých stereotypech ve spojitosti s jinými státy a jinými národnostmi ➤ umí vyjmenovat některé stereotypy týkající se ČR ➤ má povědomí o členech britské královské rodiny ➤ umí popsat některé historické okamžiky v historii Velké Británie ➤ ovládá věty s frází <i>be allowed to</i> nebo <i>not be allowed to</i> ➤ zná některé tradice v anglicky mluvících zemích	▪ stereotypes ▪ <i>allow, can, must, have to</i> ▪ <i>on the contrary, whereas, while</i> ▪ <i>be allowed to</i> Tématické okruhy: stereotypy, vyjadřování názoru, britská královská rodina	• zeměpis • občanská a rodinná výchova • dějepis	

ročník: 9.

očekávané výstupy	Učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
➤			
Žák ➤ pojmenuje jednotlivé členy rodiny ➤ mluví o určitých životních obdobích ➤ popíše family tree ➤ podá základní informace o tom, co dělá pravidelně ➤ hovoří o tom, co dělá právě teď ➤ vyjádří své plány do budoucna pomocí přítomného průběhového času	▪ určitý člen ▪ neurčitý člen ▪ nulový člen ▪ somebody/anybody ▪ budoucí čas – přítomný průběhový čas Tematické okruhy – Londýn, významné londýnské památky, New York	• zeměpis VDO 2.3 – principy demokracie EGS 3.2 –Evropa a svět nás zajímá MKV 4.1, 4.2, 4.4 - Kulturní difference, lidské vztahy, multikulturalita	
Žák ➤ hovoří o historii a významných lidech Velké Británie ➤ popisuje své životní zkušenosti, ambice ➤ hovoří o známých osobnostech ve filmu, sportu ➤ vyjadřuje svůj názor k životnímu prostředí, co je třeba zlepšit ➤ mluví o problémech způsobených klimatickými změnami	▪ předpřítomný čas ▪ just, ever, never ▪ zkušenosti Tematické okruhy – životní prostředí, třídění odpadků, hrdinové a hrdinky v Británii	• občanská a rodinná výchova • zeměpis EGS 3.2 –Evropa a svět nás zajímá OSV 1.9 – kooperace a kompetice	
Žák ➤ hovoří o zdraví ➤ popíše jednotlivé symptomy ➤ poskytuje radu, co by člověk měl a neměl dělat, aby byl zdravý	▪ should/shouldn't ▪ must/mustn't/don't have to ▪ frázová slovesa Tematické okruhy – školní pravidla,	• dějepis • občanská a rodinná výchova EGS 3.2 –Evropa a svět nás zajímá MKV 4.1, 4.2, 4.4 - Kulturní difference, lidské	

➤ diskutuje o zákazech ve škole ➤ navrhuje školní pravidla ➤ mluví o dopravních značkách ➤ vypráví příběh ➤ používá užitečné fráze	dopravní značky, zdraví, zdravotní problémy	vztahy, multikulturalita	
Žák ➤ hovoří o tom, co pravidelně dělává ➤ hovoří o tom, co dělá právě teď ➤ popisuje, jaké má plány do budoucna ➤ pojmenovává jednotlivé druhy oblečení ➤ čte s porozuměním o historii Velké Británie	▪ přítomné časy ▪ will/going to ▪ minulé časy ▪ used to ▪ too/enough Tematické okruhy – oblečení, Velká Británie	• dějepis • zeměpis ENV 5.4 – vztah člověka a prostředí MKV 4.1, 4.2, 4.4 - Kulturní diference, lidské vztahy, multikulturalita	
Žák ➤ hovoří o svém oblíbeném filmu, oblíbených filmových postavách ➤ popíše jednotlivé žánry filmu ➤ používá užitečné fráze	▪ předpřítomný čas ▪ předpřítomný čas x minulý čas prostý ▪ for/since ▪ been/gone ▪ slovesa + předložky Tematické okruhy – filmy, knihy, počítače	ENV5.4 – vztah člověka a prostředí OSV 1.9 – kooperace a kompetice MKV 4.2 - lidské vztahy	

U každého učiva či tematických celků jsou tyto očekávané výstupy:

POSLECH S POROZUMĚNÍM:

Žák

- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat, rozumí sdělením učitele,
- rozumí obsahu promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

MLUVENÍ:

Žák

- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
- vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa, věci ze svého každodenního života

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM:

Žák

- vyhledává požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
- rozumí delším a složitějším textům, vyhledá v nich požadované informace a dokáže zodpovědět otázky týkající se čteného textu

PSANÍ:

Žák

- napíše texty týkající se jeho samotného a jednotlivých osvojovaných témat
- za použití vhodné slovní zásoby dokáže napsat delší smysluplný text na dané téma

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Předmět: Matematika

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah:

Výuka matematiky:

- poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné pro orientaci v praktickém životě, připravuje je na další studium a profesní dráhu
- rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku
- vede žáky k osvojování si pojmů, algoritmů, metod řešení úloh a k jejich efektivnímu využití při řešení úloh
- vede žáky k zodpovědnosti, spolupráci, tvořivosti, rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti
- vede žáky k využívání matematických vědomostí a zkušeností v dalších předmětech, např. fyzika, chemie, zeměpis

Časové vymezení:

- v 6. ročníku: 4 hodiny týdně
- v 7. ročníku: 5 hodin týdně
- v 8. ročníku: 5 hodin týdně
- v 9. ročníku: 4 hodiny týdně

Organizační vymezení:

Výuka probíhá převážně v kmenových třídách, v počítačové učebně.

Mezipředmětové vztahy

Předmět matematika úzce souvisí s předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda i s dalšími předměty. Např. fyzika (převody jednotek fyzikálních veličin, měření objemu těles, grafy, výpočet neznámé ze vzorce), zeměpis (měřítko map, orientace na mapě, kurzovní lístek, časová pásma), chemie (úlohy o směsích různě koncentrovaných látek, trojčlenka, procenta), informatika (práce s výukovými programy, prezentace), dějepis (časová osa).

Průřezová témata

Předmětem se prolínají průřezová témata Osobnostní a sociální výchova (sebepoznání, rozvoj kreativity, týmová práce), Environmentální výchova (četnost druhů, koncentrace škodlivin, hustota zalidnění) a Mediální výchova (práce s daty, grafy, kurzovní lístek, finanční matematika).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k osvojování si pojmů, algoritmů, metod řešení úloh a k jejich efektivnímu využití při řešení úloh
- podporuje u žáků rozvoj schopnosti abstraktního a logického myšlení zařazováním vhodných problémových úkolů, logických úloh, matematických hádanek, kvízů, rébusů apod.
- osvojuje u žáků dovednost samostatně pracovat s učebnicí a učebními texty, vyhledávat informace, třídit je a zpracovávat
- využívá výukových programů – např. Didakta, Umíme fakta, Alfbook, Wordwall
- umožňuje žákům hodnotit svoji činnost a výsledky své práce

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- nabízí žákům dostatek úloh a příkladů vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení
- vede žáky k provádění rozboru úkolu (problému), tvorbě plánu jeho řešení, odhadu výsledků, volbě správného postupu a k vyhodnocení správnosti výsledku vzhledem k zadání
- vede žáky k poznatku, že úloha může mít různé varianty řešení
- vede žáky k tomu, aby měli o popisovaných objektech správnou názornou představu (např. kolik je jedna třetina dortu, jak velký je 1 litr)
- používá náčrtky, obrázky, schémata, diagramy, grafy, využívá prostředky výpočetní techniky (kalkulátory, výukové programy)
- podporuje tvůrčí atmosféru ve třídě
- podporuje u žáků zapojování se do matematických soutěží a olympiád a řešení netradičních úloh
- vede žáky k využívání matematických vědomostí a zkušeností v dalších vzdělávacích oborech (Člověk a příroda) a předmětech (např. informatika)

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky, aby vyjadřovali a obhajovali své názory, naslouchali názorům jiných, diskutovali o nich
- učí žáky vyjadřovat myšlenky, postupy a názory v logickém sledu
- podněcuje žáky k vyjadřování se matematickým jazykem, pomocí symboliky provádět rozbor řešení úloh hlavně v geometrii
- učí žáky pracovat s grafy, tabulkami, diagramy apod.
- nabízí žákům využívat informační a komunikační prostředky při řešení úkolů

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje motivační a koncentrační aktivity
- dbá, aby se všichni zapojili a každý měl prostor k sebevyjádření
- uplatňuje skupinové vyučování, střídání rolí ve skupině
- učí žáky vytvářet příjemnou atmosféru, ohleduplnost, pomáhat druhým

Kompetence občanské

Učitel:

- podněcuje žáky k vyjádření vlastních názorů a myšlenek
- respektuje individuální rozdíly mezi žáky a k tomuto respektu vede i žáky
- zapojuje žáky do matematických soutěží - Matematický klokan, Pythagoriáda, matematická olympiáda

Kompetence pracovní

Učitel:

- nabízí žákům projekty a další činnosti (modelování a výroba různých těles), ve kterých se budou učit zvládat základní pracovní činnosti
- učí žáky pracovat podle stanovených postupů
- vede žáky k dodržování pravidel při práci
- vyžaduje od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, dokončení práce

Kompetence digitální

Učitel:

- vytváří situace, kdy žákům využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení matematického problému
- vede žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků

ročník: 6.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Přirozená čísla			
Žák ➤ čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla ➤ provádí početní operace s přirozenými čísly z paměti a písemně ➤ provádí odhady a kontrolu výpočtů ➤ zaokrouhluje ➤ umí zobrazit přirozené číslo na číselné ose	◆ přirozená čísla ◆ čtení a zápis čísla v desítkové soustavě ◆ zobrazení na číselné ose ◆ početní operace	OSV - veškeré učivo 6. ročníku - při individuální i skupinové práci 1.1 rozvoj schopností poznávání 1.5 kreativita 1.7 mezilidské vztahy 1.10 řešení problémů a rozhodovací dovednosti D - časová osa	

Desetinná čísla a zlomky			
Žák ➤ čte, zapisuje a porovnává desetinná čísla ➤ provádí početní operace s přirozenými čísly z paměti a písemně ➤ provádí odhady a kontrolu výpočtů ➤ zaokrouhluje ➤ umí zobrazit přirozené číslo na číselné ose	♦ přirozená čísla ♦ čtení a zápis čísla v desítkové soustavě ♦ zobrazení na číselné ose ♦ početní operace	D - časová osa	
Základní pravidla rýsování			
Žák ➤ rozlišuje druhy čar ➤ používá technické písmo k popisu geom. útvarů	♦ druhy čar (tenké, silné), technické písmo	Vv – písmo Pč – technický výkres, popis	
Geometrické útvary v rovině			
Žák ➤ užívá a rozlišuje pojmy přímka, polopřímka, úsečka ➤ převádí jednotky délky, hmotnosti, času a obsahu ➤ odhaduje a vypočítá obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku ➤ odhaduje a vypočítá obsah čtverce a obdélníku ➤ využívá znalostí (obvod a obsah čtverce a obdélníku) při výpočtech obsahů a obvodů složitějších obrazců ➤ využívá vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů	♦ rovina, bod, úsečka, přímka, polopřímka, kružnice, kruh ♦ zápis pomocí symboliky ♦ převod jednotek ♦ obvody čtverce, obdélníku a trojúhelníku ♦ obsahy čtverce a obdélníku ♦ obsahy a obvody složitějších obrazců (s využitím znalostí obsahu a obvodu čtverce a obdélníku)	F – fyzikální veličiny F – skládání sil Z – časová pásma na Zemi	
Geometrická tělesa			
Žák ➤ pozná geometrická tělesa ➤ určí síť krychle a kvádrů ➤ využívá znalostí (obvod a obsah čtverce a	♦ geometrická tělesa ♦ krychle ♦ kvádr ♦ jednotky obsahu	F – fyzikální veličiny F – skládání sil Z – časová pásma na Zemi	

obdélníku) při výpočtech povrchu krychle a kvádrů ➤ využívá vlastnosti geometrických těles při řešení jednoduchých, praktických problémů			
Desetinná čísla			
Žák ➤ čte a zapisuje desetinná čísla ➤ umí zobrazit des. číslo na číselné ose ➤ porovnává a zaokrouhluje des. čísla na daný řád a platné číslice ➤ provádí početní operace s des. čísly (sčítání, odčítání, násobení a dělení) ➤ umí vypočítat aritmetický průměr ➤ převádí jednotky ➤ řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtům s desetinnými čísly	◆ čtení a zápis v desítkové soustavě ◆ zobrazení na číselné ose ◆ porovnávání ◆ zaokrouhlování ◆ početní operace ◆ aritmetický průměr ◆ převody jednotek	EGS –3.2 Evropa a svět nás zajímá valuty, přepočty podle kurzovních lístků F – opakované měření – aritmetický průměr F – fyzikální veličiny	
Úhel a jeho velikost			
Žák ➤ narýsuje daný úhel určený ve stupních a změří pomocí úhloměru ➤ umí graficky přenést úhel a sestrojít jeho osu ➤ rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů ➤ provádí početní operace s velikostmi úhlů (ve stupních i minutách) ➤ zná způsob grafického sčítání a odčítání úhlů ➤ pozná dvojice vedlejších a vrcholových úhlů, umí využít jejich vlastnosti k určení jejich velikosti ➤ umí sestrojít pravidelný šestiúhelník a pravidelný osmiúhelník	◆ pojem, rýsování a přenášení úhlu ◆ osa úhlu ◆ jednotky velikosti úhlu a měření velikosti úhlu ◆ druhy úhlu: ostrý, tupý, pravý, přímý a nekonvexní úhel ◆ početní operace s velikostmi úhlů ◆ vrcholové a vedlejší úhly ◆ mnohoúhelníky – pojem, pravidelný šestiúhelník, pravidelný osmiúhelník (konstrukce, obvod)	Z – určení zeměpisné polohy	
Osová souměrnost			
Žák ➤ určí, zda jsou dva rovinné obrazce shodné pomocí průsvítky	◆ osová souměrnost ◆ shodné útvary	Vv - plošné kompozice, architektura	

➤ sestrojí obraz rovinného obrazce v osově souměrnosti ➤ určí osu souměrnosti osově souměrného obrazce	◆ osově souměrné útvary		
Trojúhelník			
Žák ➤ určí a znázorní různé druhy trojúhelníků a zná jejich vlastnosti ➤ pojmenuje, znázorní a správně užívá základní pojmy (strana, výška, vnitřní a vnější úhly,...) ➤ umí sestrojit a zná vlastnosti těžnice, střední příčky a výšky trojúhelníku ➤ umí sestrojit trojúhelníku kružnici opsanou a vepsanou	◆ pojem, druhy ◆ vnitřní a vnější úhly trojúhelníku ◆ těžnice, střední příčky, výšky ◆ kružnice opsaná a vepsaná		
Dělitelnost přirozených čísel			
Žák ➤ zná pojem násobek a dělitel ➤ umí používat znaky dělitelnosti 2,3,4,5,6,8,9,10,25,100 ➤ rozezná prvočíslo a číslo složené ➤ zná prvočísla do 20 zpaměti ➤ rozloží číslo na součin prvočísel ➤ určí největší společný dělitel dvou až tří přirozených čísel ➤ určí nejmenší společný násobek dvou až tří přirozených čísel ➤ řeší a tvoří jednoduché slovní úlohy k určení nejmenšího spol. násobku, nebo největšího spol. dělitele přirozených čísel	◆ násobek, dělitel, znaky dělitelnosti ◆ prvočíslo, číslo složené ◆ společný násobek, společný dělitel		
Povrch a objem krychle a kváдру			
Žák ➤ charakterizuje jednotlivá tělesa (kvádr, krychle) ➤ umí načrtnout a narýsovat síť a z ní těleso	◆ jednotky obsahu a objemu ◆ kvádr, krychle, síť těles ◆ zobrazování těles ◆ povrch krychle a kváдру	F – fyzikální veličiny F – mechanické vlastnosti kapalin Vv – prostorové vidění, modelování	

vymodelovat ➤ načrtne a sestrojí obraz krychle, kvádrů a jednoduchých těles ve volném rovnoběžném promítání ➤ vypočítá povrch krychle a kvádrů ➤ vypočítá objem krychle a kvádrů ➤ užívá jednotky obsahu a objemu a vzájemně je převádí ➤ řeší slovní úlohy z praxe na výpočty objemů a povrchů kvádrů, krychle	♦ objem krychle a kvádrů		
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
Žák ➤ užívá logickou úvahu a kombinační úsudek ➤ zapíše a čte římské číslice ➤ nalézá různá řešení ➤ řeší úlohy na prostorovou představivost ➤ aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z jiných předmětů	♦ číselné a logické řady ♦ číselné a obrázkové analogie ♦ logické a netradiční geometrické úlohy ♦ římské číslice	využití soutěží – Matematická olympiáda, Matematický klokan, Pythagoriáda D – čtení letopočtu římskými číslicemi	

ročník: 7.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Opakování učiva 6. ročníku			
		OSV - veškeré učivo 7. ročníku - při individuální i skupinové práci 1.1 rozvoj schopností poznávání 1.5 kreativita 1.7 mezilidské vztahy	

		1.10 řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Zlomky			
Žák ➤ uvede daný zlomek na základní tvar ➤ porovnává dva zlomky ➤ zobrazí daný zlomek na číselné ose ➤ určí společného jmenovatele dvou až tří zlomků ➤ provádí početní operace se zlomky (sčítá, odčítá, násobí a dělí) ➤ upraví smíšené číslo na zlomek ➤ sčítá smíšená čísla ➤ určí převrácené číslo k danému zlomku ➤ upraví složený zlomek ➤ převede zlomek na desetinné číslo a naopak ➤ řeší jednoduché slovní úlohy vedoucí k základním operacím se zlomky	◆ čtení a zápis zlomku ◆ vztah mezi zlomky a des. čísly ◆ zobrazení na číselné ose ◆ převrácený zlomek ◆ smíšené číslo ◆ početní operace ◆ složený zlomek	MDV – 6.2 Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality slovní úlohy – slevy, reklamní akce Pč – vaření	
Celá čísla, racionální čísla			
Žák ➤ rozlišuje kladná a záporná čísla ➤ umí zobrazit kladná a záporná čísla na vodorovné i svislé číselné ose ➤ chápe pojem opačné číslo ➤ seznámí se s pojmem absolutní hodnota čísla ➤ porovnává dvě celá čísla ➤ pozná periodická čísla a umí je zapsat ➤ provádí početní operace s celými čísly ➤ modeluje a řeší jednoduché slovní úlohy na užití celých a racionálních čísel	◆ čtení a zápis čísla ◆ zobrazení na číselné ose ◆ opačné číslo ◆ absolutní hodnota ◆ početní operace	F – teplota Z – nadmořská výška, výška hladin řek	
Poměr, Přímá a nepřímá úměrnost			
Žák ➤ umí vyjádřit poměr mezi danými hodnotami ➤ daný poměr zjednoduší krácením ➤ zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném	◆ pojem ◆ zvětšení a zmenšení v daném poměru	EGS – 3.2 Evropa a svět nás zajímá 3.3 Objevujeme Evropu a svět - měřítko mapy	

poměru ➤ dělí celek na části v daném poměru ➤ pracuje s měřítky map a plánů ➤ modeluje a řeší slovní úlohy z praxe s využitím poměru ➤ zapíše tabulku přímé a nepřímé úměrnosti ➤ určí, zda daná závislost je přímá nebo nepřímá úměrnost ➤ zakreslí bod s danými souřadnicemi v pravoúhlé soustavě souřadnic ➤ narýsuje graf přímé a nepřímé úměrnosti ➤ řeší slovní úlohy s využitím vztahů přímé a nepřímé úměrnosti ➤ řeší slovní úlohy pomocí trojčlenky	◆ rozdělení dané hodnoty v daném poměru ◆ měřítko ◆ úměra ◆ přímá a nepřímá úměrnost ◆ trojčlenka	Z – měřítko map F – přímá a nepřímá úměrnost – pohyb těles, síla	
Procenta			
Žák ➤ chápe pojem 1% ➤ určí, kolik procent je daná část z celku ➤ určí, jak velkou část celku tvoří daný počet procent ➤ určí celek z dané části, z daného počtu procent ➤ zapíše počet procent pomocí des. čísla a zlomku ➤ chápe pojem promile ➤ řeší jednoduché aplikační úlohy na procenta	◆ pojem ◆ základ, procentová část, počet procent ◆ promile	MDV – 6.2 Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality - slovní úlohy – slevy, reklamní akce, výsledky sociologických šetření, volební výsledky ENV - 5.4 Vztah člověka k prostředí - spotřeba energie, odpady Z – skladba obyvatelstva, složení atmosféry	
Shodnost. Středová souměrnost			
Žák ➤ pozná shodné útvary ➤ užívá věty o shodnosti trojúhelníků (sss, sus, usu) v početních a konstrukčních úlohách ➤ umí sestrojit trojúhelník z daných prvků ➤ načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti ➤ určí středově souměrný útvar	◆ shodnost trojúhelníků ◆ trojúhelníková nerovnost ◆ konstrukce trojúhelníků ◆ sestrojení obrazu obrazce ve středové souměrnosti	Vv - architektura	

Čtyřúhelníky, Rovnoběžníky, lichoběžníky			
Žák ➤ rozlišuje jednotlivé druhy rovnoběžníků a lichoběžníků a zná jejich vlastnosti ➤ sestrojí rovnoběžník a lichoběžník v jednoduchých případech ➤ vypočítá obsah trojúhelníku ➤ vypočítá obsah a obvod rovnoběžníků a lichoběžníků ➤ řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu rovnoběžníku, lichoběžníku a trojúhelníku ➤ umí použít vzorec pro výpočet obsahu kosočtverce pomocí délek úhlopříček	♦ pojem ♦ vlastnosti ♦ rozdělení ♦ konstrukce ♦ obvod a obsah ♦ obsah trojúhelníku		
Povrch a objem hranolů			
Žák ➤ rozpozná a pojmenuje hranol ➤ načrtne obraz hranolu v rovině ➤ načrtne a narýsuje síť hranolu ➤ vypočítá povrch a objem hranolu	♦ pojem hranol ♦ povrch a objem hranolu s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou a lichoběžníkovou podstavou	F – měření objemu těles Vv – prostorové vidění, modelování	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
Žák ➤ užívá logickou úvahu a kombinační úsudek ➤ nalézá různá řešení ➤ řeší úlohy na prostorovou představivost ➤ aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z jiných předmětů	♦ číselné a logické řady ♦ číselné a obrázkové analogie ♦ logické a netradiční geometrické úlohy	využití soutěží – Matematická olympiáda, Matematický klokan, Pythagoriáda	

ročník: 8.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Opakování učiva 7. ročníku			
		OSV - veškeré učivo 8. ročníku - při individuální i skupinové práci 1.1 rozvoj schopností poznávání 1.5 kreativita 1.7 mezilidské vztahy 1.10 řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Druhá mocnina a odmocnina			
Žák ➤ určí druhou mocninu a odmocninu pomocí kalkulátoru ➤ najde druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek ➤ zná Pythagorovu větu ➤ řeší slovní úlohy pomocí Pythagorovy věty	♦ pojem ♦ čtení a zápis druhých mocnin a odmocnin ♦ určování druhé mocniny a odmocniny pomocí tabulek a kalkulátoru ♦ řešení slovních úloh z praxe ♦ řešení slovních úloh s geometrickou tematikou ♦ Pythagorova věta, její algebraický a geometrický význam ♦ řešení úloh z praxe na užití Pythagorovy věty ♦ množiny čísel	D - Pythagoras	
Mocniny s přirozeným mocnitelem			
Žák ➤ určí mocniny s přirozeným mocnitelem ➤ provádí základní početní operace	♦ početní operace a mocninami s přirozeným mocnitelem ♦ mocnina součinu		

s mocninami ➤ zapíše číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$, kde $1 \leq a < 10$, n je celé číslo	♦ mocnina zlomku ♦ mocnina mocniny ♦ čtení a zápis čísel v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti ♦ mocniny se záporným mocnitelem		
Výrazy			
Žák ➤ určí hodnotu daného číselného výrazu ➤ zapíše slovní text pomocí výrazů s proměnnými v jednoduchých příkladech ➤ umí sčítat a odčítat celistvé výrazy ➤ umí násobit výraz jednočlenem ➤ upraví výraz vytýkáním před závorku ➤ násobí dvojčlen dvojčlenem, trojčlenem ➤ užívá vzorce $(a \pm b)^2$, $a^2 - b^2$ ➤ tvoří slovní úlohy s užitím proměnných	♦ číselný výraz ♦ hodnota číselného výrazu ♦ proměnná ♦ dosazování do výrazu ♦ zápis slovního textu pomocí výrazů ♦ výrazy s proměnnou ♦ celistvý výraz ♦ mnohočlen ♦ sčítání a odčítání mnohočlenů ♦ násobení mnohočlenu mnohočlenem ♦ vytýkání před závorku ♦ násobení mnohočlenu mnohočlenem ♦ užití vzorců $(a \pm b)^2$, $a^2 - b^2$ ♦ dělení mnohočlenu jednočlenem		
Lineární rovnice			
Žák ➤ řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav ➤ provádí zkoušku správnosti řešení ➤ vypočítá hodnotu neznámé ze vzorce ➤ řeší slovní úlohy vedoucí k řešení lineárních rovnic ➤ umí užít lineární rovnice v praxi	♦ rovnost, vlastnosti rovnosti ♦ lineární rovnice s jednou neznámou, kořen (řešení) lineární rovnice ♦ ekvivalentní úpravy lineárních rovnic ♦ provádění zkoušky správnosti	ENV – 5.4 Vztah člověka k prostředí - slovní úlohy s ekolog. tematikou	

	řešení ♦ slovní úlohy vedoucí k řešení lineárních rovnic ♦ výpočet neznámé ze vzorce ♦ lineární nerovnice s jednou neznámou		
Základy statistiky			
Žák ➤ provádí statistická šetření a zapisuje výsledky pomocí tabulky a grafu ➤ umí číst tabulky a grafy a interpretovat je v praxi ➤ určí četnost jednotlivých hodnot a zapíše do tabulky ➤ určí z dané tabulky modus a medián ➤ čte a sestrojí grafy s údaji uvedenými v procentech ➤ vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data ➤ porovnává soubory dat	♦ statistický soubor ♦ konkrétní provádění statistického šetření ♦ jednotka, znak, četnost ♦ třídění podle kvalitativních a kvantitativních znaků ♦ výpočet aritmetického průměru ♦ medián, modus ♦ diagramy- sloupkový, kruhový	ENV – 5.4 Vztah člověka k prostředí - diagramy a grafy s ekolog. tematikou VDO – 2.4 Formy participace občanů v politickém životě - diagramy a grafy, volební průzkumy a výsledky MKV - 4.3 Etnický původ - diagramy a grafy, znalost jiných jazyků, počet obyv. národnostních menšin	
Kruh, kružnice, válec			
Žák ➤ sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodu kružnice ➤ sestrojí tečnu ke kružnici z daného bodu ležícího vně kružnice ➤ užije Thaletovu větu v praxi ➤ určí vzájemnou polohu přímky a kružnice ➤ určí vzájemnou polohu dvou kružnic ➤ vypočítá obsah a obvod kruhu, délku kružnice ➤ sestrojí síť válce ➤ vypočítá objem a povrch válce ➤ umí užít pojmy kruh, kružnice, válec v praktických situacích ➤ řeší slovní úlohy	♦ kruh, kružnice ♦ vzájemná poloha kružnice a přímky ♦ tětiva ♦ vzájemná poloha dvou kružnic ♦ vnější a vnitřní dotyk dvou kružnic, středná ♦ Thaletova věta ♦ konstrukce tečny ke kružnici ♦ obsah kruhu, délka kružnice ♦ číslo π ♦ válec, síť válce, podstavy a plášť ♦ objem a povrch válce ♦ řešení slovních úloh na výpočty		

	- objemu a povrchu válce ♦ oblouk kružnice a jeho délka ♦ kruhová výseč a její velikost		
Konstrukční úlohy			
Žák ➤ používá základní pravidly přesného rýsování ➤ sestrojí osu úsečky a úhlu ➤ sestrojí rovnoběžky s danou přímkou v dané vzdálenosti ➤ sestrojí soustředné kružnice ➤ sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodě ➤ sestrojí tečnu ke kružnici z daného bodu ležícího vně kružnice ➤ sestrojí trojúhelník podle vět <i>sss</i>, <i>sus</i>, <i>usu</i> ➤ sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané různými prvky v jednoduchých příkladech	♦ množiny bodů dané vlastnosti ♦ základní konstrukční úlohy ♦ konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků ♦ základní pravidla přesného rýsování ♦ rozbor konstrukční úlohy, zápis postupu konstrukce, provedení konstrukce ♦ zápis postupu řešení konstrukční úlohy pomocí symboliky		
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
Žák ➤ užívá logickou úvahu a kombinační úsudek ➤ zapíše a čte římské číslice ➤ nalézá různá řešení ➤ řeší úlohy na prostorovou představivost ➤ aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z jiných předmětů	♦ číselné a logické řady ♦ číselné a obrázkové analogie ♦ logické a netradiční geometrické úlohy ♦ římské číslice	využití soutěží – Matematická olympiáda, Matematický klokan, Pythagoriáda D – čtení letopočtu římskými číslicemi	

ročník: 9.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
OPAKOVÁNÍ UČIVA 8. ROČNÍKU			
Žák ➤ upevní si učivo 8. ročníku		OSV - veškeré učivo 9. ročníku - při individuální i skupinové práci 1.1 rozvoj schopností poznávání 1.5 kreativita 1.7 mezilidské vztahy 1.10 řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
LOMENÝ VÝRAZ – rozšiřující učivo			
Žák ➤ určí podmínky, za kterých má lomený výraz smysl ➤ krátí a rozšiřuje lomené výrazy ➤ sčítá a odčítá lomené výrazy ➤ násobí a dělí lomené výrazy ➤ upraví složený lomený výraz ➤ řeší lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli	◆ definiční obor výrazu ◆ krácení a rozšiřování ◆ sčítání, odčítání, násobení, dělení ◆ složený lomený výraz ◆ lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli		
SOUSTAVY LINEÁRNÍCH ROVNIC SE DVĚMA NEZNÁMÝMI, SLOVNÍ ÚLOHY			
Žák ➤ řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými dosazovací metodou ➤ řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými sčítací metodou ➤ provádí zkoušku řešení ➤ řeší slovní úlohy pomocí rovnice nebo soustavy rovnic	◆ řešení soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými metodou dosazovací a sčítací ◆ řešení slovních úloh pomocí rovnice nebo soustavy rovnic ◆ slovní úlohy „na pohyb“, „na společnou práci“, „na směsi“	Ch – slovní úlohy - roztoky F - slovní úlohy - teplo	
FUNKCE			

Žák ➤ rozezná funkční vztah od jiných vztahů ➤ určí definiční obor funkce a množinu hodnot funkce ➤ sestaví tabulku ➤ sestrojí graf funkce, z grafu dokáže určit dané hodnoty ➤ rozpozná, zda se jedná o funkci rostoucí nebo klesající ➤ pozná zápis lineární funkce, sestrojí její graf ➤ pozná zápis kvadratické funkce $y = ax^2$, sestrojí její graf ROZŠÍŘUJÍCÍ ➤ porovná přímou a nepřímou úměrnost ➤ graficky řeší soustavu dvou lineárních rovnic ➤ užívá probrané funkce při řešení úloh z praxe	◆ definice, definiční obor, množina hodnot funkce, vlastnosti funkce ◆ závislá a nezávislá proměnná ◆ tabulka, graf ◆ lineární funkce, konstantní funkce ◆ kvadratická funkce ◆ grafické řešení soustavy rovnic ◆ přímá a nepřímá úměrnost	F – graf funkční závislosti dráhy, rychlosti, času	
PODOBNOST			
Žák ➤ určí podobné útvary v rovině ➤ určí a využívá poměr podobnosti ➤ sestrojí rovinný obraz podobný danému ➤ rozdělí úsečku dané délky v daném poměru ➤ změní úsečku v daném poměru ➤ užívá poměr podobnosti při práci s plány a mapami ➤ objeví a využívá podobnost v jednoduchých úlohách z praxe ➤ využívá věty o podobnosti trojúhelníků ke zjištění jejich podobnosti a k výpočtům délek stran	◆ poměr podobnosti ◆ podobnost trojúhelníků ◆ změna úsečky v daném poměru ◆ rozdělení úsečky v daném poměru ◆	Z – 6. roč. - měřítko mapy	
GONIOMETRICKÉ FUNKCE V PRAVOÚHLÉM TROJÚHELNÍKU			
Žák ➤ užívá goniometrické funkce sinus, kosinus, tangens a kotangens při řešení pravoúhlého trojúhelníku ➤ určí hodnoty goniometrických funkcí pomocí	◆ goniometrické funkce jako poměry stran v pravoúhlém trojúhelníku ◆ funkce sinus, kosinus, tangens, kotangens		

- tabulek nebo kalkulátoru ➤ sestrojí grafy funkcí sinus a tangens v intervalu $0^\circ; 90^\circ$ ➤ užívá goniometrické funkce ostrého úhlu při řešení úloh z praxe ➤ užívá goniometrické funkce ostrého úhlu při výpočtech objemů a povrchů těles	♦ užití goniometrických funkcí		
JEHLAN, KUŽEL, KOULE			
Žák ➤ sestrojí (načrtne) síť jehlanu a kužele ➤ vypočítá objem a povrch jehlanu ➤ vypočítá objem a povrch kužele ➤ vypočítá objem a povrch koule ➤ užívá vzorce pro objem a povrch jehlanu, kužele a koule v praktických úlohách ➤ užívá goniometrické funkce ostrého úhlu při výpočtech objemů a povrchů jehlanu a kužele v příkladech z praxe	♦ jehlan ♦ kužel ♦ koule ♦ modelování jehlanu a kužele ♦ síť jehlanu a kužele ♦ objem a povrch jehlanu, kužele a koule ♦ užití goniometrických funkcí		
ZÁKLADY FINANČNÍ MATEMATIKY			
Žák ➤ vypočítá úrok z dané jistiny za určité období při dané úrokové míře ➤ určí hledanou jistinu ➤ provádí jednoduché a složené úrokování ➤ vypočítá úrok z úroku ➤ řeší konkrétní příklady z praxe	♦ úrok, jistina, úroková doba, úrokovací období, jednoduché úrokování, složené úrokování ♦ slovní úlohy z praxe	EGS – 3.2 Evropa a svět nás zajímá - valuty, užití kurzovních lístků MDV – 6.1 Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení 6.2 Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality - plat, srážky, daně, úrok, úvěr, půjčky a vklady	
NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
Žák ➤ užívá logickou úvahu a kombinační úsudek ➤ nalézá různá řešení ➤ řeší úlohy na prostorovou představivost ➤ aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z jiných předmětů	♦ číselné a logické řady ♦ číselné a obrázkové analogie ♦ logické a netradiční geometrické úlohy	využití soutěží – Matematická olympiáda, Matematický klokan, Pythagoriáda	

ZÁKLADY RÝSOVÁNÍ

Žák ➤ rýsuje různé druhy čar a zná jejich použití ➤ užívá kóty ➤ sestrojí obrazy krychle a kvádrů ve volném rovnoběžném promítání ➤ sestrojí sdružené průměty jednoduchých těles	◆ druhy čar ◆ kótování ◆ volné rovnoběžné promítání ◆ pravoúhlé promítání na dvě vzájemně kolmé průmětny, půdorys, nárys	Pč – návrhy výrobků	
---	--	----------------------------	--

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie Předmět: Informatika

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah:

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání. Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování. I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhuji a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení. V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Časové vymezení:

- v 6. ročníku: 1 hodina týdně
- v 7. ročníku: 1 hodina týdně
- v 8. ročníku: 1 hodina týdně
- v 9. ročníku: 1 hodina týdně

Organizační vymezení:

Výuka probíhá v odborné učebně informatiky.

Mezipředmětové vztahy

Předmět informatika je spjat úzce nebo vzdáleně spjat se všemi předměty. Např. s matematikou (graf v tabulkovém editoru), českým jazykem (pravidla při tvorbě textu), výtvarnou výchovou (estetika počítačové grafiky), anglickým jazykem (odvození doménových zkratk), fyzikou

(magnetický princip záznamu informací), zeměpisem (vyhledávání zeměpisných bodů). Především vyhledávání informací pomocí internetu se může týkat všech předmětů.

Průřezová témata

Předmětem se prolínají průřezová témata, důraz je kladen na rozvoj schopností poznávání, kreativitu, hodnoty, seberegulaci a sebeorganizaci, praktickou etiku a komunikaci (OSV), na tvorbu mediálního sdělení (MDV), objevování Evropy a světa (EGS) a lidské vztahy (MKV).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- zajímá se o náměty a názory žáků

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

Učitel:

- vytváří prostor pro žáky, aby reflektovali společenské dění
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence pracovní

Učitel:

- vyžaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů

Kompetence digitální

Učitel:

- vytváří situace, kdy žákům využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení problému
- vede žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků
- vede žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klade důraz na etické jednání spojené s využíváním převzatých zdrojů
- klade důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků a na jejich odpovědné chování a jednání v digitálním světě
- učí žáky chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje je s novými technologiemi, učí kriticky hodnotit jejich přínosy a reflektovat rizika jejich využívání
- učí žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby a využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; žák se samostatně rozhoduje, kterou technologii pro jakou činnost či řešený problém použít
- vede žáky k využívání digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- formuje u žáků povědomí o možnostech přínosu digitálních technologií pro život

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Data, informace a modelování - Kódování a šifrování dat a informací			
Žák ➤ rozpozná zakódované informace kolem sebe ➤ zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady ➤ zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer ➤ zakóduje v obrázku barvy více způsoby ➤ zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů ➤ zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu ➤ ke kódování využívá i binární čísla	➤ Přenos informací, standardizované kódy ➤ Znakové sady ➤ Přenos dat, symetrická šifra ➤ Identifikace barev, barevný model ➤ Vektorová grafika ➤ Zjednodušení zápisu, kontrolní součet ➤ Binární kód, logické A a NEBO	Zdroje: https://imysleni.cz/ucebni-ce/zaklady-informatikypro-zakladni-skoly RVP: I-9-1-02 orientační časová dotace: 8 h průřezová témata: ▪ MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení ▪ MDV – stavba sdělení	
Informační systémy - Práce s daty			
Žák ➤ najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) ➤ odpoví na otázky na základě dat v tabulce ➤ popíše pravidla uspořádání v existující tabulce ➤ doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy navrhne tabulku pro záznam dat propojí data z více tabulek či grafů ➤ popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují	➤ Data v grafu a tabulce ➤ Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce ➤ Kontrola hodnot v tabulce - Filtrování, řazení a třídění dat ➤ Porovnání dat v tabulce a grafu ➤ Řešení problémů s daty ➤ Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace	Zdroje: https://imysleni.cz/ucebni-ce/prace-s-daty-pro-5-az7-tridu-zakladni-skoly https://imysleni.cz/ucebni-ce/zaklady-informatikypro-zakladni-skoly https://decko.ceskateleviz e.cz/datova-lhota MS Office – Excel RVP: I-9-1-01, I-9-3-04, I-9-3-01	

➤ pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva		orientační časová dotace: 9 h, 3 h, průřezová témata: ▪ MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení ▪ MDV – stavba sdělení	
Algoritmizace a programování - Programování – opakování a vlastní bloky			
Žák ➤ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost ➤ po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ➤ ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ➤ používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech ➤ diskutuje různé programy pro řešení problému ➤ vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní	➤ Vytvoření programu ➤ Opakování ➤ Podprogramy	Zdroje: https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-vescratchi-pro-2-stupenzakladni-skoly https://ozobot.com/create/challenges http://ozobot.sandofky.cz/ https://runmarco.allcancode.com/ https://robomise.cz/ https://www.vexrobotics.com/go RVP: I-9-2-01, I-9-2-03, I-9-2-04, I-9-2-05, I-9-2-06 orientační časová dotace: 10 h mezipředmětové vztahy: ▪ Pč	
Digitální technologie			
Žák ➤ seznámí se s pojmy hardware a software ➤ pojmenuje nejběžnější komponenty a zařízení počítače ➤ rozezná vstupní a výstupní zařízení ➤ orientuje se ve školním softwaru má povědomí o jeho zařazení do odpovídajících kategorií	➤ Hardware, software, ➤ Princip práce počítače	Zdroje: https://opocitacich.cz/ RVP: I-9-4-01, I-9-4-02, I-9-4-03, I-9-4-04, I-9-4-05 orientační časová dotace: 3 h průřezová témata:	

		▪ <i>VDO – občan, občanská společnost a stát</i> <i>mezipředmětové vztahy:</i> ▪ <i>různé předměty – práce s výukovými programy</i>	
Obecné učivo pro rozvoj digitálních kompetencí napříč předměty a ročníky			
	➤ Práce se soubory a složkami ➤ Grafický editor ➤ Textový editor ➤ Prezentační program ➤ Internet	Kooperace s ostatními předměty. Začlenění učiva a výstupů v průběhu roku ke vhodným tematickým celkům. Očekávané výstupy a učivo jsou definovány v tabulce „Rozvoj digitálních kompetencí napříč předměty a ročníky“. Učivo odpovídá věku a dosaženému pokroku v dané oblasti.	

ročník: 7.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Algoritmizace a programování – Programování – podmínky, postavy a události, větvení, parametry a proměnné			
Žák ➤ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému ➤ po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ➤ ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna ➤ spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav ➤ vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech diskutuje různé programy pro řešení problému ➤ vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní ➤ hotový program upraví pro řešení příbuzného problému ➤ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému ➤ po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ➤ ověří správnost programu, najde a opraví v	➤ Opakování s podmínkou ➤ Události, vstupy ➤ Objekty a komunikace mezi nimi ➤ Větvení programu, rozhodování ➤ Grafický výstup, souřadnice ➤ Podprogramy s parametry ➤ Proměnné	Zdroje: https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-vescratchi-pro-2-stupenzakladni-skoly https://ozobot.com/create/challenges http://ozobot.sandofky.cz/ https://code.org/ https://robomise.cz/ https://www.vexrobotics.com/go RVP: I-9-2-01, I-9-2-03, I-9-2-05, I-9-2-06 orientační časová dotace: 9 h, 13 h	

něm chyby používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna ➤ spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav používá souřadnice pro programování postav používá parametry v blocích, ve vlastních blocích ➤ vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu ➤ diskutuje různé programy pro řešení problému ➤ hotový program upraví pro řešení příbuzného problému			
Data, informace a modelování - Modelování pomocí grafů a schémat			
Žák ➤ vysvětlí známé modely jevů, situací, činností ➤ v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku ➤ pomocí ohodnocených grafů řeší problémy ➤ pomocí orientovaných grafů řeší problémy ➤ vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	➤ Standardizovaná schémata a modely ➤ Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu - Orientované grafy, automaty ➤ Modely, paralelní činnost	Zdroje: https://imysleni.cz/ucebni-ce/zaklady-informatikypro-zakladni-skoly https://www.ibobr.cz/ RVP: I-9-1-03, I-9-1-04 orientační časová dotace: 6 h průřezová témata: ▪ MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení ▪ MDV – stavba sdělení	

Digitální technologie - Počítače			
Žák ➤ nainstaluje a odinstaluje aplikaci uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory ➤ vybere vhodný formát pro uložení dat ➤ vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě ➤ porovná různé metody zabezpečení účtů ➤ spravuje sdílení souborů pomocí modelu znázorní cestu emailové zprávy ➤ zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	➤ Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému ➤ Správa souborů, struktura složek ➤ Instalace aplikací ➤ Domácí a školní počítačová síť ➤ Fungování a služby internetu - Princip e-mailu ➤ Metody zabezpečení přístupu k datům ➤ Role a jejich přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) ➤ Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)	Zdroje: https://opocitacich.cz/ RVP: I-9-4-02, I-9-4-03, I-9-4-04, I-9-4-05 orientační časová dotace: 5 h průřezová témata: ▪ EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí ▪ MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení ▪ MDV – stavba sdělení	
Obecné učivo pro rozvoj digitálních kompetencí napříč předměty a ročníky			
	➤ Práce se soubory a složkami ➤ Grafický editor ➤ Textový editor ➤ Prezentační program ➤ Internet	Kooperace s ostatními předměty. Začlenění učiva a výstupů v průběhu roku ke vhodným tematickým celkům. Očekávané výstupy a učivo jsou definovány v tabulce „Rozvoj digitálních kompetencí napříč předměty a ročníky“. Učivo odpovídá věku a dosaženému pokroku v dané oblasti.	

ročník: 8.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Algoritmizace a programování - Programování robota, robotické stavebnice			
Žák ➤ vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost přečte program pro robota a najde v něm případné chyby ➤ ovládá výstupní zařízení a senzory robota ➤ vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota	➤ Oživení robota, ➤ Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním ➤ Používání výstupních zařízení robota (motory, světlo, zvuk) ➤ Používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva) ➤ Čtení programu ➤ Projekt Můj robot	Zdroje: https://ozobot.com/create/challenges https://www.imysleni.cz/ucebnice/robotika-na-2stupni-zakladni-skoly-slego-mindstorms https://vr.vex.com/ https://makecode.microbit.org/ RVP: I-9-2-02, I-9-2-03, I-9-2-05, I-9-2-06 orientační časová dotace: 15 h průřezová témata: ▪ OSV – kreativita, komunikace	
Informační systémy - Hromadné zpracování dat			
Žák ➤ při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí,	➤ Relativní a absolutní adresy buněk ➤ Použití vzorců u různých typů dat ➤ Funkce s číselnými vstupy ➤ Funkce s textovými vstupy	Zdroje: http://simandl.asp2.cz/Online.aspx MS Office Excel	

➤ zleva, délka, počet, když) řeší problémy výpočtem s daty ➤ připiše do tabulky dat nový záznam ➤ seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy ➤ ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	➤ Vkládání záznamu do databázové tabulky ➤ Řazení dat v tabulce ➤ Filtrování dat v tabulce ➤ Zpracování výstupů z velkých souborů dat	RVP: I-9-3-02, I-9-3-03 orientační časová dotace: 11 h	
Digitální technologie			
Žák ➤ vysvětlí pojmy hardware a software ➤ pojmenuje a vysvětlí funkci komponent základní jednotky zná jednotky, kterými se označuje výkon procesorů a kapacita paměti ➤ pojmenuje a vysvětlí funkci přídavných zařízení počítače, dělí je na vstupní a výstupní ➤ orientuje se v nejběžnějším softwaru, třídí ho do odpovídajících kategorií, které umí charakterizovat	➤ Fungování počítače, programy a dokumenty, význam operačního systému ➤ Lokální síť a internet ➤ Web, prohlížeče, bezpečnost a soukromí ➤ Vyhledávače a cloudové služby ➤ Zlomové okamžiky vývoje hardware a software ➤ Umělá inteligence ➤ Současnost a budoucnost IT	Zdroje: https://opocitacich.cz/ RVP: I-9-4-01, I-9-4-02, I-9-4-03, I-9-4-04, I-9-4-05 orientační časová dotace: 7 h průřezová témata: ▪ VDO – občan, občanská společnost a stát	
Obecné učivo pro rozvoj digitálních kompetencí napříč předměty a ročníky			
	➤ Práce se soubory a složkami ➤ Grafický editor ➤ Textový editor ➤ Prezentací program ➤ Internet	Kooperace s ostatními předměty. Začlenění učiva a výstupů v průběhu roku ke vhodným tematickým celkům. Očekávané výstupy a učivo jsou definovány v tabulce „Rozvoj digitálních kompetencí napříč předměty a ročníky“. Učivo odpovídá věku a dosaženému pokroku v dané oblasti.	

ročník: 9.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Algoritmizace a programování - Programovací projekty			
Žák ➤ řeší problémy sestavením algoritmu ➤ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému ➤ ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ➤ diskutuje různé programy pro řešení problému ➤ vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní ➤ řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků hotový program upraví pro řešení příbuzného problému ➤ zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	➤ Programovací projekt a plán jeho realizace ➤ Popsání problému ➤ Testování, odladění, odstranění chyb ➤ Pohyb v souřadnicích ➤ Ovládání myši, posílání zpráv ➤ Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu ➤ Nástroje zvuku, úpravy seznamu ➤ Import a editace kostýmů, podmínky ➤ Návrh postupu, klonování. ➤ Animace kostýmů postav, ➤ události ➤ Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné ➤ Výrazy s proměnnou ➤ Tvorba hry s ovládáním, více seznamů ➤ Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy	Zdroje: https://imysleni.cz/ucebni-ce/programovani-vescratchi-ii-projekty-pro2-stupen-zakladni-skoly RVP: I-9-2-02, I-9-2-03, I-9-2-05, I-9-2-06 orientační časová dotace: 12 h průřezová témata: ▪ OSV – kreativita ▪ MDV – vnímání autora mediálních sdělení	

Digitální technologie			
Žák ➤ pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí ➤ vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich ➤ na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní ➤ na schematickém modelu popíše ➤ princip zasílání dat po počítačové síti ➤ vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu ➤ diskutuje o cílech a metodách hackerů ➤ vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat ➤ diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	Hardware a software ➤ Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí ➤ Operační systémy: funkce, typy, typické využití ➤ Komprese a formáty souborů ➤ Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Sítě ➤ Typy, služby a význam počítačových sítí ➤ Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa ➤ Struktura a principy internetu, datacentra, cloud ➤ Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL ➤ Princip cloudové aplikace (např. e mail, e-shop, ➤ streamování) Bezpečnost ➤ Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy ➤ Zabezpečení počítače a dat: ➤ aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat Digitální identita ➤ Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování	Zdroje: https://opocitacich.cz https://www.kpbi.cz/ RVP: I-9-4-01, I-9-4-02, I-9-4-03, I-9-4-04, I-9-4-05 orientační časová dotace: 15 h průřezová témata: ▪ MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení ▪ OSV – komunikace ▪ MKV – multikulturalita ▪ EGS – objevujeme Evropu a svět ▪ VDO – občan, občanská společnost a stát ▪ VDO – občan, občanská společnost a stát mezipředmětové vztahy:	

	komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat ➤ Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies	▪ napříč předměty II. stupně	
Obecné učivo pro rozvoj digitálních kompetencí napříč předměty a ročníky			
	➤ Práce se soubory a složkami ➤ Grafický editor ➤ Textový editor ➤ Prezentační program ➤ Internet	Kooperace s ostatními předměty. Začlenění učiva a výstupů v průběhu roku ke vhodným tematickým celkům. Očekávané výstupy a učivo jsou definovány v tabulce „Rozvoj digitálních kompetencí napříč předměty a ročníky“. Učivo odpovídá věku a dosaženému pokroku v dané oblasti.	

DĚJEPIS

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah

Výuka dějepisu:

- rozvíjí vlastní historické vědomí
- směřuje k vnímání obrazu hlavních vývojových linií
- učí žáka orientovat se v historickém čase
- vede k pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- směřuje k chápání kulturní rozmanitosti světa
- utváří pozitivní hodnotový systém

Časové vymezení

- v 6. ročníku: 2 hodiny týdně
- v 7. ročníku: 2 hodiny týdně
- v 8. ročníku: 2 hodiny týdně
- v 9. ročníku: 2 hodiny týdně

Organizační vymezení:

Výuka probíhá převážně v kmenových třídách, v učebně s interaktivní tabulí či v počítačové učebně.

Mezipředmětové vztahy

Vyučovací předmět **dějepis** je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

zeměpis – orientace v prostoru, územní rozsah států

matematika – časové přímky, osová souměrnost, vědecké poznatky

fyzika, přírodopis, chemie – vědecké poznatky, rozvoj vědy a techniky

výtvarná výchova – stavební slohy, umělecká díla, významní umělci

hudební výchova – vývoj hudebních projevů, významní skladatelé

jazyky – významní spisovatelé a jejich tvorba

občanská výchova – člověk a společnost, stát a státní zřízení, lidská a občanská práva, volební systém

tělesná výchova – odkaz řecké kultury, olympijské hry

Průřezová témata

Vyučovacím předmětem prolínají **průřezová témata:**

OSV – komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů, kreativita

VDO – demokracie, občanská práva, náboženská nesnášenlivost, tolerance, občanská společnost, volební systém, formy vlády, totalita, rasismus, holocaust, ideologie

ENV – člověk a příroda, příroda a první civilizace, historické památky, dopad průmyslové revoluce na přírodu

MKV – sbližování a prolínání kulturních vlivů v období helénismu, náš etnický původ, predsudky, stereotypy, husitství, poznávání jiných kultur, mezinárodní solidarita

EGS – integrace Evropy, vliv Říma na raně středověké státy, formování evropských států, křížové výpravy, mírové poselství Jiřího z Poděbrad, reformace, význam objevení Ameriky, buržoazní a buržoazně demokratické revoluce

MDV – národní obrození, propaganda, sdělovací prostředky a politika

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vede k zamyšlení nad historickým vývojem

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zařazuje rozmanité aktivity (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, ICT)
- zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
- vede ke kritickému myšlení a logickému uvažování

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování
- zařazuje do výuky diskuzi
- vede žáky k věcnému argumentování
- vede žáky k práci s různými typy textů
- vede k využívání informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vytváří příznivé klima třídy
- na začátku hodiny zařazuje motivační nebo opakovací aktivity
- dodává žákům sebedůvěru
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat a spolupracovat, využívá kooperativní učení, skupinové práce

Kompetence občanské

Učitel:

- reflektuje při výuce společenské i přírodní dění
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví

Kompetence pracovní

Učitel:

- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce
- umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, realizaci a hodnocení činností s digitálními historickými zdroji, prameny a programy
- seznamuje žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými historickými reáliemi prostřednictvím různých digitálních technologií a nástrojů pro komunikaci a sdílení;
- klade důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků, učí je odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Předmět: Dějepis

ročník: 6.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Člověk v dějinách			
Žák ➤ porozumí významu dějepisných znalostí pro život ve společnosti ➤ osvojí si základní periodizaci dějin, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu ➤ orientuje se na časové ose, rozliší pojmy rok, století, tisíciletí ➤ uvede příklady historických pramenů, pojmenuje instituce, ve kterých jsou shromažďovány	♦ význam dějin pro současnost a budoucnost ♦ periodizace dějin, práce s časovou osou ♦ historické prameny a jejich uchování (muzea, archivy, knihovny)		archivy, muzea, knihovny v regionu
Počátky lidské společnosti			
Žák ➤ objasní dvě varianty vzniku člověka – náboženskou a vědeckou ➤ vyjmenuje ve správném pořadí vývojové stupně člověka ➤ charakterizuje život pravěkých lovců a sběračů, jejich materiální a duchovní kulturu ➤ uvede příklady archeologických nálezů na našem území ➤ vysvětlí příčiny přechodu k zemědělskému způsobu života ➤ pochopí podmínky vzniku řemesel, popíše způsoby zpracování a využití prvních kovů, popíše i další technologie – textilní výrobu, výrobu keramiky ➤ uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa → chápe kulturní rozmanitost světa	Pravěk Starší doba kamenná (paleolit) ♦ člověk zručný ♦ člověk vzpřímený ♦ člověk rozumný ♦ člověk dnešního typu Mladší doba kamenná (neolit) ♦ neolitická revoluce ♦ počátky zemědělství a řemeslné výroby Doba bronzová a železná ♦ sociální diferenciacce ♦ oddělení řemesel od zemědělství, rozvoj obchodu Naše země v období pravěku ♦ Keltové	Z – orientace v mapě, světové strany, světadíly, zemědělské oblasti Vv – pravěké malby M – časová přímka veškeré učivo – OSV – 1.1 rozvoj schopností poznávání, 1.5 kreativita OSV – 1.7 mezilidské vztahy, 1.8 komunikace, 1.9 kooperace, 1.10 řešení problémů VDO – 2.1 občan, občanská společnost a stát (tlupa, rod, kmen) ENV – 5.1 ekosystémy, 5.3 lidské aktivity a problémy životního prostředí, 5.4 vztah člověka k prostředí EGS – 3.3 objevujeme Evropu a svět	

		MDV – 6.5 fungování a vliv médií ve společnosti - samostatně vyhledá v novinách, časopisech, v odborné literatuře, na internetu informace o pravěkých nálezích u nás	
Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury			
Žák ➤ si zapamatuje oblasti vzniku nejstarších států a ukáže je na mapě ➤ pochopí souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států ➤ uvede nejvýznamnější typy památek jednotlivých států, které se staly součástí světového kulturního dědictví, a zhodnotí přínosy civilizaci ➤ vysvětlí vznik písma a důležitost tohoto objevu ➤ prokáže základní orientaci na mapě - oblasti starověkého Řecka a Říma ➤ srovná život společnosti v Aténách a ve Spartě, vysvětlí podstatu antické demokracie ➤ ví, jak Řím ovládl Apeninský poloostrov a celé Středomoří, popíše pomocí mapy územní rozsah říše římské ➤ rozliší pojmy republika a císařství, jmenuje významné osobnosti římské republiky i císařství ➤ popíše vznik křesťanství a jeho další vývoj ➤ uvede příklady přínosu řecké a římské kultury pro evropskou civilizaci	Oblasti starověkého východu ♦ charakteristické rysy oblasti ♦ vývoj Mezopotámie, Egypta, Indie a Číny ♦ rozvrstvení společnosti v jednotlivých státech ♦ vznik písma, věd a první zákony ♦ Palestina a judaismus, Chetitě, Fénicičané Starověké Řecko ♦ Kréta, příchod řeckých kmenů ♦ období mykénské a homérské ♦ kolonizace, Atény a Sparta ♦ řecko-perské války ♦ peloponéská válka ♦ Makedonie a osobnost Alexandra Makedonského ♦ řecké náboženství, věda, kultura a umění, helénismus Starověký Řím ♦ osídlení Itálie ♦ punské války ♦ Spartakovo povstání ♦ římské císařství ♦ počátky křesťanství ♦ římská vzdělanost, věda a kultura ♦ rozpad římské říše ♦ naše země v době římské - Germáni	Z – orientace na mapě, názvy velkých řek ve starověkých státech, dnešní státy v těchto lokalitách Čj – připravit vyprávění několika příběhů ze Starého zákona, eposy, řecké a římské báje a pověsti Vv – řecké a římské umění Tv – olympijské hry ENV – 5.1 ekosystémy, 5.3 lidské aktivity a problémy životního prostředí, 5.4 vztah člověka k prostředí VDO – 2.1 občan, občanská společnost a stát - pojem stát, demokracie, občanská práva, republika, království, císařství, 2.4 formy participace občanů v politickém životě MKV – 4.1 kulturní difference nejstarších států a jejich přínos EGS – 3.1 jsme Evropané - vliv Říma na raně středověké státy MDV – 6.1 kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (texty, filmy, zvukové nahrávky)	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Předmět: Dějepis

ročník: 7.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Křesťanství a středověká Evropa			
Žák ➤ osvojí si periodizaci středověku ➤ popíše život Slovanů v době jejich příchodu k nám ➤ seznamuje se s odlišnostmi byzantské, arabské a francké říše – zhodnotí přínos Karla Velikého ➤ vysvětlí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, zhodnotí význam příchodu věrozvěstů (jazyk, písmo) ➤ vyjmenuje v chronologickém sledu panovníky na Velké Moravě, vysvětlí okolnosti vzniku a zániku VM – Slovensko jako součást bývalé VM zařadí do nově vzniklých Uher ➤ vysvětlí státotvornou úlohu panovnických dynastií – ke každé uvedené osobnosti, uvede její přínos či událost spojenou s jejím jménem ➤ uvede základní znaky románského slohu a příklady významných románských památek na našem území	Opakování ◆ křesťanství ◆ rozdělení říše římské rozpad říše západořímské Raný středověk ◆ stěhování národů, příchod Slovanů ◆ byzantská, arabská a francká říše ◆ křesťanství v raném středověku ◆ první státní útvary na našem území – Sámova říše, Velká Morava a její kultura ◆ český stát za prvních Přemyslovců ◆ formování prvních státních celků v Evropě ◆ křížové výpravy ◆ románská kultura životní styl raného středověku	Vv – byzantské, arabské umění, románský sloh Čj – praslovanština, staroslověnština, první písemné památky, Kosmova Kronika česká, české pověsti ORv – národ, vlast, čeští církevní patroni veškeré učivo – OSV – 1.1 rozvoj schopností poznávání, 1. 5 kreativita OSV – 1.7 mezilidské vztahy, 1.11 hodnoty, postoje EGS – 3.1 jsme Evropané MKV – 4.1 kulturní diferenciacie (byzantská, arabská kultura, islám), 4.2 lidské vztahy ENV – 5.3 lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana kulturních památek), VDO – 2.1 občan, občanská společnost a stát (první státní útvar u nás)	Důraz na české patrony, připomenout státní svátek ČR 28. září, 5. července
Žák ➤ objasní život člověka ve středověké vesnici i ve městě ➤ zdůvodní proměnu Českého království ve významný evropský stát – uvede příklady posilování suverenity českého státu ➤ vyjmenuje v chronologickém sledu lucemburské panovníky, zhodnotí na základě konkrétních údajů jejich vládu ➤ objasní hospodářský a kulturní rozvoj v době vlády Karla IV.	Vrcholný středověk ◆ vznik měst a jejich význam ◆ změny v zemědělství ◆ Český stát za vlády posledních Přemyslovců ◆ Lucemburkové na českém trůně – Karel IV. a jeho přínos pro Český stát ◆ gotická kultura ◆ stoletá válka, vznik prvního parlamentu v Anglii ◆ česká společnost v době předhusitské	Čj – kroniky, doba Karla IV., rozvoj češtiny, Jan Hus, rozvoj vzdělanosti Vv – gotické umění (architektura, malířství, sochařství) Hv – chorál, husitské písně ENV – 5.1 ekosystémy (město, vesnice), 5.2 základní podmínky života, 5.3 lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana kulturních památek), 5.4 vztah člověka k prostředí MKV – 4.5 princip sociálního smíru a solidarity předsudky (stereotypy katolické církve, husitství)	Osobnost Karla IV., dvojí pohled na Jana Lucemburského Osobnost Jana Husa, Jany z Arku, připomenout státní svátek

➤ popíše typickou gotickou stavbu, uvede její hlavní znaky a příklady významných památek na našem území ➤ vysvětlí, proč vypukla stoletá válka a popíše její průběh, výsledek a vyvodí důsledky ➤ objasní problémy, které vedly ke kritice církve ➤ zhodnotí význam Husovy osobnosti; popíše program, průběh, výsledky a význam husitských válek	Pozdní středověk ◆ osobnost Jana Husa ◆ husitské války ◆ vláda Jiřího z Poděbrad ◆ Český stát za vlády Jagellonců	EGS – 3.2 Evropa a svět nás zajímá ENV – 5.2 historické památky VDO – 2.1 občan, občanská společnost a stát (Velká listina svobod), 2.4 formy participace občanů v politickém životě (postoje Jana Husa) OSV – 1.6 poznávání lidí, 1.7 mezilidské vztahy, 1.8 komunikace, 1.10 řešení problémů a rozhodovací dovednosti, 1.11 hodnoty, postoje, praktická etika	6. července
Objevy a dobývání. Počátky nové doby			
Žák ➤ osvojí si periodizaci novověku ➤ objasní souvislost renesance s antikou, uvede nejvýznamnější renesanční osobnosti a jejich díla ➤ vysvětlí pojem humanismus ➤ porovná způsob života středověkého a renesančního člověka ➤ pomocí mapy popíše objevné plavby mořeplavců, uvede příčiny a důsledky těchto objevů ➤ vysvětlí pojmy reformace, katolíci, evangelíci (protestanti) ➤ popíše postavení Českých zemí v habsburské monarchii ➤ popíše typickou renesanční stavbu, uvede hlavní znaky a několik renesančních památek (i v regionu) ➤ objasní podstatu sporu českých stavů s Habsburky, popíše průběh tohoto sporu vrcholící stavovským povstáním v roce 1618 ➤ zhodnotí výsledek tohoto sporu na Obnoveném zřízení zemském	Počátky novověku ◆ renesance a humanismus v Itálii ◆ zámořské objevy ◆ pokroky ve výrobě, rozvoj věd (astronomie) ◆ náboženská reformace – Martin Luther, Jan Kalvín ◆ vznik španělského království, nizozemský odboj proti španělské nadvládě ◆ francouzské náboženské války ◆ Rusko v novověku ◆ Anglie za Jindřicha VIII. a Alžběty I. ◆ nástup Habsburků na český trůn ◆ renesanční kultura ◆ vláda Rudolfa II. ◆ české stavovské povstání, bitva na Bílé hoře, důsledky bělohorské porážky českých stavů	Vv, Hv – renesance (architektura, sochařství, malířství, hudba) Čj – humanistická a renesanční literatura ORv – humanismus, druhy státních zřízení, složky státní moci EGS – 3.2 Evropa a svět nás zajímá MDV – 6.5 fungování a vliv médií ve společnosti (knihtisk) VDO – 2.1 občan, občanská společnost a stát – střet stavů s absolutistickou tendencí Habsburků OSV – 1.11 hodnoty, postoje, praktická etika	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Předmět: Dějepis

ročník: 8.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Počátky nové doby a modernizace společnosti			
➤ vysvětlí příčiny třicetileté války, vyjmenuje válčící státy a zhodnotí výsledek války, především ve vztahu k Českým zemím a střední Evropě ➤ vypráví o životě a díle J. A. Komenského, vysvětlí pojmy exulant, konfiskace majetku Žák ➤ vysvětlí pojmy absolutismus, konstituční monarchie, ➤ rozpozná barokní stavbu a označí hlavní znaky barokního slohu, uvede barokní památky (i v regionu) ➤ vysvětlí důsledky porážky stavovského povstání pro další vývoj v českých zemích, objasní dvojí pohled na „dobu temna“ ➤ pochopí význam osvícenství, dokáže jej dát do souvislosti s vědeckou revolucí 17. století ➤ vyjmenuje několik důležitých osobností a zhodnotí jejich význam pro budoucnost ➤ charakterizuje vládu Marie Terezie, ujasní si pojem osvícenský absolutismus, uvede příklady jejích reforem a význam obou reforem Josefa II. (toleranční patent, patent u zrušení nevolnictví) ➤ rozumí pojmu kolonie, uvědomí si význam boje za svobodu ➤ objasní problémy ve franc. společnosti, které vedly k revoluci, rozumí pojmu revoluce, sestaví základní osnovu průběhu revolučních událostí a podle ní vypráví ➤ zhodnotí výsledky VFR (Deklarace lidských a občanských práv...)	♦ třicetiletá válka ♦ osobnost J. A. Komenského Novověk od 2. poloviny 17. století do konce 18. století ♦ vývoj v nejvýznamnějších evropských státech (Anglie - anglická revoluce, Oliver Cromwell, Francie – Ludvík XIII., Ludvík XIV., Prusko – Fridrich Vilém II., Rusko – Petr I. Veliký, Kateřina II. Veliká) ♦ barokní kultura v Evropě, české baroko ♦ upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce, nevolnictví ♦ rozvoj vědy a techniky v 17. století, osvícenství ♦ vláda Marie Terezie a Josefa II. ♦ průmyslová revoluce ♦ vznik USA ♦ Velká francouzská revoluce	Čj – barokní literatura, osobnost J. A. Komenského MKV – 4.1 kulturní a náboženská diferenciaci, 4.4 multikulturalita (Komenský) Vv, Hv – baroko (stavitelství, sochařství, malířství, hudba VDO – rekatolizace, náboženská nesnášenlivost Čj – osvícenská a klasicistní literatura F – vědci a vědecké objevy 17 -18. století veškeré učivo – OSV – 1.1 rozvoj schopností poznávání, 1.5 kreativita OSV – 1. 10 řešení problémů a rozhodovací dovednosti, 1.11 hodnoty, postoje, praktická etika, 1.7 mezilidské vztahy, 1.9 kooperace EGS – 3.2 Evropa a svět nás zajímá VDO – 2.1 občan, občanská společnost a stát - USA, VFBR (Listina práv a svobod, ústava, federace, absolutní a konstituční monarchie) ENV – 5.2 základní podmínky života, 5.3 lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana historických památek), 5.4 vztah člověka k prostředí MDV – 6.6 tvorba mediálního sdělení k průmyslové revoluci	

Žák ➤ vypráví o Napoleonovi a jeho taženích ➤ uvede hlavní znaky klasicismu a romantismu, ➤ chápe národní obrození jako celoevropský jev ➤ porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa ➤ objasní význam obrozeneckých snah jednotlivých významných osobností ➤ porovná příčiny a výsledky revoluce 1848 pro evropské státy, popíše průběh revolučního roku 1848 v českých zemích ➤ uvede hlavní znaky Bachova absolutismu a příčiny jeho pádu ➤ vysvětlí, co se změnilo vznikem Rakouska-Uherska ➤ popíše pokrok, který přinesla technickovědecká revoluce, uvede konkrétní příklady nejdůležitějších vynálezů a zná jména jejich objevitelů ➤ popíše okolnosti vzniku Národního divadla, jmenuje významné představitele „generace Národního divadla“	Dějiny od konce 18. století do konce 19. století ◆ Napoleon a jeho válečné výpravy ◆ klasicismus, romantismus ◆ národní obrození ◆ revoluční rok 1848 v Evropě ◆ revoluční rok 1848 v českých zemích ◆ sjednocení Itálie a Německa ◆ občanská válka v USA ◆ postavení Českých zemí v rámci habsburské monarchie ve 2. polovině 19. století ◆ vznik Rakousko-Uherska ◆ technickovědecká revoluce ve 2. polovině 19. století ve světě i u nás ◆ Národní divadlo	Z – demonstrace Napoleonových výprav na mapě Vv, Hv – klasicismus a romantismus (stavitelství, malířství, hudba), umění 2. poloviny 19. století Čj – národní obrození, romantismus, realismus (hlavní představitelé a jejich tvorba) VDO – 2.1 občan, občanská společnost a stát – vznik novodobé občanské společnosti, 2.4 formy participace občanů v politickém životě ENV – 5.2 základní podmínky života, 5.3 lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana kulturních památek), 5.4 vztah člověka k prostředí - technickovědecká revoluce MDV – 6.5 fungování a vliv médií ve společnosti - obroda českého jazyka, knihy, noviny, divadlo v době národního obrození MKV – 4.2 lidské vztahy, 4.3 etnický původ - rasismus, otrokářství v USA OSV – 1.7 mezilidské vztahy, 1.8 komunikace EGS – 3.1 jsme Evropané – Evropa 19. století, nacionalismus x vlastenectví	
Moderní doba			
Žák ➤ rozliší příčiny války od záminky (sarajevský atentát) ➤ popíše průběh 1. světové války, zná datum jejího počátku i konce ➤ na příkladu demonstuje zneužití techniky ve válce, vyjmenuje nové zbraně a popíše vojenské taktiky, vysvětlí pojem válka poziční, zákopová ➤ objasní situaci Rusku, zhodnotí výsledek obou revolucí	◆ mezinárodní vztahy před 1. světovou válkou, válečné konflikty na přelomu 19. a 20. století ◆ 1. světová válka ◆ ruské revoluce	ORv – problémy lidské nesnášenlivosti OSV – 1.6 poznávání lidí, 1.7 mezilidské vztahy, 1.8 komunikace, 1.9 kooperace, 1.10 řešení problémů a rozhodovací dovednosti, 1.11 hodnoty, postoje, praktická etika EGS – 3.2 Evropa a svět nás zajímá VDO – 2.1 občan, občanská společnost a stát – Československo – nový stát v Evropě MDV – 6.1 kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, 6.5 fungování a vliv médií ve společnosti, 6.6 tvorba mediálního sdělení	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Předmět: Dějepis

ročník: 9.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Moderní doba			
Žák ➤ vypráví o životě T. G. Masaryka, pochopí jeho zásluhy při utváření samostatného čs. státu ➤ vysvětlí pojem legie a zhodnotí jejich význam pro vznik státu ➤ zná jistě datum 28. 10. 1918, povypráví o okolnostech vyhlášení samostatného Československa ➤ dokáže popsat změny na mapě Evropy po skončení 1. světové války ➤ pochopí cíle versailleského mírového systému i problémy jeho fungování ➤ charakterizuje polit. systém nového Československa, popíše jeho symboly, uvede, které problémy musel nový stát řešit ➤ dokáže objasnit pojmy fašismus, komunismus, chápe jejich odlišnost i podobnost ➤ uvede příčiny a důsledky světové hospodářské krize a cesty k jejímu překonání v USA a v Německu ➤ vysvětlí pojmy nacismus, rasismus, antisemitismus ➤ popíše politiku usmírování, uvede konkrétní příklady (útoky Japonska na Čínu, Itálie na Etiopii, španělská občanská válka) a zhodnotí výsledek appeasementu ➤ povypráví o událostech roku 1938 (anšlus Rakouska, mnichovská konference a mnichovská dohoda) – je schopen se samostatně zamyslet nad postavením ČSR v době mnichovské krize ➤ vymezí období druhé republiky, charakterizuje hospodářské i politické důsledky Mnichova ➤ chápe pojem protektorát, porozumí územním změnám čs. státu	Opakování ◆ příčina, záminka, charakteristika, průběh a konec 1. světové války ◆ nejdůležitější bitvy na válečných frontách ◆ vznik Československa, osobnost T. G. Masaryka Meziválečné období ◆ Svět po 1. světové válce – versailleský mírový systém, fašismus v Itálii, komunismus v SSSR ◆ budování demokracie v Československu, „zlatá 20. léta“ ◆ světová hospodářská krize a cesty k jejímu překonání ◆ Československo za světové hospodářské krize ◆ nástup nacismu v Německu ◆ stalinistické Rusko ◆ válečné konflikty 30. let ◆ rok 1938 – Mnichov ◆ druhá republika ◆ rozbití Česko-Slovenska 2. světová válka ◆ začátek 2. světové války ◆ válečné události let 1939 – 1941 ◆ protektorát Čechy a Morava	Čj – literatura 1. poloviny 20. století Vv, Hv – umění 1. poloviny 20. století veškeré učivo – OSV – 1.1 rozvoj schopností poznávání, 1.5 kreativita OSV – 1.7 mezilidské vztahy (holocaust), 1.10 řešení problémů a rozhodovací dovednosti, 1.11 hodnoty, postoje, praktická etika VDO – 2.1 občan, občanská společnost a stát – demokracie x fašismus, komunismus, ČSR – nový stát v Evropě, politický systém pluralitní parlamentní demokracie MDV - 6.1 kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (texty, filmy), 6.5 fungování a vliv médií ve společnosti – propaganda, EGS - 3.2 Evropa a svět nás zajímá, 3.1 jsme Evropané - 1. a 2. světová válka jako mezníky vývoje, vznik Společnosti národů MKV – 4.2 lidské vztahy – problematika národnostních menšin, nacistický rasismus, holocaust, 4.5 princip sociálního smíru a solidarity během válek, 4.4 multikulturalita ENV – 5.3 lidské aktivity a problémy životního prostředí	připomenout státní svátek 28. října

➤ orientuje se v chronologii 2. světové války ➤ uvede základní časové mezníky a místa nejvýznamnějších válečných operací ➤ chápe situaci Československa během války, zná hlavní osobnosti a organizace domácího i zahraničního odboje ➤ dokáže zaujmout stanovisko k atentátu na Heydricha poté, co se seznámí s jeho důsledky ➤ popíše průběh formování protihitlerovské koalice, výsledky jejich jednání v Teheránu, na Jaltě a v Postupimi ➤ s pomocí mapy popíše průběh osvobození v Evropě i v Tichomoří ➤ povypráví o okolnostech osvobození Československa	◆ československý domácí a zahraniční odboj ◆ napadení SSSR ◆ válka v Tichomoří ◆ heydrichiáda ◆ holocaust ◆ přelom ve válce ◆ otevření druhé fronty ◆ Slovenské národní povstání ◆ osvobození Evropy ◆ osvobození Československa, konec války v Evropě ◆ kapitulace Japonska, konec 2. světové války		připomenout státní svátek 8. května
Rozdělený a integrující se svět			
Žák ➤ vysvětlí vzniku bipolárního světa, porozumí pojmu studená válka ➤ charakterizuje poválečný vývoj v obnoveném Československu, chápe jeho vyústění v komunistickém převratu v únoru 1948 ➤ chápe pojmy totalitní systém, uvede konkrétní příklady v komunistickém Československu (řízená ekonomika, kolektivizace, politické procesy, masová nezákonnost, tábory nucených prací, pomocné technické prapory, ovlivnění kultury) ➤ uvede základní rozdíly mezi komunistickým a kapitalistickým způsobem života ➤ zhodnotí význam roku 1968 jako pokusu o reformu, chápe pojem „socialismus s lidskou tváří“, normalizace, disent ➤ na příkladech mezinárodních konfliktů si uvědomuje hrozbu 3. světové války, hrozbu nukleární války (korejská válka, válka ve Vietnamu, karibská krize) ➤ posoudí postavení rozvojových zemí ➤ seznamuje se s důvody, které vedly k rozpadu východního bloku, popíše průběh sametové revoluce v Československu, zná jistě datum 17. 11. 1989 ➤ prokáže základní orientaci v problémech dnešního světa	◆ poválečné uspořádání světa – Postupimská konference ◆ studená válka – železná opona, Marshallův plán, 1. berlínská krize, občanská válka v Číně ◆ Československo po 2. sv. válce ◆ Únorový převrat v Československu ◆ Československo v letech 1948 – 1953 ◆ pražské jaro 1968 ◆ normalizace ◆ svět za studené války – západní a východní blok ◆ rozvojový svět ◆ válka v Koreji, 2. berlínská krize, karibská krize, válka ve Vietnamu ◆ sametová revoluce v roce 1989 v Československu, rozpad sovětského bloku, vznik České republiky v roce 1993 ◆ problémy současného světa	ORv – mezinárodní organizace, mezinárodní vztahy Čj – literatura 2. poloviny 20. století Vv, Hv – umění 2. poloviny 20. století VDO – 2.1 občan, občanská společnost a stát, 2.3 principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - Československo a komunismus, formy vlády, Listina práv a svobod a Charta 77, sametová revoluce r. 1989 EGS – 3.2 Evropa a svět nás zajímá, 3.1 Jsme Evropané - vznik OSN, NATO, Varšavská smlouva ENV – 5.4 vztah člověka k prostředí, 5.3 lidské aktivity a problémy životního prostředí MDV – 6.1 kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, 6.2 interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, 6.5 fungování a vliv médií ve společnosti - sdělovací prostředky a politika OSV – 1.7 mezilidské vztahy, 1.8 komunikace, 1.10 řešení problémů a rozhodovací dovednosti, 1.11 hodnoty, postoje, praktická etika	připomenout státní svátek 17. listopadu a 1. ledna

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Předmět: Občanská a rodinná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah:

je zaměřen na:

- postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáků
- orientaci ve významných oblastech společenského života
- prohloubení poznatků o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, vztazích mezi lidmi
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života
- seznámení s hospodářským životem, činností důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života
- respektování a uplatňování mravních principů a pravidel společenského soužití a přebírání odpovědnosti za vlastní názory, chování a jednání
- rozvíjení občanského a právního vědomí žáků
- prevenci rasistických, xenofobních a extremistických postojů
- vedení k sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí
- preventivní ochranu zdraví
- na základní hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky
- na dovednosti odmítat škodlivé látky
- předcházení úrazům a nutnosti čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích
- získávání orientace v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování
- upevnění návyků poskytovat základní první pomoc

Časové vymezení:

- v 6. ročníku: 2 hodiny týdně
- v 7. ročníku: 2 hodiny týdně
- v 8. ročníku: 1 hodina týdně
- v 9. ročníku: 1 hodina týdně

Organizační vymezení:

Výuka probíhá v kmenových třídách, případně v učebně informatiky nebo v učebně s interaktivní tabulí.

Mezipředmětové vztahy

Občanská a rodinná výchova má velmi blízký vztah ke všem vzdělávacím oblastem. Ve svém obsahu navazuje především na vzdělávací oblast Člověk a společnost. Má vazbu na dějepis (řízení společnosti – formy státu, významné osobnosti našich dějin architektonické styly, náboženství), zeměpis (svět kolem nás, EU, mezinárodní organizace), přírodopis (ochrana přírodního bohatství, zdraví, nemoci, anatomie pohlavních orgánů).

Průřezová témata

Předmětem prolínají všechna průřezová témata.

- poznávání sebe, lidí, jednání v určitých rolích a situacích (OSV)
- přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpovědného chování (VDO)
- schopnost zapojovat se do diskuze nad problémy uveřejňovanými v médiích, lidské vztahy (MKV)
- rozeznat argumentaci a výrazové prostředky reklamy (komerční, politické), postavení médií ve společnosti, tvorba mediálního sdělení (MDV)
- vztah člověka k životnímu prostředí, oceňování zdraví, chápání vlivu životního prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí (ENV)
- osvojování evropských hodnot (EGS)

Výchovné a vzdělávací strategie**Kompetence k učení**

Učitel:

- se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- zařazuje metody, při kterých dochází k závěrům, řešením sami žáci

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- klade otevřené otázky

- ukazuje žákovi cestu ke správnému řešení
- podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu
- vytváří příležitosti k interpretaci a prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

Učitel:

- umožňuje žákům, aby při hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- vytváří pro žáky příležitosti k aplikacím v modelových situacích

Kompetence digitální

Učitel:

- umožňuje žákům, aby při hodině pracovali s digitálními technologiemi, žáci vyhledávají a vyhodnocují získané informace
- podporuje formování kritického názoru na informace, které získá díky digitálním technologiím

- vede žáky, aby se orientovali v systému digitálních kompetencí občanů
- formuje u žáků povědomí o možnostech přínosu digitálních technologií pro život

ročník: 6.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Člověk v rytmu času			
Žák ➤ uvědomuje si důležitost orientace v čase ➤ chápe odlišnosti umělých a přírodních cyklů ➤ rozumí teorii měření času, chápe subjektivní vnímání času ➤ orientuje se v kalendáři, popíše významné dny	♦ Čas nezastavíš ♦ Cyklus přírody ♦ Kalendář ♦ Měření času	Hv – doba trvání skladby Čj – mluvní cvičení 2. min. F – jednotka času, sluneční hodiny Z – světové strany, přírodní cykly D – juliánský a gregoriánský kalendář	Kalendář - v průběhu celého školního roku
Rodina a širší sociální prostředí			
Žák ➤ uvědomuje si, proč je rodina důležitá pro jednotlivce i společnost ➤ vysvětlí rozdíl mezi rodinou základní, neúplnou a rozšířenou ➤ vysvětlí rozdělení rolí v rodinách, asociálních skupinách, popíše vlastní role, které v životě zastává, jejich vliv na zdraví a sociální klima ➤ dokáže správně používat názvy označující	♦ Rodina, postavení a role muže a ženy v rodině, příbuzenské vztahy, rodokmen ♦ Manželství	Čj – Dceřina kletba PD čl. 18 D – rodokmen – panovníci z okruhu Karla IV. Čj – role, hlava rodiny, bílá vrána, černá ovce D – vývoj člověka PD čl. 6, 19, 26 LP čl. 1, 5, 17	

příbuzenské vztahy, zamýšlí se nad tím, co příbuzné spojuje ➤ uvede, za jakých podmínek se může uzavřít manželství, popíše některé svatební zvyky ➤ zamýšlí se nad tím, co je nutné zvážit před vstupem do manželství ➤ uvědomuje si, jak sám působí na rodinnou atmosféru a vztahy ➤ vysvětlí pojmy plánované rodičovství, antikoncepce, puberta ➤ rozpozná projevy nelidského a nepřipustného zacházení, nebezpečné situace ➤ umí požádat o pomoc v případě ohrožení práv ➤ využívá pravidla slušného chování ➤ rozliší příjmy a výdaje rodinného rozpočtu ➤ chápe důležitost denního řádu pro plnohodnotný život ➤ rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem ➤ vysvětlí, jaký význam má pro děti vyrůstající mimo vlastní rodinu náhradní rodičovská péče ➤ umí správně komunikovat v různých situacích ➤ umí vyjádřit své názory a pocity různými způsoby komunikace ➤ rozumí významu lidských hodnot, přátelství, lásky, kamarádství ➤ respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery, přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů	◆ Děti – pokračování našeho života ◆ Vliv rodiny na rozvoj osobnosti dítěte ◆ Funkce rodiny – ochranná, výchovná, materiální ◆ Náhradní výchova, náhradní rodinná péče, adopce ◆ Komunikace, komunikace v rodině, mezi vrstevníky, s dospělými ◆ Modelové situace zaměřené na osvojení komunikačních dovedností ◆ Kamarádství, přátelství, láska	VDO – občan, občanská společnost a stát – občan jako odpovědný člen společnosti, schopnost přijímat odpovědnost za své postoje a činy D – osobnosti na bankovkách M – osobní rozpočet Z – práce s atlasem – země „chudého jihu“ MKV – lidské vztahy-lidská solidarita OSV – komunikace - komunikace v různých situacích, asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci OSV – poznávání lidí – mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy	
---	--	--	--

➤ umí odmítnout nátlak a agresí, nechová se pasivně, ovládá techniky asertivního chování, obhájí svá práva			
Pravidla života ve společnosti			
Žák ➤ dokáže dobře komunikovat s ostatními ➤ rozvíjí kamarádské vztahy ➤ je si vědom lidských práv ➤ dokáže popsat svá práva ➤ přiměřeně reaguje na rizikové situace, vyhledá pomoc	◆ Pravidla společenského chování ◆ Kamarádství ◆ Lidská práva ◆ Dětská práva ◆ Rizikové situace- šikana, týrání, zneužívání	OSV – sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě, moje tělo, moje psychika - seberegulace a sebeorganizace – sebe- kontrola, sebeovládání OSV – psychohygiena – dobrá organizace času, dovednosti zvládání stresových situací, hledání pomoci při potížích, kreativita, - komunikace OSV – sebepoznání a sebepojetí – moje učení, jak se mé já promítá v mém chování poznávání lidí mezilidské vztahy komunikace MDV – fungování a vliv médií ve společnosti – trávení volného času OSV – seberegulace a sebeorganizace – organizace vlastního času,	

		psychohygiena	
Život v obci, kraji, státu, EU, OSN			
Žák ➤ vysvětlí význam domova ➤ popíše typy obcí ➤ popíše orgány obce, vysvětlí jejich funkci ➤ vyjmenuje kraje, vysvětlí význam a funkci krajské samosprávy ➤ vyjmenuje atributy státu, státní symboly ➤ rozumí pojmu a významu státního občanství, vysvětlí pojem národnost, vyjmenuje hlavní národnostní menšiny v ČR ➤ vysvětlí vliv a význam členství v EU, jeho dopady na život, organizaci EU, jeho hlavní orgány ➤ vysvětlí význam a vliv OSN	◆ Domov ◆ Obec, typy obcí ◆ Řízení obce, orgány ◆ Kraje, krajská samospráva ◆ Stát, atributy státu, státní symboly ◆ Národnost, státní občanství ◆ Život v EU ◆ Členství ČR v OSN	VDO – formy participace občanů v politickém životě – obec jako základní jednotka samosprávy státu	
Život na Zemi			
Žák ➤ se zamýšlí nad významem ochrany přírody pro TUR ➤ popíše možnosti vlastního přínosu k ochraně přírody ➤ vysvětlí pojem konzumní způsob života, zamýšlí se nad lepší alternativou ➤ chápe pojem ekologický způsob života, vyjmenuje jeho výhody ➤ umí recyklovat různé materiály, rozumí důležitosti recyklace pro TUR ➤ aktivně přemýšlí nad možnostmi, jak zlepšit v domácnosti zacházení s materiály	◆ Příroda v ohrožení ◆ Konzumní způsob života ◆ Ekologická způsob života ◆ Recyklace ◆ Domácí ekologie	ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody a kulturních památek, změny v krajině Z – statutární města Př – fauna, flora, ekosystém	

Některá z témat budou odučena v rámci projektových dnů a odborných přednášek v souladu s minimálním preventivním programem.

ročník: 7.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Kam patřím - dospívání			
Žák ➤ respektuje odlišnosti mezi lidmi ➤ popíše stavbu a funkci pohlavních soustav muže a ženy ➤ popíše pubertální změny, uvažuje o jejich významu, optimálně reaguje na fyziologické změny, chová se kultivovaně ➤ uvažuje o významu rozmnožování v přírodě, aplikuje na lidskou populaci ➤ má teoretické základy k sexuální zodpovědnosti, chápe její význam, je schopen aplikovat do vlastního života ➤ popíše správný stravovací režim, rozumí skladbě a důležitosti správného stravování ➤ vysvětlí poruchy příjmu potravy, je si vědom nebezpečnosti těchto poruch, ví, kde vyhledat pomoc	◆ Odlišnosti mezi lidmi ◆ Pohlavní orgány muže a ženy ◆ Stáváme se mužem a ženou ◆ Rozmnožování ◆ Životospráva v pubertě ◆ Poruchy příjmu potravy	OSV- sebepoznání, sebepojetí, seberegulace, hodnoty, postoje, psychohygiena MKV - lidské vztahy Př 8. roč. sexualita, výživa	

Člověk jako osobnost			
Žák ➤ si je vědom svého působení ve společnosti, uvědomuje si, že ovlivňuje okolní svět ➤ rozlišuje společenské skupiny ➤ umí asertivně řešit konfliktní situace ➤ učí se toleranci k ostatním lidem ➤ je si vědom právního dosahu povinné školní docházky ➤ zná a respektuje práva a povinnosti ve škole	◆ Život ve společnosti ◆ Společenské skupiny - dělení, utváření ◆ Život ve škole ◆ Konflikty ve škole, řešení ◆ Povinná školní docházka ◆ Pravidla života ve škole	OSV - sebepoznání, sebepojetí, seberegulace, hodnoty, postoje VDO - Občanská společnost a stát, člověk jako zodpovědný člen společnosti OSV - Etika, její rozvoj VDO - Škola jako demokratické společenství, Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana, principy soužití s minoritami	
Komunikace			
Žák ➤ definuje pojmy verbální a neverbální komunikace, uvede příklady ➤ umí vyjmenovat jednotlivé komunikační styly, snaží se komunikovat asertivně	◆ Způsoby komunikace- verbální, neverbální ◆ Agresivní, asertivní a pasivní komunikace	OSV - sebepoznání, sebepojetí, seberegulace, hodnoty, postoje	
Pravidla chování			
Žák ➤ vysvětlí pojem právní norma, morálka ➤ vytváří si vlastní názor na to, co je správné ➤ umí se správně chovat ve společnosti v různých situacích ➤ si je vědom sankcí za protiprávní jednání	◆ Právní normy ◆ Morálka ◆ Společenská pravidla - etiketa ◆ Důsledky porušování pravidel a norem	VDO - občan, občanská společnost	

Česká republika - stát, ve kterém žiji			
Žák ➤ vysvětlí rozvržení moci v ČR ➤ uvede orgány a funkci výkonné, soudní a zákonodárné moci ➤ vyjmenuje prezidenty ČR	♦ Dělení moci v ČR ♦ Zákonodárná moc ♦ Výkonná moc ♦ Soudní moc ♦ Prezidenti ČR	VDO - občan, občanská společnost, demokracie, formy vlády D - prezidenti ČR	
Národnostní menšiny			
Žák ➤ vysvětlí pojem národnostní menšina ➤ uvede hlavní národnostní menšiny v ČR ➤ zamýšlí se nad podstatou rasové nesnášenlivosti, vytváří si vlastní názor na dění ve světě	♦ Co je národnostní menšina ♦ Nejvýznamnější národnostní menšiny v ČR ♦ Rasová nesnášenlivost	VDO - občan, občanská společnost, demokracie MKV - lidské vztahy OSV - poznávání lidí Z - národnostní menšiny	
Vlastenectví, lidská práva			
Žák ➤ vysvětlí pojem vlastenectví, zamýšlí se nad jeho významem ➤ vysvětlí, co je Listina základních práv a svobod, zamýšlí se nad podstatou lidských práv a jejich ochranou ➤ si je vědom sankcí za porušování lidských práv	♦ Co je vlastenectví? ♦ Základní lidská práva ♦ Všeobecná deklarace lidských práv ♦ Listina základních práv a svobod v ČR ♦ Zvláštní lidská práva ♦ Porušování lidských práv, sankce	VDO - občan, občanská společnost MKV - lidské vztahy OSV - poznávání lidí	
Historická tradice			
Žák ➤ vyjmenuje slavné osobnosti našich dějin,	♦ Slavní předkové, významné osobnosti našich dějin	D - osobnosti	

zamýšlí se nad jejich významem			
Kultura a umění			
Žák ➤ definuje pojem kultura ➤ zabývá se formami kultury a umění ➤ umí se chovat při kulturních akcích, je si vědom důležitosti etikety ➤ kriticky hodnotí masmédia ➤ vytváří si vlastní názor na reklamu a její funkci ➤ si je vědom důležitosti masmédií v krizových situacích	♦ Co je kultura? ♦ Dělení kultury ♦ Kultura ve světě ♦ Co je umění? ♦ Druhy umění ♦ Společenská a kulturní zařízení ♦ Etiketa při kulturních událostech ♦ Masová kultura ♦ Masmédia ♦ Reklama ♦ Masmédia v krizových situacích	MDV - fungování a vliv médií ve společnosti MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Hv - umění Vv - umělecká díla	
Kulturní bohatství			
Žák ➤ si je vědom hodnoty významných výtvorů lidské činnosti ➤ chrání kulturní bohatství ➤ zabývá se ochranou kulturního a přírodního dědictví	♦ Významné výtvary lidské činnosti ♦ Ochrana kulturního dědictví ♦ Kulturní zvyklosti ♦ Chráněná území- dělení, význam	Z - památky , kulturní dědictví D - památky Př - chráněná území ENV - ochrana přírodního a kulturního dědictví	
Globální problémy			
Žák ➤ definuje globální problémy ➤ vyjmenuje jednotlivé globální problémy a	♦ Co jsou globální problémy? ♦ Globální oteplování	ENV - ochrana přírodního a kulturního dědictví	

navrhne jejich řešení ➤ všimá si globálního dění kolem sebe	♦ Zmenšování ozonové vrstvy ♦ Ničení přírodního bohatství ♦ Rozdíly v životní úrovni ♦ Války ♦ Terorismus ♦ Civilizační choroby ♦ Cesty k nápravě	ENV - lidské aktivity a problémy životního prostředí EGS - Evropa a svět nás zajímá, jsme Evropané	
Vlastnictví a majetek			
Žák ➤ zabývá se strukturou potřeb - hodnotí, které věci potřebuje a které jen chce ➤ definuje pojmy vlastnictví, majetek ➤ učí se hospodařit s majetkem ➤ uvědomuje si cenu vlastního zdraví	♦ Co potřebujeme a co jen chceme ♦ Vlastnictví ♦ Majetek ♦ Druhy majetku ♦ Hospodaření s majetkem ♦ Zdraví jako nejcennější bohatství	OSV - sebepoznání, sebepojetí, seberegulace, hodnoty, postoje VDO - Občanská společnost a stát, člověk jako zodpovědný člen společnosti	
Peníze			
Žák ➤ vysvětlí funkce peněz ➤ uvědomuje si možnosti finančního sektoru, učí se zacházet s penězi ➤ sestaví jednoduchý osobní a rodinný rozpočet	♦ Peníze a jejich funkce ♦ Formy peněz ♦ Formy a způsoby platby ♦ Hospodaření s penězi ♦ Rozpočet, druhy rozpočtů	OSV 1.7 Mezilidské vztahy MKV 4.2 Lidské vztahy MKV 4.5 Principy sociálního smíru a solidarity	
Obrana státu			
Žák ➤ uvede základní úkoly vlády, prezidenta, Parlamentu České republiky v souvislosti s obranou státu ➤ vysvětlí základní povinnosti občana při obraně státu	♦ Povinnosti občana ♦ Branná povinnost ♦ Vojenská služba v záloze	VDO - Občan, občanská společnost a stát D - mezinárodní organizace	

➤ a pojem branná povinnost ➤ vysvětlí rozdíl mezi stavem nebezpečí, nouzovým stavem, stavem ohrožení státu a válečným stavem ➤ uvede základní úkoly ozbrojených sil ČR ➤ rozliší, co jsou to ozbrojené síly a Armáda České republiky ➤ objasní postavení Armády České republiky při zajišťování vnitřní a vnější bezpečnosti státu ➤ charakterizuje druhy vojsk Armády České republiky ➤ uvede příklady použití Armády České republiky v krizových situacích nevojenského charakteru ➤ charakterizuje postavení vojáka z povolání a vojáka v záloze ➤ prokáže orientaci v historii naší armády ➤ uvede působení našich vojsk ve strukturách NATO	◆ Pracovní povinnost a pracovní výpomoc ◆ Povinnost občanů v ohrožení ◆ Ozbrojené síly- dělení ◆ NATO ◆ Zahraniční mise		
Některá z témat budou odučena v rámci projektových dnů a odborných přednášek v souladu s minimálním preventivním programem.			

ročník: 8.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Osobnost a sociální vztahy			
Žák ➤ vytváří si ucelený obraz sebe ➤ hodnotí svoje vlastnosti i vlastnosti druhých ➤ rozlišuje jednotlivé temperamentové i charakterové vlastnosti	◆ Duševní vlastnosti osobnosti ◆ Temperament - dělení ◆ Schopnosti ◆ Charakter ◆ Vůle	OSV - sebepoznání, sebepojetí, seberegulace, poznávání lidí, řešení problémů, hodnoty, postoje, etika	

➤ zamýšlí se nad potřebami člověka ➤ hodnotí své koníčky, zájmy ➤ vytváří si ucelený pohled na lidi i společnost	◆ Potřeby člověka ◆ Zájmy ◆ Hodnoty ◆ Jak vidí člověk sám sebe ◆ Jak vnímají člověka druzí		
Psychické procesy a stavy			
Žák ➤ charakterizuje pojmy pocit, emoce, uvede příklady ➤ učí se pracovat se stresem, je si vědom jeho působení v životě ➤ učí se jednoduchým pravidlům psychohygieny ➤ rozdělí smysly, všímá si specifických vlastností jednotlivých smyslů ➤ charakterizuje paměť, učí se zlepšit paměťové vlastnosti, efektivitu učení	◆ Pocity, emoce, dělení emočních procesů ◆ Emoce z hlediska intenzity, délky a stability ◆ Psychohygiena stresu, konfliktu ◆ Vnímání - smysly, dělení smyslů ◆ Paměť - vlastnosti, formy	OSV - psychohygiena, kreativita	
Životní styl člověka			
Žák ➤ vysvětlí pojem zdravý životní styl ➤ uvede možnosti zlepšení svého zdravotního stylu ➤ zabývá se motivacemi užívání drog ➤ je seznámen s protidrogovou legislativou ➤ je si vědom rizika kontaktu s intoxikovanými lidmi ➤ ví, kde může požádat o pomoc a radu ohledně drog a drogové či jiné závislosti ➤ je si vědom nebezpečí dopingu ➤ je si vědom nebezpečí a sociální nebezpečnosti patologického hráčství	◆ Co je životní styl? ◆ Životní styl v proměnách času ◆ Zdravý životní styl ◆ Drogy – definice, klasifikace, charakteristika ◆ Závislost na drogách – vznik, projevy, následky, prevence ◆ Jak se bránit drogám, nebezpečí, legislativa ◆ Jednání s lidmi pod vlivem drog,	OSV - mezilidské vztahy OSV - seberegulace a sebeorganizace OSV - psychohygiena	

	- první pomoc při otravě ♦ Doping ♦ Patologické hráčství		
Osobnosti našich dějin			
Žák ➤ vyjmenuje jednotlivé významné osobnosti a uvede jejich význam	♦ Významné osobnosti našich dějin	D - osobnosti dějin Čj - spisovatelé F, Př, M, Ch - významní vědci	
Člověk v sociálních vztazích			
Žák ➤ všímá si odlišností mezi lidmi ➤ si uvědomuje nutnost tolerance k druhým ➤ je schopen asertivního jednání s vrstevníky i autoritami ➤ je si vědom potřeby solidarity, altruizmu ve společnosti ➤ umí asertivně řešit konflikty ve společnosti ➤ je si vědom různých forem jednání	♦ Společenská skupina ♦ Odlišnosti mezi lidmi ♦ Tolerance ♦ Mezilidské vztahy- dělení ♦ Autority ve společnosti ♦ Solidarita, altruismus, egoismus ♦ Konflikty ve společnosti ♦ Fáze konfliktu, jednání (asertivní, pasivní, agresivní)	OSV - sebepoznání, sebepojetí, seberegulace, poznávání lidí, řešení problémů, hodnoty, postoje, etika	
Láska, partnerské vztahy			
Žák ➤ rozlišuje mezi zamilovaností a láskou ➤ se zabývá zralým pohledem na sexualitu	♦ Co je zamilovanost a láska ♦ Sex ♦ Odchylky v pohlavním životě		
Antikoncepce			
Žák ➤ uvede jednotlivé antikoncepční metody ➤ je si vědom rizika šíření pohlavních chorob	♦ Přírodní prostředky ♦ Bariérové prostředky	VDO 2.1 Občan, občanská společnost a stát	

➤ je veden k zodpovědnému partnerskému i pohlavnímu životu	◆ Chemické metody ◆ Hormonální metody ◆ Nitroděložní metody ◆ Zodpovědný pohlavní život ◆ Pohlavní choroby a jejich příznaky		
Manželství, založení rodiny			
Žák ➤ uvede, co je manželství, rodina ➤ je si vědom důležitosti rodiny ➤ chápe důležitost tolerance v partnerské životě, učí se řešit krizové situace	◆ Co je manželství ◆ Co je rodina ◆ Neshody v manželství ◆ Rozvod	OSV - sebepoznání, sebepojetí, seberegulace, poznávání lidí, řešení problémů, hodnoty, postoje, etika	
Vznik lidského života			
Žák ➤ vysvětlí, jak vzniká lidský život ➤ uvede zásady chování v těhotenství ➤ vyjmenuje alternativy rodinné péče, uvede výhody a nevýhody	◆ Jak vzniká lidský život ◆ Těhotenství, jak se chovat ◆ Náhradní rodinná péče - dělení	Př - biologie člověka	
Stát - jeho funkce a typy			
Žák ➤ uvede funkce státu ➤ vyjmenuje typy států podle zřízení ➤ vysvětlí rozdíl mezi totalitou a demokracií ➤ zamýšlí se nad důležitostí demokratického života	◆ Funkce státu ◆ Typy států ◆ Státy podle způsobu vlády ◆ Státy podle správního uspořádání ◆ Co je demokracie? ◆ Demokratické volby v ČR ◆ Politické strany	EGS - Evropa a svět nás zajímá, jsme Evropané VDO - občan, občanská společnost, stát, formy participace občanů na politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
Občan státu			

Žák ➤ si uvědomuje práva a povinnosti občana, zamýšlí se nad občanskou společností, utváří si demokratický názor na veřejné dění v ČR i ve světě	◆ Jak se stát občanem ČR ◆ Ztráta občanství ◆ Co plyne z občanství ◆ Povinnosti občana	EGS - Evropa a svět nás zajímá, jsme Evropané VDO - občan, občanská společnost, stát, formy participace občanů na politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
Řízení státu, ústavní pořádek			
Žák ➤ si uvědomuje důležitost ústavního pořádku ➤ je si vědom struktury práva v ČR ➤ orientuje se v odvětvích práva	◆ Funkce ústavy ◆ Co je ústava ◆ Co obsahuje ústava ČR ◆ Moc zákonodárná, výkonná, soudní ◆ Další dokumenty ústavy ◆ Právo a morálka, právní normy ◆ Právní řád ◆ Odvětví práva ◆ Trestní právo, trestné činy, kriminality, přestupky	VDO - občan, občanská společnost, stát, formy participace občanů na politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
Některá z témat budou odučena v rámci projektových dnů a odborných přednášek v souladu s minimálním preventivním programem.			

ročník: 9.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Náboženství a náboženská tolerance			
Žák ➤ se zamýšlí nad otázkami náboženství a náboženské tolerance ➤ uvede hlavní znaky a myšlenky světových náboženství ➤ má přehled o náboženském dění ve světě	◆ Náboženství ◆ Náboženská tolerance ◆ Judaismus ◆ Křesťanství ◆ Islám ◆ Hinduismus ◆ Buddhismus ◆ Extremismus a fanatismus	OSV - empatie OSV - mezilidské vztahy OSV - poznávání lidí MKV - mezilidské vztahy MDV - vnímání mediálních sdělení MDV - interpretace mediálních sdělení a reality	
Moje budoucnost			
Žák ➤ hodnotí svůj dosavadní život ➤ zamýšlí se nad svými sny, uvědomuje si své zájmy a koníčky ➤ přemýšlí nad volbou vhodného povolání ➤ orientuje se na trhu práce ➤ vyjmenuje rozdíly mezi povoláním a podnikáním ➤ dokáže popsat svá práva ➤ zná a respektuje práva a povinnosti ve	◆ Osobnost ◆ Sny a zájmy ◆ Volba povolání ◆ Hlavní skupiny zaměstnání ◆ Povolání ◆ Podnikání ◆ Základy trestního práva	OSV - sebepoznání, sebepojetí, seberegulace, poznávání lidí, řešení problémů, hodnoty, postoje, etika	

škole			
Volba střední školy			
Žák ➤ se orientuje ve vzdělávacích oborech a středních školách ➤ zná možnosti studijního poradenství ➤ aktivně přistupuje k volbě střední školy	♦ Typy středních škol ♦ Poradenství ♦ Výběr školy	OSV - sebepoznání, sebepojetí, seberegulace, poznávání lidí, řešení problémů, hodnoty, postoje	
Nástup do zaměstnání			
Žák ➤ umí vypracovat žádost o povolání ➤ si uvědomuje význam pracovní smlouvy ➤ umí vyhledávat v zákoníku práce	♦ Žádost o zaměstnání ♦ Pracovní smlouva	OSV - sebepoznání, sebepojetí, řešení problémů Čj - strukturovaný životopis	
Finanční gramotnost			
Žák ➤ zná historické souvislosti platidel ➤ je si vědom funkce peněz ➤ vyjmenuje formy peněz ➤ uvede jednotlivé možnosti uskutečnění platby ➤ vypracuje jednoduchý osobní rozpočet ➤ se zamýšlí nad rodinným rozpočtem, uvede příjmy a výdaje, vypracuje jednoduchý rodinný rozpočet ➤ uvede příklady daní, jejich význam pro státní rozpočet	♦ Peníze, historie peněz ♦ Funkce peněz ♦ Formy peněz ♦ Měna ♦ Možnosti platby ♦ Platební karty ♦ Příkazy k úhradě ♦ Inkaso ♦ Osobní rozpočet ♦ Rodinný rozpočet ♦ Daň	VDO - občan, občanská společnost M - kurzovní lístek Čj - vyplnění tiskopisu VDO - dopad na ekonomiku	

Trh výrobků a služeb			
Žák ➤ objasní fungování trhu jako prostředí střetu mezi poptávkou a nabídkou ➤ uvede, co tvoří cenu výrobku či služby ➤ vysvětlí, co je konkurence	◆ Nabídka ◆ Poptávka ◆ Cena ◆ Konkurence	OSV - seberegulace	
Úspory, úvěry, úroky			
Žák ➤ vysvětlí jednotlivé bankovní produkty, je si vědom rizik spojených s finančními operacemi ➤ vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké nabízejí služby ➤ popíše jednotlivé finanční produkty, uvede výhody a nevýhody hlavních bankovních produktů, zamýšlí se nad dopadem uzavřených smluv	◆ Úspory ◆ Úvěr ◆ Úrok ◆ Lichva ◆ Banky ◆ Finanční produkty	MDV - vnímání mediálních sdělení VDO - dopad na ekonomiku	
Úvod do makroekonomie			
Žák ➤ popíše význam národního hospodářství ➤ popíše hlavní rozdíly mezi tržním a centrálně plánovaným hospodářstvím ➤ vysvětlí pojem struktura národního hospodářství ➤ vyjmenuje ukazatele národního hospodářství, pojmy vysvětlí	◆ Národní hospodářství ◆ Tržní hospodářství, plánované hospodářství ◆ Úroveň národního hospodářství ◆ Struktura hospodářství ◆ Ukazatele národního hospodářství ◆ HDP, míra nezaměstnanosti,	M - kurzovní lístek VDO - dopad na ekonomiku	

➤ se zamýšlí nad hospodářskou politikou státu ➤ vyjmenuje hlavní komponenty státního rozpočtu ➤ objasní pojem daně, vyjmenuje hlavní daně, uvede význam pro státní rozpočet	inlace, obchodní bilance ◆ Hospodářská politika státu ◆ Státní rozpočet ◆ Daně - struktura daňového systému		
Mezinárodní spolupráce			
Žák ➤ objasní pojem mezinárodní smlouva ➤ vyjmenuje hlavní mezinárodní organizace ➤ vyjmenuje, ve kterých organizacích je ČR členem ➤ uvede hlavní funkce OSN ➤ uvede hlavní funkce NATO	◆ Mezinárodní smlouvy ◆ Mezinárodní organizace ◆ ČR v mezinárodních organizacích ◆ OSN- funkce, organizace ◆ NATO ◆ WTO ◆ Rada Evropy	VDO - občanská společnost a stát VDO - občan jako zodpovědný člen společnosti, Listina základních práv a svobod, volební systémy EU, demokracie MDV - vnímání mediálních sdělení EGS - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané	
Evropská unie			
Žák ➤ si uvědomuje, co přináší členství v EU ➤ vysvětlí výhody a nevýhody členství v EU ➤ se zamýšlí nad výhodami jednotného trhu. ➤ se zamýšlí nad výhodami a nevýhodami jednotné měny (EUR) ➤ vyjmenuje hlavní instituce EU a popíše jejich význam ➤ zhodnotí přínos EU pro občany ČR	◆ Trh a měna EU ◆ Pravomoci EU ◆ Instituce EU ◆ Význam EU	VDO - občan jako zodpovědný člen společnosti, Listina základních práv a svobod, volební systémy EU, demokracie MDV - vnímání mediálních sdělení EGS - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané	

Globalizace			
Žák ➤ se zamýšlí nad příčinami globalizace ➤ se zamýšlí nad dopady globalizace a jejími negativními jevy	◆ Příčiny globalizace ◆ Důsledky globalizace	ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí D – nacistická ideologie Př – ekologie MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - porovnání, jak media informují o konkrétních globálních problémech	
Některá z témat budou odučena v rámci projektových dnů a odborných přednášek v souladu s minimálním preventivním programem.			

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Předmět: Fyzika

Vzdělávací obsah:

Výuka fyziky:

- směřuje k podpoře hledání a poznávání přírodních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- utváří dovednosti vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví majetek nebo životní prostředí

Časové vymezení:

v 6. ročníku: 2 hodiny týdně

v 7. ročníku: 2 hodiny týdně

v 8. ročníku: 2 hodiny týdně

v 9. ročníku: 2 hodiny týdně

Organizační vymezení:

Výuka probíhá převážně v odborné učebně fyziky nebo v kmenových třídách.

Mezipředmětové vztahy

Předmět fyzika je spjat s matematikou a ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Např. matematika (převody jednotek fyzikální veličin, výpočet neznámé ze vzorce), chemie (skupenství a vlastnosti látek, stavba látek – atomy a molekuly, zeměpis (magnetické póly Země, sluneční soustava).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- umožňuje žáky k pozorování fyzikálních jevů, experimentování a měření, vyhodnocování výsledků
- podněcuje žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- vede žáky k používání odborné terminologie

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- podněcuje žáky k samostatnému řešení fyzikálních úloh a problémů
- dává možnost obhajovat svá rozhodnutí
- klade důraz na aplikaci poznatků v praxi
- motivuje žáky problémovými úlohami z praktického života

Kompetence komunikativní

Učitel:

- využívá týmovou spolupráci žáků při řešení různých úkolů a problémů
- umožňuje žákům diskutovat a argumentovat s ostatními při řešení fyzikálních problémů
- podněcuje žáky k obhajobě výsledků své práce i svého názoru na řešení problémů
- vede žáky stručně a přehledně sdělovat výsledky svých pozorování, experimentů i problémů běžných úkolů
- učí žáky přijmout kritiku a poučit se z ní

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat, zastávat v týmu různé role
- podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- podněcuje žáky ke smysluplné diskusi
- vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie
- podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k dodržování zásad bezpečné práce s elektrickými zařízeními
- vede k bezpečnému a účinnému používání materiálů, pomůcek a techniky

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k využívání digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů
- podporuje využívání digitálních technologií při měření a zpracování naměřených dat
- učí žáky řešit problémy sběrem a tříděním dat z otevřených zdrojů
- vede žáky k tomu, aby při týmové práci, při řešení problémů a při diskuzi o výsledcích úloh používali efektivně digitální komunikační prostředky, volili k tomu vhodné nástroje (zejména při distančním vzdělávání)
- vede žáky k tomu, aby své vytvořené nebo získané výukové materiály a záznamy o použitých zdrojích ukládali do svého elektronického portfolia k dalšímu využití při vzdělávání

Ročník: 6.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Látka a těleso			
Žák ➤ na konkrétním příkladu rozliší látku a těleso ➤ zařadí danou látku nebo těleso podle skupenství ➤ rozeznává vlastnosti látek a těles, nalezne společné a rozdílné vlastnosti podle skupenství ➤ uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují ➤ změří sílu siloměrem ➤ zná závislost gravitační síly na hmotnosti a vzdálenosti od Země	♦ látka a těleso, pozorování a zjišťování vlastností látek a těles, rozdělení látek a těles na pevné, kapalné a plynné ♦ vzájemné působení těles, síla, gravitační síla, měření síly ♦ částicové složení látek, atom, molekula ♦ síla, měření siloměrem, jednotka síly, gravitační síla	Ch – společné a rozdílné vlastnosti látek Z – příliv a odliv OSV 1.1 rozvoj schopností poznávání 1.9 kooperace (skupinové práce při třídění – těleso, látka; vlastnosti látek) VDO 2.1 občan, občanská společnost a stát (rozvoj formulačních, argumentačních schopností a dovedností – skupinové práce)	
Elektrické vlastnosti látek			
Žák ➤ uvede složení atomu, částice v atomu a jejich náboje, silové působení mezi částicemi atomu ➤ určí na základě znalostí druhu náboje, zda dvě tělesa se budou elektricky přitahovat nebo odpuzovat	♦ složení atomu, proton, elektron, neutron a druhy jejich elektrického náboje ♦ model atomu, iont ♦ elektrování při vzájemném dotyku, elektrické pole	Ch – částicové složení látek, stavba atomu, ionty	

Magnetické vlastnosti látek			
Žák ➤ zjistí, zda na těleso působí magnetická síla ➤ dokáže popsat využití magnetické síly v praktických situacích ➤ zná názvy pólů magnetů, znázorní průběh indukčních čar magnetického pole magnetu ➤ experimentálně rozliší feromagnetické a neferomagnetické látky a pokusem určí vzájemné chování dvou magnetů	♦ magnety přírodní a umělé, feromagnetické látky ♦ póly magnetů a jejich vzájemné silové působení, indukční čáry, magnetizace	Z – kompas, buzola EGS 3.3 objevujeme Evropu a svět (světové strany, kompas, buzola)	
Měření fyzikálních veličin			
Žák ➤ používá značky základních fyzikálních veličin a jejich jednotek, vzájemně převádí běžně používané jednotky téže veličiny ➤ změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa ➤ předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty a uvede některé příklady využití pro praktický život ➤ vyjmenuje měřidla jednotlivých fyzikálních veličin a zná jejich použití v praxi ➤ určí hodnotu teploty na teploměru, čte a vyhledává hodnoty teploty z grafu ➤ umí vyhledat hustoty látek v MFCH tabulkách a pomocí vztahu pro hustotu vypočítá jednoduché příklady na výpočet hustoty tělesa	♦ pojem fyzikální veličina ♦ veličina délka, délková měřidla, měření délky ♦ veličina objem, měřidla pro měření objemu, jednotky objemu a jejich vzájemný převod, měření objemu kapalného a pevného tělesa ♦ veličina hmotnost, měřidla pro měření hmotnosti, měření hmotnosti pevného a kapalného tělesa ♦ veličina čas, měření a měřidla času, jednotky času ♦ veličina teplota, změna objemu pevných, kapalných a plyných těles při zahřívání a ochlazování, měřidla teploty, grafy ♦ veličina hustota, jednotky hustoty, výpočet hustoty	M – převody jednotek délky, objemu, hmotnosti a času D – historie měření fyzikálních veličin OSV 1.1 rozvoj schopností poznávání 1.9 kooperace (skupinové práce : měření délky, objemu kapaliny a pevného tělesa) EGS 3.1 jsme Evropané (zavedení a užívání metrické soustavy , nutnost kooperace v EU) EGS 3.2 Evropa a svět nás zajímá (mezinárodní soustava jednotek SI) MDV 6.2 interpretace vztahu mediálního sdělení a reality (sleduje předpovědi změn teplot v médiích)	

Ročník: 7.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Pohyb těles			
Žák ➤ rozliší klid a pohyb těles a vnímá jejich relativnost ➤ rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu ➤ využívá vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles ➤ vyčte informace z grafu závislosti dráhy na čase a rychlosti na čase	♦ klid a pohyb tělesa ♦ trajektorie ♦ rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb ♦ rychlost a dráha rovnoměrného pohybu ♦ výpočet příkladů na rychlost, dráhu a čas rovnoměrného pohybu ♦ průměrná rychlost nerovnoměrného pohybu ♦ značky jednotlivých veličin, název a značka jednotek ♦ práce s grafy – zjištění druhu pohybu těles	OSV - učivo 7. ročníku 1.1 rozvoj schopností poznávání, 1.5 kreativita, 1.7 mezilidské vztahy, 1.10 řešení problémů a rozhodovací dovednosti - při individuální, skupinové práci a laboratorní práci M – slovní úlohy o pohybu Př – porovnává rychlosti pohybu různých zvířat VDO 2.1 občan, občanská společnost a stát (rychlost – dodržování pravidel silničního provozu)	
Síla a její účinky			
Žák ➤ určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici ➤ objasňuje či předvídá změny pohybu těles při působení stálé výsledné síly ➤ aplikuje poznatky o účincích síly při řešení praktických problémů ➤ aplikuje poznatky o tlaku a tření při řešení praktických problémů	♦ síla, značka veličiny, název a značka jednotky ♦ znázornění síly ♦ výpočet velikosti gravitační síly ♦ určení výslednice sil u stejného a opačného směru ♦ pojem těžiště ♦ laboratorní určení těžiště různých těles, znalost praktického využití těžiště ♦ využití páky a kladky ♦ volná kladka, její praktické využití ♦ tření – ovlivňování velikosti třecí síly ♦ tlak – vliv tlakové síly a plochy ♦ praktické využití tlaku, výpočet jednoduchých příkladů na tlak	M – grafický součet a rozdíl úseček Tv – akce a reakce při sportu Př – páka – tělo člověka Tv – možnosti a význam zmenšování nebo zvětšování odporových sil ve sportu VDO 2.1 občan, občanská společnost a stát (setrvačnost – bezpečnost silničního provozu) ENV 5.3 lidské aktivity a problémy životního prostředí (snižování ztrát energie zmenšováním	

		odporových sil při pohybu vozidel) ENV 5.3 lidské aktivity a problémy životního prostředí (škody na silnicích způsobené přetěžováním nákladů automobilů)	
Světelné jevy			
Žák ➤ uvede některé příklady zdroje světla ➤ využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení jednoduchých problémů a úloh ➤ pokusně určí rozdíl mezi dutým a vypuklým zrcadlem a dokáže uvést příklad jejich využití v praxi ➤ rozhodne ze znalostí rychlostí světla ve dvou prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice ➤ rozliší pokusně spojku a rozptylku ➤ porozumí pojmům krátkozrakost a dalekozrakost a způsobu nápravy těchto očních vad brýlemi	◆ zdroje světla, optické prostředí ◆ rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích ◆ stín ◆ měsíční fáze ◆ zatmění Slunce a Měsíce ◆ zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně) ◆ zobrazení lomu tenkou spojkou a rozptylkou ◆ vady oka ◆ rozklad bílého světla hranolem	Vv – využití stínů a barev ve výtvarném projevu Z - Měsíc Př – lidské oko Vv - teorie barev	

Ročník: 8.

očekávané výstupy	učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Mechanické vlastnosti kapalin a plynů			
Žák ➤ na jednotlivých příkladech uvede některé vlastnosti kapalin a plynů ➤ využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení problémů ➤ objasní podstatu Pascalova zákona ➤ užívá Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulického zařízení ➤ vysvětlí vznik hydrostatického tlaku, s porozuměním jej využívá pro výpočet hydrostatického tlaku	◆ vlastnosti kapalin a plynů ◆ hustota kapalin, hustoměry ◆ Pascalův zákon a jeho praktické využití, výpočet ◆ hydrostatický tlak a jeho výpočet ◆ vztlaková síla, Archimédův zákon pro kapaliny ◆ chování tělesa v kapalině	OSV - učivo 8. ročníku 1.1 rozvoj schopností poznávání, 1.5 kreativita, 1.7 mezilidské vztahy, 1.10 řešení problémů a rozhodovací dovednosti - při individuální, skupinové práci a laboratorní práci M – úprava rovnic, vyjádření neznámé ze vzorce Př – tvar mořských živočichů žijících ve velkých hloubkách, krevní tlak člověka	

➤ objasní vznik vztlačové síly a určí její velikost v konkrétních situacích ➤ porovnání vztlačové a gravitační síly posoudí, zda se těleso v kapalině potápí, bude plovat nebo vznášet se ➤ objasní vznik atmosférického tlaku ➤ posoudí chování tělesa ve vzduchu s využitím Archimédova zákona pro plyny ➤ uvede příklady využívání přetlaku a podtlaku	◆ atmosféry, atmosférický tlak a jeho měření ◆ využití Archimédova zákona pro plyny ◆ podtlak a přetlak a jeho měření	Ch – chemické složení vzduchu Z - atmosféra	
Práce, výkon, energie			
Žák ➤ využívá pojmy práce a výkon z fyzikálního hlediska ➤ s porozuměním používá vztah pro výpočet práce a výkonu pro řešení problémů a úloh ➤ rozpozná v přírodě a v praktickém životě některé formy tepelné výměny ➤ vysvětlí rozdíl mezi teplotou a teplem, určí teplo přijaté nebo odevzdané tělesem ➤ rozpozná jednotlivé skupenské přeměny a je schopen uvést jejich praktické příklady ➤ vyhledá v tabulkách příslušné fyzikální veličiny související se změnami skupenství, porovná je	◆ práce, výkon – jejich význam, výpočet ◆ polohová, pohybová energie a jejich přeměny ◆ změny energie tělesa konáním práce, tepelnou výměnou a pohlcením tepelného záření ◆ teplo – význam a výpočet ◆ měrná tepelná kapacita ◆ přeměny skupenství – teplota tání a varu	M – úprava rovnic, vyjádření neznámé ze vzorce Př – význam ptačího peří nebo srsti zvířat pro termoregulaci jejich těl Př – vysvětlí význam anomálie vody pro přežití živočichů v zimě CH – dělicí metody (destilace, sublimace) Z - počasí ENV 5.2 základní podmínky života (šetření energie vhodnou tepelnou izolací domů, využití slunečního záření jako obnovitelného zdroje energie k vytápění domů a ohřívání vody)	
Zvukové jevy			
Žák ➤ určí zdroje zvuku a objasní, co je třeba ke vzniku, šíření a příjmu zvuku ➤ využívá poznatek, že rychlost zvuku závisí na prostředí, kterým se zvuk šíří ➤ chápe odraz zvuku, dovede objasnit vznik ozvěny ➤ zjistí souvislost mezi výškou tónu a kmitočtem ➤ posoudí a navrhne způsoby jak omezit vliv hluku na člověka	◆ zvuk – zdroj, šíření a příjem zvuku ◆ odraz zvuku ◆ tón a výška zvuku ◆ hlasitost zvuku ◆ hluk a negativní vliv na zdraví člověka	Př – lidské ucho, využití ultrazvuku u zvířat Hv – využití poznatků o šíření zvuku při různých koncertech ENV 5.3 lidské aktivity a problémy životního prostředí (způsoby ochrany před hlukem – protihlukové stěny) ENV 5.2 základní podmínky života (škodlivost nadměrného hluku a jeho vliv na lidský organismus)	

Ročník: 9.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Elektromagnetické jevy			
Žák ➤ rozumí pojmům atom a iont ➤ na základě znalosti druhu náboje rozhodne, jak se tělesa k sobě chovají ➤ experimentem prokáže vzájemné přitahování a odpuzování elektrovaných těles ➤ nakreslí schéma elektrického obvodu ➤ sestaví podle schématu elektrický obvod a pokusem ověří, za jakých podmínek prochází elektrický proud ➤ rozpozná vodič a izolant ➤ změří elektrický proud a napětí ➤ zdůvodní souvislost mezi odporem kovového vodiče a jeho vlastnostmi ➤ objasní podstatu Ohmova zákona pro kovy a používá jej při řešení problémů a úloh ➤ odliší od sebe různá zapojení spotřebičů a určí hodnoty fyzikální veličiny v obvodu ➤ ověří pokusem, na čem závisí velikost indukovaného proudu v cívce a objasní vznik střídavého proudu ➤ vysvětlí princip a využití elektromotoru a zařízení využívající elektromagnetické indukce ➤ rozliší stejnosměrný proud od střídavého na základě jejich časového průběhu ➤ dokáže popsat způsoby výroby a přenosu elektrické energie ➤ uvede příklady vedení elektrického proudu v kapalinách a v plynech z běžného života a z přírody ➤ objasní a dodržuje základní bezpečnostní pravidla při práci s elektrickým proudem ➤ porovná vlastnosti vodiče a polovodiče	◆ elektrický náboj, elektroskop ◆ vodiče a izolanty, jejich chování v elektrickém poli ◆ elektrický proud a napětí ◆ schématické značky součástek elektrického obvodu ◆ měření elektrického proudu a napětí ◆ zdroje stejnosměrného napětí ◆ Ohmův zákon ◆ odpor vodiče, závislost odporu na vlastnostech vodiče ◆ spojování spotřebičů za sebou a vedle sebe ◆ elektrický práce, elektrický příkon ◆ magnetické pole magnetu a cívky s proudem ◆ elektromagnet a jeho využití ◆ elektromotor ◆ elektromagnetická indukce a její využití ◆ střídavý proud a napětí – jejich vznik a průběh ◆ transformátor ◆ výroba a přenos elektrické energie ◆ vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech ◆ pravidla bezpečnosti při zacházení s elektrickým proudem ◆ vedení elektrického proudu v polovodičích	OSV - učivo 9. ročníku 1.1 rozvoj schopností poznávání, 1.5 kreativita, 1.7 mezilidské vztahy, 1.10 řešení problémů a rozhodovací dovednosti - při individuální, skupinové práci a laboratorní práci Ch – částicové složení látek – stavba atomu, ionty ENV 5.2 základní podmínky života (omezení znečištění prostředí likvidací pomocí odlučovačů ve velkých komínkách elektráren a spaloven) Ch – redoxní reakce – galvanické články, elektrolyza ENV 5.2 základní podmínky života (porovnávání domácích spotřebičů z údajů na jejich štítcích, spotřeba el. energie v domácnosti, způsoby šetření el. energie; žárovka – zářivka) Ch – uhlovodíky a paliva Z – energetický průmysl v ČR Př – první pomoc při úrazu elektrickým proudem ENV 5.2 základní podmínky života (posouzení vlivu různých druhů elektráren na životní prostředí, využívání alternativních a obnovitelných zdrojů energie; solární elektrárny, biomasa, větrné a vodní elektrárny) VDO 2.1 občan, občanská společnost a stát (pravidla bezpečnosti pro zacházení s el. proudem)	

Vesmír			
Žák ➤ má představu o pohybu vesmírných těles ve Sluneční soustavě	◆ Sluneční soustava – její složení ◆ charakteristika těles ve Sluneční soustavě	Z - vesmír D – vývoj kosmologie představ (geocentrismus, heliocentrismus), historie dobývání vesmíru MDV 6.2 interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (vyhledání nejnovějších poznatků o vesmíru v médiích - srovnání informací)	
Jaderná energie - toto téma je součástí ŠVP Chemie 9. ročník			

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Předmět: Chemie

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah:

Výuka chemie:

- vede k poznávání vybraných chemických látek a reakcí, které jsou součástí přírody a jejich každodenního života s využíváním jednoduchých chemických pokusů
- objasňuje a vysvětluje nutnost dodržování pravidel pro bezpečnou práci s běžně používanými chemickými látkami a učí poskytnout první pomoc při úrazech způsobených těmito látkami
- předkládá správné jednání v mimořádných situacích ohrožující život
- vede k porozumění chemických procesů, které výrazně ovlivňují naše životní prostředí a k pochopení nezbytnosti ochrany životního prostředí a vlastního zdraví
- seznamuje s mnohostranným využitím chemie v nejrůznějších oblastech činnosti člověka (v průmyslu, zemědělství, energetice, zdravotnictví, potravinářství a výživě člověka)
- vede k uvědomění, že chemie je stále se rozvíjející se věda, která neustále objevuje nové látky a materiály, které využíváme v každodenním životě

Časové vymezení:

- v 8. ročníku: 2 hodiny týdně
- v 9. ročníku: 2 hodiny týdně

Organizační vymezení:

Výuka probíhá převážně v odborné učebně chemie, v kmenových třídách či v počítačové učebně.

Mezipředmětové vztahy

Předmět chemie je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda i s dalšími předměty. Např. fyzika (vlastnosti látek, výroba elektrické energie, zdroje elektrického napětí, jaderná energetika); zeměpis (surovinové zdroje chemického průmyslu, vodstvo, atmosféra); přírodopis (význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví); matematika (chemické výpočty, procenta); dějepis (vliv historických událostí na rozvoj věd); informatika (sběr informací na internetu, vytváření prezentací, práce s výukovými programy, vytváření textových dokumentů).

Průřezová témata

Předmětem se prolínají průřezová témata, důraz je kladen na zodpovědnost každého jedince za své zdraví a zdraví ostatních (Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana), na zodpovědnost a spoluzodpovědnost za stav životního prostředí (Environmentální výchova).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- vede žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- předává dostatek zajímavých informací s chemickou tematikou především v souvislosti s běžným životem občanů
- umožňuje posuzovat věrohodnost informací a zpracovávat je z hlediska důležitosti i objektivitu a využívat je k dalšímu učení chemie
- vede žáky k poznávání souvislostí zkoumání v chemii a v ostatních přírodních popř. dalších vědách

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá problémové situace související s učivem chemie
- dává žákům možnost volit různé způsoby řešení
- dává možnost obhajovat svá rozhodnutí
- vede žáky k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení
- vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty
- klade důraz na aplikaci poznatků v praxi
- předkládá náměty k samostatnému uvažování a k řešení problémů souvisejících s bezpečným užíváním chemických látek
- motivuje žáky problémovými úlohami z praktického života

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek
- podněcuje žáky k obhajobě výsledků své práce i svého názoru na řešení problémů
- učí žáky stručně a přehledně sdělovat výsledky svých pozorování, experimentů i problémů běžných úkolů
- učí žáky přijmout kritiku a poučit se z ní
- učí žáky využívat všechna dostupná informační a komunikační media
- zadává takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat a spolupracovat, využívá kooperativní učení, skupinové práce

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat, zastávat v týmu různé role
- podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- podněcuje žáky ke smysluplné diskusi
- vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

Kompetence občanské

Učitel:

- vysvětluje nutnost dodržování pravidel pro bezpečnou práci s běžně používanými chemickými látkami
- vychovává žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící si své povinnosti
- předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- vede k zodpovědnému chování v krizových situacích ohrožující život či životní prostředí
- zapojuje žáky do chemických soutěží

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- pomáhá žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci
- vede k bezpečnému a účinnému používání materiálů, pomůcek a techniky
- vyžaduje dodržování vymezených pravidel - povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi
- doplňuje výuku o praktické exkurze

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k využívání technologií při pozorování chemických jevů
- vede žáky k využívání digitálních záznamů experimentů a vizuálních simulací k popisu a vysvětlení chemických jevů
- učí žáky řešit problémy sběrem a tříděním dat z otevřených zdrojů
- vede žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi
- seznamuje žáky s principy bezpečného chování na internetu a vede žáky k tomu, aby při práci s informacemi uplatňovali právní a etické normy spojené s využíváním převzatých zdrojů

ročník: 8.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Význam chemie			
Žák ➤ zařadí chemii do vědních oborů ➤ vysvětlí význam chemie pro běžný život člověka i celou společnost ➤ určí několik chemických změn z běžného života	♦ pro člověka ♦ pro společnost ♦ fyzikální a chemický děj ♦ chemický průmysl v ČR	F - fyzikální a chemický děj Z - chemický průmysl v ČR MDV – 6.1 kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (vyhledání materiálů a novinek z médií o chemii) OSV – pro celé učivo 8. ročníku 1.3 Seberegulace a sebeorganizace – při laboratorní práci 1.9 Kooperace a kompetice – při skupinové práci či práci ve dvojicích 1.10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - při samostatné, skupinové práci či práci ve dvojicích	
Pozorování a pokus v chemii, bezpečnost práce			
Žák ➤ určí společné a rozdílné vlastnosti látek ➤ rozliší látky na základě pozorování a pokusů ➤ rozliší běžně používané laboratorní pomůcky ➤ ovládá pravidla bezpečné práce při školních pokusech i v běžném životě a dodržuje jich ➤ vyhodnotí rizikovost běžně používaných látek na základě varovných značek a symbolů a vět uvedených na obalech látek ➤ zpracuje jednoduchý protokol z laboratorní práce	♦ vlastnosti látek – skupenství, zápach, teplota tání, varu, rozpustnost ♦ metody užívané v chemii – pozorování a pokus, význam pokusu v chemii ♦ zásady bezpečné práce v laboratoři a v běžném životě ♦ nebezpečné látky a přípravky – H a P věty a jejich užívání na běžně dostupných látkách, obrázkové symboly ♦ laboratorní sklo a nádoby	F - látka a těleso VDO – 2.1 občan, občanská společnost a stát (pravidla pro bezpečnou práci v chemii, laboratorní řád) - 2.3 principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (zákony o nakládání s nebezpečnými látkami, označování chemikálií) EGS – 3.1 jsme Evropané (využívání varovných značek a symbolů – soulad s EU)	Pravidla pro bezpečnou práci v chemii jsou zdůrazňovány při každé lab. práci v obou ročnících
Směsi, voda a vzduch			

Žák ➤ rozlišuje různé typy směsí z praktického života ➤ správně používá termíny koncentrovanější zředěnější, nasycený a nenasycený roztok ➤ vysvětlí, co ovlivňuje rychlost rozpouštění pevných látek v rozpouštědle ➤ vypočítá složení roztoků ➤ správně zvolí metodu k oddělování složek směsi a uvede využití oddělování složek v praxi ➤ provede filtraci ve školních podmínkách ➤ rozlišuje různé druhy vod podle daných kritérií a uvede jejich výskyt a použití	◆ směsi a jejich složení a třídění ◆ vyjádření složení roztoků ◆ faktory ovlivňující rychlost rozpouštění látek v roztoku ◆ metody oddělování složení směsí – filtrace, destilace, krystalizace, usazování, odšťěňování, sublimace ◆ voda – koloběh vody na Zemi, výskyt vody na Zemi, dělení vody podle různých kritérií ◆ vzduch – složení, chemické využití, teplotní inverze, kyselá dešť, smog, úbytek ozonové vrstvy, skleníkový efekt	M - trojčlenka Z - hydrosféra a atmosféra (6.roč.), vodstvo u každého světadílu ENV – 5.2 základní podmínky života, vztah člověka k prostředí MDV – 6.1 kritické čtení a vnímání mediálních ENV – 5.2 základní podmínky života, 5.4 vztah člověka k prostředí	
Částicové složení látek			
Žák ➤ používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech ➤ umí vysvětlit rozdíl mezi atomem a molekulou ➤ popíše složení atomu a vznik kationu a anionu z atomu ➤ odvodí složení chemické látky z chemického vzorce	◆ složení a struktura atomu ◆ molekuly a chemické sloučeniny ◆ ionty – kationy a aniony ◆ chemická vazba, elektronegativita	F - částicové složení látek (6. roč.)	
Chemické prvky a PSP			
Žák ➤ ovládá a používá názvy a značky nejznámější prvků ➤ umí se orientovat v tabulce PSP a vyhledá v ní informace o chemických prvcích ➤ rozpozná vybrané kovy a nekovy – uvede jejich význačné vlastnosti a jejich praktické využití	◆ upořádání prvků v PSP ◆ periodický zákon ◆ charakteristika vybraných kovů a nekovů ◆ orientace v PSP	EGS – 3.2 Evropa a svět nás zajímá (objevování nových chemických prvků v mezinárodních vědeckých týmech) ENV – 5.3 lidské aktivity a problémy životního prostředí, 5.4 vztah člověka k prostředí (význam sběru nebezpečných kovů (Pb, Cd, Hg), nutnost recyklace kovů (Fe, Al, Cu)) MDV – 6.6 tvorba mediálního sdělení (tvorba prezentace o daném prvku)	
Chemické reakce			
Žák ➤ rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce a	◆ zákon zachování hmotnosti		

➤ určí je správně v konkrétních příkladech ➤ provede jednoduché chemické reakce ve školní laboratoři ➤ zná význam symbolů v chemické rovnici ➤ zapíše a upraví jednoduché chemické rovnice podle ZZH ➤ s pomocí vztahů vypočítá chemické veličiny (n, m c, M) ➤ aplikuje poznatky o faktorech ovlivňující chemické reakce	◆ chemické reakce -zápis chemické rovnice ◆ látkové množství, molární hmotnost ◆ molární koncentrace ◆ faktory ovlivňující průběh chemické reakce		
Oxidy a halogenidy			
Žák ➤ určí oxidační číslo atomů v oxidech, sulfidech a halogenidech ➤ zapíše z názvů vzorce oxidů a halogenidů a naopak ➤ popíše použití a význam vybraných oxidů a halogenidů	◆ oxidační číslo prvků ◆ názvosloví oxidů a sulfidů ◆ názvosloví halogenidů ◆ charakteristika nejběžnějších oxidů, sulfidů a halogenidů		
Kyseliny a hydroxidy			
Žák ➤ popíše vlastnosti vybraných kyselin a hydroxidů ➤ rozliší kyseliny a zásady pomocí indikátoru ➤ navrhne bezpečné ředění koncentrovaných kyselin a rozpouštění hydroxidů ➤ dokáže poskytnout první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami ➤ posoudí vliv vybraných kyselin a hydroxidů na životní prostředí ➤ zapíše z názvů vzorce běžných kyselin a hydroxidů a naopak ➤ změří pH běžně používaných roztoků v domácnosti	◆ charakteristika nejběžnějších kyselin a hydroxidů ◆ zásady bezpečnosti práce s žiravinami ◆ názvosloví kyselin a hydroxidů ◆ kyselost a zásaditost roztoků ◆ stupnice pH a indikátory pH	VDO – 2.1 občan, občanská společnost a stát (osobní zodpovědnost při nakládání s žiravinami) ENV – 5.3 lidské aktivity a problémy životního prostředí, 5.4 vztah člověka k prostředí (nebezpečí havárie při výrobě, přepravě a skladování žiravin)	
Neutralizace			
Žák ➤ pozná zapsanou neutralizaci a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	◆ podstata a využití neutralizace		

--	--	--	--

ročník: 9.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Soli a jejich význam			
Žák ➤ uvede příklady uplatnění solí v praxi ➤ запиše z názvů vzorce vybraných solí	♦ praktický význam solí ♦ názvy a vzorce síranů, dusičnanů a uhličitanů ♦ hnojiva, pojiva a keramika	ENV – 5.3 vztah člověka k prostředí (nebezpečí nadměrného hnojení - ohrožení zdrojů pitné vody, poškození půdy) OSV – pro celé učivo 9. ročníku 1.3 Seberegulace a sebeorganizace – při laboratorní práci 1.9 Kooperace a kompetice – při skupinové práci či práci ve dvojicích 1.10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - při samostatné, skupinové práci či práci ve dvojicích	
Redoxní reakce			
Žák ➤ užívá oxidační číslo prvků v chemických rovnicích ➤ rozpozná redoxní reakce ➤ vysvětlí podstatu elektrolýzy a uvede její praktické využití ➤ rozliší galvanické články a uvede příklady jejich používání v běžném životě ➤ objasní příčiny koroze a způsoby jak jí zabránit	♦ princip redoxních reakcí – oxidace a redukce ♦ galvanické články ♦ elektrolýza a její využití ♦ výroba železa a oceli ♦ koroze	F – elektromagnetické jevy (9. roč.) zdroje stejnosměrného napětí , vedení el. proudu v kapalinách ENV - 5.3 lidské aktivity a problémy životního prostředí (význam sběru a recyklace některých kovů, galvanických článků a akumulátorů)	
Uhlovodíky a paliva			
Žák ➤ rozliší anorganické a organické látky ➤ rozpozná nejjednodušší uhlovodíky, sestaví jejich modely molekul, uvede jejich vzorce, vlastnosti a	♦ obecná charakteristika organických látek ♦ vzorce, názvy, použití nejjednodušších alkanů, alkenů, alkynů a arenů	Z – naleziště uhlí, ropy a zemního plynu VDO – 2.1 občan, občanská společnost a stát (osobní zodpovědnost za bezpečnou práci	

použití ➤ zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie ➤ vyhledá příklady produktů průmyslového zpracování ropy a uhlí ➤ ovládá pravidla pro bezpečné zacházení s vybranými palivy	♦ zásady bezpečnosti práce při používání známých uhlovodíků ♦ fosilní paliva – jejich používání a zpracování (zpracování ropy)	s topnými plyny – revize plyných spotřebičů) EGS – 3.2 Evropa a svět nás zajímá (těžba a dovoz fosilních paliv, využívání alternativních zdrojů energie v jiných státech) ENV – 5.3 lidské aktivity a problémy životního prostředí (těžba a přeprava fosilních paliv – možné havárie s tím spojené) - 5.2 základní podmínky života, 5.4 vztah člověka k prostředí (hledání a využívání nových paliv pro výrobu el. energie a automobilismus – vodík, bioplyn, bionafta, využití obnovitelných zdrojů) MDV – 6.2 interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (problémy s neobnovitelnými zdroji energie, alternativní zdroje energie a paliv)	
Deriváty uhlovodíků			
Žák ➤ rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, sestaví jejich modely molekul, uvede jejich vlastnosti a použití ➤ ovládá pravidla pro bezpečné zacházení s vybranými organickými látkami	♦ halogenderiváty ♦ alkoholy ♦ karbonylové sloučeniny ♦ karboxylové kyseliny ♦ estery	VDO – 2.3 principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (zákony o výrobě, prodeji a užívání alkoholických nápojů) EGS – 3.2 Evropa a svět nás zajímá (přínos A. Nobela, Nobelovy ceny, J. Heyrovský) ENV – 5.3 lidské aktivity a problémy životního prostředí (freony – úbytek ozonové vrstvy)	
Plasty a syntetická vlákna			
Žák ➤ rozliší plasty od dalších látek ➤ rozliší přírodní a syntetická vlákna ➤ porovná výhody a nevýhody používání plastů a syntetických vláken ➤ posoudí vliv používání plastů na životní prostředí	♦ plasty ♦ polymerace ♦ syntetická vlákna ♦ zpracování druhotných surovin	VDO – 2.3 principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, občan, občanská společnost a stát (zákony a předpisy o odpadech, recyklace plastů a ostatního odpadu, osobní zodpovědnost při třídění odpadu) ENV – 5.3 lidské aktivity a problémy životního prostředí, 5.4 vztah člověka k prostředí	
Přírodní látky			
Žák ➤ orientuje se ve výchozích látkách a produktech dýchání a fotosyntézy ➤ stanoví podmínky pro průběh fotosyntézy a její význam pro život na Zemi	♦ fotosyntéza ♦ sacharidy ♦ tuky ♦ bílkoviny ♦ enzymy, vitamíny a hormony	ENV – 5.2 základní podmínky života (fotosyntéza)	

➤ rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy, vitamíny a enzymy a ovládá jejich význam pro lidský organismus ➤ pozná příklady zdrojů těchto látek			
Chemie a společnost			
Žák ➤ orientuje se ve využití chemických látek v běžném životě, posoudí jejich vliv na zdraví člověka a životní prostředí a vymezí bezpečné zacházení s nimi ➤ vyhledá výrobní podniky s chemickým zaměřením v regionu, uvede, co vyrábějí a posoudí jejich možná nebezpečí pro obyvatele a životní prostředí ➤ zdůvodní nejúčelnější jednání v případě požáru a havárie s únikem nebezpečných látek ➤ rozliší typy nebezpečných chemických látek a uvede jejich příklady	◆ léčiva ◆ detergenty ◆ pesticidy ◆ otravné a bojové látky ◆ potraviny ◆ chemické výroby ◆ látky výbušné, hořlavé, toxické, žravé, nebezpečné pro životní prostředí, karcinogenní ◆ zásady chování při úniku nebezpečných látek	VDO – 2.1 občan, občanská společnost a stát (osobní zodpovědnost při práci s chemický. látkami v domácnosti a zaměstnání) ENV – 5.3 lidské aktivity a problémy životního prostředí, 5.4 vztah člověka k prostředí MDV – 6.5 fungování a vliv médií ve společnosti (havárie s únikem nebezpečných látek, vyhlášení chemického poplachu, trendy zdravé výživy, chemické podniky v našem regionu)	
Jaderná energie			
Žák ➤ vysvětlí štěpení jádra, rozumí pojmu řetězová reakce ➤ pomocí modelu vysvětlí fungování jaderného reaktoru a výroby elektrické energie v jaderné elektrárně ➤ zhodnotí výhody a nevýhody provozu jaderné elektrárny ➤ posoudí provoz jaderné elektrárny z hlediska bezpečnosti a vlivu na životním prostředí	◆ stavba atomu ◆ radioaktivita ◆ využití jaderného záření ◆ řetězové štěpení jader atomů ◆ jaderný reaktor ◆ jaderná elektrárna ◆ ochrana proti jadernému a jiným typům záření	D – historie a objev atomu, přirozené a umělé radioaktivity, zneužití řetězové reakce v 2. světové válce (Hirošima), Kubánská krize EGS – 3.2 Evropa a svět nás zajímá (využívání jaderné energie ve světě) ENV – 5.3 lidské aktivity a problémy životního prostředí MDV – 6.5 fungování a vliv médií ve společnosti (uvědomuje si vliv médií na postoje lidí k danému problému)	Téma je součástí RVP fyzika

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Předmět: Přírodopis

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah:

Výuka přírodopisu:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů

Časové vymezení:

- v 6. ročníku 2 hodiny týdně
- v 7. ročníku 2 hodiny týdně
- v 8. ročníku 2 hodiny týdně
- v 9. ročníku 2 hodiny týdně

Organizační vymezení:

Výuka probíhá převážně v kmenových třídách, případně v odborné učebně přírodopisu, v počítačové učebně.

Mezipředmětové vztahy

Předmět přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie: ochrana životního prostředí – chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, fotosyntéza, přírodní látky (sacharidy, tuky bílkoviny), herbicidy, pesticidy, insekticidy
- fyzika: světelná energie, sluch, zrak
- zeměpis: rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, biotopy, CHKO, Národní parky

Průřezová témata

- aplikace odpovědného jednání, zodpovědnost za své zdraví, angažovaný přístup k prostředí (VDO)
- evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace, seberegulující jednání (OSV)

- porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí, zachování biologické rovnováhy (EV)
- komunikace a kooperace, kritické čtení (MDV)
- evropská a globální dimenze v základech ekologie (EGS)
- vzájemné respektování (MKV)

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- vede žáky k správnému používání odborné terminologie
- vede žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací
- vede žáky k nalézání souvislostí

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadává práci, která je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- využívá skupinového vyučování, vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami
- zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky ke kritickému vyhledávání informací o pozorovaných a zkoumaných organismech a k porovnávání vyhledaných informací s informacemi v dalších zdrojích
- rozvíjí dovednost žáků analyzovat a vyhodnocovat informace a vyvozovat z nich odpovídající závěry
- vede žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klade důraz na etické jednání spojené s využíváním převzatých zdrojů

ročník: 6.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Obecná biologie			
Žák ➤ vyjmenuje jednotlivé obory biologie ➤ orientuje se ve vývoji organismů ➤ vymezí základní podmínky života ➤ popíše základní projevy života - dýchání, výživa, pohyb, růst a vývoj, rozmnožování a dědičnost ➤ vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti ➤ rozlišuje přírodní a umělé ekosystémy, zařazuje vybrané organismy do ekosystémů ➤ objasní pojmy producent, konzument, rozkladač, sestaví potravní řetězec	◆ Rozdělení biologických věd ◆ Vznik, vývoj, rozmanitost života ◆ Základní podmínky a projevy života ◆ Ekosystémy, potravní vztahy organismů	ENV - 5.2 Základní podmínky života ENV- 5.1 Ekosystémy -potravní řetězec	

Buňka			
Žák ➤ zná části mikroskopu, pracuje s mikroskopem, připraví jednoduchý mikroskopický preparát ➤ popíše rostlinnou a živočišnou buňku ➤ rozpozná rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií ➤ vysvětlí rozdíl mezi jednobuněčným a mnohobuněčným organismem ➤	♦ Pozorování přírody - lupa, mikroskop ♦ Buňka ♦ Jednobuněčnost	OSV- 1.1 Rozvoj schopností poznání D - historie mikroskopu	LP
Třídění organismů			
Žák ➤ uvede na příkladu rodové a druhové jméno rostliny a živočicha	♦ Názvy organismů		
Viry a bakterie			
Žák ➤ popíše rozdíl mezi bakterií a virem ➤ uvede příklady bakteriálního a virového onemocnění, zná zásady prevence ➤ zhodnotí význam virů, bakterií v přírodě i pro člověka	♦ Viry – nebuněčné organismy ♦ Bakterie	EGS - 3.2 Evropa a svět nás zajímá - epidemie a pandemie nemocí, očkování Z - problémy zemí třetího světa	
Houby			
Žák ➤ charakterizuje kvasinky, plísňe a jejich význam ➤ zakreslí stavbu těla hub s plodnicemi ➤ pozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	♦ Znaky hub ♦ Kvasinky ♦ Plísňe - houby bez plodnic ♦ Houby s plodnicemi ♦ Lišejníky	ENV- 5.1 Ekosystémy -rozkladači	

➤ zhodnotí význam hub, zná zásady jejich sběru, konzumace a první pomoci při otravě houbami ➤ popíše složení stélky, vysvětlí pojem symbióza			
Nižší rostliny – řasy			
Žák ➤ pozná vybrané zástupce řas ➤ vysvětlí význam řas, zastoupení v potravním řetězci	◆ Jednobuněčné řasy ◆ Mnohobuněčné řasy	ENV- 5.1 Ekosystémy -potravní řetězec	LP
Jednobuněční živočichové - prvoci			
Žák ➤ popíše stavbu těla trepky ➤ pozná zástupce a vysvětlí jejich význam	◆ Nálevníci ◆ Bičíkovci ◆ Kořenonožci	Z - spavá nemoc	LP
Mnohobuněční živočichové - bezobratlí			
Žák ➤ pozná hlavní zástupce jednotlivých skupin ➤ popíše vnitřní a vnější stavbu vybraných živočichů ➤ vysvětlí funkci jednotlivých orgánů ➤ na příkladech objasní jejich způsob života, chování a přizpůsobení se danému prostředí ➤ podle charakteristických znaků zařazuje živočichy do jednotlivých taxonomických skupin ➤ rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů ➤ pochopí vývojové zdokonalení stavby těla ➤ rozlišuje vnitřní a vnější parazity ➤ rozlišuje u hmyzu proměnu dokonalou a nedokonalou ➤ zhodnotí význam vybraných živočichů v	◆ Žahavci ◆ Ploštěnci ◆ Hlísti ◆ Měkkýši ◆ Kroužkovci ◆ Členovci ◆ Pavoukovci ◆ Korýši ◆ Hmyz ◆ Ostnokožci	ENV - 5.1 Ekosystémy ENV- 5.3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí ENV- 5.4 Vztah člověka k prostředí - narušení přírodní rovnováhy, důsledky přemnožení některých živočichů Z - rozšíření živočichů na Zemi Ch - insekticidy	LP

přírodě i pro člověka ➤ zná ohrožené druhy a zhodnotí význam ochrany ohrožených druhů živočichů ➤ uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy			
---	--	--	--

ročník: 7.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Strunatci			
Žák ➤ popíše základní znaky kmene strunatců ➤ uvede zástupce jednotlivých skupin	◆ Znaky strunatců ◆ Dělení strunatců (pláštěnci, bezlebeční, obratlovci)		
Obratlovci			
Žák ➤ uvede základní znaky podkmene obratlovců ➤ pozná hlavní zástupce jednotlivých skupin ➤ popíše vnitřní a vnější stavbu vybraných živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů ➤ objasní jejich způsob života, chování v přírodě a přizpůsobení danému prostředí ➤ podle charakteristických znaků zařazuje živočichy	◆ Znaky obratlovců ◆ Rozdělení obratlovců ◆ Kruhoústí ◆ Paryby - žraloci a rejnoci ◆ Ryby - sladkovodní - rozmnožování a chov ryb - významné mořské ryby ◆ Obojživelníci ocasatí, bezocasí ◆ Plazi - želvy, krokodýli, šupinatí ◆ Ptáci	ENV- 5.1 Ekosystémy ENV- 5.3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí - rybolov ENV- 5.4 Vztah člověka k prostředí Z - rozšíření živočichů na Zemi, migrace D - rybníkářství v Čechách	

do jednotlivých skupin ➤ rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů ➤ pochopí vývojové zdokonalení stavby těla ➤ zhodnotí ekologický i hospodářský význam živočichů ➤ objasní význam ochrany ohrožených druhů živočichů ➤ dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání přírody			
Rostliny			
Žák ➤ uvede základní podmínky pro život rostliny ➤ dokáže zdůvodnit nutnost fotosyntézy a dýchání pro život rostlin ➤ vysvětlí průběh fotosyntézy a dýchání ➤ odvodí uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům ➤ pochopí význam charakteristických znaků pro určování rostlin a zařazování do taxonomických jednotek	◆ Přizpůsobení rostlin životu na souši ◆ Fyziologie rostlin ◆ Anatomie rostlin ◆ Systém rostlin - nižší (řasy) - vyšší	ENV- 5.2 Základní podmínky života -voda, vzduch, půda, energie	
Výtrusné rostliny			
Žák ➤ popíše stavbu těla a vysvětlí funkci jednotlivých částí ➤ pozná vybrané zástupce a zařadí je do jednotlivých skupin ➤ vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami ➤ zhodnotí význam plavuní a přesliček pro vznik černého uhlí ➤ zhodnotí význam výtrusných rostlin v ekosystémech	◆ Mechorosty ◆ Plavuně ◆ Přesličky ◆ Kapradiny	ENV- 5.1 Ekosystémy	

Části těla semenných rostlin			
Žák ➤ rozliší vegetativní orgány (kořen, stonek, list) a reprodukční orgány (květ, plod, semeno) ➤ popíše vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů ➤ objasní hlavní funkce jednotlivých orgánů ➤ vysvětlí vztahy mezi orgány ➤ rozliší bylinné stonky ➤ rozliší jednoduché a složené listy ➤ vysvětlí rozdíl mezi opylením a oplozením ➤ rozliší dužnaté a suché plody, uvede příklad ➤ zhodnotí ekologický a hospodářský význam orgánů	◆ Kořen ◆ Stonek ◆ List ◆ Květ a květenství - opylení a oplození ◆ Semena a plody	ORv - Zdraví, alergie na pyl	
Rozmnožování rostlin			
Žák ➤ vysvětlí rozdíl mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním rostlin, uvede příklad ➤ zhodnotí využití vegetativního rozmnožování v zahradnické praxi	◆ Pohlavní rozmnožování ◆ Nepohlavní rozmnožování	Pč - Pěstování rostlin	
Nahosemenné rostliny			
Žák ➤ uvede charakteristické znaky ➤ pozná a rozliší vybrané jehličnany ➤ uvede ekologický a hospodářský význam jehličnanů	◆ Cykasy a jinany ◆ Jehličnany	ENV - 5.4 Vztah člověka k prostředí ENV - 5.3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí EGS - 3.2 Evropa a svět nás zajímá - export a import dřeva Pč - Práce se dřevem	
Krytosemenné rostliny			
Žák	◆ Dvouděložné	ENV- 5.1 Ekosystémy	Určování

➤ uvede rozdíly mezi rostlinou jednoděložnou a dvouděložnou ➤ pozná a rozliší hlavní zástupce listnatých stromů a keřů ➤ rozliší podle morfologických znaků základní čeledi rostlin ➤ zná významné zástupce jednotlivých čeledí a dokáže je roztřídit ➤ zhodnotí význam rostlin v přírodě i pro člověka ➤ uvede příklady kulturních plodin a jejich využití ➤ uvede příklady léčivých rostlin a jejich využití ➤ pozná jedovaté rostliny ➤ pozná cizokrajné rostliny a uvede význam ➤ umí pracovat s atlasem a botanickým klíčem ➤ dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání přírody ➤ zhotoví herbář bylin	♦ Jednoděložné	ENV- 5.3 Lidské aktivity a problémy ŽP ENV - 5.4 Vztah člověka k prostředí EGS - 3.2 Evropa a svět nás zajímá - potravinové zdroje, hospodářsky významné rostliny, import Pč - Hospodářsky významné rostliny, léčivé r. Aranžování rostlin	zástupců podle atlasů, botanického klíče
---	-----------------------	--	---

ročník: 8.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Původ savců			
Žák ➤ zařadí savce do časového rozmezí ➤ rozdělí savce dle rozmnožování ➤ popíše znaky savců, oddělí savce od ostatních skupin	◆ Původ savců z historického hlediska ◆ Rozdělení savců (vejcorodí, živorodí) ◆ Znaky savců		
Vejcorodí a živorodí savci			
Žák ➤ zařadí savce do skupin ➤ popíše rozdíly v rozmnožování ➤ zařadí zástupce ke skupinám ➤ pozná zástupce	◆ Vejcorodí savci ◆ Živorodí savci ◆ Vačnatci ◆ Placentálové		
Placentální savci			
Žák ➤ popíše anatomické rozdíly jednotlivých skupin, vysvětlí funkci jednotlivých orgánů ➤ vysvětlí ekologické rozdíly mezi skupinami, ➤ popíše ekologický i hospodářský význam zástupců ➤ pozná hlavní zástupce jednotlivých skupin ➤ přiřadí zástupce k jednotlivým oblastem ➤ přiřadí zástupce k domácím a hospodářským zvířatům, zhodnotí hospodářský význam, objasní pojem domestikace	◆ Hmyzožravci ◆ Letouni ◆ Primáti ◆ Hlodavci ◆ Zajíci ◆ Šelmy ◆ Ploutvonožci ◆ Chobotnatci ◆ Lichokopytníci ◆ Sudokopytníci ◆ Kytovci	ENV- 5.3 Lidské aktivity a jejich vliv na životní prostředí ENV- 5.4 Vztah člověka a prostředí ENV- 5.1 Ekosystémy	

Člověk			
Žák ➤ Popíše jednotlivé lékařské obory ➤ zařadí člověka do systému živočišné říše ➤ vymezí společné znaky a odlišnosti s ostatními savci	◆ Základní lékařské obory ◆ Charakteristické znaky člověka ◆ Odlišné a společné znaky s ostatními savci		
Vývoj jedince			
Žák ➤ popíše jednotlivé fáze porodu, stanoví jeho význam ➤ zařadí fáze vývoje k jednotlivým vývojovým obdobím ➤ specifikuje jednotlivá období	◆ Porod ◆ Novorozenec ◆ Kojenec ◆ Batole ◆ Předškolní věk, mladší, starší školní věk, ◆ Dospívání, dospělost, stáří ◆ Vývoj jedince, tělesný, duševní, sociální	OSV - 1.2- Sebepoznání a sebepojetí	
Buňky, tkáně, orgány			
Žák ➤ popíše buňku, odliší od sebe jednotlivé typy buněk, popíše význam ➤ popíše tkáň, odliší od sebe jednotlivé typy tkání, popíše význam	◆ Buňka, druhy buněk, funkce, odlišnosti ◆ Tkáň- výstelkové, pojivové, svalové, nervové (složení, funkce, vlastnosti) ◆ Orgány- rozdělení podle soustav		
Soustava opory těla			
Žák ➤ popíše model kosti ➤ zhodnotí funkci kostí, chrupavek, vaziva ➤ popíše a rozliší jednotlivé kosti lidského těla	◆ Kosti, složení, funkce ◆ Chrupavky, složení, funkce ◆ vaziva, složení, funkce ◆ Kosti lidského těla (osa, končetiny, lebka) ◆ První pomoc při zlomeninách- otevřená, uzavřená	ORv - 6,7- Zdraví	

Soustava pohybová			
Žák ➤ popíše základní svaly na těle ➤ zhodnotí funkci svalstva	◆ Rozdělení svalstva, složení svalstva ◆ Funkce svalstva ◆ Svaly trupu, končetin, hlavy ◆ První pomoc- poškození svalů	ORv - 6,7- Zdraví	
Energie			
Žák ➤ popíše funkci živin v těle ➤ aplikuje znalosti o výživě v praxi	◆ Živiny (bílkoviny, cukry, tuky), potrava ◆ Vitaminy, minerály		
Trávicí soustava			
Žák ➤ popíše funkce trávicí soustavy ➤ vysvětlí pojem trávení ➤ rozpozná jednotlivé části, popíše stavbu, funkci	◆ Funkce trávicí soustavy ◆ Trávení ◆ Dutina ústní, jícen, žaludek, tenké střevo, tlusté střevo, konečník ◆ Játra, žlučník, slinivka břišní ◆ První pomoc - otravy, nevolnost, poškození trávicí soustavy	ORv 6,7- Zdraví	
Soustava dýchací			
Žák ➤ popíše složení a funkce dýchací soustavy ➤ umí poskytnout první pomoc při porušení dýchacích cest, ovládá zásady neodkladné resuscitace ➤ chrání se před infekcemi dýchacích cest	◆ Dýchací cesty, složení, funkce ◆ Horní cesty dýchací, dolní cesty dýchací ◆ První pomoc, infekce	OSV - 1.1 – Rozvoj schopností poznání	LP
Soustava Oběhová, mízní			
Žák ➤ popíše složení a funkce oběhové soustavy ➤ stanoví rozdíly mezi cévami, vysvětlí pojmy krev, míza, tkáňový mok ➤ uvede význam sleziny	◆ Cévní systém- krevní cévy, krev ◆ Tkáňový mok, míza ◆ Srdce- složení, funkce ◆ Tlak krve, tepová frekvence ◆ Slezina		

	♦ Nemoci oběhové soustavy, první pomoc při krvácení		
Soustava vylučovací			
Žák ➤ popíše složení a funkce vylučovací soustavy ➤ vysvětlí proces tvorby primární a sekundární moči	♦ Ledviny, složení, funkce ♦ Močové cesty ♦ Močová měchýř		
Soustava kožní			
Žák ➤ popíše jednotlivé části kůže, jejich význam ➤ dokáže se chránit před riziky ultrafialového záření ➤ dokáže pečovat o svou kůži	♦ Kůže, složení, funkce ♦ První pomoc - úpal, úžeh, popálení, poleptání	ORv - 6,7- Zdraví	

ročník: 9.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Řízení, vnímání, koordinace těla			
Žák ➤ popíše jednotlivé části nervové soustavy, vysvětlí jejich činnost ➤ popíše složení oka, vysvětlí jeho funkci ➤ chrání svůj zrak ➤ umí poskytnout první pomoc při poškození oka ➤ popíše ucho, vysvětlí funkci sluchu ➤ poskytne první pomoc při poškození sluchu ➤ popíše chuťové ústrojí, vysvětlí jeho funkci ➤ popíše čichové ústrojí, vysvětlí jeho funkci ➤ popíše kožní čidla, vysvětlí jejich funkci	♦ Nervová soustava, centrální a obvodová nervová soustava, stavba a činnost ♦ CNS- Mozek- prodloužená mícha, most, mozeček, střední mozek, mezimozek, koncový mozek ♦ Nervová činnost ♦ Zrakové ústrojí – oko, stavba, funkce ♦ První pomoc- poškození zraku	OSV- 1.1 Rozvoj poznávacích schopností -smysly, poskytnutí první pomoci ORv - 6,7- Zdraví	

➤ vysvětlí funkci žláz s vnitřní sekrecí, rozdělí jednotlivé žlázy, přiřadí hormony	◆ Sluchové ústrojí – ucho, stavba, funkce ◆ První pomoc- poškození sluchu ◆ Rovnovážný aparát – stavba, funkce ◆ Chuťové ústrojí- stavba, funkce ◆ Čichové ústrojí – stavba, funkce ◆ Kožní čidla - jednotlivé druhy, funkce ◆ Soustava žláz s vnitřní sekrecí, hormony, jednotlivé žlázy, funkce		
Genetika			
Žák ➤ zdůvodní dopad rozmnožování pro člověka, popíše rozdíly mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním v přírodě, popíše význam z hlediska dědičnosti. ➤ uvede příklady dědičnosti v praktickém životě ➤ posoudí význam J. G. Mendela pro moderní vědu ➤ vysvětlí dědičnost na chromozomální úrovni	◆ Rozmnožování buněk ◆ J. G. Mendel ◆ DNA, RNA, chromozomy, dědičná informace	MKV - 4.3- Etnický původ- etnické skupiny, rovnocennost mezi etnickými skupinami	
Reprodukce			
Žák ➤ popíše pohlavní orgány muže, ženy, funkci ➤ vysvětlí funkci hormonů ➤ rozdělí jednotlivé pohlavní choroby, navrhne metody účinné ochrany	◆ Pohlavní orgány muže – vnitřní pohlavní orgány, vnější pohlavní orgány, funkce hormonů ◆ Pohlavní orgány ženy – vnitřní pohlavní orgány, vnější pohlavní orgány, funkce hormonů, menstruační cyklus ◆ Rozmnožování ◆ Pohlavní choroby, STD	ORv - 7 Sexuální výchova	
Vědy o Zemi			

Žák ➤ rozdělí jednotlivé geologické vědy, přiřadí dílčí obory, stanoví jejich využití	♦ Geologické vědy		
Stavba Země			
Žák ➤ popíše model Země ➤ rozdělí sopečnou činnost, zdůvodní její princip, popíše dopad ➤ rozdělí zemětřesení podle druhu, popíše následky, stanoví zemětřesné oblasti světa ➤ umí se správně zachovat při mimořádných událostech - zemětřesení, sopečná činnost	♦ Zemská kůra, plášť, jádro ♦ Sopečná činnost ♦ Zemětřesení	ENV - 5.2 Základní podmínky života na Zemi ORv - 9 - Osobní bezpečí	
Magma, magmatické horniny			
Žák ➤ rozdělí vyvřeliny na jednotlivé skupiny ➤ popíše vznik jednotlivých skupin ➤ přiřadí příslušné horniny ke skupinám podle charakteristických znaků	♦ Magmatické horniny		
Zvětrávání			
Žák ➤ stanoví činitele a význam zvětrávání, vysvětlí princip ➤ popíše vznik krasových jevů, popíše krasové útvary	♦ Činitele zvětrávání ♦ Význam zvětrávání ♦ Krasové jevy		
Eroze			
Žák ➤ popíše hlavní činitele eroze, u jednotlivých druhů stanoví princip, význam pro člověka ➤ popíše vznik usazených hornin, stanoví princip jejich zpevňování ➤ umí se správně zachovat v krizových situacích	♦ Vodní eroze ♦ Ledovcová eroze ♦ Větrná eroze ♦ Usazené horniny – vznik, zpevněné, nezpevněné	ENV- 5.2 Základní podmínky života na Zemi ENV- 5.3 Lidské aktivity a jejich vliv na Zemi ENV- 5.4 Vztah člověka k prostředí - důsledky hospodaření člověka ORv - 9- Osobní bezpečí	

Usazené, přeměněné horniny			
Žák ➤ popíše vznik usazených hornin ➤ rozdělí usazené horniny ➤ popíše vznik přeměněných hornin	◆ Usazené a přeměněné horniny		
Minerály			
Žák ➤ rozliší minerály dle charakteristických znaků ➤ rozdělí minerály dle tvrdosti ➤ aplikuje praktické metody poznávání ➤ dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování	◆ Minerály, vznik, fyzikální vlastnosti		
Ložiska, suroviny			
Žák ➤ popíše jednotlivé suroviny a zhodnotí jejich ekonomický význam ➤ rozdělí suroviny na rudní a nerudní, zařadí zástupce, popíše ekonomický význam	◆ Rudní suroviny ◆ Nerudní suroviny		
Geologická období, vznik a vývoj života			
Žák ➤ definuje podmínky vzniku života, popíše prostředí na Zemi ➤ rozlišuje jednotlivé geologické éry ➤ popíše vývoj života v těchto obdobích	◆ Podmínky vzniku a vývoje života ◆ Prahory ◆ Starohory ◆ Prvohory ◆ Druhohory ◆ Třetihory ◆ Čtvrtohory	ENV- 5.2 Základní podmínky života na Zemi	
Vývoj člověka			
Žák ➤ popíše a vysvětlí systémy evoluce ➤ zařadí evoluční stupně člověka	◆ Jednotlivé evoluční stupně člověka	MKV- 4.3 Etnické skupiny - rovnocennost mezi etnickými skupinami	
Minerály a jejich vznik			
Žák ➤ stanoví tvrdost minerálu dle stupnice	◆ Vznik minerálů ◆ Vlastnosti minerálů		

➤ popíše vlastnosti minerálů			
Ložiska a jejich vznik, suroviny			
Žák ➤ vyjmenuje hlavní typy ložisek ➤ utřídí fosilní paliva do skupin, popíše význam a využití ➤ utřídí rudní suroviny, popíše význam, využití	◆ Hlavní typy ložisek ◆ Fosilní paliva- uhlí, ropa, zemní plyn ◆ Rudní suroviny ◆ Nerudní suroviny		
Půdy			
Žák ➤ vysvětlí význam půdy, složení a hospodaření	◆ Složení půdy ◆ Péče o půdu	ENV- 5.2 Základní podmínky života na Zemi ENV- 5.3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí - zemědělství	
Ekologie			
Žák ➤ objasní na příkladech základní princip existence živých a neživých složek ekosystému ➤ uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi ➤ vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam ➤ uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	◆ Sféry Země ◆ Populace ◆ Ekosystémy ◆ Potravní řetězce ◆ Etologie ◆ Člověk a životní prostředí	ENV- 5.1 Ekosystémy ENV- 5.3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí ENV- 5.4 Vztah člověka k prostředí	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Předmět: Zeměpis

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah:

Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Časové vymezení:

- v 6. ročníku: 2 hodiny týdně
- v 7. ročníku: 2 hodiny týdně
- v 8. ročníku: 2 hodiny týdně
- v 9. ročníku: 2 hodiny týdně

Organizační vymezení:

Výuka probíhá převážně v učebnách vybavených audiovizuální technikou, v kmenových učebnách, v počítačové učebně i v terénu okolí školy.

Mezipředmětové vztahy

Předmět zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie: znečištění atmosféry, hydrosféry
- fyzika: sluneční soustava, vesmír
- přírodopis: rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:

- matematika: měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy
- informatika: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování
- dějepis: kultura národů, historie států

Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata:

VDO: občanská společnost a stát; formy participace občanů v politickém životě; principy demokracie

OSV: rozvoj schopností poznávání; seberegulace, sebeorganizace; kreativita; poznávání lidí; mezilidské vztahy; komunikace; kooperace; řešení problémů a rozhodovací dovednosti; hodnoty, postoje

ENV: ekosystémy; základní podmínky života; problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí

MDV: kritické čtení a vnímání mediálního sdělení; interpretace vztahu mediálního sdělení a reality; tvorba mediálního sdělení; práce v realizačním týmu

EGS: objevování Evropy, světa

MKV: kulturní difference; lidské vztahy; etnický původ; multikulturalita; principy solidarity

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k využívání atlasů, map i v digitální podobě, GPS a dalších pomůcek k získávání a ověřování informací
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
- k odpovědím na otevřené otázky
- k práci s chybou

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- k naslouchání a respektování názorů druhých
- k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- ke spolupráci ve skupinách na základě vytvořených pravidel
- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- upevňovat dobré mezilidské vztahy

- k ochotě spolupracovat, pomoci a o pomoc požádat
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel slušného chování
- k respektování názorů druhých
- k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- k tomu, aby brali ohled na druhé
- k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí
- k chápání základních ekologických souvislostí, k zodpovědnému chování v krizových situacích

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací
- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci

Kompetence digitální

Učitel vede žáky:

- k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy
- seznamuje žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými geografickými reáliemi
- klade důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků a na jejich odpovědné chování a jednání v digitálním světě

ročník: 6.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Postavení Země ve vesmíru			
Žák ➤ objasní postavení Slunce a Země ve vesmíru a	➤ Sluneční soustava ➤ Planety	MDV – 6.1 vnímání mediálního sdělení - výzkum kosmu	

➤ dalších těles sluneční soustavy ➤ charakterizuje polohu, povrch, pohyby Měsíce, jednotlivé fáze Měsíce ➤ orientuje se na hvězdné obloze ➤ rozumí pojmům: planeta, hvězda, měsíce, komety, Galaxie, cizí galaxie	➤ Měsíc ➤ Slunce	OSV – 1.1, 1.8 rozvoj schopností poznání, komunikace, naslouchání F – sluneční soustava, vesmír, skupenství látek Čj – Galaxie x galaxie Př – život ve vesmíru M – jednotky vzdáleností, porovnávání velikosti planet	
Zemské těleso			
Žák ➤ používá v praktických příkladech znalosti o kulatosti planety Země ➤ orientuje se v přírodě podle Slunce ➤ hodnotí důsledky otáčení Země kolem vlastní osy a oběhu Země kolem Slunce pro praktický život na Zemi ➤ vysvětlí délku trvání dnů a nocí na Zemi a pravidelné střídání ročních období ➤ vysvětlí podstatu polárního dne a noci ➤ dokáže v praxi využít znalosti o jarní a podzimní rovnodennosti, zimním a letním slunovratu	➤ tvar a rozměry planety Země ➤ pohyby Země kolem Slunce a kolem vlastní osy ➤ postavení Země a Slunce v jednotlivých ročních obdobích ➤ délka dne a noci v různých zeměpisných šířkách	MDV – 6.1 vnímání mediálního sdělení - aktuality M – porovnávání rozměrů Slunce, Měsíce, Země F – gravitační síla Země D – vývoj poznání o tvaru Země Př – roční období – změny v přírodě, život na Měsíci Čj – 2 významy slova den	
Glóbus			
Žák ➤ používá glóbus jako zmenšený a zjednodušený model planety Země k demonstraci rozmístění oceánů, kontinentů a základních tvarů zemského povrchu ➤ používá zeměpisnou síť a s pomocí zeměpisných souřadnic určuje na glóbusu i mapě geografickou polohu jednotlivých lokalit na Zemi ➤ vysvětlí příčiny rozdílného času ➤ jednotlivých míst na Zemi, pochopí účel časových	➤ orientace na globusu ➤ zeměpisná síť poledníků a rovnoběžek ➤ datová hranice	EGS – 3.2 Evropa a svět nás zajímá - časová pásma M – práce s měřítkem, převody jednotek, poměr Čj – skloňování slova glóbus M – polokružnice, určování času ORv – režim dne – časová pásma	

pásem a úlohu hlavního a 180. poledníku pro určování času na Zemi ➤ dokáže stanovit místní čas			
Mapy, kartografie a topografie, geografické informace a zdroje dat			
Žák ➤ používá různé druhy plánů a map, umí je orientovat, přepočítávat vzdálenosti podle různých měřítek ➤ seznámí se se znázorněním výškopisu a polohopisu na mapách ➤ prokáže aktivní znalost smluvených značek, vrstevnic, výškových kót, nadmořské výšky ➤ vyhledá potřebné informace v mapových atlasech, orientuje se v jejich obsahu a rejstřících ➤ používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii ➤ ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu ➤ uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech ➤ seznámí se s kartografickými produkty v elektronické podobě ➤ organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných grafů, diagramů, statistických a dalších zdrojů	◆ různé druhy plánů a map, jejich měřítko ◆ obsah a grafika map, barvy, výškopis, polohopis a vysvětlivky (mapový klíč) ◆ orientace plánu a mapy vzhledem ke světovým stranám ◆ přepočet vzdáleností ◆ práce s atlasem ◆ GPS ◆ práce s internetem ◆ práce s různými zdroji geografických dat	MDV – 6.1 vnímání mediálního sdělení - zdroj informací – mapy, aktuality OSV – 1.9 kooperace - týmová spolupráce EGS – 3.2 Evropa a svět nás zajímá - pohled na svět, ve kterém žijí M – práce s měřítkem, převody jednotek, poměr D – tematické mapy Vv – estetická stránka mapy Čj – názvosloví Zeměpisná vycházka – práce s mapou, orientace v krajině	
Krajinná sféra			
Žák ➤ vysvětlí pojem krajinná sféra ➤ orientuje se v objektech, jevech a procesech v jednotlivých složkách přírodní sféry	➤ litosféra ➤ pedosféra ➤ hydrosféra ➤ atmosféra	ENV 5.1, 5.2, 5.3, 5.4 ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí - klimatické	

➤ objasní stavbu zemského tělesa, dna oceánů ➤ posuzuje zemský povrch - reliéf jako výsledek složitého působení endogenních a exogenních činitelů a lidských činností ➤ s porozuměním pracuje s pojmy: počasí, podnebí, meteorologické prvky, celkový oběh vzduchu v atmosféře ➤ vymezí a vyhledá na mapách různé podnebné pásy a porovnává je ➤ pozoruje, zaznamenává a vyhodnocuje počasí v místě svého bydliště ➤ seznámí se s rozložením vody na Zemi ➤ porozumí a vyhledá na mapách pojmy: oceán, moře, pohyby mořské vody, vodní toky, ledovce, podpovrchová voda, bezodtokové oblasti, jezera, bažiny, umělé vodní nádrže ➤ popíše složení půdy, půdní typy a druhy a jejich hospodářské využití, rozumí pojům mateční hornina, humus, eroze půdy ➤ vysvětlí význam, využití a ochranu půdy, příčiny úbytku půdy na světě ➤ objasní uspořádání bioty v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce ➤ vymezí geografická šířková pásma na Zemi ➤ seznámí se s vlivy člověka na přírodní prostředí	➤ biosféra	změny, ekosystémy, význam vody, kvalita ovzduší, podmínky pro život, propojení složek přírodní sféry, oteplování, rozšiřování pouští Př - endogenní, exogenní děje, horniny a nerosty, rozmístění fauny a flóry na Zemi, rozmanitost organismů, živá složka půdy, člověk v různých životních podmínkách, ekosystémy, fotosyntéza F – teplota, tlak, hustota, změny skupenství ORv – chování při povodních M – nadmořská výška Inf – Internet – zdroj informací	
Úvod do regionální geografie			
Žák ➤ lokalizuje světadíly a oceány ➤ chápe a vlastními slovy vysvětlí smysl pojmů domov, lidská sídla, stát, národ ➤ seznámí se pojmy demokracie, diktatura, republika, monarchie ➤ rozlišuje smysl rovnoměrného a nerovnoměrného rozmístění obyvatel na Zemi a jeho příčiny ➤ seznámí se s lidskými rasami a světovými	➤ obyvatelstvo světa, lidnatost zemí, světové jazyky, náboženská kultura ➤ formy vlády ve světě ➤ využití přírodních zdrojů člověkem, les, voda, zemědělství, průmysl	Př – lidská populace, lidské rasy, podmínky života na Zemi, vliv osídlení na krajinu, produkty rostlinné a živočišné výroby ORv – lidská práva, rozdílné podmínky života lidí v různých částech světa M – rozbor grafů, porovnávání čísel,	

náboženstvími ➤ pomocí značek v atlase světa vyhledá nerostné suroviny, rozšíření zemědělství a průmyslových odvětví ➤ má představu, co vyrábí jednotlivá odvětví průmyslu ➤ rozdělí zemědělství na rostlinnou a živočišnou výrobu a rybolov ➤ ví, jak člověk využívá přírodní zdroje (les, vodu, nerost. suroviny) k životu a chápe nutnost ochrany těchto zdrojů a šetření jimi ➤ formou diskuse se seznámí s problematikou hospodářské úrovně zemí (rozvojové a vyspělé země)	➤ hospodářská úroveň států	určování hustoty zalidnění, průměrné hodnoty, jednotky plochy	
---	----------------------------	---	--

ročník: 7.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Zeměpis světadílů a oceánů			
Žák ➤ dokáže na mapě lokalizovat světadíly a oceány podle zvolených kritérií ➤ porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti jednotlivých světadílů a oceánů ➤ provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytyčí společné znaky daného regionu, provede porovnání jednotlivých regionů ➤ orientuje se na mapách povrchu, podnebí, rozložení vodstva, rostlinstva, živočišstva, přírodních zdrojů, průmyslu a obyvatelstva v jednotlivých světadílech ➤ vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města ➤ posoudí rozložení, strukturu, růst a pohyb obyvatelstva	◆ Afrika - fyzickogeografická a socioekonomická charakteristika (rozloha, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo a hospodářství) ◆ Afrika – regionalizace, státy ◆ Amerika - fyzickogeografická a socioekonomická charakteristika ◆ Amerika – regionalizace, státy ◆ Asie – fyzickogeografická a socioekonomická charakteristika ◆ Asie – regionalizace, státy ◆ Austrálie a Oceánie - fyzickogeografická a	ENV 5.1, 5.2, 5.3, 5.4 ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí – využívání přírodních zdrojů – vyčerpatelnost, životní podmínky pro osídlení, možnost ohrožení podmínek pro život, klimatické změny, oteplování VDO 2.3 principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – prvky demokracie, forma vlády, orientace ve světě, dodržování lidských práv a svobod EGS 3.1, 3.2, 3.3 Jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět – život v evropském i	

➤ vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v jednotlivých světadílech, v regionech a modelových státech, popíše a porovná jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislost s přírodními poměry ➤ lokalizuje na mapách hlavní surovinové a energetické zdroje a rozmístění hospodářských aktivit a porovnává jednotlivé oblasti ➤ vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu v jednotlivých světadílech ➤ dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí ➤ zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech nastaly a co je příčinou zásadních změn v nich ➤ reaguje na aktuální informace o dění v daných oblastech ➤ porovnává různé krajiny a uvádí závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí ➤ organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných grafů, diagramů, statistických údajů a dalších zdrojů	socioekonomická charakteristika ◆ Austrálie a Oceánie – regionalizace, státy ◆ Antarktida a Arktida ◆ Tichý oceán ◆ Atlantský oceán ◆ Indický oceán ◆ Severní ledový oceán ◆ Jižní oceán	mezinárodním prostoru, integrace, spolupráce zemí, postavení ČR, vliv globálních problémů, cestování, globalizace – nadnárodní firmy, výrobky na pultech obchodů, možnost života v jiných státech světa MKV 4.3, 4.4 etnický původ, multikulturalita – kultura a tradice, návštěvy v zahraničních rodinách, tolerance, rasismus, xenofobie, diskriminace, spolupráce mezi národy MDV – 6.1 vnímání mediálního sdělení - aktuality, zdroj informací, obrazového materiálu Př – lidská populace, lidské rasy, podmínky života na Zemi, vliv osídlení na krajinu, obživa obyvatelstva, produkty rostlinné a živočišné výroby, suroviny pro textilní a potravinářský průmysl, hlad, HIV D – historie jednotlivých území, význam objevných plaveb, kolonizace, otroctví, památky, ORv – lidská práva, vzdělání, zdravý životní styl Cj – pozdrav v cizích jazycích, různá písma, zdroj informací M – rozbor grafů, kartogramů, porovnávání čísel, určování hustoty zalidnění, průměrné hodnoty, jednotky plochy Ch – chemický průmysl F – typy elektráren, prezentace k probíraným oblastem a zemím	
--	--	--	--

ročník: 8.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Regionální zeměpis – Evropa			
Žák ➤ provede regionalizaci, Evropy, vytýčí společné znaky daného regionu, provede porovnání jednotlivých regionů ➤ vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města ➤ vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v Evropě, v regionech a modelových státech, popíše a porovná jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislost s přírodními poměry ➤ vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu ➤ dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí ➤ orientuje se na mapách povrchu, podnebí, rozložení vodstva, rostlinstva, živočišstva, přírodních zdrojů, průmyslu a obyvatelstva ➤ posoudí rozložení, strukturu, růst a pohyb obyvatelstva ➤ lokalizuje na mapách hlavní surovinové a energetické zdroje a rozmístění hospodářských aktivit a porovnává jednotlivé oblasti ➤ zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech nastaly a co je příčinou zásadních změn v nich ➤ porovnává různé krajiny a uvádí závažné důsledky a	➤ Evropa - fyzickogeografická a socioekonomická charakteristika (rozloha, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo a hospodářství) ➤ Evropa - regionalizace, oblasti, státy, města ➤ EU, integrace států ➤ Současné společenské a hospodářské problémy evropských zemí	ENV 5.1, 5.2, 5.3, 5.4 ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí VDO 2.3 principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – prvky demokracie, forma vlády MDV – 6.1 vnímání mediálního sdělení – aktuality, zdroj informací, obrazového materiálu EGS 3.1, 3.2, 3.3 Jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět – život v evropské a mezinárodním prostoru, integrace, spolupráce zemí, vliv globálních problémů, cestování D – nejstarší osídlení oblasti, významné stavby Ch – nerostné suroviny, průmysl M – rozbor grafů, kartogramů	

rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí			
Česká republika na mapě světa, přírodní poměry			
Žák ➤ určí geografickou polohu České republiky ➤ vyhodnotí geografickou polohu České republiky podle různých kritérií ➤ porovná rozlohu České republiky s rozlohou vybraných států světa a s rozlohou sousedních států ➤ popíše s pomocí obecně zeměpisných a tematických map vznik a vývoj reliéfu, určí a vyhledá horopisné celky, charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo ➤ zhodnotí stav životního prostředí, vymezí NP a CHKO a pochopí jejich důležitost	➤ Česká republika ➤ geografická poloha, rozloha, členitost povrchu a přírodní poměry České republiky	ENV 5.1, 5.2, 5.4 ekosystémy, základní podmínky života, vztah člověka k prostředí – stav přírody, ochrana, předpoklad vývoje EGS 3.3 objevujeme Evropu a svět – poloha státu na mapě světa, orientace Př – geologická stavba, ochrana přírody M – porovnávání rozlohy F – atmosférické prvky	
Obyvatelstvo ČR			
Žák ➤ vyhledá, popíše a zdůvodňuje na mapách největší a nejmenší soustředění obyvatelstva v České republice ➤ vyhledá na mapách největší a nejvýznamnější sídla v České republice a určí jejich lokalizační faktory ➤ srovnává ukazatele o lidnatosti, rozmístění, pohybu a struktuře obyvatelstva České republiky se sousedními státy ➤ vyhledá aktuální demografické údaje týkající se své obce, zpracovává je, vyhodnocuje a pokouší se o prognózu dalšího vývoje	➤ rozmístění obyvatelstva a sídelní poměry České republiky ➤ vesnice, města - urbanizace ➤ migrace ➤ přirozená a absolutní měna obyvatelstva ➤ věková struktura obyvatelstva	MKV 4.1, 4.2, 4.3, 4.4 kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita – kultura a tradice, jednání s lidmi jednotlivých národů, vlastní názor, naslouchání, národnostní menšiny, rasismus EGS 3.1 Jsme Evropané – vzájemné vztahy mezi národy, cestování, návštěvy v zahraničních rodinách MDV – 6.1 vnímání mediálního sdělení – zdroj informací, obrazových materiálů, aktuality	

		Čj – nářečí M – hustota obyvatel Př - vliv osídlení na krajinu D - vznik prvních měst, památky	
Hospodářství ČR			
Žák ➤ rozlišuje a porovnává předpoklady, rozmístění a perspektivu hospodářských aktivit v České republice ➤ Českou republiku charakterizuje po jednotlivých oblastech: průmysl, zemědělství, doprava a spoje, služby, cestovní ruch, zahraniční obchod ➤ uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	➤ rozmístění hospodářských činností České republiky ➤ průmysl ➤ zemědělské oblasti ➤ služby ➤ cestovní ruch ➤ doprava ➤ integrace států ➤ hospodářská činnost člověka a ŽP	ENV 5.3 lidské aktivity a problémy životního prostředí – vliv hospodářství na životní prostředí - těžba, průmyslové závody, doprava, cestování MDV – 6.1 vnímání mediálního sdělení – reklama, zdroj informací, aktuality Ch – chemický průmysl D – historie průmyslu Př - obživa obyvatelstva, produkty rostlinné a živočišné výroby, suroviny pro textilní a potravinářský průmysl F – typy elektráren	
Regiony ČR			
Žák ➤ lokalizuje na mapách jednotlivé regiony a administrativní celky v České republice ➤ lokalizuje jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit ➤ charakterizuje přírodní podmínky, hospodářství, zvláštnosti, kulturní zajímavosti jednotlivých regionů a porovnává jejich hospodářskou funkci a vyspělost	➤ Euroregiony ČR ➤ Praha ➤ Kraje ČR ➤ Oblasti ČR s typickými regionálními zvláštnostmi (Chodsko, Haná, Slovácko...)	ENV 5.3 lidské aktivity a problémy životního prostředí – stav životního prostředí EGS 3.1 Jsme Evropané – euroregiony, spolupráce v rámci EU - finance MDV – 6.2 interpretace vztahu mediálního sdělení a reality - sběr, třídění, hodnocení hosp. údajů, srovnání regionů	

		D – historie regionů - památky Ch – průmysl regionů Čj – významné osobnosti M – práce s daty Př - krajina, stav přírody	
Místní region			
Žák ➤ zjistí historii, statistické údaje vztahující se k obci ➤ popíše a posoudí regionální zvláštnosti, typické znaky přírody, osídlení, hospodářství a kultury místního regionu a jejich možné perspektivy ➤ hodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu ➤ pracuje aktivně s turistickou mapou místního regionu	➤ Slovensko ➤ Historie, přírodní zvláštnosti, geografická poloha, lidová tvořivost, jazykové zvláštnosti, tradice a zvyky	ENV 5.3 lidské aktivity a problémy životního prostředí – stav životního prostředí, krajiny EGS 3.1 Jsme Evropané – postavení oblasti v rámci regionu, evropská spolupráce MDV – 6.2 interpretace vztahu mediálního sdělení a reality - sběr, třídění, hodnocení hosp. údajů, hodnocení podle jednotlivých kritérií D – historie regionu, památky Čj – významné osobnosti M – práce s daty	

ročník: 9.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Regiony ČR			
Žák ➤ lokalizuje na mapách jednotlivé regiony a administrativní celky v České republice ➤ lokalizuje jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit ➤ charakterizuje přírodní podmínky, hospodářství, zvláštnosti, kulturní zajímavosti jednotlivých regionů (krajů) a porovnává jejich hospodářskou funkci a vyspělost ➤ účast ČR v evropských a mezinárodních organizacích	➤ Euroregiony ČR, spolupráce ➤ Územní jednotky státní správy a samosprávy ➤ Praha ➤ Kraje ČR – charakteristika - přírodní, historické a kulturní zajímavosti, hospodářství	ENV 5.3 lidské aktivity a problémy životního prostředí – stav životního prostředí EGS 3.1 Jsme Evropané – euroregiony, spolupráce v rámci EU - finance MDV – 6.2 interpretace vztahu mediálního sdělení a reality - sběr, třídění, hodnocení hosp. údajů, srovnání regionů D – historie regionů - památky Ch – průmysl regionů Čj – významné osobnosti M – práce s daty Př - krajina, stav přírody	
Místní region			
Žák ➤ zjistí historii, statistické údaje vztahující se k obci ➤ popíše a posoudí regionální zvláštnosti, typické znaky přírody, osídlení, hospodářství a kultury místního regionu a jejich možné perspektivy	➤ Jihomoravský kraj ➤ Slovácko ➤ Okres Hodonín ➤ Obec, místní region	ENV 5.3 lidské aktivity a problémy životního prostředí – stav životního prostředí, krajiny EGS 3.1 Jsme Evropané – postavení	

➤ hodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu ➤ pracuje aktivně s turistickou mapou místního regionu	➤ Historie, přírodní a kulturní zvláštnosti, geografická poloha, lidová tvořivost, jazykové zvláštnosti, tradice a zvyky	oblasti v rámci regionu, evropská spolupráce MDV – 6.2 interpretace vztahu mediálního sdělení a reality - sběr, třídění, hodnocení hosp. údajů, hodnocení podle jednotlivých kritérií M – práce s daty D – historie regionu, památky Čj – významné osobnosti	
Lidé na Zemi			
Žák ➤ pracuje aktivně s tematickými mapami obsahujícími informace o obyvatelstvu, sídlech a hospodářských činnostech v celosvětovém měřítku ➤ rozlišuje a posuzuje předpoklady a lokalizační faktory sídel a hospodářských aktivit na konkrétních regionálních příkladech ➤ orientuje se v počtu a rozmístění lidí na Zemi, vyhodnocuje aktuální demografické ukazatele ➤ popisuje rozmístění lidských ras, národů, jazyků, náboženství, sídel, nejvýznamnějších aglomerací ➤ určí a vyhledá hlavní oblasti světového hospodářství ➤ porovnává a lokalizuje na mapách hlavní (jádrové) a vedlejší (periferní) oblasti světového hospodářství ➤ porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit ➤ vymezí kritéria hodnocení vyspělosti státu ➤ uvede, vyhledá a charakterizuje příklady států podle stupně rozvoje	➤ obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní demografické charakteristiky ➤ sídla, urbanizace, suburbanizace ➤ světové hospodářství – struktura, hospodářské poměry současného světa	MKV 4.1, 4.2, 4.3, 4.4 kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita– historie, tradice, kultura a rozmanitost různých etnik OSV 1.1, 1.9 rozvoj schopností poznání, kooperace – vztahy mezi lidmi, diskuse na dané téma, skupinová práce ENV 5.3, 5.4 lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí – vztah k přírodě, vliv hospodářství na krajinu a životní prostředí, ochrana přírody EGS 3.2, 3.3 Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět – život v mezinárodním prostoru, globalizace MDV – 6.1 vnímání mediálního sdělení – zdroje informací, aktuality Př – lidské rasy, podmínky života na Zemi, obživa obyvatelstva, suroviny pro textilní a	

		potravinářský průmysl, podvýživa, hlad, HIV D – nejstarší osídlené oblasti, zvyšování počtu obyvatelstva, průmyslová revoluce, význam zemědělství v historii, vývoj dopravy, význam objevných plaveb, obchod s cizími zeměmi v minulosti ORv – lidská práva M – rozbor grafů, kartogramů, porovnávání čísel, určování hustoty zalidnění, průměrné hodnoty Ch – chemizace v zemědělství, chemický průmysl F – typy elektráren Inf – zdroj informací	
Státy světa			
Žák ➤ orientuje se na politické mapě světa ➤ rozlišuje a porovnává státy světa podle zeměpisné polohy, počtu obyvatelstva, státního zřízení a hospodářství ➤ lokalizuje aktuální příklady politických, národnostních a náboženských konfliktů ve světě a geopolitických změn ➤ uvede příklady nejvýznamnějších politických, vojenských a hospodářských seskupení	➤ státy světa ➤ státní zřízení ➤ hospodářská vyspělost ➤ hlavní mezinárodní politické, bezpečnostní a hospodářské organizace a seskupení ➤ světová ohniska napětí a konfliktů	VDO 2.3 principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – prvky vlády, demokracie, totalita, vztahy mezi státy světa MKV 4.4 multikulturalita – politické a sociální konflikty, tolerance, výchova proti rasismu EGS 3.2, 3.3 Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět – mezinárodní spolupráce, orientace v evropském a mezinárodním prostoru, nebezpečí terorismu MDV – 6.1 vnímání mediálního sdělení –	

		aktuality, zdroj informací M – zpracování statistických údajů ORv - státní zřízení, forma vlády, principy demokracie, náboženství, národnostní menšiny, příčiny válek, možnosti řešení konfliktů, mezinárodní spolupráce D – vznik států v minulosti, vývoj počtu států Př – vliv přírodních podmínek na osídlení Inf – zdroj informací	
Globální problémy současného světa			
Žák ➤ vymezí globální problémy, hledá jejich příčiny, diskutuje o možných důsledcích a hledá řešení ➤ uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	➤ změny v atmosféře ➤ vliv činnosti člověka na přeměnu povrchu Země a živé složky ➤ přírodní katastrofy ➤ civilizační choroby	ENV 5.3, 5.4 lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí – vývoj přírodního obrazu světa, aktivní řešení problémů životního prostředí, trvale udržitelný rozvoj MDV – 6.1 vnímání mediálního sdělení - aktuality Inf – zdroj informací Př – podvýživa, hlad, AIDS, kyselá dešť, oteplování, ekologické katastrofy, rozšiřování pouští, vyčerpátné nerostné suroviny, kácení tropických deštných lesů, fotosyntéza Ch – skleníkový efekt, kyselá dešť, složení atmosféry, ozón, oteplování, výfukové plyny, ropné havárie, nerostné suroviny, jiné zdroje energie, pitná voda –	

		znečištění F – alternativní zdroje energie, rozvoj techniky ORv – mezinárodní spolupráce	
Krajina – životní prostředí, typy krajin			
Žák ➤ rozlišuje vzhled, funkci a znaky přírodních a kulturních krajin, uvede konkrétní příklady ➤ posuzuje působení přírodních krajínotvorných procesů a vzájemný vztah mezi přírodou a lidskou společností na krajinu a na životní prostředí ➤ zhodnotí společenské a hospodářské vlivy lidské společnosti na krajinu a životní prostředí, uvede kladné a záporné příklady ➤ zhodnotí dodržování zásad ochrany přírody a životního prostředí na lokální i globální úrovni ➤ navrhne možná řešení problematiky životního prostředí ➤ provede prostorové rozmístění hlavních ekosystémů ➤ porozumí pojmům ekologie, trvale udržitelný rozvoj	➤ společenské a hospodářské vlivy na krajinu a na životní prostředí	ENV 5.1, 5.2, 5.3, 5.4 ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí –ochrana přírody, trvale udržitelný rozvoj MDV – 6.1 vnímání mediálního sdělení – kritické vyhodnocení informací Př – životní prostředí, ekologie, vliv prostředí na zdraví lidí, život v přírodní a kulturní krajině	
Terénní geografická výuka, práce s geografickými daty			
Žák ➤ ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu ➤ využívá aktivně mapy, atlasy, cestovní průvodce, pracuje s internetem a s dalšími materiály při vyhledávání informací ➤ aplikuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových	◆ cvičení a pozorování v terénu v místní krajině – orientační body, pomůcky a přístroje, světové strany, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů ◆ ochrana člověka při ohrožení	M – měřítko, poměr Př – příroda v místní krajině – stav, ochrana, ohrožení zdraví a života člověka	

situacích zásady bezpečného chování při mimořádných událostech ➤ seznámí se s kartografickými produkty v elektronické podobě ➤ organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných grafů, diagramů, statistických a dalších zdrojů ➤ vytváří a využívá osobní (mentální) schémata a mapy	zdraví a života – živelné pohromy, opatření, chování a jednání při nebezpečí ◆ GPS ◆ práce s internetem ◆ práce s různými zdroji geografických dat		
--	---	--	--

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Předmět: Hudební výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah:

Výuka hudební výchovy:

- vede k vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit
- směřuje k chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace
- vede k získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti
- vede k pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností
- rozvíjí celkovou žákovu hudebnost

Časové vymezení:

- v 6. ročníku: 1 hodina týdně
- v 7. ročníku: 1 hodina týdně
- v 8. ročníku: 1 hodina týdně
- v 9. ročníku: 1 hodina týdně

Organizační vymezení:

Výuka probíhá převážně v učebně hudební výchovy, kmenových třídách či učebně informatiky.

Mezipředmětové vztahy

Předmět hudební výchova je spjat např. s dějepisem (historické paralely), s českým jazykem (Fidlovačka, Divadlo Semafor), s tělesnou výchovou (polka a valčík) nebo s přírodopisem (hlasivky)

Průřezová témata

Předmětem se prolínají průřezová témata, důraz je kladen na kreativitu, rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, spolupráci a komunikaci (OSV), vliv médií ve společnosti, tvorbu mediálního sdělení, vnímání autora mediálních sdělení (MDV), vztah člověka k přírodě, ekosystémy (ENV), multikulturalitu a občanskou společnost a stát (MKV).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- zajímá se o náměty a názory žáků

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

Učitel:

- vytváří prostor pro žáky, aby reflektovali společenské dění
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence pracovní

Učitel:

- při samostatné práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla
- žáci si vytváří pozitivní vztah k hudebním činnostem

Kompetence digitální

Učitel:

- umožňuje žákovi aktivně a smysluplně využívat elektronické hudební nástroje, digitální aplikace i dostupné programy jako nástroje pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- dává příležitost žákům zaznamenávat, snímat a přenášet i prezentovat hudbu a hudební zvukové projekty prostřednictvím digitálních technologií, případně uplatnit digitální technologie jako nástroj sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů
- žáci mají možnost vyhledávat a sdílet inspirační zdroje uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

ročník: 6.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Vokální činnosti			
Žák ➤ ovládá nasazení tónu, správné dýchání, frázování. ➤ uplatňuje dříve osvojené intonační	◆ lidové písně ◆ Hymna ČR ◆ umělé písně	1.1. OSV- rozvoj schopností poznávání 1.5. OSV – kreativita 2.1. VDO - Občan, občanská společnost a stát	

dovednosti v durové a mollové tónině. ➤ zpívá v jednoduchém dvojhlasu. ➤ zazpívá českou státní hymnu. ➤ dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého		Čj - Fidlovačka	
Instrumentální činnosti			
Žák ➤ improvizuje doprovody v dur (tónika a dominanta) ➤ ovládá hru na flétnu a rytmické nástroje z notového zápisu. ➤ tvoří jednoduchou přehru, mezihru a dohru.	♦ rytmický vícehlas ♦ flétna: hra tónů g1-d2	1.5. OSV – kreativita	
Hudebně pohybové činnosti			
Žák ➤ vyjádří pohybem kontrasty v hudbě (dynamika, tempo, metrum, sólo a tutti). ➤ ovládá základní kroky valčíku a polky	♦ kontrast v hudbě ♦ polka a valčík	1.2. OSV - sebezpoznaní a sebepojetí 1.5. OSV – kreativita Tv – polka a valčík	
Poslechové činnosti			
Žák ➤ zná rozdílnost funkcí a forem (opera, opereta, hudba k baletu, muzikál, filmová hudba, hudební klip). ➤ rozpozná role hudebních nástrojů – sólového a doprovodného charakteru v hudbě lidové, vážné a populární.	♦ epizody ze života skladatelů ♦ árie, recitativ, operní přehra, libreto, partitura ♦ hudební formy ♦ hudební nástroje	6.5. MDV - fungování a vliv médií ve společnosti 6.4. MDV - vnímání autora mediálních sdělení	

ročník: 7.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Vokální činnosti			
Žák ➤ při zpěvu využívá správné pěvecké návyky ➤ podle individuálních dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně	♦ lidové a umělé písně – dynamika melodie rytmus ♦ výběr písní různých období	1.1. OSV- rozvoj schopností poznávání 1.5. OSV – kreativita 4.1. MKV – kulturní difference Př – hlasivky	
Instrumentální činnosti			
Žák ➤ tvoří rytmický hlas k přednášené písni ➤ zahraje na flétnu jednoduché písně v rozsahu c1-d2	♦ rytimizace písně ♦ flétna: hra tónů c1-d2 ♦ stupnice C dur	1.5. OSV - kreativita	
Hudebně pohybové činnosti			
Žák ➤ pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků ➤ dokáže využít získaných znalostí a dovedností k vytvoření hudebně dramatického vystoupení	♦ taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění – choreografie ♦ polka, valčík, mazurka	1.2. OSV - sebepoznání a sebepojetí 1.5. OSV - kreativita	

Poslechové činnosti			
Žák ➤ při poslechu využívá získané zkušenosti ➤ spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností ➤ rozpozná hudební nástroje , jejich výrazové možnosti ➤ rozpozná rozdíly komorní a symfonické hudby ➤ zařadí skladbu do příslušného období	♦ pochod, tanec, vážná hudba k poslechu ♦ výběr poslechových skladeb různých období Baroko – Vivaldi Klasicismus - Mozart, Beethoven Romantismus – Chopin, Schubert Český romantismus – Smetana, Dvořák	1.8. OSV – hudba jako prostředek komunikace 6.5. MDV - fungování a vliv médií ve společnosti 3.2. EGS – vnímání evropské hudeb. kultury 6.4. MDV - vnímání autora mediálních sdělení D – paralelní dějinné události	

ročník: 8.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Vokální činnosti			
Žák ➤ dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu ➤ zpívá intonačně čistě, rytmicky přesně ➤ respektuje dynamiku písně ➤ zná jednoduché kytarové akordy ➤ rozliší durovou a molovou stupnici ➤ rytmicky zazpívá vybrané písně	♦ hlasová a rytmická cvičení ♦ intervaly ♦ rytm. výcvik s oporou hud. nástroje ♦ zpěv lidových i umělých písní ♦ akord, stupnice ♦ příklady v lidové tvorbě ♦ Semafor – Šlitr, Suchý ♦ Osvobozené divadlo – J. Ježek	1.1. OSV- rozvoj schopností poznávání 1.5. OSV - kreativita 4.1. MKV – Kulturní difference ČJ – Divadlo Semafor	

Instrumentální činnosti			
Žák ➤ tvoří jednoduché doprovody ➤ dokáže sestavit pásmo hudby a mluveného slova ➤ vytleská podle individuálních dispozic obtížnější rytmus ➤ hraje na flétnu a jednoduché rytmické nástroje	♦ flétna: předznamenání ♦ stupnice G dur ♦ rytmický vícehlas	1.5. OSV - kreativita	
Hudebně pohybové činnosti			
Žák ➤ pohybem vyjadřuje různé taneční rytmy	♦ taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění – choreografie ♦ polka, valčík, mazurka ♦ lidové tance Slovácka	1.2. OSV - sebezpoznání a sebepojetí 1.5. OSV - kreativita	
Poslechové činnosti			
Žák ➤ postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu ➤ rozliší základní vlastnosti tónu ➤ pojmenuje vybrané hudební formy	♦ poslech různých hud. žánrů, srovnávání, postihování charakteristických rozdílů ♦ Baroko ♦ Klasicismus ♦ Romantismus ♦ Ruská hudba ♦ Český romantismus ♦ Česká hudba 20. století	6.5. MDV - fungování a vliv médií ve společnosti 3.2. EGS – vnímání evropské hudeb. kultury 6.4. MDV - vnímání autora mediálních sdělení D – paralelní dějinné události	

ročník: 9.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Vokální činnosti			
Žák ➤ dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu ➤ podle svých individuálních hudebních dispozic zpívá kultivovaně a pěvecky správně písně různých žánrů	♦ opakování učiva z předchozích ročníků. ♦ opakování lidových i umělých písní s důrazem na dynamiku, melodii, rytmus ♦	1.1. OSV- rozvoj schopností poznávání 1.5. OSV – kreativita 4.1. MKV – kulturní difference	
Instrumentální činnosti			
Žák ➤ postihuje hudební výrazové prostředky ➤ spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností ➤ rozpozná hudební nástroje, jejich výrazové možnosti	♦ prolínají do vokálních i poslechových činností během celého školního roku ♦ hudební výrazové prostředky ♦ hudební nástroje historické a současné	1.5. OSV - kreativita	
Hudebně pohybové činnosti			
Žák ➤ pohybem vyjadřuje různé taneční rytmy	♦ opakování: lidové tance	1.2. OSV - sebepoznání a sebepojetí 1.5. OSV - kreativita	

Poslechové činnosti

Žák ➤ při poslechu využívá získaných znalostí a zkušeností ➤ postihuje hudebně výrazové prostředky ➤ spojuje poslech s pohybovou činností ➤ vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	◆ vývoj hudby od antiky po středověku ◆ baroko ◆ advent – vánoce, význam lidových tradic, J. J. Ryba – Česká mše vánoční ◆ klasicismus ◆ český klasicismus ◆ romantismus ◆ český romantismus ◆ hudební směry 20. století	6.5. MDV - fungování a vliv médií ve společnosti 3.2. EGS – vnímání evropské hudeb. kultury 6.4. MDV - vnímání autora mediálních sdělení D – paralelní dějinné události	
--	---	---	--

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Předmět: Výtvarná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah:

Předmět výtvarná výchova je součástí vzdělávací oblasti nazvané **Umění a kultura**. Pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání. Žáci ve vlastní výtvarné činnosti

- uplatňují představivost, fantazii a výtvarné myšlení
- osvojují si základy dobrého vkusu a uplatňují je v praktickém životě
- poznávají různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti
- využívají teoretické i praktické poznatky a dovednosti s těmito výtvarnými výrazovými prostředky:
 - kresba - tužkou, rudkou, tuší
 - různé grafické materiály a techniky
 - malba temperovými a vodovými barvami
 - koláž, mozaika

Časové vymezení:

- v 6. ročníku: 2 hodiny týdně
- v 7. ročníku: 1 hodina týdně
- v 8. ročníku: 1 hodina týdně
- v 9. ročníku: 1 hodina týdně

Organizační vymezení:

Výuka probíhá v odborné učebně výtvarné výchovy, v kmenových třídách nebo mimo budovu školy (práce v plenéru).

Mezipředmětové vztahy

Předmět výtvarná výchova je spjat např. s dějepisem (dějiny umění – antika, renesance, moderní umělecké směry); s českým jazykem a literaturou (např. poezie a próza s tématem Vánoc a Velikonoc); s hudební výchovou (poslech hudebních ukázek) nebo i s fyzikou (spektrum barev).

Průřezová témata

Předmětem se prolínají průřezová témata, důraz je kladen na kreativitu, rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, komunikaci (OSV); práci v realizačním týmu, tvorbu mediálního sdělení (MDV), seznámení s lidovou slovesností (EGS), vztah člověka k přírodě, ekosystémy (ENV), multikulturalitu (MKV).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost
- využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání názorům druhých a jejich respektování)

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence občanské

Učitel:

- podporuje občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky ke správným způsobům užití materiálů a nástrojů
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- vede žáky ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

ročník: 6. - 7.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Rozvíjení smyslové citlivosti			
Žák ➤ vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů ➤ uplatňuje linie a tvary v ploše podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenuje je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci ➤ řeší úkoly dekorativního charakteru v ploše ➤ zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenost získané ostatními smysly, zaznamenává	◆ prvky vizuálně obrazného vyjádření - kresebné etudy – objem, tvar, linie – šrafování ◆ analýza celistvosti vnímaného tvaru na skladebné prvky ◆ experimentální řazení, seskupování, zmnožování tvarů a linií – symetrie, asymetrie, dominanty, dynamizace tvaru, kontrast, rytmus ◆ kompozice prvků lišících se	D – renesance - teorie "zlatého řezu" - renesanční umění	

podněty z představ a fantazie ➤ uplatňuje emocionální funkce barev a jejich psychologické působení v tvarové a barevné nadsázce ➤ správně užívá techniku malby ➤ vytváří prostorové objekty za použití techniky kaširování, práce s papírem, s modelovací hmotou	tvarem a barvou ◆ pravidlo „zlatého řezu“ ◆ teorie barev – teplé a studené barvy, míchání barev, barevné spektrum (duha), valéry ◆ reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly ◆ záznam autentických smyslových zážitků, emocí, myšlenek – výtvarné zpracování hudebních motivů ◆ plastická a prostorová tvorba ◆ malba (tempera, akvarel) ◆ kresba (tužka, pero, dřívko) ◆ koláž ◆ kaširování, práce s papírem	Hv – poslech hudebních ukázek OSV –1.1 Rozvoj schopností poznávání 1.8 Komunikace (např. výtvarné zachycení dialogu)	
Výtvarné vyjádření skutečnosti			
Žák ➤ na základě pozorování vyjádří základní proporce lidského těla a hlavy ➤ výtvarně vyjádří zajímavé přírodní tvary a jejich charakteristické znaky ve studijních, případně fantazií dotvořených pracích ➤ uplatňuje výtvarné zjednodušení - stylizaci	◆ základní proporce lidské postavy a hlavy - stylizace ◆ přírodniny, neobvyklé přírodní tvary - detail, celek, přezvětšení ◆ zátiší	D – Egypt; antika - "kontrapost" MKV – 4.4 Multikulturalita – prostředek vzájemného obohacování (proměna kánonu lidské postavy v dějinách umění)	

	♦ malba, kresba, grafika ♦ vosková rezerva		
Uplatňování subjektivity			
Žák ➤ vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření ➤ uplatní poznání zákonitostí užité grafiky, vizuální komunikace a písma v jednoduchých výtvarných návrzích ve spojení kompozice motivu a písma v ploše	♦ typy vizuálně obrazných vyjádření – ilustrace textů, volná malba, comics, obal na CD, obal na knihu ♦ písmo a užitá grafika; funkce písma -sdělovací, výrazová a estetická; spojení písma a motivu; využívání hotového i volně kresleného písma ♦ fantazijní variace na tvary písmen ♦ kresba, koláž	MDV – 6.4 Tvorba mediálního sdělení (vytvoří návrh na obal - např. knihy)	
Tematické práce			
Žák ➤ výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům	♦ Vánoce ♦ Velikonoce ♦ Pálení čarodějnic ♦ dekorativní předměty, vystřihovánky	Čj – poezie a próza s tématem Vánoc D – procesy s čarodějnicemi	
Ověřování komunikačních účinků			

Žák ➤ vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity	◆ rozlišování, porovnávání a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních, běžné i umělecké produkce	OSV – 1.2. Sebepoznání a sebepojetí	
---	--	--	--

ročník: 8. - 9.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Rozvíjení smyslové citlivosti			
Žák ➤ vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů ➤ uplatňuje linie a tvary v ploše podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenuje je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci ➤ řeší úkoly dekorativního charakteru v ploše – rozvíjí si estetické cítění ➤ hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací ➤ zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti	◆ kresebné studie – objem, tvar, linie – jejich rozvržení v ploše ◆ plošné kompozice z geometrických tvarů a linií– spirály, elipsy, řazení, rytmus, prolínání, množení, vyvažování, symetrie, asymetrie, dominanta, kontrast barevný a tvarový, dynamizace tvaru ◆ pravidlo „zlatého řezu“ ◆ teorie barev – teplé a studené barvy, míchání barev, valéry, sytost, kontrast, barevná harmonie, doplňkové barvy	F – barevné spektrum - rozklad světla OSV – 1.1. Rozvoj schopností poznávání	

	♦ kašírování		
Uplatňování subjektivity			
Žák ➤ vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření ➤ uplatní poznání zákonitostí užité grafiky, vizuální komunikace a písma v jednoduchých výtvarných návrzích ve spojení kompozice motivu a písma v ploše ➤ seznámí se s netradičními výtvarnými postupy, dle vlastního výběru je používá	♦ typy vizuálně obrazných vyjádření – ilustrace textů, volná malba, comics, návrhy - obal na CD, obal na knihu, reklama, plakát ♦ písmo a užitá grafika; funkce písma -sdělovací, výrazová a estetická; spojení písma a motivu; využívání hotového i volně kresleného písma ♦ práce s uměleckým dílem ♦ experimenty s reprodukcemi uměleckých děl – hledání detailu, deformování, dotváření kresbou a barvou ♦ kresba, malba, koláž, počítačová grafika	MDV – 6.6 Tvorba mediálního sdělení ENV – 5.3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí (tvorba plakátu s ekologickou tematikou) EGS - 3.2. Evropa a svět nás zajímá (evropské umění)	
Tematické práce			
Žák ➤ výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům	♦ Vánoce ♦ Velikonoce ♦ Lidové zvyky a tradice naší vesnice ♦ dekorativní předměty,		

	vystřihovánky		
Ověřování komunikačních účinků			
Žák ➤ vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce současnosti i minulosti, slovně vyjádří své postřehy a pocity ➤ ověřuje komunikační účinky vizuálně obrazových vyjádření; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci ➤ vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, objevuje možnosti práce s digitálními technologiemi, experimentuje ➤ ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci i v digitálním prostředí ➤ zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace ➤ interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	◆ rozlišování, porovnávání a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních, běžné i umělecké produkce ● fotografie vlastní práce zveřejněná prostřednictvím digitální platformy, např. školní web, Teams apod. ● interpretace (malba či kresba podle předlohy) uměleckého originálního díla	OSV – 1.2. Sebepoznání a sebepojetí	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Předmět: Tělesná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah:

Vyučovací předmět ***Tělesná výchova*** vychází ze vzdělávací oblasti ***Člověk a zdraví***. Vede žáky k poznání vlastních pohybových možností i k poznání účinků pohybových činností na tělesnou zdatnost a duševní pohodu. Žáci se učí uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí a s různými účinky. Zvykají si na rozličné sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání překážek, rychlé rozhodování, organizační schopnosti, odpovědnost za zdraví své i svých spolužáků. Tělesná výchova umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní a pohybová omezení. Vede žáky od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti. Podporuje děti v jejich pohybové aktivitě.

- Atletika
- Gymnastika a akrobacie
- Rytmická a kondiční cvičení
- Pohybové hry
- Sportovní hry
- Úpoly a přetahy
- Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací a psychomotorická cvičení
- Lyžování

Časové vymezení:

- v 6. ročníku: 2 hodiny týdně
- v 7. ročníku: 2 hodiny týdně + lyžařský výcvik – cca 5 - 7 dní
- v 8. ročníku: 2 hodiny týdně
- v 9. ročníku: 2 hodiny týdně

Organizační vymezení:

Malá a velká tělocvična v budově školy; Školní hřiště

Mezipředmětové vztahy

Přírodopis – Zásady zdravé výživy
Dodržování pitného režimu
Pravidla první pomoci

Zdravý životní styl

Stavba a funkce lidského organismu jako celku

Pracovní činnosti – Péče o nářadí

Dějepis – Historie OH

Průřezová témata

VDO - angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpovídající chování

OSV - obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, schopnosti. poznávání, sebepoznávání, poznávání lidí a jednání ve specifických rolích a situacích MKV - schopnost zapojovat se do diskuze, lidské vztahy,. . .

ENV - vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí

MDV - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k zodpovědnosti za jejich zdraví
- učí žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti a dovednosti
- vede žáky k tomu, aby si osvojili nové pohybové dovednosti, kultivovali svůj pohybový projev i správné držení těla
- uplatňuje individuální přístup k žákům
- při hodnocení používá především pozitivní motivaci
- nadále se vzdělává v oblasti sportu a pohybové výchovy

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů
- povzbuzuje žáky k tomu, aby pozitivně prožívali pohybové aktivity a využívali je k překonávání negativních tělesných či duševních stavů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- klade důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- podporuje přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd
- vede žáky k pozitivní prezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti
- důsledně vyžaduje dodržování pravidel
- vede žáky k čestnému jednání v duchu „fair play“
- jde žákům příkladem při komunikaci s dětmi i s dospělými. Sám otevřeně komunikuje na „kulturní úrovni“, své názory opírá o

logické argumenty, netoleruje pomluvy, nezdvořilost apod.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- učí žáky pracovat v týmech, vnímat a respektovat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- podporuje vzájemnou pomoc žáků
- vede žáky k tomu, aby si uvědomovali význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a uměli je využít pro hodnotné pohybové vyžití i vytváření přátelských vztahů
- podporuje spolupráci všech ped. i neped. pracovníků školy

Kompetence občanské

Učitel:

- netoleruje sociálně patologické projevy chování žáků
- netoleruje nekamárácké chování a odmítnutí požadované pomoci
- důsledně dbá na dodržování pravidel chování
- vede žáky k aktivní ochraně svého zdraví
- nabízí žákům vhodné sportovní aktivity jako protipól nežádoucích sociálně patologických jevů
- v hodnocení žáků uplatňuje především pozitivní motivaci
- jde žákům příkladem tím, že respektuje právní předpisy, vnitřní
- normy školy, plní příkladně své povinnosti, respektuje osobnost žáka a jeho práva

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, kvalitní práci vždy ocení
- důsledně učí žáky dodržovat organizační, hygienické a bezpečnostní zásady při pohybových aktivitách
- příkladně si plní své povinnosti, svoji profesi i svoji školu pozitivně reprezentuje před žáky, rodiči i veřejností

Kompetence digitální

Učitel:

- umožňuje využívat prostředky a technologie, které jsou vhodné pro tělesnou výchovu
- vede žáky k poznání a využívání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti pohybových aktivit a sportu, k využívání digitálních technologií pro sledování, zaznamenávání a vyhodnocování pohybového režimu, výkonů i kvality pohybu jako běžné součásti pohybových aktivit a péče o zdraví
- vede žáky k cílenému zařazování kompenzačních cvičení do pohybového režimu pro snížení zdravotních rizik spojených s pohybovou neaktivitou při používání digitálních technologií

ročník: 6.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Úvodem			
Žák ➤ zaujímá správné cvičební polohy ➤ užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence ➤ aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu ➤ v hodinách TV usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti ➤ naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky	◆ Základní držení těla v různých polohách ◆ Návuk a opakování názvosloví		
Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
Žák ➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady provedení osvojených pohybových dovedností ➤ uplatňuje osvojené pohybové dovednosti ve hře a soutěži	◆ Pozitivní přístup ◆ Uplatnění pohybových dovedností v hodinách TV ◆ Škodlivý vliv alkoholu, kouření a drog ◆ Vhodné a nevhodné prostředí pro TV ◆ Význam přípravy organismu před cvičením		
Bezpečnost v TV a sportu			
Žák	◆ Poučení o bezpečnosti a chování		

➤ chápe význam přípravy organismu před cvičením ➤ připravuje a uklízí náradí a náčiní ➤ předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví ➤ plní zodpovědně pokyny učitele ➤ uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	v hodinách TV ◆ Vhodné a nevhodné prostředí pro TV ◆ Vhodné a nevhodné pohybové činnosti ◆ Vhodné oblečení a obuv ◆ Osobní hygiena ◆ Plní pokyny učitele ◆		
Průpravná, koordinační, kompenzační, kondiční cvičení			
Žák ➤ chápe, že různá cvičení mají různé účinky ➤ ví o svých pohybových přednostech a nedostatecích a s pomocí učitele je ovlivňuje ➤ dovede prožívat cvičení a soustředit se na správné a přesné provedení pohybu	◆ Základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení, základními polohami a pohyby ◆ Význam jednotlivých druhů cvičení ◆ Způsoby rozvoje kondičních a kompenzačních cvičení ◆ Cvičení strečinková ◆ Vytvalostní cvičení ◆ Cvičení na rozvoj kloubní pohyblivosti ◆ Cvičení pro správné držení těla v různých polohách ◆ Cvičení vyrovnávací ◆ Cvičení psychomotorická ◆ Dechová cvičení	OSV – 1.1, 1.2, 1.5 - 1.7 – Správné držení těla, cvičení s náčiním a hudebně pohybová činnost	
Gymnastika			
Žák ➤ předvede základní prvky z akrobacie	◆ Akrobacie	OSV – 1.2, 1.3, 1.9 – gymnastická činnost	

➤ předvede roznožku přes kozu našír a skrčku přes kozu našír ➤ předvede svis vznesmo, svis střemhlav s dopomocí a výmyk odrazem jednož s dopomocí ➤ předvede kotoul vpřed a vzad ve vazbách ➤ předvede základní obraty a rovnovážné postoje ➤ ve spolupráci s učitelem zvládá záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích ➤ zvládá základní pojmy aktivně ➤ ví, že gymnastika je založena na přesném provádění pohybů	- kotoul vpřed a jeho modifikace - kotoul vzad a jeho modifikace - průpravná cvičení a stoj na rukou s dopomocí - přemet stranou (vlevo, vpravo) ◆ Přeskoky - průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku - roznožka přes kozu našír (malou bednu) odrazem z můstku - skrčka přes kozu našír (malou bednu) odrazem z můstku ◆ Hrazda - svis vznesmo - svis střemhlav - výmyk jednož s dopomocí - přešvihy ve vzporu na hrazdě ◆ Kruhy - komíhání ve svisu - houpání, při záhupu seskok	- na nářadí i cvičení při hudě MKV 4.2 - 4.3 – při všech pohybových aktivitách je důležitá spolupráce, vzájemná rovnost a řídit se pravidly fair play OSV – 1.1, 1.2, 1.5 - 1.7 – Správné držení těla, cvičení s náčiním a hudebně pohybová činnost	
Rytmičké a kondiční činnosti s hudbou			
Žák ➤ zvládá základní estetické držení těla. ➤ ví, že cvičení s hudbou má své zdravotní a relaxační účinky ➤ zná základní druhy cvičení a pohybu s hudbou ➤ zvládá základní aerobní cvičení s hudbou (D)	◆ Základní hudebně pohybové vztahy (rytmus, tempo...) ◆ Držení partnerů při tancích ◆ Vzájemné chování při tanci ◆ Obměny tempa a rytmu ◆ Základní cvičení s náčiním (míč, švihadlo...)	MKV 4.2 - 4.3 – při všech pohybových aktivitách je důležitá spolupráce, vzájemná rovnost a řídit se pravidly fair play	
Úpoly			
Žák	◆ V rámci témat – pohybové hry a	MKV 4.2 - 4.3 – při všech pohybových	

➤ dodržuje zásady bezpečnosti při úpolových cvičeních ➤ chová se v duchu fair play ➤ zvládá základní přetlaky, úchopy, odpory a pády	◆ průpravná kondiční cvičení ◆ Postřehové postoje, hry ◆ Základní úchopy, přetlaky a pády	aktivitách je důležitá spolupráce, vzájemná rovnost a řídit se pravidly fair play	
Atletika			
Žák ➤ učí se změřit a zapsat výkony v osvojovaných disciplínách ➤ upraví doskočiště, připraví start běhu a vydá povely pro start ➤ používá aktivně základní osvojované pojmy ➤ je schopen odběhnout krátké i dlouhé tratě ➤ předvede základní techniku hodu míčkem, skoku dalekého, nízkého startu, běhu a štafetového běhu (převezme a předá kolík při běhu) ➤ používá základní průpravná cvičení pro osvojení základních atletických činností ➤ zvládne základní techniky	◆ Běh - atletická abeceda - rychlý běh do 60m - vytrvalostní běh 800m na dráze (technika běhu) - nízký start, polovysoký start - nácvik štafetové předávky ◆ Skok - skok do dálky z místa - skok do dálky z rozběhu, postupně odraz z břevna ◆ Hod - hod míčkem z rozběhu - spojení rozběhu s odhozem	OSV – 1.2, 1.3, 1.9 – veškerá atletická činnost – běhy, skoky, hody MKV 4.2 - 4.3 – při všech pohybových aktivitách je důležitá spolupráce, vzájemná rovnost a řídit se pravidly fair play	
Sportovní hry			
Žák ➤ vysvětlí význam sportovních her ➤ uplatňuje základní pravidla sportovních her ➤ chápe význam spolupráce ve hře ➤ rozumí základním pojmům (osvojených činností) používaných ve hře ➤ Fotbal - zvládá základní herní činnosti jednotlivce (výběr místa, vhazování míče, střelba z místa, střelba po vedení míče, uvolňování	◆ Fotbal - herní činnost – zpracování míče, vedení míče, střelba na bránu (z místa, vedení míče), přihrávky, uvolnění hráče a odebrání míče ◆ Basketbal - herní činnost jednotlivce – uvolnění hráče (bez míče, s míčem),	OSV – 1.3, 1.5, 1.9 Spolupráce v kolektivu, zpracování a hra s míčem či jiným náčiním MKV 4.2 - 4.3 – při všech pohybových aktivitách je důležitá spolupráce, vzájemná rovnost a řídit se pravidly fair play ENV- 5.4 při sportovní činnosti na hřišti – hry v přírodě	

hráče, obcházení hráče, zpracování míče, přihrávka, odebírání míče) ➤ Basketbal - zvládá základní herní činnosti jednotlivce (uvolňování hráče bez míče a s míčem, přihrávka jednoruč a obouruč, střelba, rozskok) - při hře používá osobní obranu - používá základní herní kombinace. ➤ Florbal - zvládá základní herní činnosti jednotlivce (přihrávka, střelba) - zvládá utkání	přihrávky jednoruč a obouruč, střelba na koš, rozskok ◆ Florbal - herní činnosti jednotlivce – přihrávky, střelba, práce s florbalovou hokejkou		
Doplňkové sporty			
Žák ➤ Vybíjená - hraje vybíjenou - zvládá základní pravidla pro vybíjenou - hází s protilehlou nohou vpředu ➤ Ringo - vysvětlí základní pravidla pro ringo - hraje ringo ➤ Přehazovaná - chápe význam přehazované (pro pozdější výuku odbíjené) - hraje přehazovanou - zvládá základní pravidla pro přehazovanou ➤ Czech bumbác ball - zvládá a používá základní pravidla a techniku hry ➤ Badminton - zvládá a používá základní pravidla a techniku hry	◆ Vybíjená - základní pravidla - základní technika hodů - samotná hra ◆ Ringo - základní pravidla hry - technika odhazování a chytání ringa - samotná hra ◆ Přehazovaná - základní pravidla - přihrávky v poli - zvládá hru • Badminton - základní pravidla hry - technika hry - samotná hra ◆ Czech bumbác ball - základní pravidla hry - technika podání a přihrávky - samotná hra	OSV – 1.3, 1.5, 1.9 Spolupráce v kolektivu, zpracování a hra s míčem či jiným náčiním MKV 4.2 - 4.3 – při všech pohybových aktivitách je důležitá spolupráce, vzájemná rovnost a řídit se pravidly fair play ENV- 5.4 při sportovní činnosti na hřišti – hry v přírodě	

ročník: 7.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Úvodem			
Žák ➤ zaujímá správné cvičební polohy ➤ užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence ➤ aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu ➤ usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti ➤ uplatňuje vhodné a bezpečné chování ➤ naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky	◆ Základní držení těla v různých polohách ◆ Nácvik a opakování názvosloví		
Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
Žák ➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady, osvojené pohybové dovednosti ➤ uplatňuje osvojené pohybové dovednosti ve hře a soutěži ➤ posoudí pohybový projev spolužáka	◆ Pozitivní přístup ◆ Uplatnění pohybových dovedností v hodinách TV ◆ Škodlivý vliv alkoholu, kouření a drog ◆ Vhodné a nevhodné prostředí pro TV ◆ Význam přípravy organismu před cvičením		
Bezpečnost v TV a sportu			
Žák ➤ chápe význam přípravy organismu před cvičením	◆ Základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení, základními polohami a		

➤ připravuje a uklízí nářadí a náčiní ➤ v tělocvičně předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví ➤ plní zodpovědně pokyny učitele ➤ uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	pohyby ◆ Různé formy pohybu ve zdravém životním stylu (rozvoj zdatnosti, regenerace, kompenzace, vyrovnávání oslabení) ◆ Význam jednotlivých druhů cvičení ◆ Způsoby rozvoje kondičních a kompenzačních cvičení ◆ Cvičení strečinková ◆ Vytrvalostní cvičení ◆ Cvičení na rozvoj kloubní pohyblivosti ◆ Cvičení pro správné držení těla v různých polohách ◆ Cvičení vyrovnávací ◆ Cvičení psychomotorická ◆ Dechová		
Průpravná, koordinační, kompenzační, kondiční cvičení			
Žák ➤ dokáže vysvětlit účinky nejčastěji používaných cvičení ➤ dovede se soustředit na správné a přesné provedení cviků ➤ chápe, že různá cvičení mají různé účinky ➤ ví o svých pohybových přednostech a nedostatcích a s pomocí učitele je ovlivňuje	◆ Různé formy pohybu ve zdravém životním stylu (rozvoj zdatnosti, regenerace, kompenzace, vyrovnávání oslabení) ◆ Dechová cvičení ◆ Vhodné a nevhodné prostředí pro TV ◆ Vhodné a nevhodné pohybové činnosti	OSV – 1.1, 1.2, 1.5 - 1.7 – Správné držení těla, cvičení s náčiním a hudebně pohybová činnost	
Gymnastika			
Žák ➤ předvede základní prvky z akrobacie	◆ Záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích	OSV – 1.2, 1.3, 1.9 – gymnastická činnost -	

➤ předvede roznožku přes kozu našíř a skrčku přes kozu našíř ➤ předvede svis vznesmo, svis střemhlav s dopomocí a výmyk odrazem jednoho svis s dopomocí ➤ předvede kotoul vpřed a vzad ve vazbách ➤ předvede základní obraty a rovnovážné postoje ➤ ve spolupráci s učitelem zvládá záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích ➤ zvládá základní pojmy aktivně ➤ ví, že gymnastika je založena na přesném provádění pohybů, a snaží se o to ➤ umí kotoul vpřed, vzad, stoj o rukou (s dopomocí) ➤ umí stoj na rukou (s dopomocí) ➤ umí roznožku a skrčku přes nářadí odpovídající výšky ➤ dovede z osvojených cviků připravit krátké sestavy a zacvičit je ➤ dovede užít gymnastických cviků pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla	◆ Akrobacie - kotoul vpřed a jeho modifikace, ve vazbách - kotoul vzad a jeho modifikace, ve vazbách - průpravná cvičení a stoj na rukou (krátká výdrž) s dopomocí - přemet stranou (vlevo, vpravo) ◆ Přeskoky - průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku - roznožka přes kozu našíř (malou bednu) s oddáleným můstkem - skrčka přes kozu našíř (malou bednu) odrazem z můstku ◆ Hrazda - svis vznesmo - svis střemhlav - výmyk jednoho svis s dopomocí - přešvihy ve vzporu na hrazdě ◆ Kruhy - komíhání ve svisu - houpání, při záhupu seskok	na nářadí i cvičení při hudě MKV 4.2 - 4.3 – při všech pohybových aktivitách je důležitá spolupráce, vzájemná rovnost a řídit se pravidly fair play OSV – 1.1, 1.2, 1.5 - 1.7 – Správné držení těla, cvičení s náčiním a hudebně pohybová činnost	
Rytmičké a kondiční činnosti, cvičení s hudbou			
Žák ➤ zvládá základní estetické držení těla ➤ ví, že cvičení s hudbou má své zdravotní a relaxační účinky ➤ zná základní druhy cvičení a pohybu s hudbou ➤ zvládá základní aerobní cvičení s hudbou (D) ➤ předvede šplh na tyči /na laně	◆ Základní hudebně pohybové vztahy (rytmus, tempo...) ◆ Držení partnerů při různých tancích ◆ Vzájemné chování při tanci ◆ Obměny tempa a rytmu ◆ zdravotní a relaxační účinky cvičení s hudbou	MKV 4.2 - 4.3 – při všech pohybových aktivitách je důležitá spolupráce, vzájemná rovnost a řídit se pravidly fair play	

➤ používá při cvičeních krátké a dlouhé švihadlo, plný míč ➤ dokáže vysvětlit význam kondičního cvičení pro rozvoj síly, rychlosti, vytrvalosti a obratnosti	◆ Různé druhy cvičení s hůdkou ◆ Základní aerobní cvičení ◆ Základní cvičení s náčiním (míč, švihadlo...) ◆ Kondiční cvičení - šplh na tyči - šplh na laně - cvičení se švihadly - cvičení s plnými míči ◆ Různé druhy cvičení (pro rozvoj síly, rychlosti, vytrvalosti a obratnosti)		
Úpoly			
Žák ➤ dodržuje zásady bezpečnosti při úpolových cvičeních ➤ uvědomuje si následky zneužití úpolových sportů ➤ chová se v duchu fair play ➤ zvládá základní přetlaky, úchopy, odpory a pády	◆ V rámci témat pohybové hry a průpravná kondiční cvičení ◆ Postřehové postoje, hry ◆ Základní úchopy, přetlaky a pády	MKV 4.2 - 4.3 – při všech pohybových aktivitách je důležitá spolupráce, vzájemná rovnost a řídit se pravidly fair play	
Atletika			
Žák ➤ učí se změřit a zapsat výkony v osvojovaných disciplínách ➤ upraví doskočiště, připraví start běhu a vydá povely pro start ➤ používá aktivně základní osvojované pojmy ➤ je schopen odběhnout krátké i dlouhé tratě ➤ předvede základní techniku hodu míčkem, skoku dalekého, nízkého startu, běhu a štafetového běhu (převezme a	◆ Základní pravidly atletických disciplín ◆ Základy techniky atletických disciplín ◆ Průpravná cvičení jednotlivých atletických disciplín ◆ Závodivé hry ◆ Běh - atletická abeceda - rychlý běh na 60m	OSV – 1.2, 1.3, 1.9 – veškerá atletická činnost – běhy, skoky, hody MKV 4.2 - 4.3 – při všech pohybových aktivitách je důležitá spolupráce, vzájemná rovnost a řídit se pravidly fair play	

předá kolík při běhu) ➤ používá základní průpravná cvičení pro osvojení základních atletických činností ➤ zvládne základní techniky ➤ základní pravidla atletických soutěží	- vytrvalý běh 1000m na dráze (technika běhu) - nízký start, polovysoký start - štafetové předávky ◆ Skok - skok do dálky z místa - skok do dálky z rozběhu, postupně odraz z břevna ◆ Hod - hod míčkem z rozběhu - spojení rozběhu s odhodem		
Sportovní hry			
Žák ➤ rozumí pravidlům sportovních her ➤ uplatňuje základní pravidla sportovních her ➤ chápe význam spolupráce ve hře ➤ dokáže zvolit taktiku hry ➤ rozumí základním pojmům (osvojených činností) používané ve hře ➤ Fotbal - zvládá základní herní činnosti jednotlivce (výběr místa, vhazování míče, střelba z místa, střelba po vedení míče, uvolňování hráče, obcházení hráče, zpracování míče, přihrávka, odebírání míče) - Předvede základní činnosti brankáře ➤ Basketbal - zvládá základní herní činnosti jednotlivce (uvolňování hráče bez míče a s míčem, přihrávka jednoruč a obouruč, střelba, rozeskok, krytí útočníka s míčem a bez míče) - při hře používá osobní obranu - používá základní herní kombinace ➤ Volejbal	◆ Fotbal - herní činnost – zpracování míče, vedení míče, střelba na bránu (z místa, po vedení míče), přihrávky, uvolnění hráče a odebrání míče - činnost brankáře - chytání, vyražení, výkop, přihrávka nohou ◆ Basketbal - herní činnost jednotlivce – uvolnění hráče (bez míče, s míčem), přihrávky jednoruč a obouruč, střelba na koš, rozeskok - základy herního systému (osobní obranný systém, útočný obranný systém) - základní herní kombinace ◆ Volejbal - základy herní činnosti - odbití obouruč vrchem, spodem, přihrávka, podání spodní	OSV – 1.3, 1.5, 1.9 Spolupráce v kolektivu, zpracování a hra s míčem či jiným náčiním MKV 4.2 - 4.3 – při všech pohybových aktivitách je důležitá spolupráce, vzájemná rovnost a řídit se pravidly fair play ENV- 5.4 při sportovní činnosti na hřišti – hry v přírodě	

- učí se základy herních systémů (střední hráč u sítě je nahrávačem) - získává základní herní činnosti jednotlivce s mezidopadem - zvládá utkání s mezidopadem ➤ Florbal - zvládá základní herní činnosti jednotlivce (přihrávka, střelba) - zvládá utkání	- odbíjení ve dvojicích a menších skupinkách ♦ Florbal - herní činnosti jednotlivce – přihrávky, střelba, práce s florbalovou hokejkou - utkání		
Doplňkové sporty			
Žák ➤ Lyžování - uvědomuje si význam pohybu v zimní krajině pro zdraví - rozumí základním zásadám pohybu v zimní krajině - zvládá základní dovednosti na běžeckých a sjezdových lyžích, které mu umožní bezpečný pohyb v nenáročném terénu - dodržuje zásady chování na společných zařízeních – vleky, sjezdovky, běžecké tratě – a řídí se jimi - chrání krajinu při zimních sportech - zvládá mazání lyží ➤ Snowboarding - uvědomuje si význam pohybu v zimní krajině pro zdraví - rozumí základním zásadám pohybu v zimní krajině - zvládá základní dovednosti na	♦ Lyžování - sjezdové - seznámení s lyžařským vybavením - lokomoce na mírném svahu - brzdění smykem - přejíždění terénních nerovností - základní snožný oblouk (otevřený, uzavřený) - sjíždění středně náročných terénních podmínkách - jízda na sjezdovce - jízda mezi brankami - jízda na vleku, sedačkové lanovce ♦ Snowboarding - seznámení se snowboardovým vybavením - základní oblouk - jízda šikmo svahem - jízda na vleku, sedačkové lanovce - jízda mezi brankami	OSV – 1.3, 1.5, 1.9 Spolupráce v kolektivu, zpracování a hra s míčem či jiným náčiním MKV 4.2 - 4.3 – při všech pohybových aktivitách je důležitá spolupráce, vzájemná rovnost a řídit se pravidly fair play ENV- 5.4 při sportovní činnosti na hřišti – hry v přírodě	

snowboardu, které mu umožní bezpečný pohyb v nenáročném terénu - dodržuje zásady chování na společných zařízeních – - vleky, sjezdovky – a řídí se jimi - chrání krajinu při zimních sportech - zvládá mazání snowboardu ➤ Vybíjená - hraje vybíjenou - zvládá základní pravidla pro vybíjenou - hází s protilehlou nohou vpředu ➤ Ringo - vysvětlí základní pravidla pro ringo - hraje ringo ➤ Přehazovaná - při utkání smečuje obouruč, blokuje samostatně a ve dvojic - chápe význam přehazované pro pozdější výuku - odbíjené - hraje přehazovanou - zvládá základní pravidla pro přehazovanou ➤ Badminton - zvládá a používá základní pravidla a techniku hry ➤ Czech bumbác ball - zvládá a používá základní pravidla a techniku hry	♦ Vybíjená - základní pravidly - základní technika hodů - samotná hra ♦ Ringo - základní pravidly hry - technika odhazování a chytání ringa - samotná hra ♦ Přehazovaná - základní pravidla - přihrávky v poli - smeče - utkání • Badminton - základní pravidla hry - technika hry - samotná hra ♦ Czech bumbác ball - základní pravidla hry - technika podání a přihrávky - samotná hra		
--	--	--	--

ročník: 8.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Úvodem			
Žák ➤ zaujímá správné cvičební polohy ➤ užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu ➤ aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu ➤ usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti ➤ uplatňuje vhodné a bezpečné chování ➤ aktivně spolupracuje při organizaci tělovýchovné činnosti ve škole ➤ naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky	◆ Základní držení těla v různých polohách ◆ Návuk a opakování názvosloví		
Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
Žák ➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady, osvojené pohybové dovednosti ➤ uplatňuje osvojené pohybové dovednosti ve hře a soutěži ➤ posoudí pohybový projev spolužáka ➤ aplikuje osvojené pohybové dovednosti ve	◆ Pozitivní přístup ◆ Uplatnění pohybových dovedností v hodinách TV ◆ Škodlivý vliv alkoholu, kouření a drog ◆ Vhodné a nevhodné prostředí pro TV		

hře, soutěži ➤ uvědomuje si škodlivý vliv kouření, alkoholu a drog zdraví a pohybovou výkonnost	♦ Význam přípravy organismu před cvičením		
Bezpečnost v TV a sportu			
Žák ➤ chápe význam přípravy organismu před cvičením ➤ připravuje a uklízí náradí a náčiní, tak aby neohrozil zdraví své i spolužáků ➤ používá náradí a náčiní určeným způsobem ➤ rozliší vhodné a nevhodné pohybové činnosti ➤ v tělocvičně předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví ➤ ve funkci velitele družstva vede své spolužáky k bezpečné organizaci cvičební jednotky ➤ plní zodpovědně pokyny učitele ➤ uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	♦ Poučení o bezpečnosti a chování v hodinách TV ♦ Vhodné a nevhodné prostředí pro TV ♦ Vhodné a nevhodné pohybové činnosti ♦ Vhodné oblečení a obuv ♦ Osobní hygiena ♦ Plní pokyny učitele		
Průpravná, koordináční, kompenzační, kondiční cvičení			
Žák ➤ dokáže vysvětlit účinky nejčastěji používaných cvičení ➤ dovede se soustředit na správné a přesné provedení cviků	♦ Základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení, základními polohami a pohyby ♦ Různé formy pohybu ve zdravém životním stylu (rozvoj zdatnosti,	OSV – 1.1, 1.2, 1.5 - 1.7 – Správné držení těla, cvičení s náčiním a hudebně pohybová činnost	

➤ chápe, že různá cvičení mají různé účinky ➤ zacvičí se spolužáky několik kompenzačních cvičení ➤ předvede a společně se spolužáky zacvičí krátkou kondiční sestavu ➤ ví o svých pohybových přednostech a nedostacích a s pomocí učitele je ovlivňuje	regenerace, kompenzace, vyrovnávání oslabení) ◆ Význam jednotlivých druhů cvičení ◆ Způsoby rozvoje kondičních a kompenzačních cvičení ◆ Cvičení strečinková ◆ Vytrvalostní cvičení ◆ Cvičení na rozvoj kloubní pohyblivosti ◆ Cvičení pro správné držení těla v různých polohách ◆ Cvičení vyrovnávací ◆ Cvičení psychomotorická ◆ Dechová cvičení		
Gymnastika			
Žák ➤ předvede základní prvky z akrobacie ➤ dovede kotoul vpřed a vzad ve vazbách, naskočený kotoul ➤ předvede základní obraty a rovnovážné postoje ➤ zvládá roznožku přes kozu našír a skrčku přes kozu našír ➤ předvede svis vznesmo, svis střemhlav s dopomocí a výmyk odrazem jednonož s dopomocí ➤ ve spolupráci s učitelem zvládá záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích ➤ zvládá základní pojmy aktivně	◆ Záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích ◆ Akrobacie - kotoul vpřed a jeho modifikace, ve vazbách - kotoul vzad a jeho modifikace, ve vazbách - kotoul letmo - stoj na rukou a krátkou výdrž – dopomoc - přemet stranou (vlevo, vpravo) ◆ Přeskoky	OSV – 1.2, 1.3, 1.9 – gymnastická činnost - na nářadí i cvičení při hudě MKV 4.2 - 4.3 – při všech pohybových aktivitách je důležitá spolupráce, vzájemná rovnost a řídit se pravidly fair play OSV – 1.1, 1.2, 1.5 - 1.7 – Správné držení těla, cvičení s náčiním a hudebně pohybová činnost	

➤ ví, že gymnastika je založena na přesném provádění pohybů, a snaží se o to ➤ dovede z osvojených cviků připravit krátké sestavy a zacvičit je ➤ umí stoj o rukou (s dopomocí)	- průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku - roznožka přes kozu našíř (malou bednu) s oddáleným můstkem - skrčka přes kozu našíř (malou bednu) odrazem z můstku ♦ Hrazda - svis vznesmo - svis střemhlav - výmyk jednož s dopomocí - přešvihy ve vzporu na hrazdě ♦ Kruhy - komíhání ve svisu - houpání, při záhupu seskok		
Rytmické a kondiční činnosti, cvičení s hudbou			
Žák ➤ zvládá základní estetické držení těla ➤ ví, že cvičení s hudbou má své zdravotní a relaxační účinky ➤ zná základní druhy cvičení a pohybu s hudbou ➤ zvládá základní aerobní cvičení s hudbou (D) ➤ předvede krátké cvičení ➤ předvede šplh na tyči /na laně ➤ používá při cvičeních krátké a dlouhé švihadlo, plný míč ➤ dokáže vysvětlit význam kondičního cvičení pro rozvoj síly, rychlosti, vytrvalosti a obratnosti ➤ vysvětlí základní zásady posilování břišních a zádočných svalů	♦ Základní hudebně pohybové vztahy (rytmus, tempo...) ♦ Držení partnerů při různých tancích ♦ Vzájemné chování při tanci ♦ Obměny tempa a rytmu ♦ zdravotní a relaxační účinky cvičení s hudbou ♦ Různé druhy cvičení s hudbou ♦ Základní aerobní cvičení ♦ Základní cvičení s náčiním (míč, švihadlo...) ♦ Kondiční cvičení - šplh na tyči - šplh na laně	MKV 4.2 - 4.3 – při všech pohybových aktivitách je důležitá spolupráce, vzájemná rovnost a řídit se pravidly fair play	

	- cvičení se švihadly - cvičení s plnými míči ♦ Různé druhy cvičení (pro rozvoj síly, rychlosti, vytrvalosti a obratnosti)		
Úpoly			
Žák ➤ dodržuje zásady bezpečnosti při úpolových cvičení ➤ předvede jednoduché cviky zpevňování a uvolňování těla a jeho částí ➤ uvědomuje si následky zneužití úpolových sportů ➤ chová se v duchu fair play ➤ zvládá základní přetlaky, úchopy, odpory a pády	♦ Význam úpolů ♦ Postřehové postoje, hry ♦ Základní úchopy, přetlaky a pády	MKV 4.2 - 4.3 – při všech pohybových aktivitách je důležitá spolupráce, vzájemná rovnost a řídit se pravidly fair play	
Atletika			
Žák ➤ předvede techniku atletických disciplín ➤ ovládá pravidla atletických disciplín ➤ změří a zapíše výkony v osvojovaných disciplínách ➤ upraví doskočiště, připraví start běhu a vydá povely pro start ➤ používá aktivně základní osvojované pojmy ➤ je schopen odběhnout krátké i dlouhé tratě ➤ předvede základní techniku hodu míčkem, skoku dalekého, nízkého startu, běhu a štafetového běhu (převezme a předá kolík při	♦ Základní pravidly atletických disciplín ♦ Základy techniky atletických disciplín ♦ Průpravná cvičení jednotlivých atletických disciplín ♦ Závodivé hry ♦ Běh - atletická abeceda - rychlý běh na 60m - vytrvalý běh do 1500m na dráze	OSV – 1.2, 1.3, 1.9 – veškerá atletická činnost – běhy, skoky, hody MKV 4.2 - 4.3 – při všech pohybových aktivitách je důležitá spolupráce, vzájemná rovnost a řídit se pravidly fair play	

běhu) ➤ používá základní průpravná cvičení pro osvojení základních atletických činností ➤ zvládne základní techniky ➤ vysvětlí význam běžecké abecedy ➤ vyjmenuje základní pravidla atletických soutěží	(technika běhu) - nízký start, polovysoký start - štafetový běh (převzme a předá štafetový kolík) ♦ Skok - skok do dálky z místa - skok do dálky z rozběhu, odraz z břevna ♦ Hod - hod míčkem z rozběhu - spojení rozběhu s odhodem		
Sportovní hry			
Žák ➤ rozumí pravidlům sportovních her ➤ uplatňuje základní pravidla sportovních her, dokáže je vysvětlit ➤ rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývajícího z role hráče, rozhodčího, diváka a organizátora ➤ chápe význam spolupráce ve hře ➤ rozumí základním pojmům (osvojených činností) používaných ve hře ➤ dokáže si mezi sebou rozdělit základní herní roly a funkce, zvolit hry ➤ dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování ➤ Fotbal - zvládá základní herní činnosti jednotlivce (výběr místa, vhazování míče, střelba z místa, střelba po vedení míče, uvolňování hráče, obcházení hráče, zpracování míče,	♦ Fotbal - herní činnost – zpracování míče, vedení míče, střelba na bránu (z místa, po vedení míče), přihrávky, uvolnění hráče a odebrání míče - základní herní kombinace - činnost brankáře - chytání, vyražení, výkop, přihrávka nohou - základy herních systémů – postupný útok, rychlý protiútok ♦ Basketbal - herní činnost jednotlivce – uvolnění hráče (bez míče, s míčem), přihrávky jednoruč a	OSV – 1.3, 1.5, 1.9 Spolupráce v kolektivu, zpracování a hra s míčem či jiným náčiním MKV 4.2 - 4.3 – při všech pohybových aktivitách je důležitá spolupráce, vzájemná rovnost a řídit se pravidly fair play ENV- 5.4 při sportovní činnosti na hřišti – hry v přírodě	

přihrávka, odebírání míče) - předvede základní činnosti brankáře - vysvětlí základy herních systémů ➤ Basketbal - zvládá základní herní činnosti jednotlivce (uvolňování hráče bez míče a s míčem, přihrávka jednoruč a obouruč, střelba, rozeskok, krytí útočníka s míčem a bez míče, jednoruč a obouruč, střelba) - při hře používá osobní obranu - používá základní herní kombinace - pokouší se o střelbu z dvojtlaku z místa ➤ Volejbal - vysvětlí základy herních systémů (střední hráč u sítě je nahrávačem) - získává základní herní činnosti jednotlivce - nacvičuje utkání ➤ Florbal - zvládá základní herní činnosti jednotlivce (přihrávka, střelba) - zvládá utkání	obouruč, střelba na koš, rozeskok - základy herního systému (osobní obranný systém, útočný obranný systém) - základní herní kombinace - nácvik dvojtlaku ♦ Volejbal - základy herní činnosti - odbití obouruč vrchem, spodem, přihrávka, podání spodní - odbíjení míče různými způsoby (odbití obouruč vrchem, spodem, jednoruč) ♦ Florbal - herní činnosti jednotlivce – přihrávky, střelba, práce s florbalovou hokejkou - utkání		
Doplňkové sporty			
Žák ➤ Ringo - vysvětlí základní pravidla pro ringo - hraje ringo ➤ Přehazovaná - při utkání smečuje obouruč, blokuje samostatně a ve dvojici - chápe význam přehazované pro pozdější výuku	♦ Vybíjená - základní pravidly - základní technika hodu - samotná hra ♦ Ringo - základní pravidly hry - technika odhazování a chytání ringa - samotná hra	OSV – 1.3, 1.5, 1.9 Spolupráce v kolektivu, zpracování a hra s míčem či jiným náčiním MKV 4.2 - 4.3 – při všech pohybových aktivitách je důležitá spolupráce, vzájemná rovnost a řídit se pravidly fair play ENV- 5.4 při sportovní činnosti na hřišti – hry v přírodě	

odbíjené - hraje přehazovanou - zvládá základní pravidla pro přehazovanou ➤ Czech bumbác ball - zvládá a používá základní pravidla a techniku hry	♦ Přehazovaná - základní pravidla - přihrávky v poli - smeče - utkání • Badminton - základní pravidla hry - technika hry - samotná hra ♦ Czech bumbác ball - základní pravidla hry - technika podání a přihrávky - samotná hra		
--	--	--	--

ročník: 9.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Úvodem			
Žák ➤ uplatňuje správné způsoby držení těla v různých cvičebních polohách a pracovních činnostech ➤ užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, cvičence při rozcvičce, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	♦ Základní držení těla v různých polohách ♦ Návuk a opakování názvosloví		

➤ aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu ➤ usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti ➤ uplatňuje vhodné a bezpečné chování ➤ aktivně spolupracuje při organizaci tělovýchovné činnosti ve škole ➤ naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky			
Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
Žák ➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady, osvojené pohybové dovednosti ➤ uplatňuje osvojené pohybové dovednosti ve hře a soutěži ➤ posoudí pohybový projev spolužáka	◆ Pozitivní přístup ◆ Uplatnění pohybových dovedností v hodinách TV ◆ Škodlivý vliv alkoholu, kouření a drog ◆ Vhodné a nevhodné prostředí pro TV ◆ Význam přípravy organismu před cvičením		
Bezpečnost v TV a sportu			
Žák ➤ chápe význam přípravy organismu před cvičením ➤ připravuje a uklízí náradí a náčiní, tak aby neohrozil zdraví své i spolužáků ➤ předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví ➤ v tělocvičně předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví	◆ Poučení o bezpečnosti a chování v hodinách TV ◆ Vhodné a nevhodné prostředí pro TV ◆ Vhodné a nevhodné pohybové činnosti ◆ Vhodné oblečení a obuv ◆ Osobní hygiena ◆ Plní pokyny učitele		

➤ plní zodpovědně pokyny učitele ➤ ve funkci velitele družstva vede své spolužáky k bezpečné organizaci cvičební jednotky ➤ uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost			
Průpravná, koordinační, kompenzační, kondiční cvičení			
Žák ➤ dokáže vysvětlit účinky nejčastěji používaných cvičení ➤ dovede se soustředit na správné a přesné provedení pohybů ➤ chápe, že různá cvičení mají různé účinky ➤ rozpozná své pohybové přednosti a nedostatky a s pomocí učitele je ovlivňuje ➤ ve spolupráci se spolužákem připraví a předvede kondiční cvičení	◆ Základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení, základními polohami a pohyby ◆ Různé formy pohybu ve zdravém životním stylu (rozvoj zdatnosti, regenerace, kompenzace, vyrovnávání oslabení) ◆ Význam jednotlivých druhů cvičení ◆ Způsoby rozvoje kondičních a kompenzačních cvičení ◆ Cvičení strečinková ◆ Vytrvalostní cvičení ◆ Cvičení na rozvoj kloubní pohyblivosti ◆ Cvičení pro správné držení těla v různých polohách ◆ Cvičení vyrovnávací ◆ Cvičení psychomotorická ◆ Dechová cvičení	OSV – 1.1, 1.2, 1.5 - 1.7 – Správné držení těla, cvičení s náčiním a hudebně pohybová činnost	

Gymnastika			
Žák ➤ předvede základní prvky z akrobacie ➤ předvede svis vznesmo, svis střemhlav s dopomocí a výmyk odrazem jednoho s dopomocí na hrazdě ➤ předvede kotoul vpřed a vzad ve vazbách ➤ předvede kotoul letmo přes překážku ➤ předvede základní obraty a rovnovážné postoje ➤ ve spolupráci s učitelem zvládá záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích ➤ zvládá základní pojmy aktivně ➤ ví, že gymnastika je založena na přesném provádění pohybů, a snaží se o to ➤ dovede z osvojených cviků připravit krátké sestavy a zacvičit je ➤ umí stoj na rukou (s dopomocí) ➤ umí roznožku a skrčku přes nářadí odpovídající výšky	♦ Záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích ♦ Akrobacie - kotoul vpřed a jeho modifikace, ve vazbách - kotoul vzad a jeho modifikace, ve vazbách - stoj na rukou a krátkou výdrž - dopomoc - přemet stranou (vlevo, vpravo) ♦ Přeskoky - průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku - roznožka přes kozu našir (malou bednu) s oddáleným můstkem - skrčka přes kozu našir (malou bednu) odrazem z můstku ♦ Hrazda - svis vznesmo - svis střemhlav - výmyk jednoho s dopomocí do vzporu, podmet Kruhy - komíhání ve svisu v klidu - houpaní při záhubu, v mrtvém bodě seskok	OSV – 1.2, 1.3, 1.9 – gymnastická činnost - na nářadí i cvičení při hudě MKV 4.2 - 4.3 – při všech pohybových aktivitách je důležitá spolupráce, vzájemná rovnost a řídit se pravidly fair play OSV – 1.1, 1.2, 1.5 - 1.7 – Správné držení těla, cvičení s náčiním a hudebně pohybová činnost	

Rytmické a kondiční činnosti, cvičení s hudbou			
Žák ➤ zvládá základní estetické držení těla ➤ vysvětlí zdravotní a relaxační účinky cvičení s hudbou ➤ vyjmenuje základní druhy cvičení a pohybu s hudbou ➤ zvládá základní aerobní cvičení s hudbou (D) ➤ sestaví a předvede krátkou aerobní sestavu a popíše za použití názvosloví (D) ➤ předvede na každou svalovou skupinu cviky ➤ předvede šplh na tyči, na laně ➤ používá při cvičeních krátké a dlouhé švihadlo, plný míč ➤ dokáže vysvětlit význam kondičního cvičení pro rozvoj síly, rychlosti, vytrvalosti a obratnosti ➤ vysvětlí základní zásady posilování břišních a zádočných svalů	◆ Základní hudebně pohybové vztahy (rytmus, tempo...) ◆ Držení partnerů při různých tancích ◆ Vzájemné chování při tanci ◆ Obměny tempa a rytmu ◆ zdravotní a relaxační účinky cvičení s hudbou ◆ Různé druhy cvičení s hudbou ◆ Základní aerobní cvičení ◆ Základní cvičení s náčiním (míč, švihadlo...) ◆ Kondiční cvičení - šplh na tyči - šplh na laně - cvičení se švihadly - cvičení s plnými míči ◆ Různé druhy cvičení (pro rozvoj síly, rychlosti, vytrvalosti a obratnosti)	MKV 4.2 - 4.3 – při všech pohybových aktivitách je důležitá spolupráce, vzájemná rovnost a řídit se pravidly fair play	
Úpoly			
Žák ➤ dodržuje zásady bezpečnosti při úpolových	◆ Význam úpolů ◆ Postřehové postoje, hry	MKV 4.2 - 4.3 – při všech pohybových aktivitách je důležitá spolupráce, vzájemná	

cvičeních ➤ předvede jednoduché cviky zpevňování a uvolňování těla a jeho částí ➤ uvědomuje si následky zneužití úpolových sportů ➤ chová se v duchu fair play ➤ zvládá základní přetlaky, úchopy, odpory a pády	◆ Základní úchopy, přetlaky a pády	rovnost a řídit se pravidly fair play	
Atletika			
Žák ➤ předvede techniku atletických disciplín ➤ ovládá pravidla atletických disciplín ➤ změří a zapíše výkony v osvojovaných disciplínách ➤ upraví doskočiště, připraví start a vydává povely pro start ➤ používá aktivně základní osvojované pojmy ➤ je schopen odběhnout krátké i dlouhé tratě ➤ předvede základní techniku hodu míčkem, skoku dalekého, nízkého startu, běhu a štafetového běhu (předávka v plné rychlosti běžců a bez zrakové kontroly při přebírání) ➤ používá základní průpravná cvičení pro osvojení základních atletických činností ➤ zvládne základní techniky ➤ vysvětlí význam běžecké abecedy ➤ vyjmenuje základní pravidla atletických soutěží	◆ Základní pravidla atletických disciplín ◆ Základy techniky atletických disciplín ◆ Průpravná cvičení jednotlivých atletických disciplín ◆ Závodivé hry ◆ Běh - atletická abeceda - rychlý běh do 100m - vytrvalostní běh do 1500m na dráze (technika běhu) - nízký start, polovysoký start - štafetový běh (převezme a předá štafetový kolík) ◆ Skok - skok do dálky z místa - skok do dálky z rozběhu, odraz z břevna	OSV – 1.2, 1.3, 1.9 – veškerá atletická činnost – běhy, skoky, hody MKV 4.2 - 4.3 – při všech pohybových aktivitách je důležitá spolupráce, vzájemná rovnost a řídit se pravidly fair play	

	♦ Hod - hod míčkem z rozběhu - spojení rozběhu s odhodem		
Sportovní hry			
Žák ➤ rozumí pravidlům sportovních her ➤ uplatňuje základní pravidla sportovních her ➤ rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývajícího z role hráče, rozhodčího, diváka a organizátora ➤ chápe význam spolupráce ve hře ➤ dokáže zvolit taktiku hry ➤ rozumí základním pojmům (osvojených činností) používaných ve hře ➤ dokáže si mezi sebou rozdělit základní herní role a funkce ➤ Fotbal - zvládá základní herní činnosti jednotlivce (výběr místa, vhazování míče, střelba z místa, střelba po vedení míče, uvolňování hráče, obcházení hráče, zpracování míče, přihrávka, odebírání míče) - předvede základní činnosti brankáře - uplatňuje ve hře základní herní systémy, herní kombinace a využívá je ve hře ➤ Basketbal - zvládá základní herní činnosti jednotlivce (uvolňování hráče bez míče a s míčem, přihrávka jednoruč a obouruč, střelba, rozeskok, krytí útočníka s míčem a bez míče)	♦ Fotbal - herní činnost – zpracování míče, vedení míče, střelba na bránu (z místa, po vedení míče), přihrávky, uvolnění hráče a odebrání míče - činnost brankáře - (chytání, vyrážení, výkop, přihrávka nohou) - uplatňuje ve hře základní herní systémy ♦ Basketbal - herní činnost jednotlivce – uvolnění hráče (bez míče, s míčem), přihrávky jednoruč a obouruč, střelba na koš, rozeskok - základy herního systému (osobní obranný systém, útočný obranný systém) - základní herní kombinace - dvojtakt ♦ Volejbal - základy herní činnosti - přihrávka obouruč vrchem, spodem, přihrávka, podání spodní - odbíjení ve dvojicích a menších	OSV – 1.3, 1.5, 1.9 Spolupráce v kolektivu, zpracování a hra s míčem či jiným náčiním MKV 4.2 - 4.3 – při všech pohybových aktivitách je důležitá spolupráce, vzájemná rovnost a řídit se pravidly fair play ENV- 5.4 při sportovní činnosti na hřišti – hry v přírodě	

jednoruč a obouruč, střelba, rozskok) - při hře používá osobní obranu - používá základní herní kombinace - využívá ve hře střelbu po dvojtaktu ➤ Volejbal - základy herních systémů (střední hráč u sítě je nahrávačem) - získává základní herní činnosti jednotlivce s mezidopadem ➤ Florbal - zvládá základní herní činnosti jednotlivce (přihrávka, střelba) - zvládá utkání	skupinách ♦ Florbal - herní činnosti jednotlivce – přihrávky, střelba, práce s florbalovou hokejkou - zvládá utkání		
Doplňkové sporty			
Žák ➤ Ringo - vysvětlí základní pravidla pro ringo - hraje ringo ➤ Přehazovaná - při utkání smečuje obouruč, blokuje samostatně a ve dvojici - chápe význam přehazované pro pozdější výuku odbíjené - hraje přehazovanou - zvládá základní pravidla pro přehazovanou ➤ Badminton	- Vybíjená - základní pravidly - základní technika hodů - samotná hra - Ringo - základní pravidly hry - technika odhazování a chytání ringa - samotná hra - Přehazovaná - základní pravidla - přihrávky v poli - smeče - utkání - Badminton	OSV – 1.3, 1.5, 1.9 Spolupráce v kolektivu, zpracování a hra s míčem či jiným náčiním MKV 4.2 - 4.3 – při všech pohybových aktivitách je důležitá spolupráce, vzájemná rovnost a řídit se pravidly fair play ENV- 5.4 při sportovní činnosti na hřišti – hry v přírodě	

- zvládá a používá základní pravidla a techniku hry ➤ Czech bumbác ball - zvládá a používá základní pravidla a techniku hry	- základní pravidla hry - technika hry - samotná hra ◆ Czech bumbác ball - základní pravidla hry - technika podání a přihrávky - samotná hra		
---	--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Předmět: Pracovní činnosti

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah:

Předmět pracovní činnosti je součástí vzdělávací oblasti nazvané Člověk a svět práce. Předmět praktické činnosti svými formami výuky a vymezeným obsahem učiva, využíváním znalostí získaných v jiných oblastech vzdělávání i zkušeností nabytých v běžném životě umožňuje žákům získat nezbytný soubor vědomostí, pracovních dovedností a návyků. Formuje jejich osobnost rozvíjením některých vlastností, motorických i tvořivých schopností a dovedností.

Vyučovací proces v praktických činnostech směřuje k tomu, aby žáci:

- Získali základní a praktické pracovní dovednosti a návyky z různých oblastí, zejména při ručním opracování dostupných a vhodných materiálů, pěstitelských činnostech nebo při základních činnostech v domácnosti
- Poznali vybrané materiály a jejich užité vlastnosti, suroviny, naučili se volit a používat při práci vhodné nástroje, nářadí, pomůcky, pracovat s dostupnou technikou a osvojili si jednoduché pracovní postupy potřebné pro běžný život
- Osvojili si základy bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, zásady hygieny práce, organizaci a plánování práce a nutnost pracovní kázně
- Vytvářeli si aktivní vztah k ochraně a tvorbě životního prostředí a pozitivní postoj k řešení ekologických problémů
- Získali orientaci v různých oborech lidské činnosti.
- Vytvářeli si pozitivní vztah k práci a racionální, odpovědný a tvořivý postoj k vlastní činnosti a její kvalitě
- Získali prvotní poznatky a dovednosti významné pro jejich další životní a profesní orientaci

Časové vymezení:

- v 6. ročníku: 1 hodina týdně
- v 7. ročníku: 1 hodina týdně
- v 8. ročníku: 1 hodina týdně
- v 9. ročníku: 1 hodina týdně

Organizační vymezení:

Výuka probíhá v kmenových třídách, školních dílnách, školním pozemku a žákovské kuchyni.

Podle potřeb školy se výuka může přizpůsobit počtu žáků v příslušném ročníku. Výuka může probíhat v rámci celé třídy, popř. ve skupinách (chlapci, dívky nebo ročníky dohromady).

Mezipředmětové vztahy

Pracovní činnosti se prolínají např. s předmětem občanská a rodinná výchova (tematické práce související s tradicemi a zvyky), s výtvarnou výchovou (používání podobných pracovních postupů, technik a materiálů)

Průřezová témata

S předmětem souvisí průřezové téma OSV (schopnost dobře si zorganizovat čas při práci, rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k plánování činností při práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů
- předkládá žákům dostatečné množství příkladů pro pochopení technické dokumentace jednoduchých zařízení

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá žákům dostatečné množství příkladů nutnosti být schopen prakticky používat osvojené poznatky pro uplatnění na trhu práce
- otevírá prostor pro zodpovědné a samostatné rozhodování o zadaném úkolu

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k účinné komunikaci a spolupráci při práci na společném úkolu
- vede žáky k uvědomění si spoluzodpovědnosti za hotovou práci
- předkládá dostatek podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci žáků

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky k respektování názorů a zkušeností druhých
- zajímá se o náměty, názory a zkušenosti žáků

Kompetence občanské

Učitel:

- Otevírání prostoru pro pochopení vlivu různých činností člověka na životní prostředí a spoluzodpovědnosti za jeho ochranu
- umožňuje žákům tvořivý přístup k plnění zadaných témat
- buduje u žáků ohleduplný vztah k přírodě
- vede žáky k samozřejmosti dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje žákům zažít úspěch, avšak vede je i k rozumnému vyrovnání se s případným nezdarem při práci

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- vede žáky k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech používaných nástrojů a materiálů
- vede žáky ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě
- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti práce
- učí žáky vytvářet si pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti, dodržovat vymezená pravidla

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k využívání digitálních technologií při studiu a nácviku vhodných pracovních postupů
- podporuje využívání digitálních při vyhledávání informací
- učí žáky řešit problémy sběrem a tříděním dat z otevřených zdrojů
- vede žáky k tomu, aby při týmové práci, při řešení problémů a při diskuzi o výsledcích úloh používali efektivně digitální komunikační prostředky, volili k tomu vhodné nástroje
- vede k využívání digitálních znalostí pro orientaci na trhu práce

ročník: 6.-7.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Práce s technickými materiály			
Žák ➤ provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ➤ řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí ➤ organizuje a plánuje svoji pracovní činnost ➤ užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	◆ Práce s papírem, kartonem ◆ Práce s textilem ◆ Práce se dřevem, kovem ◆ Práce s plasty ◆ Práce s jinými materiály (např. keramická hlína)	OSV- 1. 10 řešení problémů 1.5 kreativita 1.8 komunikace Ch – plasty Př - dřeviny	
Pěstitelské práce, chovatelství			
Žák ➤ zná základní podmínky pro pěstování rostlin ➤ rozezná známé druhy rostlin, ➤ zvládá jednoduché pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ➤ správně zachází s používaným nářadím a provádí jejich údržbu ➤ ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny ➤ aranžuje rostliny ➤ prokáže znalost chovu drobných zvířat a	◆ Pěstitelství ve vztahu k životnímu prostředí ◆ Zelenina ◆ Okrasné rostliny ◆ Polní plodiny, ovocné stromy ◆ Léčivé rostliny, koření ◆ Aranžování a vazba rostlin ◆ Chovatelství ◆ Péče o okolí školy	ENV- 5.3 lidské aktivity a problémy životního prostředí (zemědělství) Př - botanika a zoologie	

zásad bezpečného kontaktu se zvířaty ➤ chápe nutnost udržování pěkného a čistého životního prostředí, ve kterém se denně pohybuje ➤ dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci a poskytne první pomoc při úrazu			
Příprava pokrmů			
Žák ➤ orientuje se v základním kuchyňském inventáři ➤ bezpečně obsluhuje základní spotřebiče ➤ rozeznává jednotlivé druhy potravin a ingrediencí pro přípravu pokrmů a vhodně je umí používat a kombinovat ➤ dokáže podle receptu připravit jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy ➤ rozumí pojmu kulturní stolování ➤ pracuje v souladu s bezpečnostními pravidly a dodržuje zásady hygieny při práci s potravinami ➤ provádí základní úklid pracovních ploch a bezpečně zachází s čistícími materiály ➤ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	◆ Výběr, nákup a skladování potravin ◆ Základní vybavení kuchyně ◆ Příprava pokrmů - studená kuchyně, moučníky ◆ Stolování	OSV – 1.10 řešení problémů 1.5 kreativita 1.8 komunikace ORv – zdravá výživa	

ročník: 8.-9.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Práce s technickými materiály			
Žák ➤ provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ➤ řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí ➤ organizuje a plánuje svoji pracovní činnost ➤ užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	◆ Práce s papírem, kartonem ◆ Práce s textilem ◆ Práce se dřevem, kovem ◆ Práce s plasty ◆ Práce s jinými materiály	OSV- 1.10 řešení problémů 1.5 kreativita 1.8 komunikace Ch – plasty Př - dřeviny	
Příprava pokrmů			
Žák ➤ orientuje se základním kuchyňským inventáři ➤ bezpečně obsluhuje základní spotřebiče ➤ rozeznává jednotlivé druhy potravin a ingrediencí pro přípravu pokrmů a vhodně je umí používat a kombinovat ➤ dokáže podle receptu připravit jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy ➤ rozumí pojmu kulturní stolování ➤ pracuje v souladu s bezpečnostními pravidly	◆ Příprava pokrmů - studená a teplá kuchyně, moučníky ◆ Stolování	OSV- 1.10 řešení problémů 1.5 kreativita 1.8 komunikace Orv – zdravá výživa F -bezpečnost při práci s el. spotřebiči	

a dodržuje zásady hygieny při práci s potravinami ➤ provádí základní úklid pracovních ploch a bezpečně zachází s čistícími materiály			
Svět práce			
Žák ➤ se orientuje v pracovních činnostech vybraných profesí ➤ posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy ➤ využívá profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání, zaměstnání ➤ se v modelových situacích prezentuje na trhu práce	♦ Volba profesní orientace ♦ Trh práce ♦ Možnosti vzdělávání ♦ Zaměstnání ♦ Podnikání	MDV – 6.1 kritické čtení, vnímání mediálních sdělení (Úřad práce, inzeráty) MKV- 4.2 lidské vztahy (9. ročník) Orv – pracovní poměr	
Pěstitelské práce			
Žák ➤ chápe nutnost udržování pěkného a čistého životního prostředí, ve kterém se denně pohybuje	♦ Úprava okolí školy		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Předmět: Německý jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah:

Německý jazyk je vyučován jako volitelný předmět, patří do vzdělávacího oboru Další cizí jazyk. Výuka je zaměřena především na zvládnutí základních komunikativních dovedností. Velký důraz je kladen zejména na dialogy, čtení s porozuměním, poslech s porozuměním, samostatný ústní projev a psaní. Při výuce jsou využívány audionahrávky, žáci jsou aktivizováni hrami, dramatizací, rapy apod. Postupně se rozvíjejí všechny řečové dovednosti:

- a) **receptivní** – žák vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty se známou slovní zásobou, rozumí známým každodenním výrazům, pokynům a základním frázím a adekvátně na ně reaguje, rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu
- b) **produktivní** – žák sdělí základní údaje o své osobě, rodině a kamarádech, reprodukuje obsah jednoduchého textu
- c) **interaktivní** – žák se zapojí do jednoduché konverzace

Vyučovací hodiny jsou různého typu – frontální vyučování (výklad, shrnutí učiva), skupinová práce, práce ve dvojici, samostatná práce (procvičování a opakování učiva, práce se slovníkem, práce s počítačovými programy).

Časové vymezení:

- v 7. ročníku: 2 hodiny týdně
- v 8. ročníku: 2 hodiny týdně
- v 9. ročníku: 2 hodiny týdně

Organizační vymezení:

Výuka probíhá převážně v jazykové učebně (možnost využití interaktivní tabule), případně v počítačové učebně.

Mezipředmětové vztahy

Předmět německý jazyk je spjat především s předměty vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, Informační a komunikační technologie, Člověk a příroda a Člověk a společnost. Např. český jazyk a literatura (internacionalismy, jména a příjmení v češtině, slova převzatá z jiných jazyků); zeměpis (země, ve kterých se mluví německy, Evropská unie); informatika (základy psaní na počítači, vyhledávání informací na internetu); rodinná a občanská výchova (organizace času v průběhu týdne, koníčky, organizace a využití volného času).

Průřezová témata

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - cizí jazyk jako prostředek komunikace a porozumění mezi národy, komunikace mezi lidmi z různých zemí, cestování

Mediální výchova - formování základů správného verbálního projevu (fonetika), základní údaje o sobě v cizím jazyce, vyprávění jako základ mediálního sdělení, počítač (internet) jako nezbytná součást komunikace moderního člověka

Osobnostní a sociální výchova - já a moje okolí, seberealizace člověka, mezilidské vztahy, využití volného času

Multikulturní výchova - tolerance odlišných etnických a kulturních skupin, odlišných názorů, zájmů

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k efektivnímu získávání poznatků z nejrůznějších zdrojů (internet, knihy, časopisy)
- podněcuje žáky k osvojování slovní zásoby
- učí žáky pochopit systém gramatiky (zařazení dalších jevů do systému)
- vede žáky k rozvoji jednotlivých dovedností v NJ (poslech s porozuměním, čtení s porozuměním, ústní projev)
- učí žáky zvládat zdánlivě neřešitelné úkoly (např. snažit se zareagovat, i když ne všemu zcela rozumím)

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k uplatňování získaných dovedností k řešení jakéhokoliv problému, kde je nutná znalost cizího jazyka
- dává možnost vyjádřit souhlas a nesouhlas s názorem druhých při kolektivním řešení úkolů
- pomáhá žákům při řešení úkolů v učebnici a pracovním sešitě podle zadání
- podněcuje žáky k uplatnění intuice, improvizace a kreativity při řešení problémů
- zadává žákům situační hry, Rollenspiele – reálné i nereálné situace
- učí žáky pojmenovat, definovat problém, stanovit postup, jak ho řešit

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k praktickému a efektivnímu využívání všech způsobů komunikace v cizím jazyce (písemná i ústní komunikace)
- učí žáky formulovat a vyjádřit myšlenku, sdělit ji tak, aby partner rozuměl
- podněcuje žáky k rozšiřování slovní zásoby, vytváření systému
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci zdokonalovat reakci na slyšené a psané
- vede žáky k využití intonace, melodie hlasu a důrazu
- motivuje žáky úkoly z reálných situací (telefonování, obchod, seznamování)
- klade důraz na adekvátní vyjadřování v konkrétních situacích

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci pracují v týmu, ve dvojicích a skupinkách
- vede žáky k respektování jiného názoru při týmové práci
- dává žákům možnost prezentování a obhájení vlastních myšlenek

- dává možnost žákům, aby poznali jiné zvyky, vztahy v cizích zemích (reálie)

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k zodpovědnému plnění zadaných úkolů
- klade důraz na uplatňování taktu při komunikaci
- klade důraz na dodržování pravidel – slušné chování, respektování pravidel země, v níž jsem host, respektování tradic jiných národů
- seznamuje žáky s problémy jiných zemí – rasismus, intolerance
- podněcuje žáky ke kulturnímu chování

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k formování pracovních návyků – vedení sešitu, psaní slovíček
- zadává úkoly tak, aby žáci mohli využít své znalosti cizího jazyka v praxi
- pomáhá žákům s orientací v učebnici
- dává žákům možnost zvolit si různé formy práce podle zadaného úkolu
- umožní žákům prezentovat výsledky vlastní práce a práce skupiny

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání a zpracování informací a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- vede žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, např. využívání online slovníků
- pomáhá žákům při práci s cizojazyčným textem a informacemi
- umožní žákům práci s klávesnicí pro další cizí jazyk, k formulování písemného vyjádření různými formami
- učí žáky zpracovávat, ukládat, zálohovat získané informace (videa, prezentace)

ročník: 7.

očekávané výstupy	Učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Žák ➤ si osvojuje základní fonetická pravidla německého jazyka ➤ se naučí slovní zásobu (pozdravy, dny v týdnu, barvy, čísla do 20)	♦ Vstupní audioorální kurz (abeceda, pozdravy, dny v týdnu, měsíce, barvy, čísla do 20, německá jména, internacionalismy) ♦ zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	EGS - 3.1, 3.3 – jsme Evropané, objevujeme Evropu a svět (cizí jazyk jako prostředek komunikace a porozumění mezi národy) MDV - 6.6 – tvorba mediálního sdělení (formování základů správného verbálního projevu)	
Žák ➤ se dokáže zeptat a odpovědět na jednoduché otázky týkající se jména a bydliště ➤ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři ➤ získá základní informace o Německu, Rakousku a Švýcarsku ➤ zpracuje projekt ICH ➤ napíše jednoduchý text týkající se jeho samotného	♦ téma: Jmenuji se, bydlím ... (vykání, otázky doplňovací a zjišťovací, zápor nicht, souhlas, nesouhlas, časování sloves v jednotném čísle)	MDV - 6.6 – tvorba mediálního sdělení (první formulace základních údajů o sobě v cizím jazyce) OSV - 1.2 – sebepoznání a sebepojetí (já a moje okolí, pozice mladého člověka – jeho seberealizace, mezilidské vztahy)	
Žák ➤ dokáže představit členy své rodiny ➤ krátce vypráví o své rodině ➤ Projekt: Das sind wir (Meine Familie) ➤ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného a rodiny a podobné otázky	♦ téma: Rodina a nejbližší okolí (přivlastňovací zájmena, slovesa v množném čísle, vazba ich mag, vazba von)	OSV - 1.7, 1.8 – mezilidské vztahy, komunikace (já a moje rodina, tolerance, porozumění v rodině, v širší společnosti)	

pokládá ➤ napíše jednoduchý text týkající se jeho rodiny			
Žák ➤ popíše jednoduše svého kamaráda ➤ umí vyjádřit celé hodiny ➤ vyjádří, co rád dělá, co má rád a co nemá rád ➤ umí pojmenovat běžné školní potřeby ➤ zeptá se, jak se předměty nazývají německy ➤ jednoduše popíše předmět, osoby, zvířata ➤ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně ➤ odpovídá na jednoduché otázky týkající se školy a podobné otázky pokládá ➤ napíše jednoduchý text týkající se školy	♦ téma: Školní potřeby (určitý člen der, die das, zápor kein, příkaz, rozkazovací způsob, otázka „Jak se to řekne německy?“	MDV - 6.6 – tvorba mediálního sdělení (komunikace v menších skupinách, ve dvojicích, formulace jednoduchých otázek a odpovědí) OSV - 1.6 – poznávání lidí (vztahy ve třídě i mimo ni, problém šikany)	
Žák ➤ umí vytvořit jednoduchý projekt ➤ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně ➤ odpovídá na jednoduché otázky týkající se přečteného textu ➤ napíše jednoduchý text	♦ Punkt 1 (procvičování získaných znalostí)	MDV - 6.6 – tvorba mediálního sdělení (komunikace v menších skupinách, ve dvojicích, formulace jednoduchých otázek a odpovědí) MKV - 4.1, 4.3 – kulturní difference, etnický původ (tolerance odlišných etnických a kulturních skupin, odlišných názorů, zájmů) MDV - 6.3 – tvorba a stavba mediálního sdělení (vyprávění jako základ mediálního sdělení, zpracování problémů a témat formou projektů, prezentace)	
Žák	♦ téma: Kde a kdy ... (předložka in	OSV - 1.7 – mezilidské vztahy	

➤ napíše jednoduchou pozvánku ➤ popíše, kde se nachází ➤ zeptá se na přesný čas a odpoví na takovou otázku ➤ počítá do sta ➤ určí roční období a měsíce	ve 3. pádě, určování času, množné číslo některých podstatných jmen, předložky im, um v časových údajích, užití čísel do 100, hodiny, dny, měsíce, roční období)	(blahopřání, vztahy v rodině, vstřícnost, pochopení potřeb jiných, vzájemná pomoc)	
---	--	---	--

ročník: 8.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Žák ➤ napíše jednoduchou pozvánku ➤ popíše, kde se nachází ➤ zeptá se na přesný čas a odpoví na takovou otázku ➤ počítá do sta ➤ určí roční období a měsíce	◆ téma: Hobbys, Freizeit, Freunde ... (předložka in ve 3. pádě, určování času, množné číslo některých podstatných jmen, předložky im, um v časových údajích, užití čísel do 100, hodiny, dny, měsíce, roční období)	OSV - 1.7 – mezilidské vztahy (blahopřání, vztahy v rodině, vstřícnost, pochopení potřeb jiných, vzájemná pomoc)	
Žák ➤ vypráví o průběhu svého dne ➤ mluví o svém jídelníčku ➤ charakterizuje své povinnosti ➤ používá číslovky větší než 100 ➤ pracuje s časovými údaji v průběhu dne ➤ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, volného času a podobné otázky pokládá	◆ téma: Was esse ich gerne? (způsobové sloveso <i>müssen</i>, používání číslovek větších než 100, množné číslo podstatných jmen, další nepravidelná slovesa, 3. pád podstatných jmen)	MDV - 6.6 – tvorba mediálního sdělení (formování základů správného verbálního projevu) OSV - 1.2 - sebepoznání a sebepojetí (organizace vlastního času)	
Žák ➤ vyjádří, co rád a nerad jí ➤ říká, kdy má narozeniny ➤ v jednoduchých větách popíše recept ➤ sdělí údaje o sobě	◆ téma: Punkt 2 (Essen, Geburtstag) ◆ (vazba „ich möchte“, předložky nach, in, časování slovesa fahren)	EGS - 3.3 – objevujeme Evropu a svět (cestování, vzájemná propojenost států EU, multikulturní pohled na život v EU) MDV - 6.1 – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (správné využití	

		médií za účelem výběru důležité informace, práce s internetem, získávání praktických informací využitelných v životě, cizí jazyk jako prostředek komunikace v cizině a na dovolené)	
Žák ➤ si zopakuje zatím získané vědomosti a dovednosti (viz předcházející témata) ➤ popisuje obrázek a odpovídá na jednoduché otázky	♦ téma: Opakování učiva (opakovací hra, jazykolamy, reálie Německa, Rakouska a Švýcarska, vazba „es gibt“, opakovací kvíz)	EGS - 3.2 – Evropa a svět nás zajímá (reálie německy mluvících zemí) MDV - 6.6 – tvorba mediálního sdělení (jazyk jako prostředek komunikace, fonetika)	
Žák ➤ popíše svůj pokoj a dům, kde bydlí ➤ vyjádří své přání – vysněný pokoj ➤ vypráví, co dělá během roku ➤ porozumí krátkým textům ➤ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	♦ téma: U nás ... (další přivlastňovací zájmena, předložky se 3. a 4. pádem, 4. pád podstatných jmen se členem určitým, časování sloves s odluč. předponami a některých nepravidelných sloves v přítomném čase)	OSV - 1.2 – sebepoznání a sebepojetí (já a moje okolí)	
Žák ➤ se zeptá na směr cesty ➤ jednoduše popíše cestu ➤ přijme a odmítne pozvání ➤ se zapojí do jednoduchých rozhovorů	♦ téma: Jak se dostanu ... (předložky se 3. a 4. pádem, nepřímý pořádek slov ve větě, předložka <i>für</i> s podstatnými jmény a s osobními zájmeny)	MDV - 6.6 – tvorba mediálního sdělení (jazyk jako prostředek komunikace, otázky na směr cesty, poslech s porozuměním) EGS - 3.2 – Evropa a svět nás zajímá (cestování, reálie)	

ročník: 9.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Žák ➤ vypráví o průběhu svého dne ➤ mluví o svém jídelníčku ➤ charakterizuje své povinnosti ➤ používá číslovky větší než 100 ➤ pracuje s časovými údaji v průběhu dne ➤ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, volného času a podobné otázky pokládá	♦ téma: Můj den (způsobové sloveso <i>müssen</i>, používání číslovek větších než 100, množné číslo podstatných jmen, další nepravidelná slovesa, 3. pád podstatných jmen)	MDV - 6.6 – tvorba mediálního sdělení (formování základů správného verbálního projevu) OSV - 1.2 - sebepoznání a sebepojetí (organizace vlastního času)	
Žák ➤ popíše svůj týdenní program ➤ podá informace o své škole ➤ pracuje s rozvrhem hodin ➤ domluví si schůzku ➤ popíše, co se ve škole smí a co ne	♦ téma: Můj týden (způsobová slovesa <i>können a dürfen</i>, časové údaje, podmět <i>man</i>, cesta do Berlína)	OSV - 1.2 – sebepoznání a sebepojetí (já a moje okolí, pozice mladého člověka – jeho seberealizace, mezilidské vztahy) MDV - 6.6 - tvorba mediálního sdělení (rozhovor, informace pro ostatní)	
Žák ➤ popíše části těla a vyjádří, co ho bolí ➤ domluví se u lékaře	♦ téma: Co tě bolí (osobní zájmena ve 3. pádě, množné číslo)	OSV - 1.7, 1.8 – mezilidské vztahy, komunikace (já a moje rodina, tolerance,	

➤ dá někomu pokyn, příkaz ➤ popíše jednoduše, kde byl a co dělal	podstatných jmen, sloveso <i>tun</i> , rozkazovací způsob, préteritum sloves <i>sein</i> a <i>haben</i>)	porozumění v rodině, v širší společnosti)	
Žák ➤ požádá o informaci ➤ jednoduše popíše cestu a orientuje se v plánu města ➤ popíše místo, kde bydlí ➤ vyjádří kam a čím chce cestovat ➤ rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	♦ téma: Ve městě, na venkově (některé předložky se 3. pádem, způsobové sloveso <i>wollen</i>, souvětí se spojkou <i>deshalb</i>)	EGS - 3.2 - Evropa a svět nás zajímá (EU) OSV - 1.2 - volba povolání	
Žák ➤ mluví o počasí ➤ popíše svoje oblečení ➤ jednoduše popíše událost ➤ popřeje ústně i písemně ➤ rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	♦ téma: Počasí (přivlastňovací zájmena, svátky, zvyky a obyčeje u nás a v německy mluvících zemích, další nepravidelná slovesa v přítomném čase)	ENV - 5.4 - vztah člověka k prostředí MKV - 4.1 - specifika oblékání ve světě	
Žák ➤ mluví o svých plánech na dovolenou ➤ stručně popíše události v minulém čase ➤ vyjádří, co se mu líbí ➤ rozumí krátkému jednoduchému textu	♦ téma: Zase prázdniny (perfektum některých pravidelných sloves, perfektum některých nepravidelných sloves, stupňování přídavných jmen a	MKV - 4.1, 4.3 – kulturní difference, etnický původ (tolerance odlišných etnických a kulturních skupin, odlišných názorů, zájmů) MDV - 6.6, 6.3 – tvorba a stavba mediálního sdělení (vyprávění jako základ	

zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	příslovcí, porovnání pomocí <i>als</i> , cestování po Evropě a po světě)	mediálního sdělení, zpracování problémů a témat formou projektů, prezentace)	
---	--	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Předmět: Ruský jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah:

Ruský jazyk je vyučován jako volitelný předmět, patří do vzdělávacího oboru Další cizí jazyk. Výuka je zaměřena především na zvládnutí základních komunikativních dovedností. Velký důraz je kladen zejména na dialogy, čtení s porozuměním, poslech s porozuměním, samostatný ústní projev a psaní. Při výuce jsou využívány audionahrávky, žáci jsou aktivizováni hrami, dramatizací, soutěžemi apod. Postupně se rozvíjejí všechny řečové dovednosti:

- a) **receptivní** – žák vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty se známou slovní zásobou, rozumí známým každodenním výrazům, pokynům a základním frázím a adekvátně na ně reaguje, rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu
- b) **produktivní** – žák sdělí základní údaje o své osobě, rodině a kamarádech, reprodukuje obsah jednoduchého textu
- c) **interaktivní** – žák se zapojí do jednoduché konverzace

Vyučovací hodiny jsou různého typu – frontální vyučování (výklad, shrnutí učiva), skupinová práce, práce ve dvojici, samostatná práce (procvičování a opakování učiva, práce se slovníkem).

Časové vymezení:

- v 7. ročníku: 2 hodiny týdně
- v 8. ročníku: 2 hodiny týdně
- v 9. ročníku: 2 hodiny týdně

Organizační vymezení:

Výuka probíhá v kmenových třídách a v učebně s interaktivní tabulí.

Mezipředmětové vztahy

Předmět ruský jazyk je spjat především s předměty vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a příroda a Člověk a společnost. Např. český jazyk a literatura (internacionalismy, jména a příjmení v češtině, slova převzatá z jiných jazyků); zeměpis (země, ve kterých se mluví rusky, Evropská unie); rodinná a občanská výchova (organizace času v průběhu týdne, koníčky, organizace a využití volného času)

Průřezová témata

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - cizí jazyk jako prostředek komunikace a porozumění mezi národy, komunikace mezi lidmi z různých zemí, cestování

Mediální výchova - formování základů správného verbálního projevu (fonetika), základní údaje o sobě v cizím jazyce, vyprávění jako základ mediálního sdělení, počítač (internet) jako nezbytná součást komunikace moderního člověka

Osobnostní a sociální výchova - já a moje okolí, seberealizace člověka, mezilidské vztahy, využití volného času

Multikulturní výchova - tolerance odlišných etnických a kulturních skupin, odlišných názorů, zájmů

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k efektivnímu získávání poznatků z nejrozličnějších zdrojů (internet, knihy, časopisy)
- podněcuje žáky k osvojování slovní zásoby
- učí žáky pochopit systém gramatiky (zařazení dalších jevů do systému)
- vede žáky k rozvoji jednotlivých dovedností v RJ (poslech s porozuměním, čtení s porozuměním, ústní projev)
- učí žáky zvládat zdánlivě neřešitelné úkoly (např. snažit se zareagovat, i když ne všemu zcela rozumím)

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k uplatňování získaných dovedností k řešení jakéhokoliv problému, kde je nutná znalost cizího jazyka
- dává možnost vyjádřit souhlas a nesouhlas s názorem druhých při kolektivním řešení úkolů
- pomáhá žákům při řešení úkolů v učebnici a pracovním sešitě podle zadání
- podněcuje žáky k uplatnění intuice, improvizace a kreativity při řešení problémů
- zadává žákům situační hry, reálné i nereálné situace
- učí žáky pojmenovat, definovat problém, stanovit postup, jak ho řešit

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k praktickému a efektivnímu využívání všech způsobů komunikace v cizím jazyce (písemná i ústní komunikace)
- učí žáky formulovat a vyjádřit myšlenku, sdělit ji tak, aby partner rozuměl

- podněcuje žáky k rozšiřování slovní zásoby
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci zdokonalovat reakci na slyšené a psané
- vede žáky k využití intonace, melodie hlasu a důrazu
- motivuje žáky úkoly z reálných situací (telefonování, obchod, seznamování)
- klade důraz na adekvátní vyjadřování v konkrétních situacích

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci pracují v týmu, ve dvojicích a skupinkách
- vede žáky k respektování jiného názoru při týmové práci
- dává žákům možnost prezentování a obhájení vlastních myšlenek
- dává možnost žákům, aby poznali jiné zvyky, vztahy v cizích zemích (reálie)

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k zodpovědnému plnění zadaných úkolů
- klade důraz na uplatňování taktu při komunikaci
- klade důraz na dodržování pravidel – slušné chování, respektování pravidel země, v níž jsem host, respektování tradic jiných národů
- seznamuje žáky s problémy jiných zemí – rasismus, intolerance
- podněcuje žáky ke kulturnímu chování

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k formování pracovních návyků – vedení sešitu, psaní slovíček
- zadává úkoly tak, aby žáci mohli využít své znalosti cizího jazyka v praxi
- pomáhá žákům s orientací v učebnici
- dává žákům možnost zvolit si různé formy práce podle zadaného úkolu
- umožní žákům prezentovat výsledky vlastní práce a práce skupiny

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání a zpracování informací a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje

- vede žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, např. využívání online slovníků
- pomáhá žákům při práci s cizojazyčným textem a informacemi
- umožní žákům práci s klávesnicí pro další cizí jazyk, k formulování písemného vyjádření různými formami
- učí žáky zpracovávat, ukládat, zálohovat získané informace (video, prezentace)

ročník: 7.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Žák ➤ se seznámí s ruskou abecedou – azbukou, osvojí si základní fonetická pravidla ruštiny, zvládne správnou techniku čtení ➤ naučí se používat azbuku v písemné podobě	♦ Zvuková a grafická stránka jazyka – azbuka, rozlišování přízvučných a nepřízvučných slabik, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov, nácvik čtení a psaní; slovanské národy píšící azbukou	EGS – 3.1, 3.3 – jsme Evropané, objevujeme Evropu a svět (cizí jazyk jako prostředek komunikace a porozumění mezi národy)	
Žák ➤ se dokáže představit, pozdravit při setkání a loučení, domluvit si schůzku ➤ zapojí se do jednoduchých rozhovorů ➤ počítá do deseti	♦ téma: Как тебя зовут? Познакомьтесь! (intonace tázacích a oznamovacích vět, pohyblivý přízvuk, věty typu: Кто это? Это...; 1. pád podstatných jmen v oslovení, užití sponového slovesa быть ,	MDV – 6.6 – tvorba mediálního sdělení (první formulace základních údajů o sobě v cizím jazyce)	

	osobní zájmena v 1. a 3. pádě, číslovky 1-10, vyjádření protikladu)		
Žák ➤ dokáže položit otázky typu Odkud kdo je? Kde kdo bydlí? Kolik je mu let? Který jazyk se učí? apod. a odpovědět na ně ➤ umí používat základní zdvořilostní formulace (poděkování, omluva) ➤ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři ➤ počítá do dvaceti	♦ téma: Вы говорите по-русски? (psaní не u sloves, pravopis jmen příslušníků národů, číslovky 11-20, spojení два /три, четыре/ часа, года... пять лет...; časování sloves жить, знать, говорить v přít. čase, funkce jotovaných písmen)	MKV – 4.1, 4.3 – kulturní difference, etnický původ (tolerance odlišných etnických a kulturních skupin) EGS – 3.2 Evropa a svět nás zajímá (komunikace mezi lidmi z různých zemí, spolupráce)	
Žák ➤ dokáže představit členy své rodiny ➤ krátce vypráví o své rodině ➤ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného a rodiny a podobné otázky pokládá ➤ zpracuje projekt „Moje rodina“ ➤ počítá do sta	♦ téma: Моя семья (podstatná jména po číslovkách, skloňování podst. jmen typu брат, мама; číslovky 30-100, slovesa – I. a II. časování – koncovky, pohyblivý přízvuk, přivlastňovací zájmena, věty typu У тебя есть...? У меня нет...)	OSV – 1.7, 1.8 – mezilidské vztahy, komunikace, kreativita (já a moje rodina, tolerance, porozumění v rodině, v širší společnosti; originalita a tvořivost při tvorbě projektu) MDV – 6.6, 6.3 – tvorba a stavba mediálního sdělení (vyprávění jako základ mediálního sdělení, zpracování problémů a témat formou projektů, prezentace)	
Žák ➤ rozumí krátkému jednoduchému textu ➤ vyhledá v něm požadovanou informaci ➤ vyhledá ve slovníku neznámé výrazy	♦ téma: Русские сказки (čtení a poslech s porozuměním)	EGS – Evropa a svět nás zajímá (lidová slovesnost)	

Žák ➤ určí roční období a měsíce ➤ zeptá se na přesný čas a odpoví na takovou otázku ➤ napíše jednoduchou pozvánku, blahopřání	♦ téma: Kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny; určování času)		

ročník: 8.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Žák ➤ pojmenuje názvy běžných profesí ➤ zapojí se do rozhovorů na témata Co koho zajímá? Co se komu líbí?	♦ téma: Профессия (názvy profesí, věty typu Папа работает врачом, 7. р. ч. j. podstatných jmen, sloveso хотеть rozlišení slovesných tvarů нравится × интересуется, 4. pád osobních zájmen)	OSV – 1.2 – sebepoznání a sebepojetí (volba povolání)	
Žák ➤ hovoří o svých koníčcích ➤ popíše, co dělá během týdne ve svém volném čase ➤ domluví si telefonicky odpolední program	♦ téma: Свободное время (slovesa se skupinou –ова-/- ева-, slovesa se změnou kmenových souhlásek typů писать, ходить, slovesné vazby играть на чем /	MDV – 6.6, 6.3 – tvorba a stavba mediálního sdělení (vyprávění jako základ mediálního sdělení, zpracování problémů a témat formou projektů, prezentace)	

➤ napíše jednoduchý text týkající se volného času ➤ zpracuje projekt „Mé záliby“	во что)	OSV – 1.3 – seberegulace a sebeorganizace (využití volného času, koníček)	
Žák ➤ napíše seznamovací inzerát ➤ napíše dopis o sobě ➤ napíše správně adresu	♦ téma: Знакомство (zvrtná slovesa, slovesné vazby интересоваться чем / увлекаться чем, skloňování osobních zájmen - shrnutí)	EGS – 3.2 Evropa a svět nás zajímá (komunikace mezi lidmi z různých zemí, spolupráce)	
Žák ➤ rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu ➤ vyhledá v textu požadovanou informaci	♦ téma: Ищу друзей (čtení a poslech s porozuměním)	MKV – 4.1, 4.3 – kulturní difference, etnický původ (tolerance odlišných etnických a kulturních skupin)	
Žák ➤ pojmenuje běžné školní potřeby ➤ zeptá se, jak se předměty nazývají rusky ➤ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně ➤ odpovídá na jednoduché otázky týkající se školy a podobné otázky pokládá ➤ napíše jednoduchý text týkající se školy	♦ téma: В школе (vyjadřování data, řadové číslovky v 1. a 6. pádě, minulý čas, vyjádření vykání, mnohoznačnost slova урок, možnosti překladu českého slovesa učit se)	OSV – 1.6 – poznávání lidí (vztahy ve třídě i mimo ni)	
Žák ➤ zapojí se do jednoduchých rozhovorů na	♦ téma: На занятиях (předložkové vazby odlišné od češtiny: по,		

témata Oblíbené předměty, Jaké má kdo známky? ➤ pracuje s rozvrhem hodin ➤ stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení ➤ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, volného času a podobné otázky pokládá ➤ pohovoří o domácích zvířatech	после; skloňování zájmen кто, что; skloňování podstatných jmen typu магазин, портфель, школа, неделя)		
--	--	--	--

ročník: 9.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Žák ➤ požádá o informaci ➤ jednoduše popíše cestu a orientuje se v plánu města ➤ vyjádří, kam a čím chce cestovat ➤ rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	♦ téma: Как туда попасть? (časování sloves ехать, мочь; infinitivní věty typu: Как пройти к...? Что купить? Где выйти?)		
Žák ➤ požádá o informaci ➤ se spolužáky zahraje scénku „V obchodě“ ➤ orientuje se ve slovní zásobě	♦ téma: В торговом центре (časování sloves спросить, взять, купить; 1. a 2. pád mn. č. podst. jmen магазин,	MDV – 6.6 – tvorba a stavba mediálního sdělení (komunikace v menších skupinách, ve dvojicích, formulace jednoduchých otázek a odpovědí)	

pojmenovávající různé druhy zboží	портфель, школа; pohyblivé –о-, -е- u podst. jmen; 4. pád mn. č. neživotných. a životných podst. jmen)		
Žák ➤ získá základní informace o Rusku ➤ sdělí jednoduchým způsobem informace týkající se nejdůležitějších ruských reálií ➤ napíše jednoduchý pozdrav z dovolené	♦ téma: Две столицы России – ruské reálie (skloňování podst. jmen typů место, здание; nesklonná podstatná jména)	EGS – 3.2 Evropa a svět nás zajímá (ruské reálie)	
Žák ➤ popíše části těla a vyjádří, co ho bolí ➤ domluví se u lékaře ➤ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	♦ téma: Человек (slovesné vazby typu У меня болит...; vyjádření pocitů; intonace vět zvolacích, skloňování přídavných jmen tvrdých a měkkých)		
Žák ➤ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného ➤ popíše svého spolužáka ➤ rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	♦ téma: Мои качества (synonyma, antonyma, rodové dvojice, přídavná jména přivlastňovací)	OSV – 1.2 – sebepoznání a sebepojetí (já a moje okolí, pozice mladého člověka – jeho seberealizace, mezilidské vztahy)	
Žák ➤ vyjádří cíl cesty ➤ popíše, kde se nachází ➤ zajistí si ubytování	♦ téma: Приезжайте в Прагу (skloňování podstatných jmen typu фотография, неделя, место, здание v množném čísle,		

➤ vyjádří, co se mu líbí ➤ popíše místo, kde bydlí ➤ rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	přídavná jména slovesná, přivlastňovací zájmena)		
---	---	--	--

DOMÁCNOST 9. ROČNÍK

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah:

Vyučovací proces směřuje k tomu, aby žáci:

- získali základní a praktické pracovní dovednosti a návyky z různých oblastí, zejména při ručním opracování dostupných a vhodných materiálů
- poznali vybrané materiály a jejich vlastnosti
- se naučili volit a používat při práci vhodné nástroje, nářadí, pomůcky
- si osvojili základy bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základy organizace a plánování práce a technologické kázně.

Časové vymezení:

- v 9. ročníku: 2 hodiny týdně

Organizační vymezení:

Výuka probíhá převážně ve školní dílně a kuchyňce.

Mezipředmětové vztahy

Předmět domácnost je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda i s dalšími předměty. Např. fyzika (měření délky, délková měřidla), matematika (popis technického výkresu, poměr).

Průřezová témata

Předmětem se prolínají průřezová témata, důraz je kladen na zodpovědnost každého jedince za své zdraví a zdraví ostatních (Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- motivuje žáky kriticky zhodnotit výsledky své práce a diskutovat o nich
- vede žáky k samostatnému organizování práce ve skupině
- umožňuje žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- motivuje žáky k promýšlení pracovních postupů
- se zajímá o náměty žáků

Kompetence komunikativní

Učitel:

- seznamuje žáky se správným technologickým postupem při práci
- vede žáky k používání správného technického názvosloví
- napomáhá ke zlepšení výsledků práce skupiny na základě vhodného dorozumívání

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- posiluje žákovu sebedůvěru
- podle potřeby pomáhá žákům
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k zodpovědnosti při rozhodování, k účinné pomoci druhým, k vzájemnému respektování názorů a navrhování řešení
- vede žáky k dodržování pravidel slušného chování
- napomáhá žákům ke zvýšení sebedůvěry

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání nástrojů, vybavení a materiálů,
- k dodržování technologických postupů a pravidel, plnění povinností, k ochraně svého zdraví a zdraví druhých
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- motivuje žáky, aby své znalosti a dovednosti využili v běžné praxi
- vede žáky k šetření materiálem
- podněcuje žáky, aby dbali na ochranu životního prostředí

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy
- motivuje žáky k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu
- prakticky seznamuje žáky s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a (týmových) úkolů

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Provoz a údržba domácnosti			
Žák ➤ zná postup a způsoby úklidu domácnosti ➤ orientuje se v nabídce čistících prostředků ➤ vysvětluje postupy při používání čistících prostředků ➤ dokáže provést drobnou opravu a údržbu textilií ➤ umí vysvětlit, co znamenají jednotlivé symboly pro ošetřování oděvů ➤ pozná základní pokojové květiny a péči o ně ➤ zná možnosti úspory energie v domácnosti	◆ Úklid domácnosti ◆ Čistící prostředky ◆ Péče o šatník ◆ Péče o květiny ◆ Úspora energie	Průřezová témata: Pro všechny činnosti v průběhu celého roku: OSV- 1.10 řešení problémů a rozhodovací dovednosti 1.3 seberegulace a sebepojetí, sebekontrola, organizace času 1.5 kreativita 1.8 komunikace, práce ve skupině, konstruktivní domluva	
Práce se dřevem			
Žák ➤ rozeznává různé druhy materiálů: dřevo, kov, plasty ➤ vytvoří jednoduchý technický náčrt, čte v jednoduchých technických výkresech ➤ materiál umí rozměřit a orýsovat ➤ zvládá jednoduché pracovní úkony s nářadí (např. řezání, pilování, broušení, vrtání, hoblování...) ➤ spojuje dřevo hřebíky, vruty, lepením ➤ organizuje a plánuje si práci ➤ dokáže zvolit vhodné nářadí ➤ dodržuje zásady bezpečnosti práce a udržuje pořádek na pracovišti	◆ Opracovávání dřeva ◆ Spojování materiálu ◆ Výroba účelových výrobků – hry, hračky, demonstrační pomůcky pro využití v jiných předmětech	Mezipředmětové vztahy: Matematika – Technické zobrazení, výkres	

Práce v kuchyni			
Žák ➤ orientuje se v základním kuchyňském inventáři ➤ bezpečně obsluhuje základní spotřebiče ➤ rozeznává jednotlivé druhy potravin a ingrediencí pro přípravu pokrmů a vhodně je umí používat a kombinovat ➤ pracuje v souladu s bezpečnostními pravidly a dodržuje zásady hygieny při práci s potravinami ➤ provádí základní úklid pracovních ploch a bezpečně zachází s čistícími materiály	◆ Základní potraviny ◆ Práce s receptem, prostor pro improvizaci a vlastní fantazii ◆ Hlavní jídlo, moučníky	Mezipředmětové vztahy: Fyzika - bezpečnost při práci s el. spotřebiči	
Finance			
Žák ➤ rozumí pojmu ekonomika domácnosti ➤ vysvětluje, co jsou to příjmy a výdaje ➤ provádí jednoduché hotovostní a bezhotovostní operace platebního styku ➤ provádí jednoduché operace domácího účetnictví ➤ orientuje se v různých způsobech spoření a zhodnocení peněz	◆ Ekonomika domácnosti ◆ Domácí účetnictví ◆ Platby ◆ Spoření, úvěry	Mezipředmětové vztahy: Matematika - Finanční matematika	
Péče o okolí školy			
Žák ➤ zvládá práci s nářadím (např. koště, hrábě, lopata, motyčka) ➤ pracuje v souladu s bezpečnostními pravidly ➤ chápe nutnost udržování pěkného a čistého životního prostředí, ve kterém se denně pohybuje	◆ Jarní úklid travnatých ploch okolo školní budovy ◆ Zametání chodníků ◆ Hrabání trávníku ◆ Podzimní a zimní úklid ◆ Hrabání a odvoz padaného listí ◆ Sběr odpadků		

Předmět: Seminář z českého jazyka (jazyková výchova)

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah:

Předmět je vyučován jako volitelný předmět. Seminář z českého jazyka je zaměřen na komplexní rozšiřování a prohlubování vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, přípravu žáků k přijímacím zkouškám, rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu, osvojování souvislého, plynulého a srozumitelného vyjadřování.

Časové vymezení:

- v 9. ročníku: 1 hodina týdně

Organizační vymezení:

Výuky probíhá v kmenových učebnách nebo v učebně výpočetní techniky.

Mezipředmětové vztahy

Předmět seminář z českého jazyka úzce souvisí s předměty vzdělávacího oboru Jazyk a jazyková komunikace (např. anglický a německý jazyk – slova přejatá), dále např. s dějepisem (vývoj jazyka a literatury v historických souvislostech), s informatikou (výukové programy).

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání (úspěšnost při kontrolních pracích, ve čtení, porozumění čtenému textu, paměťové zvládnutí daného textu), kreativita při vlastní tvorbě

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – čeština jako jeden ze slovanských jazyků, slova přejatá, představitelé evropské literatury

Multikulturní výchova – indoevropské jazyky

Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení, práce v týmu

Enviromentální výchova – problémy životního prostředí a vztah člověka k prostředí v literárních textech

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- vede žáky k užívání správné terminologie
- umožňuje žákům využívat výukové programy

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje (je-li to vhodné) volbu různých postupů
- vede žáky k uvážlivému rozhodování

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- vede žáky k výstižné argumentaci
- vede žáky k výstižné formulaci svých myšlenek

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru

Kompetence občanské

Učitel:

- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- vede žáky k zájmu o kulturní dědictví

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k praktickému využívání nových technologií a aplikací podle jejich aktuální vzdělávací a komunikační potřeby
- vede žáky ke slušnému chování a respektu k ostatním; při práci s informačními zdroji vede žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti

ročník: 9.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Žák ➤ pracuje s jazykovými příručkami ➤ si prohlubuje, případně si rozšiřuje obsah předmětu český jazyk ➤ využívá svých znalostí při všestranných jazykových rozborech ➤ rozvíjí kultivovaný písemný i ústní projev	◆ příprava na přijímací řízení ◆ prohlubování učiva českého jazyka ◆ Scio testy ◆ Testy Cermat ◆ výukové programy	MKV - 4.4. - multipluralita - specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost Čj - úzké sepětí s celým předmětem (jazyková výchova)	
Žák ➤ rozlišuje základní literární druhy a žánry ➤ vysvětlí základní literární pojmy ➤ uvede základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře ➤ zná zásadní díla české i světové literatury	◆ literární pojmy ◆ literární druhy a žánry ◆ literární směry ◆ významní autoři a jejich dílo	Čj - literární výchova	

Předmět: Seminář z matematiky

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah:

Předmět je vyučován jako volitelný předmět. Seminář z matematiky je zaměřen na komplexní rozšiřování a prohlubování vzdělávacího oboru Matematika, přípravu žáků k přijímacím zkouškám, rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu, osvojování souvislého, plynulého a srozumitelného vyjadřování.

Časové vymezení:

- v 9. ročníku: 1 hodina týdně

Organizační vymezení:

Výuky probíhá v kmenových učebnách nebo v učebně informatiky

Mezipředmětové vztahy

Předmět seminář z matematiky úzce souvisí s předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda i s dalšími předměty. Např. fyzika (převody jednotek fyzikálních veličin, měření objemu těles, grafy, výpočet neznámé ze vzorce), zeměpis (měřítko map, orientace na mapě, kurzovní lístek, časová pásma), chemie (úlohy o směsích různě koncentrovaných látek, trojčlenka, procenta), informatika (práce s výukovými programy, prezentace), dějepis (časová osa).

Průřezová témata

Předmětem se prolínají průřezová témata Osobnostní a sociální výchova (sebepoznání, rozvoj kreativity, týmová práce), Environmentální výchova (četnost druhů, koncentrace škodlivin, hustota zalidnění) a Mediální výchova (práce s daty, grafy, kurzovní lístek, finanční matematika).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k osvojování si pojmů, algoritmů, metod řešení úloh a k jejich efektivnímu využití při řešení úloh
- podporuje u žáků rozvoj schopnosti abstraktního a logického myšlení zařazováním vhodných problémových úkolů, logických úloh, matematických hádanek, kvízů, rébusů apod.
- osvojuje u žáků dovednost samostatně pracovat s učebnicí a učebními texty, vyhledávat informace, třídit je a zpracovávat
- využívá výukových programů
- umožňuje žákům hodnotit svoji činnost a výsledky své práce

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- nabízí žákům dostatek úloh a příkladů vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení
- vede žáky k provádění rozboru úkolu (problému), tvorbě plánu jeho řešení, odhadu výsledků, volbě správného postupu a k vyhodnocení správnosti výsledku vzhledem k zadání
- vede žáky k poznatku, že úloha může mít různé varianty řešení
- vede žáky k tomu, aby měli o popisovaných objektech správnou názornou představu (např. kolik je jedna třetina dortu, jak velký je 1 litr)
- používá náčrtky, obrázky, schémata, diagramy, grafy, využívá prostředky výpočetní techniky (kalkulátory, výukové programy)
- podporuje tvůrčí atmosféru ve třídě
- podporuje u žáků zapojování se do matematických soutěží a olympiád a řešení netradičních úloh
- vede žáky k využívání matematických vědomostí a zkušeností v dalších vzdělávacích oborech (Člověk a příroda) a předmětech (např. informatika)

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky, aby vyjadřovali a obhajovali své názory, naslouchali názorům jiných, diskutovali o nich
- učí žáky vyjadřovat myšlenky, postupy a názory v logickém sledu
- podněcuje žáky k vyjadřování se matematickým jazykem, pomocí symboliky provádět rozbor řešení úloh hlavně v geometrii
- učí žáky pracovat s grafy, tabulkami, diagramy apod.
- nabízí žákům využívat informační a komunikační prostředky při řešení úkolů

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje motivační a koncentrační aktivity
- dbá, aby se všichni zapojili a každý měl prostor k sebevyjádření
- uplatňuje skupinové vyučování, střídání rolí ve skupině
- učí žáky vytvářet příjemnou atmosféru, ohleduplnost, pomáhat druhým

Kompetence občanské

Učitel:

- podněcuje žáky k vyjádření vlastních názorů a myšlenek
- respektuje individuální rozdíly mezi žáky a k tomuto respektu vede i žáky

Kompetence pracovní

Učitel:

- nabízí žákům projekty a další činnosti (modelování a výroba různých těles), ve kterých se budou učit zvládat základní pracovní činnosti
- učí žáky pracovat podle stanovených postupů
- vede žáky k dodržování pravidel při práci
- vyžaduje od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, dokončení práce

Kompetence digitální

Učitel:

- vytváří situace, kdy jim využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení matematického problému
- vede žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat,
- prezentaci a interpretaci výsledků

ročník: 9.

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Prohloubení učiva matematiky 6.-8. ročníku			
Žák ➤ prohlubuje si, případně rozšiřuje obsah předmětu matematika ➤ osvojuje si pojmy, algoritmy a metody řešení úloh ➤ využívá svých matematických znalostí při řešení příkladů z praktického života	◆ číselné výrazy ◆ výrazy s proměnnou ◆ dělitelnost ◆ procenta ◆ poměr ◆ Pythagorova věta ◆ rovnice ◆ slovní úlohy ◆ obsahy a obvody obrazců ◆ povrchy a objemy těles ◆ konstrukční úlohy	M - úzké sepětí s celým předmětem F – rychlost Ch – směsi, koncentrace Z – měřítko mapy OSV - veškerá učiva - při individuální i skupinové práci 1.1 rozvoj schopností poznávání 1.5 kreativita 1.7 mezilidské vztahy 1.10 řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Ukázky přijímacích zkoušek			
Žák ➤ si vyzkouší řešení konkrétních zadání přijímacích zkoušek z matematiky a studijních předpokladů pro studium na středních školách ➤ prohlubuje si, případně rozšiřuje obsah předmětu matematika ➤ využívá svých znalostí při řešení různých tipů příkladů	◆ konkrétní testy přijímacího řízení ◆ testy CERMAT ◆ Scio testy	M - úzké sepětí s celým předmětem F – rychlost Ch – směsi, koncentrace	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
Žák			

➤ užívá logickou úvahu a kombinační úsudek ➤ nalézá různá řešení ➤ řeší úlohy na prostorovou představivost ➤ aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z jiných předmětů ➤ prohlubuje si, případně rozšiřuje obsah předmětu matematika ➤ využívá svých matematických znalostí při řešení příkladů z praktického života	♦ číselné a logické řady ♦ logické a netradiční úlohy	M - úzké sepětí s celým předmětem	

Vzdělávací oblast: Římskokatolické náboženství

Předmět: Římskokatolické náboženství

Obsahové, časové a organizační vymezení.

Vzdělávací obsah:

- V hodinách náboženství škola spolupracuje s římskokatolickou církví Hovorany. Výuka je realizována od 1. do 9. třídy.
- Předmět žákům umožňuje formulovat otázky týkající se základních životních hodnot, postojů a jednání, konfrontovat je s vědecky a nábožensky formulovanými pohledy na svět a hledat své vlastní životní hodnoty. Nabízí přístup k biblickému poselství, k učení křesťanských církví a k jejich tradici a otevírá možnost života s církví. Respektuje svobodu jednotlivých žáků ve vztahu k náboženské víře a nabízí orientaci v základní nauce římskokatolického náboženství.
- Předmět je určen všem žákům, kteří projeví zájem. Žáci se prostřednictvím předmětu podílejí na projektech školy i na společenském životě farnosti a vesnice.
- Součástí výuky je dále:
 - farní pouť dětí
 - účast na projektech České katolické charity – Tříkrálová sbírka
 - účasti na soutěži Modlitba za domov, Bible a my
 - různých mimoškolních akcí během roku – táboráky, pěší výlety a cyklovýlety po okolí, tvořivé dílničky apod.
- ◆ Obsahy jednotlivých ročníků jsou děleny do tematických celků.

Časové vymezení:

- Předmět je vyučován s časovou dotací 1 hodinu týdně

Organizační vymezení:

- *Předmět je vyučován formou nepovinného předmětu podle § 15 zákona č. 561/2004 Sb. Jeho výuka probíhá ve třídách jednotlivých ročníků. Je realizován jako vyučovací hodina.* Používané metody v hodinách jsou vyprávění, společné hledání odpovědí na existenciální a věroučné otázky, práce s Písmem svatým a biblickým atlasem, práce s obrazem, soutěže, vědomostní testy, hry.
- Předmět je nabízen žákům 1. – 9. ročníku, realizuje se podle aktuálního zájmu a je vyučován ve skupinkách, tvořených nejčastěji ze dvou spojených ročníků.
- Výuka nepovinného předmětu se uskutečňuje v rámci hlavního vyučovacího času.

Hodnocení

- ◆ Předmět respektuje způsob evaluace dohodnutý školou.

Mezipředmětové vztahy

- ◆ Předmět náboženství se nám ať už úzce nebo vzdáleně pojí s několika předměty na prvním i na druhém stupni. Především se jedná o český jazyk (literatura – čtení o vánočních a velikonočních svátcích, kniha Bible jako literární dílo); prvouka (prolínání církevních svátků s občanským rokem, kostel jako církevní budova při poznávání naší obce); výtvarná výchova a pracovní činnosti (výroba betlému, kresba vánoční tematiky); hudební výchova (zpěv koledí); vlastivěda (příchod Cyrila a Metoděje na naše území, počátky českých dějin); dějepis (světské a církevní dějiny); občanská výchova (církevní svátky a světová náboženství); zeměpis (světová náboženství)

Průřezová témata

- ◆ Předmětem náboženství se během všech devět let prolínají průřezová témata. Především je kladen důraz na OSV v oblasti sociálního rozvoje, kdy žáci upevňují důvěru a přátelství mezi sebou, což následně prohlubuje přátelství mezi Bohem a člověkem. Dále se jedná o morální rozvoj, etiku, sebepoznání a přijetí sám sebe i ostatní se všemi klady i zápory. Dále se jedná o Enviromentální výchovu – úcta ke stvoření, životnímu prostředí. Mediální výchova – práce s Biblí – seznámení s texty, co a jak nám chtějí sdělit a identifikace postojů a názorů autora. Multikulturní výchova – respekt k lidem odlišných sociálních skupin odlišného vyznání, jejich styl života se všemi odlišnostmi a dopady nevhodného verbálního či neverbálního chování. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – znalost kultury Evropy, důležité mezníky v historii, zvláště z pohledu církve. Výchova demokratického občana – řešení konfliktů a problému spojených s lidskou důstojností, právy a povinnostmi. Utváření hodnot spravedlnosti, solidarity, tolerance a svobody.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- ◆ Seznamuje žáky se smyslem křesťanské výchovy. Vede je cestou víry, předkládá jim nauku víry jako poklad svěřený církví. Žáky vede k prožívání a smyslu liturgie. Vybízí žáky ke kladení existenciálních otázek.

Žák:

- ◆ Žák má pozitivní vztah k učení víry, obsahuje smysl a cíle křesťanské výchovy a učení. Křesťanské principy dovede uplatnit ve svém praktickém životě. Propojuje znaky, gesta a symboly, které jsou užívány v liturgii s vlastním životem. Hledá odpovědi na otázky existence člověka.
- ◆ Žák získává dostatek obsahových podnětů, aby byl schopen formulovat otázky týkající se základních životních hodnot, postojů a jednání. Učí se hledat odpovědi na tyto otázky pomocí biblického poselství, učení církve a křesťanské tradice.
- ◆ Pomocí obsahu učební látky žák rozvíjí svou schopnost vnímat události svého života a zpracovávat je jako životní zkušenost.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- ◆ Podporuje žáka v životě podle evangelia, představuje jim lásku Ježíše Krista jako nekonečnou lásku, nabízí prožitek modlitby. Nabízí prožitek společné modlitby. Pomáhá žákům vidět svět v Boží lásce, vede ho k pokoře. Snaží se vytvářet důvěrné a otevřené prostředí, je citlivý k jejich problémům.

Žák:

- ◆ Využívá vlastní svědomí, úsudek a zkušenosti. Poznává sílu modlitby. Nenechává se odradit případným nezdarem, následně hledá s pomocí Boží řešení problému. Řešení problému promýšlí, plánuje v duchu křesťanské lásky. Uvědomuje si zodpovědnost za své postoje.
- ◆ Volbou vhodných metod, zejména diskuse a kladení otázek, je žák schopen kritického myšlení, dokáže dělat uvážlivá rozhodnutí s náležitými argumenty, s vědomím zodpovědnosti a se zřetelem k hodnocení výsledků. Žák hledá kritéria pro volbu řešení problémů a dokáže návrhy svých řešení zdůvodnit s pozorností ke křesťanským etickým pravidlům soužití.
- ◆ Žák si je vědom možnosti vzniku konfliktů z důvodu různé náboženské příslušnosti nebo ve vztahu k většinové ateistické společnosti. Žák dokáže konfliktům předcházet a chovat se tolerantně k jinak smýšlejícím lidem.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- ◆ Povzbuzuje žáky k lásce k bližnímu a umění přijetí každého člověka, s respektováním názoru druhých lidí. Vede žáka k neustálé práci na sobě. Uvádí žáky do tajemství svatostí. Představuje žákům liturgii jako viditelná znamení.

Žák:

- ◆ Snaží se o laskavé a trpělivé přijetí druhého, zároveň mu dokáže odpustit. Umí pochválit a ocenit snahu druhých. Porozumí tajemství svátostí, projevuje mu úctu svými gesty a chápe symboly spojené se svátostí.
- ◆ Žák je schopen týmové spolupráce, naslouchá názorům druhých lidí a vhodně na ně reaguje. Dokáže obhájit svůj názor a vhodně argumentovat.
- ◆ Žák využívá informační a komunikační prostředky a technologie k prezentaci vlastní nebo skupinové práce (samostatná práce, projekty, řízená diskuse). Žák získává komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke kvalitnímu soužití a spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- ◆ Vede žáky k modlitbě a četbě evangelia. Dbá na dodržování pravidel slušného chování s důrazem na vnímání potřeb slabších. Povzbuzuje žáka k vyjádření svého vlastního názoru a je ochoten ho vždy vyslechnout. Přizpůsobuje výuku individuálních potřebách schopnostem a dovednostem žáků.

Žák:

- ◆ Klade si otázky a hledá na ně odpovědi, rozhoduje se podle svého svědomí. Dokáže projevit svůj názor. Všímá si slabších a dokáže jim pomoci. Je otevřený pro druhé. Podílí se na utváření křesťanského společenství.
- ◆ Žák si osvojuje základní principy křesťanského vztahu k lidem, čímž se rozvíjí jeho osobnost a prosocialita, tj. „láska k bližnímu“. Žák je motivován k utváření sociální kompetence rozvíjením principu „starší a silnější pomáhají mladším a slabším“. Žáci pracují často ve dvojicích a v malých skupinách, v nichž mají možnost uvědomit si, co vše s sebou přináší kooperativní způsob práce.
- ◆ Žák se podílí na vytváření pravidel pro práci a komunikaci ve skupině. Žák dodržuje společně dohodnutá pravidla chování a aktivně přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů. Žák je schopen účastnit se takových forem práce, které pojímají různorodý kolektiv skupiny jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňující vzájemnou inspiraci a učení.

Kompetence občanské

Učitel:

- ♦ Žákům předkládá vzory, dle kterých si žáci uvědomují úctu ke každému člověku. Vybízí žáky ke společnému sdílení událostí, které je zaujaly. Podporuje žáky v modlitbě, kdy dokáží předkládat své slabosti a prosit o Boží pomoc. Vybízí žáky k vděčnosti za dar víry a za všechny, kdo kolem něj víru předkládají. Seznamuje žáky s tradicemi církve a národa.

Žák:

- ♦ Projevuje úctu k vnitřním hodnotám každého člověka. Má pozitivní přístup k tradicím církve a národa. Chápe zodpovědnost za své chování, váží si všech, kdo mu předkládají víru. Přemýšlí o konkrétní pomoci těm, kteří ho potřebují.
- ♦ Žák si osvojuje tolerantní postoj vzhledem k příslušníkům jiných náboženství i různých křesťanských vyznání, a také k většinové ateistické společnosti.
- ♦ Žák hledá vzory osobností, které se díky svým křesťanským postojům zasadily o lepší společnost a lidské soužití. Žák se učí aplikovat některé jejich vlastnosti ve svém životě.
- ♦ Žák je seznámen s kořeny židovsko-křesťanské tradice, o něž se opírá kodex základních lidských práv (viz Listina základních práv a svobod).
- ♦ Žák chápe základní ekologické problémy a požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhoduje se v duchu církví doporučované „péče o společný domov“.

Kompetence pracovní

Učitel:

- ♦ Vede žáky k zodpovědnosti a vděčnosti za dar života, předkládá možnost využití přikázání lásky v současné době s ohledem na věčný život. Vede žáky k správnému plnění svých osobních i pracovních povinností. Připomíná žákům důležitost modlitby.

Žák:

- ◆ Plánuje budoucnost a rozhoduje se ve světle Ducha svatého. K životu a ke zdraví každého člověka přistupuje s úctou. Dodržuje pravidla. Rozlišuje pravé hodnoty pro život a vyprošuje si Boží pomoc a ochranu.
- ◆ Žák si osvojuje zdravý postoj vůči požadavkům na výkon ze strany současné společnosti. Práci chápe nejen jako zdroj výděлку zajišťující určitou životní úroveň, ale také jako povolání spolupracovat na rozvíjení dobré budoucnosti pro všechny.
- ◆ Žák využívá získané znalosti pro osobní rozvoj a přípravu na budoucnost. Podílí se na tvorbě pomůcek do výuky, prezentuje výsledky své práce ve skupině apod.

Kompetence digitální

Učitel:

- ◆ Při učení umožňuje využití digitálního zařízení, různé aplikace a služby. Vede žáky k používání různých církevních aplikací dle probíraných témat s ohledem na jejich věk. Klade důraz na význam digitálních technologií pro lidskou společnost. Žák dokáže zhodnotit jejich přínos či naopak riziko jejich využívání.

Žák:

- ◆ Zvládne využívat digitální zařízení dle témat si dokáže vyhledat potřebné informace na internetu, zvládne posoudit jejich pravdivé či nepravdivé tvrzení. Uvědomuje si rizika používání digitálních technologií ve svém životě.

Ročník: 1

očekávané výstupy	Učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Bůh nás má rád a daroval nám svět			
Žák: ➤ je otevřený k pozitivnímu vnímání ➤ života a Boha jako dárce života ➤ umí popsat a zhodnotit vlastnosti, ➤ které ho odlišují od ostatních ➤ bere Boha jako Stvořitele ➤ a děkuje za vše, co jej obklopuje	◆ Bůh nás má rád ◆ Bůh nám daroval svět ◆ Bůh nám dává život ◆ Bůh nám daroval svého Syna	OSV – sebepoznání, sebepřijetí, přijetí ostatních lidí kolem sebe EMV – úcta k přírodě a světu kolem nás	
Křesťanské svátky			
Žák: ➤ se orientuje v základech liturgického roku ➤ dokáže zařadit do liturgického roku jednotlivá období ➤ vysvětlí podstatu základních křesťanských svátků jako jsou Vánoce a Velikonoce	Liturgický rok ◆ Advent ◆ Vánoce ◆ Doba postní ◆ Velikonoce	PRV – Slavení vánočních a velikonočních svátků HV – vánoční koledy VV – kresba vánočních událostí	
Základní znalost křesťanského učení			
Žák: ➤ poznává, že život je dar, který prožívá ve společenství církve ➤ dokáže popsat neděli, jako sváteční den,	Život z víry ◆ Modlitba ◆ Modlitba Růžence ◆ Modlitba Otče náš	MDV – práce s Biblí MKV – znalost vlastní kultury	

➤ dokáže vysvětlit, co je to modlitba a zná základní modlitby Otče náš a Zdrávas Maria ➤ ví, co je to modlitba růžence ➤ zná jednotlivá gesta při mši svaté ➤ ví, co je to Bible	◆ Bible kniha knih ◆ Mše svatá ◆ Křížová cesta ◆ Znamení Boží lásky		
Život světců			
➤ Žák: ➤ se seznamuje s životy našich předních světců ➤ dokáže vnímat život světce jako něco neobyčejného a přesto dosažitelného - Zná základní informace o některých svatých	Svatí mezi námi ◆ sv. Václav ◆ Slavnost Všech svatých ◆ Maminka Panna Maria	VES– znalost předních osobností	
Biblické příběhy			
Žák: ➤ umí převyprávět základní události Ježíšova života ➤ zná některé příběhy z evangelií	Biblické příběhy ◆ Vánoční události ◆ Mudrci od východu ◆ Nazaret, místo Svaté rodiny ◆ Povolání učedníků ◆ Velikonoční události ◆ Ježíš vstupuje do nebe ◆ Srdce Ježíšovo – pramen lásky a dobroty	PRV – Místo, kde žijeme MDV – práce s biblickými texty	
Život ve společenství			
Žák: ➤ si uvědomuje jedinečnost každého člověka ➤ dokáže popsat farní společenství ➤ vidí potřebu dobrých skutků ➤ se umí chovat k druhým	Společenství ◆ Naše farnost ◆ Dobré skutky ◆ Umíme se omluvit ◆ Snažíme se být lepší ◆ Ježíš je můj poklad	OSV – moje vztahy k druhým lidem	

Ročník: 2

očekávané výstupy	Učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Bůh nás má rád a daroval nám svět			
Žák: ➤ je otevřený pro vnímání světa jako Božího stvoření a člověka, který v něm má své místo a svůj úkol ➤ umí vyjádřit radost ze života a je pozorný ke světu jako k místu, která má svůj původ a smysl v Bohu ➤ oceňuje místo člověka v řádu stvoření a jeho výtvořů, rozpoznává jejich pozitivní i negativní stránku a vnímá nutnost Boží záchrany	Bůh nás má rád ◆ Bůh je s námi všude ◆ Bůh jako Stvořitel	PRV – Rozmanitost přírody EMV – úcta k přírodě a světu kolem nás	
Křesťanské svátky			
Žák: ➤ vnímá dobu adventní jako dobu přípravy na oslavu příchodu Ježíše ➤ umí popsat vánoční události a spojit je s Božím jednáním ➤ formuje modlitbu Zdravas Maria a umí vysvětlit jednotlivé části modlitby v souvislosti s adventními událostmi ➤ dokáže vysvětlit, co je to doba postní ➤ umí vysvětlit Velikonoce jako oslavu Vzkříšení Pána Ježíše	◆ Advent ◆ Narození Ježíše ◆ Zjevení Páně ◆ Popeleční středa ◆ Doba postní ◆ Květná neděle ◆ Velikonoční události ◆ Boží Tělo	PRV – slavení svátků ČJ – čítanka – četba vánočních a velikonočních příběhů MKV – poznávání vlastní kultury	

➤ vnímá slavnost Božího Těla jako jednu z předních slavností v životě církve			
Základní znalost křesťanského učení			
Žák: ➤ je otevřený k následování Ježíše ➤ umí vysvětlit pojem modlitba, růženec ➤ umí popsat křest člověka a vnímá jej jako vstup do křesťanského života ➤ neděli hodnotí jako sváteční den, pro druhé ➤ dokáže vysvětlit pojem Bible ➤ umí charakterizovat postavy andělů ➤ zná, kdo je Duch svatý a dokáže vysvětlit svatou Trojici v souvislosti se znamením kříže	◆ Modlitba ◆ Růženec ◆ Křest ◆ Neděle – den sváteční ◆ Poznáváme Bibli ◆ Andělé ◆ Duch svatý ◆ Srdce Ježíšovo	MKV – poznávání křesťanského učení ČJ – čtení biblických příběhů	
Biblické příběhy			
Žák: ➤ dokáže popsat jednoduché biblické příběhy s kterými se setkal v hodinách náboženství ➤ zná biblické události, které se týkají vánočních svátků ➤ dokáže popsat Ježíšův křest ➤ vnímá Ježíšovy zázraky jako něco neobyčejného ➤ žák zná biblické události, které se týkají velikonočních svátků	◆ Bůh si vybral Marii ◆ Narození Ježíše ◆ Zjevení Páně ◆ Ježíšův křest ◆ Ježíšovy zázraky ◆ Getsemanská zahrada ◆ Vzkříšení	MDV – četba biblických příběhů OSV – respektování ostatních lidí	
Život ve společenství			
Žák: ➤ vnímá církev jako jednu velkou rodinu ➤ Umí vysvětlit, jak se liší kostel od ostatních budov ve městě či vesnici	◆ Církev ◆ Kostel ◆ Mám rád své rodiče ◆ Jednám po vzoru Ježíše	OSV – vnímání druhých lidí, ochota pomoci a porozumění	

➤ Má úctu k svým rodičům ➤ Dokáže pomoci po vzoru Ježíše	◆ Následuji Ježíše v jeho dobrotě ◆ Ježíš je s námi	MKV – církevní společenství jako společenská jednotka	
Životy svatých			
Žák: ➤ vnímá svatost jako něco dosažitelného, ale vzácného ➤ umí vysvětlit, kdo to byl sv. Mikuláš ➤ zná postavu Panny Marie a důležité události v jejím životě	◆ Chci být také svatý ◆ Svatý Mikuláš ◆ Panna Maria	VES – poznávání světových osobností	

Ročník: 3

očekávané výstupy	Učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Křesťanské svátky			
Žák: ➤ dokáže vysvětlit důležitost křesťanských svátků jako jsou Vánoce a Velikonoce ➤ vnímá jejich rozdílnost a dokáže přiřadit jednotlivé biblické události, které se k těmto svátkům pojí	◆ Vánoce ◆ Velikonoce	MKV – poznávání křesťanských svátků a hledání odlišností PRV – svátky v průběhu roku	
Biblické příběhy			
Žák: ➤ dokáže popsat jednotlivé biblické příběhy ze SZ ➤ chápe zabití Ábela jako něco špatného ➤ vnímá přijetí Desatera jako přijetí pravidel pro život ➤ se setkává s podobenstvím ➤ vnímá chování lidí v podobenství O milosrdném Samaritánovi ➤ vnímá odpuštění v podobenství O milosrdném otci ➤ dokáže převyprávět příběh o Zacheovi	◆ Štěstí prvních lidí ◆ Kain a Ábel ◆ Mojžíš přijímá Desatero ◆ O milosrdném Samaritánovi ◆ O milosrdném otci ◆ O Zacheovi	MDV – četba biblických příběhů OSV – vzájemné mezilidské vztahy	
Křesťanská etika			

Žák: ➤ chápe přijetí Desatera jako přijetí etických pravidel pro každodenní život ➤ okáže vysvětlit jednoduchými příklady jednotlivé příkázání Desatera ➤ chápe jednání proti Desateru jako porušení Božích pravidel	◆ Desatero ◆ Jednotlivá přikázání	OSV – přijímání ostatních lidí OSV – mezilidské vztahy OSV – sebezpřijetí VDO – dodržování lidských práv; dodržování lidských práv a svobod, význam pravidel a zákonů pro fungování společnosti	
Spiritualita			
Žák: ➤ chápe modlitbu jako rozhovor s Bohem, kterému může věřit	◆ Modlitba	OSV – důvěra	
Liturgika			
Žák: ➤ dokáže vyjmenovat jednotlivé svátosti ➤ zná jednotlivá gesta během mše svaté ➤ umí rozdělit mši svatou na jednotlivé části ➤ přijímá svátost smíření jako prostředek odpuštění	◆ Svátosti ◆ Mše svatá	MKV – poznávání vlastní kultury OSV – psychohygiena OSV – sebeúcta a sebepoznávání	

Ročník: 4

očekávané výstupy	Učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Křesťanské svátky			
Žák: ➤ dokáže vysvětlit slovo Advent ➤ dokáže přiřadit k liturgickým obdobím liturgickou barvu ➤ zná dobu trvání jednotlivých období ➤ dokáže popsat jednotlivá období ➤ umí přiřadit k jednotlivým dnům Svatého týdne jednotlivé události	◆ Advent ◆ Vánoce ◆ Doba postní ◆ Události Svatého týdne ◆ Velikonoce	MKV – poznávání své kultury MDV – četba textů spojených se svátky v roce	
Křesťanská etika			
Žák: ➤ si uvědomuje, co je v jeho životě špatné chování a co dobré ➤ Desatero bere jako výčet pravidel pro dobro své, ale i ostatních lidí ➤ dokáže vyjmenovat jednotlivá přikázání z Desatera	◆ Desatero ◆ Jednotlivá přikázání	VDO – lidská práva a povinnosti OSV – sebeúcta, sebedůvěra OSV - tolerance k ostatním lidem	
Biblické příběhy			
Žák: ➤ dokáže převyprávět odchod izraelitů do zaslíbené země	◆ Mojžíš ◆ Záchrana izraelského lidu	MDV – práce s textem MKV – poznávání kultury židovského národa	

➤ vnímá Mojžíše jako zachránce své doby ➤ poznává Paschu jako židovský svátek a vidí spojitost s našimi Velikonocemi ➤ dokáže vysvětlit, co je to podobenství ➤ umí převyprávět podobenství O milosrdném Samaritánovi ➤ dokáže převyprávět podobenství o milosrdném otci ➤ dokáže vyjmenovat jednotlivá evangelia	◆ Pascha ◆ Milosrdný Samaritán ◆ Milosrdný otec ◆ Evangelium		
Znalost křesťanského učení			
Žák: ➤ zná modlitbu Věřím v Boha ➤ si dokáže spojit modlitbu Věřím v Boha s jednotlivými pravdami, která tato modlitba obsahuje ➤ charakterizuje vlastními slovy, co je to farnost, zná svoji farnost ➤ dokáže přiřadit představitele církve – ví, kdo je to farář, biskup, kardinál, svatý otec	◆ Modlitba Věřím v Boha ◆ Farnost ◆ Církev	MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení	
Liturgika			
Žák: ➤ dokáže pojmenovat prostor v kostele – jako je ambon, sedes, svatostánek, presbytář apod. ➤ umí rozdělit mši svatou na čtyři základní části ➤ s pomocí zvládne zařadit jednotlivé úseky ze mše svaté do správného pořadí	◆ Prostor v kostele ◆ Části mše svaté	OSV – práce s fotografií, rozvoj individuálních dovedností a kreativity VV – poznávání kulturního dědictví	

Ročník: 5

očekávané výstupy	Učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Křesťanské svátky			
Žák: ➤ dokáže popsat liturgické období Adventu ➤ vnímá podstatu vánočních svátků a dokáže popsat dobu vánoční ➤ umí popsat dobu postní ➤ vnímá křížovou cestu, jako cestu bolesti ➤ dokáže převyprávět události Svatého týdne ➤ zvládne popsat dobu velikonoční ➤ si všímá svátků, které církev slaví během liturgického roku a hledá v nich spojitosti s životem Pána Ježíše	◆ Advent ◆ Doba vánoční ◆ Doba postní ◆ Křížová cesta ◆ Svatý týden ◆ Doba velikonoční ◆ Svátky během liturgického roku	MKV – poznávání své kultury MDV – četba a rozbor textů spojených se svátky v roce ORV – svátky v roce OSV – mezilidské vztahy, poznávání lidí	
Biblické příběhy			
Žák: ➤ rozumí slovu evangelium, umí pojmenovat jednotlivé evangelisty ➤ zná události o Ježíšově narození ➤ dokáže popsat, co je to „podobnosti“ a dokáže některá podobnosti převyprávět ➤ si dokáže představit Ježíšovu zemi, umí pojmenovat nejznámější místa, řeky apod.	◆ Evangelium podle Matouše, Marka, Lukáše a Jana ◆ Ježíšovo narození ◆ Počátek Ježíšova působení ◆ Ježíšův křest ◆ Podobnosti ◆ Proměnění na hoře ◆ Ježíšovy zázraky ◆ Události poslední dnů Pána Ježíše ◆ Vzkříšení	ČJ – Bible jako literární kniha; literární styl podobností D – dějiny křesťanství OSV – mezilidské vztahy, vzájemná pomoc druhým MKV – porozumění základům křesťanství ORV – rodina a společenství	

	◆ Setkání s apoštoly ◆ Ježíš odchází do nebe ◆ Biblický zeměpis	MKV – etnický původ a lidské vztahy EMV – člověk a prostředí MDV – kritické čtení	
Křesťanské učení			
Žák: ➤ si dokáže přestavit život v době, v které žil Ježíš ➤ chápe modlitbu jako dialog s Bohem. ➤ interpretuje jednotlivé prosby modlitby „Otče náš“ ➤ vidí spojitosti v Ježíšově učení s pravidly dobrého života ➤ dokáže vyjmenovat svátosti a v krátkosti je popsat	◆ Život v Ježíšově době ◆ Ježíšovo učení ◆ Modlitba ◆ Svátosti	D – život lidí ve středověku OSV – mezilidské vztahy MDV – chápání sdělení textu	
Liturgika			
Žák: ➤ dokáže zařadit jednotlivá období liturgického roku, jak jdou po sobě ➤ chápe mši svatou jako zázračné proměnění	◆ Liturgický rok ◆ Mše svatá ◆ Seslání Ducha svatého	VI – čas a lidé MKV – poznávání vlastní kultury křesťanského společenství	
Křesťanská etika			
Žák: ➤ si dokáže spojit Ježíšovo učení jako vodítko k lepšímu životu	◆ Ježíšovo učení	OSV – úcta k sobě samému a k ostatním lidem	

Ročník: 6

očekávané výstupy	Učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Křesťanské svátky			
Žák: ➤ chápe dobu adventní jako přípravu na dobu vánoční ➤ vnímá podstatu vánočních svátků a dokáže popsat dobu vánoční ➤ si dokáže spojit jednotlivé adventní a vánoční události se zeměpisnými místy ➤ vnímá spojitost doby postní s Ježíšovým postem na poušti před jeho veřejným působením ➤ zná jednotlivé postavy spojené s jednotlivými biblickými událostmi Svatého týdne ➤ rozlišuje rozdíly mezi „pašijemi“ a „křížovou cestou“ ➤ chápe Kristovo vzkříšení jako důležitý okamžik pro spasení lidí ➤ chápe dobu velikonoční jako důležitý církevní svátek	◆ Advent ◆ Zvěstování Panny Marie ◆ Navštívení Alžběty ◆ Doba vánoční ◆ Doba postní ◆ Pokušení na poušti ◆ Vjezd do Jeruzaléma ◆ Poslední večeře ◆ Ježíšovo odsouzení ◆ Velikonoce a doba velikonoční	MKV – poznávání křesťanské kultury MDV – četba a rozbor textů spojených se svátky v roce ORV – čas – svátky v roce Z – zeměpisná místa	
Biblické příběhy			

Žák: ➤ dovede rozdělit knihy NZ do jednotlivých skupin ➤ dokáže vysvětlit, kdo jsou to křesťané ➤ dokáže vysvětlit, co je to domácí církev ➤ dokáže převyprávět život svatého apoštola Pavla ➤ zná jednotlivé názvy apoštolských listů, které zná z NZ ➤ dokáže říci vlastními slovy, podstatu knihy Zjevení sv. Jana	◆ Knihy Nového zákona ◆ Skutky apoštolů ◆ První křesťané a křesťanské společenství ◆ Apoštol Pavel ◆ Pavel a jeho misijní cesty ◆ Pavel a jeho listy ◆ Listy apoštolů ◆ Zjevení Janovo	ČJ – četba a rozbor literárních textů MDV – práce s textem v Bibli D – dějiny křesťanství MKV – poznávání křesťanské kultury	
Křesťanská etika			
Žák: ➤ porozumí spojitosti mezi desaterem a blahoslavenstvími ➤ navrhuje řešení problémů každodenního života	◆ Blahoslavenství	OSV – vztah k druhým lidem a dobré chování k ostatním OSV – řešení problémů	
Křesťanské učení			
Žák: ➤ rozděluje svátosti podle zaměření ➤ definuje iniciační svátosti ➤ vnímá rozdíl mezi modlitbou prosebnou a děkovnou	◆ Svátosti ◆ Modlitba	MKV – poznávání křesťanské kultury	
Křesťanské společenství			
Žák: ➤ lépe rozumí společenství církve	◆ Církev	MKV – poznávání křesťanské kultury	

Ročník: 7

očekávané výstupy	Učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Křesťanské svátky			
Žák: ➤ vnímá důležitost biblických příběhů spojených s dobou adventní, dokáže tyto příběhy převyprávět a přiřadit k zeměpisným místům. ➤ vnímá podstatu vánočních svátků a dokáže popsat dobu vánoční ➤ vidí souvislosti doby postní a putování izraelitů na poušti ➤ dokáže převyprávět události Svatého týdne ➤ zvládne popsat dobu velikonoční ➤ vidí souvislosti a rozdílnost mezi židovskými velikonocemi a křesťanskými Velikonocemi ➤ si všímá svátků, které církev slaví během liturgického roku a hledá v nich spojitosti s životem Pána Ježíše	◆ Advent ◆ Doba vánoční ◆ Doba postní ◆ Křížová cesta ◆ Svatý týden ◆ Doba velikonoční ◆ Svátky během liturgického roku	MKV – poznávání své kultury MDV – četba textů spojených se svátky v roce ORV – svátky v roce	
Biblické příběhy			
Žák: ➤ umí rozdělit jednotlivé knihy Starého zákona do skupin ➤ dokáže seřadit jednotlivé postavy SZ ➤ dokáže převyprávět jednotlivé příběhy SZ	◆ Knihy SZ ◆ Stvoření ◆ První lidé, první hřích ◆ Kain a Ábel ◆ Noe ◆ Abrahám	ČJ – Bible. literární dílo ČJ – biblické literární styly OSV – mezilidské vztahy	

➤ dokáže přiřadit jednotlivé události k biblickým zeměpisným místům ➤ dokáže poskládat s pomocí rodokmen jednotlivých postav SZ ➤ dokáže stručně říci, co je to Žalm ➤ umí představit Žalm jako literární styl	◆ Izák ◆ Jákob ◆ Josef Egyptský ◆ Mojžíš ◆ Putování izraelského národa ◆ Příchod do zaslíbené země ◆ Jozue ◆ Samson ◆ Saul ◆ David ◆ Šalamoun ◆ Žalmy	MDV – četba, rozbor a porozumění textů D – historie Mezopotámie a Starého Egypta OSV – komunikace nad daným tématem Výtvarné umění – obrazy známých autorů na dané téma	
Společenství věřících			
Žák: ➤ dokáže přiřadit svoji obec do farnosti, děkanství a diecéze ➤ zná jména hlavních duchovních – kněz, děkan, biskup ➤ přijímá své postavení v církevním společenství	◆ Církev	OSV – mezilidské vztahy MKV – znalost své kultury	
Křesťanská morálka			
Žák: ➤ dokáže vyjmenovat Desatero Božích přikázání ➤ zvládne vysvětlit jednotlivá přikázání, ví, jak se má podle něj chovat a kdy se jedná proti těmto přikázáním s ohledem na svůj věk	◆ Desatero	OSV – mezilidské vztahy OSV – sebeúcta OSV – přijetí sama samého a přijetí druhých se svými klady i zápory	
Mezináboženské společenství			

Žák: ➤ popíše rozdíly a společné rysy mezi světovým náboženství křesťanství, židovství a islám	◆ Mezináboženský dialog	MKV – znalost kultury světových náboženství ORV – světová náboženství Z – světová náboženství	
--	--------------------------------	--	--

Ročník: 8

očekávané výstupy	Učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Křesťanské svátky			
Žák: ➤ pojí dobu adventní jako dobu přípravy na vánoční svátky ➤ více vnímá událost navštívení Panny Marie andělem Gabrielem ➤ diskutuje o vánočních svátcích – jak je nejlépe prožít a o čem jsou vánoční svátky ➤ pojí dobu postní jako dobu, přípravy na velikonoční svátky ➤ více prožívá dobu postní s událostmi Ježíšových posledních dnů ➤ dokáže vyjmenovat politické skupiny v životě Ježíše ➤ specifikuje velikonoční triduum ➤ shrne největší podstatu doby velikonoční ➤ analyzuje liturgické svátky během roku	◆ Advent ◆ Doba vánoční ◆ Doba postní ◆ Křížová cesta ◆ Svatý týden ◆ Doba velikonoční ◆ Svatky během liturgického roku	MKV – poznávání své kultury a kultury ostatních náboženství MDV – četba a rozbor textů spojených se svátky v roce ORV – jednotlivé svátky v roce Umění – obrazy týkající se výjevů biblických událostí OSV – tolerance různých náboženských směrů	
Biblické příběhy			
Žák: ➤ dokáže jednoduše převyprávět události ze života starozákonních postav ➤ umí seřadit jednotlivé postavy, jak jdou za sebou	◆ Rút ◆ Jób ◆ Eliáš ◆ Ester	MKV – poznávání historie kultury MDV – četba a rozbor textů ze SZ ČJ – Bible jako literární dílo	

➤ zná historii Jeruzalémského chrámu a jednoduše jej dokáže shrnout ➤ rozděluje proroky na velké a malé ➤ definuje dobu exilu Izraelského národu ➤ chápe důležitost izraelského národu, jako národa, který si zvolil Bůh a vzešel z něj Spasitel ➤ chápe spojitost SZ mezi židovským a křesťanským náboženstvím	◆ Proroci ◆ Jonáš ◆ Izaiáš ◆ Doba exilu ◆ Daniel ◆ Jeruzalémský chrám	ČJ – starozákonní příběhy D – historie Blízkého východu OSV – tolerance k ostatním světovým náboženstvím VDO – lidská práva OSV – řešení problémů a způsoby rozhodování	
Křesťanské učení			
Žák: ➤ dokáže definovat svátost a svátostinu ➤ umí vysvětlit rozdíl mezi svátostinou a svátostí a vyjmenovává jednotlivé příklady ➤ dokáže shrnout jednotlivé formy a materie svátostí ➤ diskutuje na téma svátostí a svátostin	◆ Svátosti ◆ Svátostiny	OSV – mezilidské vztahy OSV – vztah k sobě samému OSV – řešení problémů	
Ekumenický rozměr			
Žák: ➤ rozumí rozdílům a společným prvkům ve světových náboženstvích ➤ rozumí rozdílům a společným prvkům v rámci ekumenismu ➤ dokáže vysvětlit rozdíl mezi katolíkem a křesťanem ➤ diskutuje nad ekumenickým společenstvím v obci	◆ Světové náboženství ◆ Křesťanství ◆ Ekumenismus v obci	OSV – mezilidské vztahy D – historie křesťanství ORV – světová náboženství Z – světová náboženství MKV – kultura církve, církevních společenství a svět. Náboženství VES – objevujeme Evropské dějiny	

Ročník: 9

očekávané výstupy	Učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy	poznámky
Křesťanské svátky			
Žák: ➤ dokáže popsat liturgické období Adventu ➤ vnímá naplnění příslibu o spasení, dokáže hledat spojitosti s naplnění proroctví SZ ➤ vidí spojitosti NZ a SZ ➤ vnímá důležitost postavy Panny Marie ➤ vnímá dobu postní jako přípravu na velikonoční svátky ➤ vnímá Velikonoce jako nejdůležitější křesťanské svátky ➤ si všímá důležitosti hlavních postav velikonočního poselství ➤ dokáže popsat politickou situaci v životě Ježíšově a přirovnat ji k dnešní době ➤ zná zasvěcené svátky, které se týkají ČR	◆ Advent ◆ Naplnění proroctví ◆ Doba vánoční ◆ Doba postní ◆ Křížová cesta ◆ Svatý týden ◆ Doba velikonoční ◆ Zasvěcené svátky	MKV – poznávání své kultury MDV – četba textů spojených se svátky v roce ORV – svátky v roce ČJ – četba článků s vánoční a velikonoční tematikou	
Biblické příběhy			
Žák: ➤ dokáže převyprávět příběhy jednotlivých starozákonních postav ➤ diskutuje nad jednotlivými životy a událostmi ze Starého zákona ➤ hledá klady a zápory chování izraelského národa	◆ Rút ◆ Jonáš ◆ Ester ◆ Ježíš ◆ Ježíšův křest ◆ Ježíš na svatbě	OSV – mezilidské vztahy MKV – bližší poznávání své kultury ČJ – četba literárních úryvků	

➤ hledá spojitosti a rozdílnosti starozákonních postav s životy dnešních lidí ➤ vysvětluje, co je to podobenství ➤ dokáže převyprávět jednotlivé události z Ježíšova života ➤ diskutuje nad událostmi novozákonních příběhů ➤ posuzuje chování jednotlivých postav ➤ argumentuje o pravdivosti příběhů NZ	◆ Ježíš v chrámě ◆ Ježíš a žena ◆ Ježíš a setník ◆ Rozséváč ◆ O pleveli ◆ Předpověď utrpení ◆ Na rozloučenou ◆ Muž bolesti ◆ Vstal z mrtvých	ČJ – hledání literárních stylů	
Křesťanská morálka			
Žák: ➤ diskutuje na téma své osoby ➤ ví, co je pro něj dobré a co ne ➤ oceňuje svůj život a je za něj vděčný	◆ Já a můj život	ORV – sebeúcta OSV – mezilidské vztahy a úcta k sobě samému	
Společenství věřících			
Žák: ➤ diskutuje na téma dnešní církve ➤ obhájí svou víru ➤ hodnotí život církve	◆ Církev	MKV – znalost vlastní kultury	
Můj vztah k sobě, k Bohu			
Žák: ➤ formuluje život s Bohem a bez Boha ➤ plánuje, jak žít ve štěstí	◆ Kde najdu štěstí ◆ Poznávám Boha	OSV – hledání sebe samého	
Křesťanské učení			
Žák:	◆ Bůh Otec	OSV – mezilidské vztahy	

➤ hodnotí svobodu lidí jako Boží volbu ➤ má úctu ke všemu kolem sebe, jako ke stvořitelskému dílu ➤ chápe chování Adama a Evy jako jejich selhání ➤ diskutuje nad tématem života a smrti ➤ bere svátosti jako potřebnou posilu na cestě ke svatosti ➤ věří v život věčný po smrti	◆ Bůh Stvořitel ◆ Život nebo smrt ◆ Následky pádu ◆ Dějiny spásy ◆ Poslední soud ◆ Duch Svatý ◆ Život ze svátosti ◆ Život věčný	OSV – sebeúcta	
Život svatých			
Žák: ➤ zná přední české světce, dokáže o nich stručně hovořit ➤ chápe posmrtný život jako společenství svatých	➤ Společenství svatých	VES – kultura Evropy a světa ORV – přední čeští světci ČJ – literární texty o životě svatých	